

**ACTIEPLANNEN INZAKE HET
THEMA HANDICAP 2012-2014**
**IN HET KADER VAN DE TOEPASSING VAN
DE OPEN COÖRDINATIEMETHODE IN HET
VLAAMSE GELIJKEKANSENBELEID**

**gelijke kansen
in Vlaanderen**

Colofon

Samenstelling

Gelijke Kansen in Vlaanderen
Vlaamse overheid
Beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
Departement DAR
Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

gelijkekansen@vlaanderen.be
www.gelijkekansen.be

Verantwoordelijke uitgever

Gelijke Kansen in Vlaanderen
Vlaamse Overheid

Depotnummer D/2012/3241/338

Grafische vormgeving

Sara S'Jegers - *apostrof*

Uitgave

December 2012

Inleiding

In het Regeerakkoord 2009-2014 van de Vlaamse regering werd 'handicap' als expliciet thema aan het Vlaamse gelijkekansenbeleid toegevoegd. Personen met een handicap zijn op niveau van verschillende Vlaamse beleidsdomeinen vaak nog een onzichtbare groep. Er is relatief weinig cijfermateriaal voorhanden dat de grootte van deze doelgroep en van haar socio-economische positie precies in kaart brengt. Gangbaar onderzoek benadert de groep vaak nog vanuit de medische invalshoek, cijfermateriaal beperkt zich vaak tot de sfeer van de zorg en de geneeskunde. De schijnbaar eenvoudige vraag naar het aantal mensen met een handicap in Vlaanderen, is dus niet eenvoudig te beantwoorden. Onderzoekers moeten zich baseren op algemene surveys en enquêtes waarin naar handicap, beperking of het ervaren van hinder gepeild wordt.

Een studie uit 2005¹, die werd gevoerd op basis van de exploratie van bestaand algemeen onderzoeksmateriaal en cijfers, bevestigt het beeld dat de omvang van deze doelgroep niet kan worden onderschat en dat "mensen met een functiebeperking" in Vlaanderen in het algemeen een weinig benijdenswaardig sociale positie bekleden. Zo wordt het percentage van mensen met een handicap of met langdurige gezondheidsproblemen binnen de arbeidsleeftijd (15 tot 64 jaar) geraamd op 10 à 15%, een percentage dat natuurlijk nog aanzienlijk stijgt wanneer ook de +65 jarigen worden meegerekend. De onderzoekers becijferden ook dat in ongeveer één op vier huishoudens iemand met een handicap en/of langdurig gezondheidsprobleem verblijft. Vlaanderen telt dus een aanzienlijke groep mensen die omschreven worden als 'mensen met een beperking'.

Het beperkt beschikbaar onderzoek naar feitelijke participatie van mensen met een handicap aan de verschillende aspecten van het maatschappelijk leven, brengt opvallende achterstellingen aan het licht. Mensen met een handicap zijn opvallend ondervertegenwoordigd op de arbeidsmarkt, hun sociale netwerken zijn zwakker ontwikkeld, hun koopkracht is gemiddeld genomen laag en ze hebben een gemiddeld laag opleidingsniveau. Bij mensen met een laag opleidingsniveau zijn er vrijwel dubbel zoveel mensen met een handicap als bij mensen met een hoger opleidingsniveau.

Alleszins relevante materie dus om "handicap" als thema in het gelijkekansenbeleid op te nemen en zeker ook belangrijk om dit thema transversaal over de beleidsdomeinen heen onder de centrale aandacht te brengen. Vlaanderen heeft immers als deelstatelijke entiteit van België het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap geratificeerd. Dit VN-verdrag handelt over de gelijke rechten van mensen met een handicap als volwaardige burgers van onze samenleving en stimuleert de uitoefening van die rechten binnen alle relevante levensdomeinen. Dit impliceert onder meer dat de voortgang omtrent de implementatie van dit VN-verdrag vanuit het gelijkekansenbeleid opgevolgd wordt en dit maakt het proces van de open coördinatiemethodiek (OCM) binnen het gelijkekansenbeleid alleen maar belangrijker. In 2011 werd van start gegaan met een OCM-cyclus rond het thema Handicap. De eerste stap was de bepaling van een doelstellingenkader m.b.t. het thema Handicap door de Vlaamse Regering op 2 december 2011. Deze bundel actieplannen is een aanzet tot de uitvoering van deze doelstellingen.

Via de open coördinatiemethode worden de krijtlijnen van het gelijkekansenbeleid getrokken en worden gemeenschappelijke doelstellingen voor het beleid van de Vlaamse Regering geformuleerd. Het is de opdracht van elke minister om binnen de eigen bevoegdheden dat beleid in concrete maatregelen om te zetten. Om na te gaan of dat effectief gebeurt, zal ook voor het thema handicap binnen het gelijkekansenbeleid een set van bruikbare, relevante indicatoren ontwikkeld worden, om na te gaan of beleidsacties en maatregelen tot resultaten op outcome-niveau, zeg maar het macro-niveau van maatschappelijke participatie leiden. Vanwege het belang dat ik hecht aan deze horizontale beleidsactie heb ik dit in een apart actieplan laten opnemen in deze bundel.

Het gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap is complementair met het zorg- en ondersteuningsbeleid voor deze doelgroep. Het VN-verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap is voor het gelijkekansenbeleid de leidraad. In overleg met mijn collega van Welzijn en met het middenveld wil ik de aandacht voor mensen met een handicap of beperking als een volwaardig thema in alle beleidsdomeinen inbedden. Het gelijkekansenbeleid gaat daarbij uit van de overtuiging dat een inclusieve samenleving niet alleen wenselijk maar ook haalbaar, maakbaar en maatschappelijk verbindend is. Het uitgangspunt moet zijn dat mensen met een handicap zoveel als mogelijk en zo volwaardig mogelijk actief en normaal kunnen deelnemen aan de samenleving. Inclusief beleid begint bij inclusief denken. Daarom moet de beeldvorming over personen met een handicap wijzigen, in de media, in de omgang, en bij de over-

heid, ook dat is een van de centrale doelstellingen in het OCM-kader. Een andere voorwaarde voor het streven naar een inclusieve samenleving is mijns inziens een sterk ontwikkelde beleidsparticipatie van personen met een handicap. Het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap serieus nemen betekent ook vorm geven aan consistente en structurele betrokkenheid van mensen met een handicap bij beleidsontwikkeling, uitvoering en evaluatie over de diverse domeinen heen. Dit heeft in deze bundel actieplannen ook vorm gekregen in een specifiek actieplan rond beleidsparticipatie onder de transversale bevoegdheid Gelijke Kansen.

Het Vlaamse gelijkekansenbeleid zit met zijn missie in de kern van de opdrachten die vervat zitten in het 'Pact 2020 voor Vlaanderen', en in het plan 'Vlaanderen In Actie'. Denk daarbij maar aan de krachtlijn 'Levenskwaliteit van hoog niveau' dat zich in het Pact onder andere laat vertalen door het streven naar sociale inclusie en een aangename leefomgeving.

Wanneer we erin slagen die sociale en inclusieve samenleving te realiseren mag misschien nog onzeker zijn, maar dat we vanuit Vlaanderen er alles aan zullen doen en blijven doen om daar werk van te maken, dat staat niet ter discussie.

PASCAL SMET

Vlaams minister van Gelijke Kansen

- 1 J. Verbelen, e.a., 'Vlamingen met een handicap en hun situatiebeleving aan de hand van concrete onderzoekscijfers', Stativaria 34, 2.

INHOUDSTAFEL

ALLE MINISTERS, ALLE BEVOEGDHEDEN

Overkoepelende strategische doelstelling voor het thema Handicap	15
Generieke doelstellingen	16
Operationele doelstellingen	17

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Kris Peeters BEVOEGDHEID: Algemeen Regeringsbeleid

1. Aandacht voor personen met een handicap in de studies en monitoringrapporten van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR)	21
2. Monitoring van de houding van de Vlamingen tegenover personen met een handicap	23
3. Merkbeleid	25

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Kris Peeters BEVOEGDHEID: Economie

4. Z ² O, Zelfstandig én Zelfsturend Ondernemen: trajectbegeleiding voor personen met een arbeidshandicap	29
5. HAZO	32

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Kris Peeters BEVOEGDHEID: Internationaal Vlaanderen

6. Thema 'personen met een handicap' in nieuwe strategienota Malawi	39
7. Screening van projecten ontwikkelingseducatie op het thema 'personen met een handicap'	40
8. Screening van projectvoorstellen op het thema 'personen met een handicap'	41
9. Personen met een handicap als indicator opnemen in de databank van het VAIS	42

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Kris Peeters BEVOEGDHEID: Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

10. Bewaken van toegankelijkheid voor personen met een beperking	47

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Ingrid Lieten BEVOEGDHEID: Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie

11. In kaart brengen van de doelgroep: onderzoekers met een beperking	53
12. Onderzoek naar de mogelijkheid tot extra steun voor O&O bedrijfsprojecten die betrekking hebben op Universal Design	55

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Ingrid Lieten
BEVOEGDHEID: Media

13.	Stimuleringsregeling Diversiteit	61
14.	Ondertiteling	62
15.	Vlaamse gebarentaal, audiodescriptie en/of auditieve ondertiteling	64
16.	Participatie van relevante belangenorganisaties aan de uitvoering van de VRT-beheersovereenkomst	67
17.	Kenniscentrum Mediawijsheid	69
18.	Beheersovereenkomst met de VRT-schermschermzichtbaarheid en andere	71
19.	Expertendatabank beter bekendmaken	74

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Geert Bourgeois
BEVOEGDHEID: Bestuurszaken

20.	Naar een nieuw streefcijfer voor personen met een handicap en chronische ziekten en naar een verbetering van de definitie voor deze groep	79
21.	Beeldvorming over mensen met een handicap of chronische ziekte	82

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Geert Bourgeois
BEVOEGDHEID: Inburgering en Integratie

22.	Er wordt over gewaakt dat het inburgeringsaanbod toegankelijk is voor inburgeraars met een handicap of functiebeperking	87

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Geert Bourgeois
BEVOEGDHEID: Toerisme

23.	Actieplan toegankelijkheid: Vakantieparticipatie voor iedere Vlaming mogelijk maken	93
24.	Strategisch Project 100 jaar Grote Oorlog: toegankelijk voor iedereen	97
25.	Strategisch Project Vakantie met Zorg: Ontwikkeling en implementatie van het zorgondersteunend kader voor 'vakanties met zorg'	100

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Geert Bourgeois
BEVOEGDHEID: Onroerend Erfgoed

26.	Onroerend Erfgoed en Toegankelijkheid: vervolgtraject	107
27.	Communiceren van het vormingsaanbod aan de erfgoedsector	109

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Jo Vandeuren
BEVOEGDHEID: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

28.	Uitbouw van diensten ondersteuningsplan (DOP)	115
29.	Opzetten van een meldpunt inzake grensoverschrijdend gedrag (GOG)	117
30.	Opvolgen afwijkingen bepalingen Grensoverschrijdend Gedrag (GOG) vastgesteld door Zorginspectie (ZI)	119

31.	Intersectorale inbedding van classificerende diagnostische protocollen (CDP's) en zorgzwaarteinstrument (ZZI) voor minderjarigen	120
32.	Uitbouw van multifunctionele centra (MFC)	123
33.	Uitwerken van gedragen concept van persoonsvolgende financiering (PVF)	125
34.	Meldpunt Geweld, Misbruik en Kindermishandeling	127
35.	Uitvoering van het Nationaal Actieplan ter bestrijding van intrafamiliaal geweld	129
36.	Visie en afgestemd beleid inzake personen met een handicap	131
37.	Afsluiten van time-outovereenkomsten tussen VAPH-voorzieningen en gemeenschapsinstellingen	133
38.	Ad nominatum subsidiëring van twee projecten	135
39.	Opstarten van een kenniscentrum leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid	137
40.	Uitbreidingsbeleid, gericht op prioritaire doelgroepen	140
41.	Vernieuwde beleidsaanpak inclusieve kinderopvang	142
42.	Afstemming inzet van dovertolken bij Onderwijs, Werk en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	144
43.	Opleiden en coachen van vraagverduidelijkers via een mentororganisatie	146
44.	Uitvoeren van een simulatie van de nieuwe inschrijvingsprocedure VAPH	148
45.	Scheppen van een regelluw kader	151
46.	Opvolgen afwijkingen bepalingen zelfevaluatie door het Agentschap Zorginspectie (ZI)	153
47.	Uitbreiding van het CAW-aanbod naar de doelgroep doven en slechthorenden	154
48.	Vormingstraject 'kinderen met special needs'	156
49.	Nulmeting en evaluatie Diensten Inclusieve Ondersteuning (DIO)	158
50.	Integratie van het Persoonlijk AssistentieBudget (PAB) in de zorgregie (CRZ)	160
51.	Opvolging consulentenwerking door het Steunpunt ExpertiseNetwerken (SEN)	163
52.	Uit te besteden studie naar conformiteit VAPH-regelgeving met VN Verdrag	166
53.	Periodieke uitgave van 'ST*RK': sterke verhalen van gewone mensen (met een handicap)	168

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Hilde Crevits **BEVOEGDHEID: Mobiliteit en Openbare Werken**

54.	Verhoging van de toegankelijkheid van het rollend materiaal en de informatieverschaffing van VVM De Lijn en de toegankelijkheid van de halte-infrastructuur in samenwerking met de wegbeheerders	173
55.	Aangepast deur tot deur vervoer complementair aan toegankelijk openbaar vervoer	176
56.	Participatie in de voorbereiding van een decreet leerlingenvervoer en het bekomen van een kwaliteitsvolle en efficiënte beleidsvoorbereiding en -uitvoering m.b.t. het zonaal leerlingenvervoer	179

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Freya Van den Bossche BEVOEGDHEID: Wonen

57.	Toekennen van een huursubsidie aan een persoon met een handicap die verhuist van een woning die niet is aangepast aan zijn fysieke mogelijkheden naar een aangepaste woning	185
58.	Binnen de sociale huisvesting, in partnerschap met de minister van Welzijn, zoeken naar passende woonoplossingen voor onder andere personen met een handicap	187
59.	Afstemmen van het woonbeleid op het welzijns- en zorgbeleid voor personen met een handicap	189
60.	Bij het uittekenen van een woonbeleid voor personen met een handicap nauw overleg plegen met partners uit het maatschappelijke middenveld, waaronder de (organisaties van) personen met een handicap	191

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Freya Van den Bossche BEVOEGDHEID: Sociale Economie

61.	Monitoring van de deelname van mensen met een arbeidshandicap aan sociale economie programma's	195
62.	Ontwikkeling van het maatwerk (collectief)	197
63.	Tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap door meer werk op maat	199
64.	Ontwikkeling van het W ² beleidskader	201
65.	Participatie van personen met een arbeidshandicap in de beleidsvorming	202
66.	Bestrijding van werkloosheids- en inactiviteitsvallen voor personen met een arbeidshandicap	203

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Philippe Muyters BEVOEGDHEID: Werk

67.	Optimalisering werking Personen met een ArbeidsHandicap met inbegrip van bestrijding van werkloosheid- en inactiviteitvallen	209
68.	Acties in verband met Maatwerk	212
69.	Loopbaandenken stimuleren bij Personen met een ArbeidsHandicap	214
70.	Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en de beleidsafstemming	216
71.	Beleidsparticipatie	218
72.	Monitoring en uitwisseling van expertise	219
73.	Actielijn Jobkanaal	221
74.	Actielijn Diversiteitsconsultanten bij de vakbonden	223
75.	Diversiteitsplannen met aandacht voor personen met een arbeidshandicap	226
76.	Ondersteuning van gebruikers(organisaties) op vlak van het sociaal-economisch beleid	228
77.	Vergroten van de participatie van personen met een (arbeids)handicap in arbeidsmarktgerichte opleidingen van het Syntra-netwerk om de kansen op tewerkstelling in het normaal economisch circuit te verhogen	230

78.	Eenvoudig, duidelijk en correct taalgebruik	233

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Philippe Muyters
BEVOEGDHEID: Sport

79.	Het stimuleren van sportwerking voor personen met een handicap binnen de reguliere sportclubs, volledig inclusief of in een aparte G(ehandicaptensport)-afdeling van die club	237
80.	Ondersteunen van de G(ehandicaptensport)-federaties waarbij elk een complementaire werking nastreeft	239
81.	Aanbieden en kenbaar maken van aanvullende sportkaderopleidingen of – waar mogelijk – aanbieden van sporttakgerichte sportkaderopleidingen met geïntegreerde module G-sport	241
82.	Oprichting steunpunt G-sport	243

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Joke Schauvliege
BEVOEGDHEID: Cultuur

83.	Evaluatie Participatiedecreet	249
84.	Organiseren van een studiedag ‘Toegankelijke Cultuur’	251
85.	Toegankelijk UiT	253
86.	Kunstendag voor Kinderen	255
87.	Ondersteunen van organisaties met een werking van en voor personen met een handicap	257
88.	Anysurfer op websites	259
89.	In uitnodigingen voor studiedagen of evenementen voorziet de cultuuroverheid systematisch de mogelijkheid voor ondersteunende maatregelen voor personen met een handicap	261
90.	Toegankelijkheidscreenings culturele infrastructuur in beheer van de Vlaamse overheid	263
91.	Toegankelijkheidscreenings Vlaamse musea, archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken	265
92.	Inventaris van bepalingen en onderzoek naar hefboomen om culturele evenementen toegankelijk te maken	267
93.	a) Inventaris maken van bestaande opleidingspakketten of de mogelijkheid onderzoeken voor de ontwikkeling van een specifiek vormingspakket voor de culturele sector, en b) communiceren van deze pakketten	269
94.	Het aanbod van empowerment- en weerbaarheidstrainingen voor personen met een handicap (met een specifieke aandacht voor vrouwen met een handicap) binnen het sociaal-cultureel vormingswerk inventariseren en indien nodig stimuleren	271
95.	Redelijke aanpassingen doen voor mensen met een beperking bij de hersamenstelling van de strategische adviesraad en de beoordelingscommissies Kunsten en Erfgoed	273

96.	Ter uitvoering van het decreet van 5 mei 2006 houdende erkenning van de Vlaamse Gebarentaal de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal samenstellen, samenbrengen en ondersteunen	275
97.	De cultuuroverheid zorgt in haar campagnes en brochures voor een correcte en niet-stereotype beeldvorming	277
98.	De cultuuroverheid zorgt ervoor dat personen met een handicap op een gelijkwaardige manier aangetrokken worden in het programma-aanbod of als spreker op studiedagen	279

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Pascal Smet **BEVOEGDHEID: Onderwijs**

99.	Impact VN-Verdrag en aftoetsing en afstemming relevante regelgeving	285
100.	Basisartikel inschrijvingsrecht voor leerlingen met een handicap in het gewoon onderwijs	287
101.	Buitenschoolse hulp in kaart brengen	289
102.	Financiële tussenkomsten classificerende diagnose	291
103.	Gepaste maatregelen en handelingsgericht werken	293
104.	Toelatingsvoorwaarden buitengewoon onderwijs aanvullen	296
105.	Tweedelijns inclusienetwerk	298
106.	Versterken van de rechtsbeschermingsprocedure	300
107.	Het samen met de betrokkenen en hun organisaties, in kaart brengen en aansluitend wegnemen van de drempels die de toegang tot levenslang leren bemoeilijken voor personen met een handicap	303
108.	Uitwerken van een set van decretale bepalingen, afgestemd op de benadering voor het leerplichtonderwijs, voor de afstemming van de regelgeving hoger onderwijs op de principes van het VN-verdrag	304
109.	Actieplan afstandslernen	307
110.	Toekenning dyslexiesoftware	309
111.	Specifieke begeleiding zieke kinderen	311
112.	Uitbreiding type 5	313
113.	Opdracht en omkadering van bestaande ziekenhuisscholen evalueren	315
114.	Programmatie bijkomend aanbod buitengewoon onderwijs	317
115.	Speciale Onderwijsleermiddelen	319
116.	Competentieontwikkeling	321
117.	Concept voor homogeen reglementair kader voor internaten	323
118.	Vorbereiden van een decreet leerlingenvervoer	325
119.	Toelatingsvoorwaarden geïntegreerd onderwijs	327
120.	Betere definiëring van de typologie buitengewoon onderwijs	329
121.	De inspectie krijgt een rol in de controle op de naleving van het verbod op discriminatie	331
122.	Afstemmen van het beleid met betrekking tot de tolken Vlaamse gebarentaal tussen de beleidsdomeinen Welzijn, Werk en Onderwijs	333

123.	Betrokkenheid personen met een handicap	335
124.	Stimuleren van sporten en bewegen, zowel binnen als buiten de school(m)uren	337
125.	Specifieke aandacht in het Vlaams Actieplan Mobiliteit voor studenten met functiebeperkingen	339
126.	In kaart brengen van de belemmeringen voor studenten met functiebeperkingen die willen deelnemen aan internationale mobiliteit	340
127.	Opvolging van het debat over sociale dimensie binnen het Bologna proces	341
128.	Het garanderen van het leerrecht voor jongeren die (dreigen) uit de boot (te) vallen	343
129.	Onderzoek naar mogelijkheden om schoolloopbanen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in kaart te brengen	346
130.	Uitwerken en aanbieden van een vormingsaanbod inzake 'disability awareness' door het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO)	349
131.	Sensibiliseren van scholen, leerkrachten en leerlingen over de nieuwe visie op handicap, gebaseerd op het burgerschapsmodel	351

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Pascal Smet **BEVOEGDHEID: Jeugd**

132.	Openstellen van het reguliere jeugdaanbod voor kinderen en jongeren met een handicap	357
133.	Stimuleren van kennistoename over de doelgroep bij de jeugdwerkorganisaties	359
134.	Specifieke aandacht besteden binnen het jeugdwerk aan het voorkomen of bestrijden van ongelijke kansen, onder andere voor kinderen en jongeren met een handicap	361

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER: Vlaams minister Pascal Smet **BEVOEGDHEID: Gelijke Kansen**

135.	Ontwikkelen en versterken van de beleidsparticipatie van personen met een handicap en voorbereiden en uittekenen van een structuur voor beleidsparticipatie op Vlaams niveau	367
136.	Monitoring van de maatschappelijke positie van mensen met een handicap	370

ALLE MINISTERS ALLE BEVOEGDHEDEN

Overkoepelende strategische doelstelling
voor het thema Handicap²:

Bewerkstelligen van volwaardige participatie van personen met een handicap door het wegwerken van de drempels in de samenleving die dit verhinderen of belemmeren.

² De in het doelstellingskader gebruikte term “handicap” dient begrepen te worden in de zin van artikel 6 §2, 3° van het decreet van 10 juli 2008 houdende het kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijke-behandelingsbeleid: “handicap of gezondheidstoestand”. Pro memorie volgen hieronder enkele passages uit de memorie van toelichting bij dit decreet die de termen “handicap” en “gezondheidstoestand” inhoudelijk verduidelijken (zie Parl. Stukken Vlaams Parlement 2007-2008, nr. 1578/1).

Wat de discriminatiegrond ‘handicap’ betreft, wordt volgende definitie gehanteerd: “elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren”. Dit is de definitie die opgenomen is in artikel 2, 2°, van het Decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. In het kader van het onderhavige decreet mag ‘een persoon met een handicap’ evenwel niet worden verondersteld te (moeten) voldoen aan de criteria om ingeschreven te zijn bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Wat de discriminatiegrond ‘gezondheidstoestand’ betreft, wordt niet alleen de huidige of toekomstige gezondheidstoestand bedoeld, maar ook de gezondheidstoestand uit het verleden.

GENERIEKE DOELSTELLINGEN

Subsidiereglementering wordt waar mogelijk en zinvol ‘gelijkekansengevoelig’ gemaakt via de opname van een toegankelijkheids-, een diversiteits- en een anti-discriminatieclausule.

UITVOERING

Deze doelstelling werd al opgenomen als generieke doelstelling in het kader van de OCM Gelijke Kansenbeleid thema's gender, toegankelijkheid en seksuele identiteit en wordt voor wat betreft de eerste fase in 2012 uitgevoerd: een inventaris van de relevante subsidiestromen en reglementen per beleidsdomein.

In de beleidsnota's en de jaarlijkse beleidsbrieven van de leden van de Vlaamse Regering wordt aangeduid op welke manier de implementatie van de OCM-doelstellingen binnen ieders bevoegdheid gerealiseerd wordt.

UITVOERING

Alle leden van de Vlaamse Regering geven in de beleidsnota's en de jaarlijkse beleidsbrieven aan, op welke manier de implementatie van de OCM-doelstellingen binnen ieders bevoegdheid wordt gerealiseerd.

De vigerende relevante regelgeving wordt op haar conformiteit met het VN-Verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap afgetoetst, en afgestemd.

UITVOERING

Diverse beleidsdomeinen nemen dit op als specifiek actieplan, andere pakken dit generiek op in het beleidsdomein en maken hier in de komende tijd werk van.

De impact van het VN-Verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap wordt voor elk beleidsdomein onderzocht.

UITVOERING

Diverse beleidsdomeinen nemen dit op als specifiek actieplan, andere pakken dit generiek op in het beleidsdomein en maken hier in de komende tijd werk van. Ter ondersteuning is door Gelijke Kansen Vlaanderen een studie gevraagd aan de KUL over de doorwerking van het VN verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in het intern recht. De studie is inmiddels opgeleverd en wordt aan de beleidsdomeinen ter beschikking gesteld.

In de verschillende beleidsdomeinen worden personen met een handicap correct, niet-stereotyperend en representatief beschreven en in beeld gebracht.

UITVOERING

Beleidsdomeinen integreren dit in hun communicatiestrategie, sommige beleidsdomeinen ontwikkelen er specifieke actieplannen rond onder operationele doelstelling 7.

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

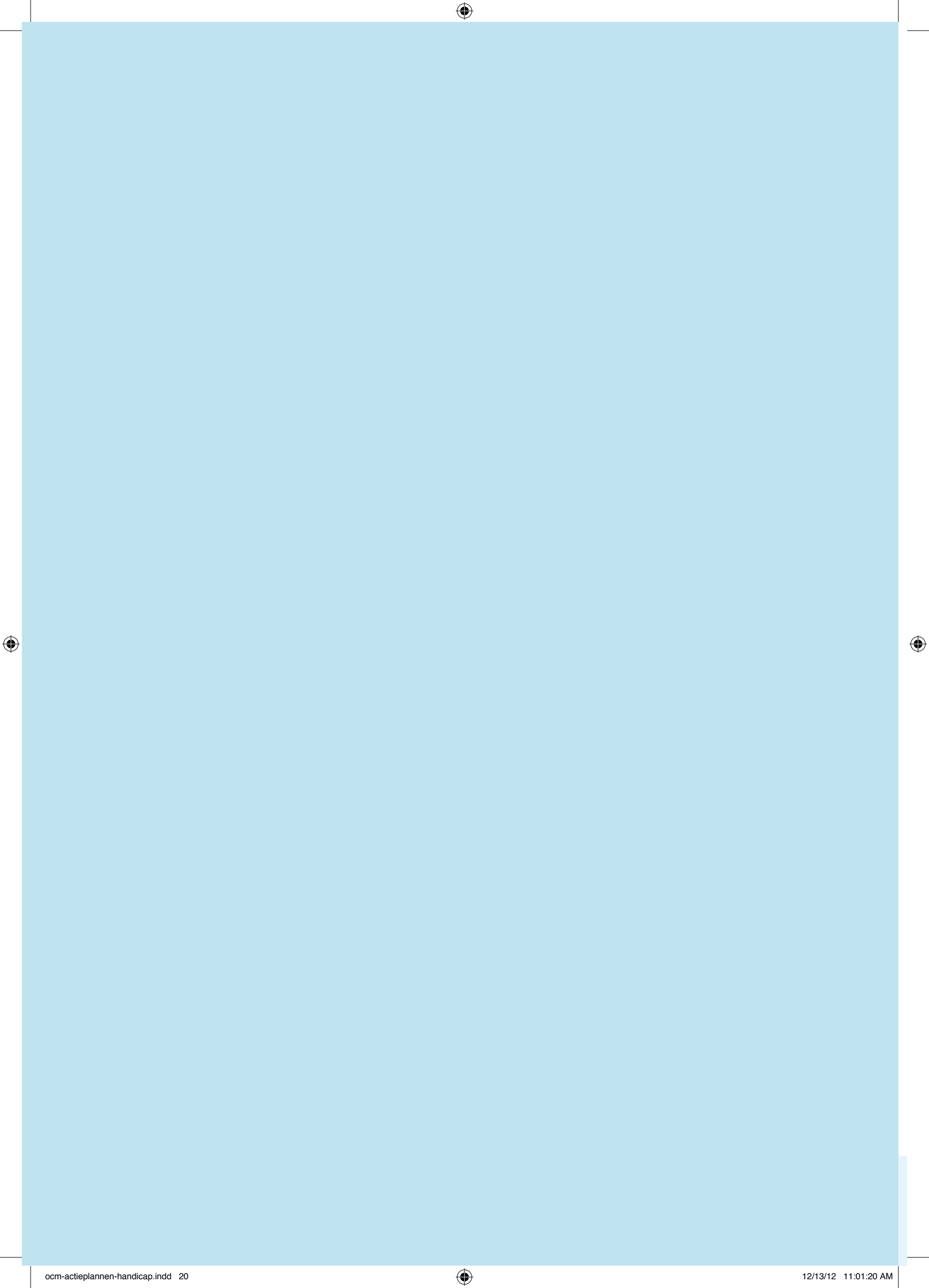
OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER KRIS PEETERS

BEVOEGDHEID
ALGEMEEN REGERINGSBELEID

Aandacht voor personen met een handicap in de studies en monitoringrapporten van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR)

1

BELEIDSDOMEIN

Diensten Algemeen Regeringsbeleid (DAR)

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR)

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Marc Callens en Luc Bral

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Minister-president Kris Peeters

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Bijdragen tot het systematisch verzamelen van statistische gegevens over personen met een handicap voor alle Vlaamse bevoegdheden en tot het ontwikkelen van één of meerdere monitoringinstrumenten om de voortgang in het gevoerde gelijkheidsbeleid voor personen met een handicap meetbaar te stellen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De Studiedienst van de Vlaamse Regering verricht op wetenschappelijk onderbouwde en onafhankelijke wijze onderzoek over demografische, sociaalmaatschappelijke en macro-economische thema's, vertrekkende vanuit een beleidsrelevante vraagstelling. De Studiedienst heeft tevens een coördinerende rol op het gebied van monitoring van het algemeen Vlaamse beleid en de externe omgeving. Het is binnen beide opdrachten dat SVR in de mate dat gegevens beschikbaar zijn aandacht besteedt aan de positie van personen met een handicap.

De studieopdracht van de Studiedienst van de Vlaamse Regering resulteert onder meer in de tweejaarlijkse publicatie 'De Sociale Staat van Vlaanderen' en de reeks 'SVR-webartikels'. De monitoringopdracht van de Studiedienst resulteert in een reeks monitoringproducten die periodiek geactualiseerd worden. De invalshoek van deze monitoringproducten is zeer verschei-

den. In dit verband relevante monitoringrapporten zijn VRIND en Pact 2020. Wat het Pact 2020 betreft gaat het vooral over de opvolging van doelstelling 2.4: “Discriminatie is in 2020 uitgebannen, de evenredige arbeidsdeelname is verzekerd en de deelname van alle kansengroepen aan de andere domeinen van de maatschappij is proportioneel tot hun aandeel in de bevolking.” Om de vorderingen op deze doelstelling op te volgen, maakt de Studiedienst van de Vlaamse Regering gebruik van een participatie-indicator (proportionele deelname van kansengroepen aan verschillende maatschappelijke domeinen) en een discriminatie-indicator (houding van Vlamingen tegenover kansengroepen). Bij beide indicatoren vormen personen met een handicap (personen met een functiebeperking) één van de kansengroepen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

O.m. volgende SVR-Studies staan voorlopig gepland in periode 2012-2014:

- Sociale Staat van Vlaanderen 2013
- Webartikelenreeks ‘Wie participeert niet?’ met aandacht voor personen met een handicap

O.m. volgende SVR-monitorrapporten staan voorlopig gepland in periode 2012-2014:

- Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND): jaarlijks
- Opvolging Pact 2020: jaarlijks

FASERING

Verschilt per studie en monitoringproduct: zie hieronder.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aandacht in SVR-Studies voor personen met een handicap	1. Sociale Staat van Vlaanderen 2013 2. Webartikelenreeks ‘wie participeert niet?’	1. eind 2013 2. 2012-2014
	Aandacht in SVR-monitoringproducten voor personen met een handicap	1. Pact 2020 2. VRIND	1. jaarlijks in mei 2. jaarlijks in sept.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Pact 2020: 1. verschil tussen werkzaamheidsgraad van personen met een handicap en totale bevolking	1. Wegwerken verschil	Tegen 2020
	2. deelname personen met handicap aan: - sport - cultuur - internetgebruik - verenigingsleven - levenslang leren - politieke participatie	2. Deelname proportioneel tot aandeel in de bevolking	Tegen 2020

Monitoring van de houding van de Vlamingen tegenover personen met een handicap

2

BELEIDSDOMEIN

Diensten Algemeen Regeringsbeleid (DAR)

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR)

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Luc Bral

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Minister-president Kris Peeters

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Bijdragen tot het systematisch verzamelen van statistische gegevens over personen met een handicap voor alle Vlaamse bevoegdheden en tot het ontwikkelen van één of meerdere monitoringinstrumenten om de voortgang in het gevoerde gelijkheidsbeleid voor personen met een handicap meetbaar te stellen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De Studiedienst van de Vlaamse Regering verzamelt via de survey sociaal-culturele verschuivingen (SCV-survey) op periodieke basis gegevens over de houding van de Vlamingen tegenover personen met een handicap. De SCV-survey is een jaarlijkse survey van de Studiedienst van de Vlaamse Regering bij een representatieve steekproef van 1500 Nederlandstalige Belgen in het Vlaamse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 18 en ouder. De survey peilt naar waarden, opvattingen, en overtuigingen van Vlamingen mbt maatschappelijk- en beleidsrelevante thema's. Het vormt daardoor een zeer bruikbaar instrument om de houding van de bevolking tegenover personen met een handicap te monitoren doorheen de tijd.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De SCV-survey werd geconcipeerd in 1995, in opdracht van de Vlaamse Regering en ontwikkeld door de Studiedienst van de Vlaamse Regering met ondersteuning van een wetenschappelijk begeleidingscomité, samengesteld uit professoren van de Vlaamse universiteiten.

De surveydata worden gebruikt voor de monitoring van het Pact 2020, voor beleidsvoorbereiding en -evaluatie en voor wetenschappelijk onderzoek. Resultaten van de bevraging verschijnen o.a. in de jaarlijkse uitgave VRIND (Vlaamse Regionale Indicatoren). Meer diepgaande analyses van de surveygegevens worden gebruikt in webpublicaties en studies van de Studiedienst van de Vlaamse Regering.

FASERING

In de SCV-survey van 2012 wordt voor de tweede maal een module opgenomen over de houding tegenover personen met een handicap. De gegevens zullen beschikbaar zijn tegen eind 2012. Ook in de SCV-survey van 2008 werd een deel van deze module al eens opgenomen. Dat maakt het mogelijk evoluties in de tijd te schetsen. De resultaten van deze SCV-module zullen o.m. gebruikt worden als onderdeel in een algemene discriminatie-indicator ter opvolging van doelstelling 2.4 van het Pact 2020. Deze doelstelling luidt: "Discriminatie is in 2020 uitgebannen, de evenredige arbeidsdeelname is verzekerd en de deelname van alle kansengroepen aan de andere domeinen van de maatschappij is proportioneel tot hun aandeel in de bevolking."

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

(gelieerd aan een stappenplan en met vermelding van streefdata)

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Analyse resultaten module SCV-survey 2012	Opname in discriminatie-indicator tweemeting Pact 2020	voorjaar 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

(bv. x % kinderen met een handicap die participeren aan het regulier lager onderwijs)

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Discriminatie-indicator Pact 2020	Discriminatie is in 2020 uitgebannen	tegen 2020

Merkbeleid

3

BELEIDSDOMEIN

Diensten Algemeen Regeringsbeleid (DAR)

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Communicatie

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Ludwig Van den Meersschaut

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Minister-president Kris Peeters

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Actief stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming in communicatie over de Vlaamse gemeenschap, de Vlaamse regio en het Vlaamse beleid.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Om het merkverhaal te implementeren in de teksten en beeldtaal over Vlaanderen werden briefingdocumenten opgesteld met richtlijnen. De bedoeling is dat de teksten en de beeldtaal in alle Vlaamse communicatie, los van de context en het onderwerp, een uitdrukking zijn van de waarden van Vlaanderen, zowel qua inhoud als qua vorm. De briefingdocumenten worden aangereikt op de koepelpagina van het merkbeleid.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In deze briefings wordt een alinea toegevoegd waarin wordt gevraagd ook aandacht te hebben voor een genuanceerde en niet-stereotype beeldvorming. "In het kader van het gelijke kansenbeleid in Vlaanderen is er in de beelden van de Vlaamse overheid steeds aandacht voor een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming, bv. wat betreft gender, handicap, seksuele diversiteit, etc. Vooroordelen en andere achterstellingsmechanismen hebben geen plaats in Vlaanderen. Dit moet ook blijken uit de communicatie die Vlaanderen voert, en meer bepaald uit de beeldvorming die hiermee gepaard gaat."

FASERING

De alinea werd in februari 2012 toegevoegd aan de briefingdocumenten. De laatste versie van het briefingdocument zal in april 2012 op de koepelpagina van het merkbeleid aangereikt worden.

den, eventueel samen met de brochure 'Voorbij het cliché. Over genuanceerde beeldvorming'. Gedurende het hele traject van het merkbeleid zal bij de ontwikkeling van elke nieuwe tool om het merkverhaal concreet toe te passen, bekeken worden hoe we de aandacht kunnen vestigen op een genuanceerde en niet-stereotype beeldvorming in alle Vlaamse communicatie.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER KRIS PEETERS

BEVOEGDHEID
ECONOMIE

Z²O, Zelfstandig én Zelfsturend Ondernemen: trajectbegeleiding voor personen met een arbeidshandicap

4

BELEIDSDOMEIN

Economie, Wetenschap en Innovatie

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Ondernemen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

GTB vzw

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Kris Peeters, Vlaams minister van Economie

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Een onderbouwd en doelmatig beleid voorbereiden ten behoeve van het ondernemerschap bij personen met een handicap

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Op basis van de Enquête voor de Arbeidskrachten 2010 kunnen we nagaan hoeveel mensen zelfstandig zijn in hoofdberoep én aangeven in hun dagelijkse bezigheden hinder te ondervinden door een arbeidshandicap, een langdurige aandoening of langdurige ziekte. Hieruit blijkt dat 4,6% van de zelfstandigen zonder personeel, 3,6% van de zelfstandigen met personeel en 3,1% van de helpers aangeeft hinder te ondervinden. Bij de beroepsactieven blijkt 5,2% hinder te ondervinden door een arbeidshandicap of langdurige gezondheidsaandoening.

GTB is de gespecialiseerde dienst voor trajectbepaling en -begeleiding van personen met een arbeidshandicap. De toeleiding van personen met een arbeidshandicap naar zelfstandig ondernemerschap werd tot nu toe nooit systematisch benaderd en bleef beperkt tot individuele contacten. Dankzij het project Z²O is het nu mogelijk om structuren uit te bouwen en te ontwikkelen die ten goede komen aan personen met een arbeidshandicap met een aspiratie naar een zelfstandige activiteit. Het project kadert in de oproep "Steun voor advies aan prestarters met aandacht voor doelgroepen" en is complementair aan de steun voor prestarters bij de opmaak

van een haalbaarheidsstudie en aan het project “HAZO - een steunpunt van – en voor – ondernemers met een handicap”.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het project omvat 4 grote onderdelen/actieterreinen met verschillende acties die zich enerzijds toespitsen op de interne werking van GTB als trajectbegeleidingsdienst en anderzijds op organisaties die actief zijn op het vlak van het bevorderen van het ondernemerschap in Vlaanderen. Doelstelling van de meeste acties is dwarsverbindingen te maken en te behouden tussen organisaties en kennisdeling en –ontwikkeling te realiseren.

In functie van de uitbouw van de samenwerking met externe partners zal een Vlaamse stuurgroep opgericht worden met vertegenwoordigers uit het betrokken werkveld zoals het Agentschap Ondernemen, UNIZO, VOKA, de Vlaamse Activiteiten Coöperaties, SYNTRA, VDAB, FeGOB,... Deze stuurgroep kan zowel op Vlaams als op provinciaal niveau samengeroepen worden.

FASERING

Het project bestaat uit vier actieterreinen die er als volgt uitzien:

1. Het 1e actieterrein betreft ‘informer en sensibiliseren van de potentiële doelgroep via verschillende kanalen met de focus op informatie, doorverwijzen en drempelverlagend werken naar de potentiële klant. Hiervoor wordt gedacht aan de ontwikkeling van een website en folders over dit thema.
2. Een 2e actieterrein omvat trajectbegeleiding. GTB wil de trajectwerking beter afstemmen op acties van andere organisaties op het vlak van ‘ondernemen’. Daarbij wil men vooral focussen op het ondersteunen van de startende zelfstandige ondernemer vanuit zijn eigen ontwikkelde sterktes/competenties, maar ook rekening houdend met zijn beperkingen/arbeidshandicap. Dit zowel met de klant zelf als in dialoog met de andere betrokken organisaties. In het kader van dit project werd met de Vlaamse activiteitencoöperaties een samenwerkingsovereenkomst ondertekend die een aantal acties mee vorm zullen geven. Ook werkt GTB rond dit thema samen met andere gespecialiseerde partners zoals de gespecialiseerde arbeidsonderzoeksdiensten (GA) en gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdiensten (GOB).
3. Het 3e actieterrein richt zich op opleiding en bijscholing van GTB-medewerkers en medewerkers van organisaties waar men in het kader van dit project nauw wil mee samenwerken.
4. Het 4e en laatste actieterrein situeert zich voornamelijk op projectniveau. Enerzijds wil men dit project op Vlaams en provinciaal niveau onder de aandacht brengen en anderzijds wil men op Vlaams en provinciaal niveau aansluiten bij of eigen overlegkanalen oprichten om de doelstellingen te bereiken.

Alle bovenstaande acties hebben als doel meer personen met een arbeidshandicap toe te leiden en te begeleiden naar het zelfstandig en zelfsturend ondernemerschap en GTB zal hiervoor een Vlaamse projectmedewerker en provinciale contactpersonen inzetten die wat betreft het thema ondernemen voor personen met een arbeidshandicap het aanspreekpunt worden.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Informeren en sensibiliseren werkzoekende personen met een arbeidshandicap	2000 tot 2500	Per jaar
Fase 2	Intakegesprekken	35 trajecten	Op 2 jaar
Fase 3	Specifieke trajectbegeleiding	20 trajectbegeleidingen	
Fase 4	Goede praktijkvoorbeelden	3 getuigenissen	

HAZO

5

BELEIDSDOMEIN

Economie, Wetenschap en Innovatie

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Ondernemen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

HAZO vzw

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Kris Peeters, Vlaams minister van Economie

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Een onderbouwd en doelmatig beleid voorbereiden ten behoeve van het ondernemerschap bij personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Op basis van de Enquête voor de Arbeidskrachten 2010 kunnen we nagaan hoeveel mensen zelfstandig zijn in hoofdberoep én aangeven in hun dagelijkse bezigheden hinder te ondervinden door een arbeidshandicap, een langdurige aandoening of langdurige ziekte. Hieruit blijkt dat 4,6% van de zelfstandigen zonder personeel, 3,6% van de zelfstandigen met personeel en 3,1% van de helpers aangeeft hinder te ondervinden. Bij de beroepsactieven blijkt 5,2% hinder te ondervinden door een arbeidshandicap of langdurige gezondheidsaandoening.

HAZO staat voor Handicap Zelfstandig Ondernemen en wil ondernemers met een lichamelijke handicap helpen zelfstandig een zaak te runnen. HAZO vzw heeft in haar statuten als doelstelling opgenomen om "...personen met een handicap die een eigen zaak willen uitbouwen daarbij te ondersteunen, door promotie, informatie, begeleiding, studie en actie, alsook alle andere middelen die tot de realisatie van deze doelstelling kunnen bijdragen".

HAZO wil met dit project een steunpunt van- en voor- ondernemers met een handicap uitbouwen en ontvangt hiervoor subsidiëring vanuit het Hermes-fonds. Het project “HAZO” richt zich enkel op (startende) ondernemers met een arbeidshandicap en niet op kandidaat-starters. Het project ‘Z²O’ van de VZW GTB richt zich wel specifiek op prestarters en heeft als doel meer personen met een arbeidshandicap toe te leiden en te begeleiden naar het zelfstandig en zelfsturend ondernemerschap. Beide projecten zijn dus complementair.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Voor het steunpunt van – en voor – ondernemers met een handicap worden drie groepen onderscheiden:

1. Hulp aan personen met een handicap die momenteel ondernemer zijn en steun zoeken om moeilijkheden te overwinnen en hun zaak verder te zetten. Ontmoeten van lotgenoten staat hoog op hun verlanglijstje. In dit deel van de doelgroep komen vaak mensen voor die noden en tekorten wensen te signaleren aan de overheid en daarvoor in de peercounselinggroepen van de vzw HAZO een middel zien.
2. Ook ondernemers die gehandicapt geraken hebben gelijkaardige vragen als deze die hierboven beschreven worden.
3. Tenslotte zijn er de starters met een handicap die rolvoorbeelden zoeken en gebruik wensen te maken van de reeds vermelde dienstverlening.

Via dit project wil HAZO deze mensen ondersteunen. Verder streeft HAZO met dit project de volgende doelen na:

- Verkrijgen dat meer personen met een handicap starten als ondernemer;
- Verkrijgen dat ondernemers hun zaak kunnen verder zetten wanneer ze gehandicapt geraken;
- Verkrijgen van beleidsmaatregelen waarbij aan (kandidaat)-ondernemers met een handicap de nodige ondersteuning geboden wordt en zij tevens dezelfde kansen krijgen als andere ondernemers;
- Verkrijgen van een andere maatschappelijke kijk op handicap. Personen met een handicap zijn niet per definitie afhankelijke personen waarvoor gezorgd dient te worden. Ook de ondernemerskwaliteiten van bepaalde mensen dienen onder de aandacht te worden gebracht.

HAZO maakt deel uit van het “Gebruikersoverleg Arbeid en Handicap” (GOHA), een gebruikersplatform dat opkomt voor de rechten van werkende en werkzoekende personen met een arbeidshandicap. Van daaruit verruimen zij hun zicht op werk voor personen met een handicap, plegen overleg voor standpuntbepaling en zetelen in een aantal (advies)-organen. Vanuit het GOHA zetelt HAZO in de Commissie Diversiteit van de SERV.

FASERING

Het uitbouwen van een steunpunt gebeurt aan de hand van de volgende drie werksporen:

1. Ondersteuning en advies door groepswerking met lotgenoten (peercounseling);
2. Individueel advies en opvolging van persoonlijke dossiers;
3. Verstrekken van advies en informatie aan allerlei betrokken actoren.

Deze werksporen worden uitgewerkt aan de hand van de volgende operationele doelstellingen:

- Peercounselinggroepen (lotgenoten steunen en adviseren elkaar) verspreid over Vlaanderen. Naast overleg en ondersteuning wordt peercounseling ook gebruikt om noden naar voor te brengen en deze om te zetten in adviezen naar de overheid evenals eventueel ook naar andere actoren.
- Individuele adviesverlening en opvolging persoonlijke dossiers.
- Advies bij het aanpassen van arbeidsposten en de besteding van VOP-middelen.

- Ontwikkelen van website met allerlei relevante informatie en forum voor reflectie over ondernemerschap met handicap.
- Informatiedienst waar diensten en organisaties terecht kunnen met vragen over handicap en ondernemen.
- Driemaandelijks nieuwsbrief.
- Beleidsparticipatie en vertegenwoordigingswerk met regelmatige bevraging bij de achterban alsook studiewerk om beleidsvoorstellen te onderbouwen.
- Acties om de problematiek en het aanbod van HAZO onder de aandacht te brengen. Voordrachten, persacties, artikels in tijdschriften, deelname aan beurzen, enz...

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Doelstelling 1	Starters adviseren en begeleiden	18	
Doelstelling 2	Begeleiden van ondernemers na recent gehandicapt te zijn geraakt	15	
Doelstelling 3	Peercounseling	40 à 50 deelnemers	maandelijks
Doelstelling 4	Werving en intake peercounseling deelnemers	100 à 120 huisbezoeken	
Doelstelling 5	Individuele adviesvragen	30	
Doelstelling 6	Adviezen ivm het aanpassen van arbeidsposten en/of besteding van VOP-middelen	15	
Doelstelling 7	(Korte) infovragen vanuit organisaties te behandelen	120	
Doelstelling 8	Nieuwsbrief		3-maandelijks
Doelstelling 9	Ontwikkelen van website met relevante informatie en forum over ondernemen met een handicap.	1	
Doelstelling 10	Voordrachten met aanbod naar scholen, revalidatiecentra, verenigingen, werkgeversorganisaties, enz....	15	
Doelstelling 11	Deelname aan beurzen	4	

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER KRIS PEETERS

BEVOEGDHEID
INTERNATIONAAL VLAANDEREN

Thema ‘personen met een handicap’ in nieuwe strategienota Malawi

6

BELEIDSDOMEIN

Buitenlands Beleid, Internationaal ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

DIV

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Koen Jongbloet/Mieke Govaerts

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Kris Peeters, Internationaal Vlaanderen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Bij het opstellen van strategienota's wordt, in overleg met de Vlaamse partnerlanden, waar mogelijk ruimte voorzien om initiatieven te ondersteunen ten voordele van de doelgroep personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Indien de Vlaamse Regering akkoord gaat met de verlenging van de samenwerking met Malawi, zal in de nieuwe strategienota, vanaf 2014, ‘personen met een handicap’ opgenomen worden als transversaal thema (cfr. het decreet tot wijziging van het kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking van 13 juni 2007 dat op 13/07/2012 werd goedgekeurd).

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

De Vlaamse Regering stemt in met de verlenging van de ontwikkelingssamenwerking met Malawi.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

39

Screening van projecten ontwikkelingseducatie op het thema ‘personen met een handicap’

7

BELEIDSDOMEIN

Internationaal Vlaanderen

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAIS

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Anne Van Autreve & Flora Joossens

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Kris Peeters, Internationaal Vlaanderen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Door de Vlaamse regering gesubsidieerde projecten inzake ontwikkelingseducatie streven naar een zo breed mogelijk doelpubliek, opdat ook personen met een handicap van dit aanbod zouden kunnen genieten.

Concrete actie

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Alle projectvoorstellen inzake ontwikkelingseducatie die ingediend worden bij het VAIS door organisaties van de civiele maatschappij zullen, in zover dit relevant is, gescreend worden:

1. of ze toegankelijk zijn voor personen met een handicap (in het Noorden);
2. en/of ze een sensibiliserende werking hebben t.a.v. personen met een handicap (in het Zuiden).

Ter informatie: ‘Personen met een handicap’ werd opgenomen als transversaal thema in het wijzigingsdecreet van 13 juli 2012 tot wijziging van het kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking van de Vlaamse overheid.

Screening van projectvoorstellen op het thema ‘personen met een handicap’

8

BELEIDSDOMEIN

Internationaal Vlaanderen

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAIS

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Anne Van Autreve/Flora Joossens

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Kris Peeters, Internationaal Vlaanderen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Waar nuttig, specifieke aandacht aan de dag leggen voor projectvoorstellen die inspelen op het thema handicap.

Concrete actie

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Projecten die voorgesteld worden door partners uit de Vlaamse partnerlanden voor ontwikkelingssamenwerking zullen, in zoverre dit relevant is, gescreend worden op het thema personen met een handicap.

Ter informatie: ‘Personen met een handicap’ werd opgenomen als transversaal thema in het wijzigingsdecreet van 13 juli 2012 tot wijziging van het kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking van de Vlaamse overheid.

Personen met een handicap als indicator opnemen in de databank van het VAIS

9

BELEIDSDOMEIN

Internationaal Vlaanderen

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAIS

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Anne Van Autreve/Flora Joossens

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Kris Peeters, Internationaal Vlaanderen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Duidelijk in kaart brengen in hoeverre personen met een handicap, genieten van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Toegankelijke informatie verschaffen m.b.t. 'personen met een handicap' in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De mogelijkheid onderzoeken om 'handicap' als indicator op te nemen in de databank van het VAIS.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

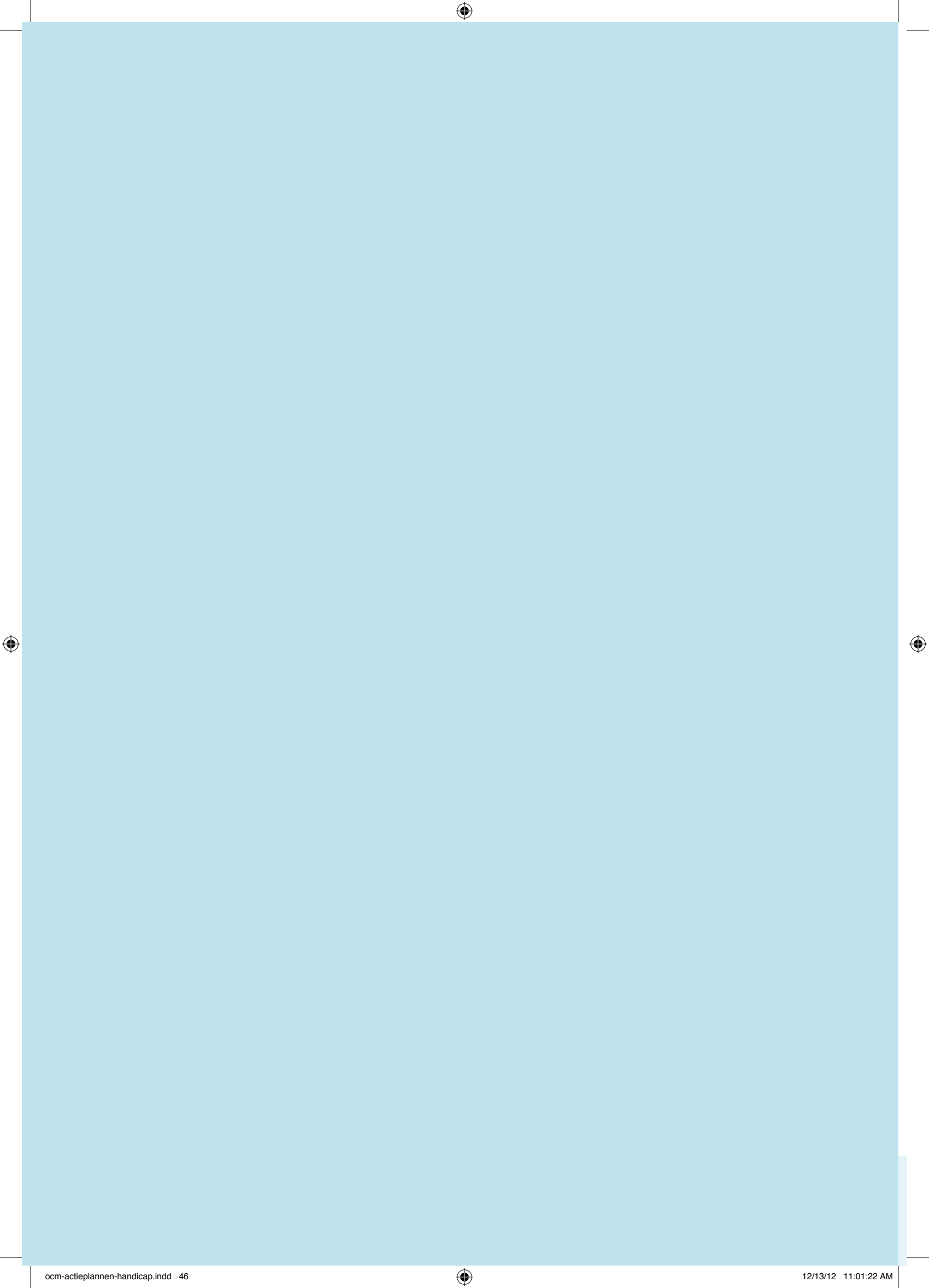
'Handicap' wordt opgenomen in de databank in zoverre dit technisch en financieel haalbaar is.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER KRIS PEETERS

BEVOEGDHEID
LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

Bewaken van toegankelijkheid voor personen met een beperking

10

BELEIDSDOMEIN

Landbouw en Visserij

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Landbouw en Visserij

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Fatima Tigra

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Kris Peeters

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Ter beschikking stellen van hulpmiddelen voor personen met een beperking teneinde de proeven zo optimaal mogelijk te kunnen afleggen. Het toegankelijk maken van de installatieproeven voor personen met een beperking.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Twee maal per jaar organiseert de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (ADLO) van het departement LV in 5 provincies schriftelijke en mondelinge proeven voor landbouwers die VLIF-steun (investeringsubsidie) wensen aan te vragen. Een installatieattest wordt bekomen door: het slagen in de proeven + in het bezit zijn van getuigschriften van de startercursussen en stage. De getuigschriften worden door de opleidingscentra uitgereikt, na visum van ADLO.

De installatieproeven vinden plaats in een toegankelijk gebouw, maar het verloop is niet aangepast aan personen met een specifieke beperking (o.a. auditief, visueel).

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De kandidaten schrijven zich in via een erkend opleidingscentra. Deze centra bezorgen de verzamelde inschrijvingen aan de afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling (ADLO), dat instaat voor het organiseren van de proeven.

Initiatieven:

- ADLO zal op de website vermelden dat personen met een beperking beroep kunnen doen op hulpmiddelen bij het afleggen van de proeven. Aan de centra wordt gevraagd om dit ook op hun site te vermelden.
- Op vraag van de kandidaten zal ADLO de hulpmiddelen ter beschikking stellen, vb. doventolk, document met groot lettertype, voorlezen van de vragen, enz.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Vermelding op websites	Bekendmaking	Mei 2012
Fase 2	Hulpmiddelen ter beschikking stellen	Toegankelijke proeven voor personen met een beperking	Mei 2012 tot onbeperkt

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Toegankelijk maken van de proeven	Toegankelijke proeven	onbeperkt

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER INGRID LIETEN

BEVOEGDHEID
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN INNOVATIE

In kaart brengen van de doelgroep: onderzoekers met een beperking

11

BELEIDSDOMEIN

Economie, Wetenschap en Innovatie

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement EWI

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Liselotte De Vos

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Bijdragen tot campagnes die de tewerkstelling van wetenschappelijke onderzoekers met een handicap in kennisinstellingen faciliteren.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Er bestaan geen concrete cijfers over de doelgroep onderzoekers met een handicap. Vooraleer gestart wordt met specifieke maatregelen dient deze doelgroep in kaart gebracht te worden.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In eerste instantie dienen we deze doelgroep in kaart te brengen om te zien of er wel degelijk een kritische massa bestaat en of er een behoefte bestaat aan verdere maatregelen. Niet alleen binnen de doelgroep maar ook binnen de onderzoeksinstellingen. Er wordt bekeken of ECOOM voor dergelijk onderzoek kan ingeschakeld worden.

In tweede instantie kan, indien de behoefte hiertoe bestaat, bij de specifieke organisaties (VDAB, grip, ...) informatie opgevraagd worden die verspreid kan worden binnen de onderzoekswereld met het oog op het faciliteren van de tewerkstelling van wetenschappelijke onderzoekers met een handicap in kennisinstellingen.

FASERING

Fase 1: Onderzoek naar doelgroep en behoeften binnen de onderzoekswereld

Fase 2: Verspreiding informatie over VOP, Bijzondere Tewerkstellingsondersteunende maatre-

gelen of andere specifieke informatie al naargelang de in fase 1 geïdentificeerde behoeftes.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1		Onderzoek doelgroep/behoeften	2012
Fase 2		Verspreiding informatie indien relevant	2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Inkadering van onderzoek binnen ECOOM.

Al dan niet reële behoefte binnen de doelgroep.

Onderzoek naar de mogelijkheid tot extra steun voor O&O bedrijfsprojecten die betrekking hebben op Universal Design

12

BELEIDSDOMEIN

Economie, Wetenschap en Innovatie

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement EWI

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Liselotte De Vos

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Binnen de reguliere subsidiekanalen stimuleren van onderzoek voor en innovatie met betrekking tot oplossingen voor ondersteuning van personen met een handicap, vanuit het concept van Universal Design.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Met **O&O-bedrijfsprojecten** wordt directe steun gegeven aan bedrijven voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten geïnitieerd door die bedrijven, met als doel innovatieve oplossingen te ontwikkelen. Innovatie betekent dat de projecten moeten leiden tot nieuwe kennis die praktisch kan toegepast worden en op die wijze bijdraagt tot economische en bijkomend eventueel ruimere maatschappelijke toegevoegde waarde in Vlaanderen. O&O-bedrijfsprojecten behoren dus tot het gericht onderzoek, met als belangrijkste begunstigde één of meerdere rechtstreeks betrokken bedrijven. De steun is een directe toelage (subsidie) berekend op basis van de aanvaardbare kosten. Het steunpercentage bestaat uit een basissteunpercentage en eventuele extra steun.

Het basissteunpercentage bedraagt 15% voor ontwikkelingsprojecten en 40% voor onderzoeksprojecten. Het eerste type van projecten is eerder gericht op de toepassing van kennis voor nieuwe of vernieuwde producten, processen of diensten. Onderzoeksprojecten zijn eerder gericht op het genereren van nieuwe kennis, die op termijn ook kan bijdragen tot innovatie. Extra steun kan toegekend worden om verschillende redenen. Een project dat voldoet aan een of meerdere specifieke beleidsprioriteiten kan bijvoorbeeld 10% extra steun krijgen. Momenteel werden er vier beleidsprioriteiten geïdentificeerd:

- Projecten die zich primair richten op de automobielsector
- Projecten met toepassing in de lucht en ruimtevaart
- Projecten met een belangrijke component van Duurzame Technologische Ontwikkeling
- Projecten waarin wordt samengewerkt met een of meerdere binnen- of buitenlandse onderzoeksinstelling en waarbij het aandeel van deze onderzoeksinstelling in de aanvaardbare kosten >20% bedraagt.

De maatschappelijk toegevoegde waarde van voorstellen voor O&O bedrijfsprojecten is sowieso een criterium in het selectieproces.

Op 29 februari lanceerde het **AAL Joint Programme** de vijfde oproep voor AAL projecten (Ambient Assisted Living). Het AAL Joint Programme is een onderzoeksprogramma dat projecten steunt die innovatieve ICT-gebaseerde oplossingen biedt voor oudere personen. Dit zijn producten, systemen of diensten die oplossingen aanreiken voor de wensen en noden van deze doelgroep. Het hoofddoel is de levenskwaliteit, autonomie, deelname aan het sociale leven, vaardigheden en tewerkstelling van oudere personen te verhogen. Daarnaast ook met de doelstelling het verbeteren van de diensten en het reduceren van de zorgkosten. Projecten hebben een Europese dimensie en een geplande marktintroductie 2 à 3 jaar na het projecteinde. Deze call richt zich specifiek op de ontwikkeling van ICT-gebaseerde oplossingen die oudere personen helpen om hun optimaal niveau van zelfredzaamheid thuis zo lang als mogelijk te bewaren.

De financiële steun wordt toegekend op basis van de lokale steunprogramma's. Voor de deelnemers uit Vlaanderen is dit het programma O&O-bedrijfsprojecten van het IWT. Het steunpercentage bedraagt voor ontwikkelingsprojecten 35% (grote onderneming) tot 55% (kleine onderneming) of 60% voor onderzoeksprojecten aangezien AAL een beleidsdoelstelling is van de Vlaamse overheid.

In België kunnen enkel Vlaamse organisaties steun aanvragen in het kader van AAL. Vlaamse universiteiten en onderzoeksinstellingen kunnen enkel deelnemen aan projecten zoals in het kader van O&O-bedrijfsprojecten (d.w.z. als het niet-gesubsidieerde gedeelte gefinancierd wordt door een derde partij). Onderzoekscentra met legale status van Strategisch Onderzoekscentrum (SOC) kunnen deelnemen op voorwaarde dat minstens 1 Vlaams bedrijf in het consortium opgenomen is.

Eén van de voornaamste pijlers van Vlaanderen in Actie is “**Flanders' Care**”, het project voor innovatieve doorbraken in alle vormen van zorg. Met Flanders' Care wil de Vlaamse Regering de revolutionaire medisch-technologische vooruitgang aanwenden in het voordeel van alle mensen en voor de industriële vermarkting van Vlaamse innovatie. De missie van Flanders' Care is “op een aantoonbare wijze en door innovatie het aanbod van kwaliteitsvolle zorg verbeteren en verantwoord ondernemerschap in de zorg-economie stimuleren.” Minister Lieten is opgenomen in het interministerieel comité dat de langetermijnvisie bepaalt en ervoor zorgt dat de zorgvraag en het aanbod van technologie en competentie goed sporen. Ook het Flanders' Care label wordt toegekend via dit comité.

Binnen Flanders' Care worden de demonstratieprojecten beschouwd als een belangrijk instrument om de brug te maken van ontwikkeling naar implementatie met een economische valorisatie in Vlaanderen en mogelijks internationaal. In februari 2011 werd een eerste thematische oproep gelanceerd waar personen met een beperking tot de doelgroepen behoorden. Uit deze oproep werden vijf demonstratieprojecten geselecteerd. In december 2011 werden twee nieuwe oproepen gelanceerd. Het Impulsloket van Flanders' Care controleert de ontvankelijkheid van de aanvraag. Het Impulsloket van Flanders' Care geeft de informatie van de ontvankelijke demonstratieprojecten door aan de assessment cel. Deze cel bestaat uit verbindingssambtenaren uit de bestaande structuren van de Vlaamse overheid, met name AO, FIT, IWT, PMV, WVG, ... Deze cel gaat na of het voorgestelde demonstratieproject beantwoordt aan de vooropgestelde criteria van de oproep. De conclusies van de assessment cel, met inachtneming van confidentialiteitsbeperkingen, worden voorgelegd aan het Interministerieel Comité. Het Interministerieel Comité verdeelt het beschikbare subsidiebudget onder de best gerangschikte aanvragen, in afnemende volgorde.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Naast het voortzetten van de bestaande acties zal er onderzocht worden of de beleidsprioriteit **Duurzame Technologische Ontwikkeling** binnen de O&O bedrijfsprojecten eventueel kan uitgebreid worden zodat **Universal Design** hierin ook opgenomen is. Op die manier zouden projecten die betrekking hebben op Universal Design ook een bijkomende steun kunnen ontvangen van 10%

FASERING

Fase 1: onderzoek naar mogelijk uitbreiding van de beleidsprioriteit Duurzame Technologische Ontwikkeling

Fase 2: Indien positief resultaat, uitbreiden van de beleidsprioriteit

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1		Bespreking mogelijke uitbreiding beleidsprioriteit	Juli 2012
Fase 2		Aanpassing beleidsprioriteit in handleiding O&O bedrijfsprojecten	December 2012

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER INGRID LIETEN

BEVOEGDHEID
MEDIA

Stimuleringsregeling Diversiteit

13

BELEIDSDOMEIN

Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Beleid en Beheer (Cluster Mediabeleid)

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Saskia Dierickx

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Media

BEOOGD THEMA

Handicap – Gender en seksuele identiteit – Etnische diversiteit – Armoede

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Verder stimuleren van de actoren in het medialandschap om een doeltreffend diversiteitsbeleid te ontwikkelen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De Vlaamse samenleving kent een grote diversiteit maar dit weerspiegelt zich niet altijd in de diverse media.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Een subsidieregeling om de actoren in het medialandschap te stimuleren om een doeltreffend diversiteitsbeleid te ontwikkelen dat impact heeft op het vlak van programmatie, personeelsbeleid, bereik en beeldvorming.

FASERING

Uitvoering projecten tot november 2012.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Activiteitenverslag		
Fase 2	Verslag bedrijfsrevisor		

Ondertiteling

14

BELEIDSDOMEIN

Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Beleid en Beheer (Cluster Mediabeleid) – VRT

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Caroline Uyttendaele & Lena De Meerleer

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Media

BEOOGD THEMA

Handicap – Etnische diversiteit (ook nieuwkomers)

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

De openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap en de private televisieomroeporganisaties, met inbegrip van de regionale televisieomroepen, maken een aanzienlijk deel van hun omroepprogramma toegankelijk voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Televisie is voor de gemiddelde Vlaming niet alleen een belangrijke bron van ontspanning, voor velen is dit ook de voornaamste informatiebron. Het recht van personen met een sensorische handicap en van ouderen om te participeren en geïntegreerd te zijn in het maatschappelijke en culturele leven is dan ook onlosmakelijk verbonden met de beschikbaarheid van toegankelijke televisiediensten. Daarom investeert Vlaanderen in de ondertiteling van televisieprogramma's op zowel de openbare omroep als op de commerciële en de regionale televisieomroeporganisaties.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

- *VRT*. In de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT 2012-2016 staat gepreciseerd dat de VRT haar aanbod toegankelijk moet maken voor personen met een auditieve/visuele beperking.
- *VTM*. De Vlaamse Regering geeft subsidies aan de VMMA voor de ondertiteling van "het Nieuws" van 19uur.
- *Regionale televisieomroepen*. Sinds 2006 krijgen de regionale televisieomroepen een jaarlijkse subsidie voor de ondertiteling van hun nieuwsprogramma's ten behoeve van doven en slechthorenden. Deze subsidie bedraagt 50.000 euro (75.000 voor RTV voor de ondertiteling van 2 verschillende nieuwsuitzendingen: RTV Mechelen en RTV Kempen).

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

62

FASERING

VRT

- 95 % van de programma's, uitgezonderd hosting, tralering en commerciële communicatie worden ondertiteld (vanaf 2012)
- Daarbinnen worden de nieuws- en duidingsprogramma's 100% ondertiteld tegen eind 2014.

VMMa

- Subsidies voor ondertiteling van "het Nieuws" van 19u sinds 2007.
- Sinds 2009 werd deze steunmaatregel uitgebreid naar het aanbieden van een ondertitelde nieuwsuitzending van 19u die oproepbaar is via het i-Watch platform
- Op de begroting 2012 zijn opnieuw middelen voorzien voor de ondertiteling van het Nieuws op landelijke particuliere televisieomroepen.

Regionale televisieomroepen

- Aanvankelijk was de steun voor de regionale televisieomroepen gebaseerd op de principeverklaring met NORTV voor 2006-2007.
- Vanaf 2008 werd de steunmaatregel op jaarbasis verdergezet zonder principeverklaring.
- Vanaf 2012 zal gewerkt worden met een meerjarenovereenkomst voor een periode van 5 jaar.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal ondertitelde programma's	Ondertiteling van 95% van de VRT-programma's	Eind 2012
		Ondertiteling van het Nieuws van VTM om 19u	
Fase 2	Aantal ondertitelde programma's	Ondertiteling van het nieuws van de regionale televisieomroepen	Eind 2014
		100% ondertiteling van de nieuws- en duidingsprogramma's van de VRT	
		Ondertiteling van 95% van de VRT-programma's	
		Ondertiteling van het Nieuws van VTM om 19u	
		Ondertiteling van het nieuws van de regionale televisieomroepen	

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Aanwezigheid van voldoende middelen om een kwalitatieve ondertiteling te kunnen verzorgen.

Vlaamse gebarentaal, audiodescriptie en/of auditieve ondertiteling

15

BELEIDSDOMEIN

Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Beleid en Beheer (Cluster Mediabeleid) – VRT

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Caroline Uyttendaele & Lena De Meerleer

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Media

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Onderzoeken van de mogelijkheid om meer televisieprogramma's te voorzien van Vlaamse gebarentaal, audiodescriptie en/of auditieve ondertiteling.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Televisie is voor de gemiddelde Vlaming niet alleen een belangrijke bron van ontspanning, voor velen is dit ook de voornaamste informatiebron. Het recht van personen met een sensoriele handicap en van ouderen om te participeren en geïntegreerd te zijn in het maatschappelijke en culturele leven is dan ook onlosmakelijk verbonden met de beschikbaarheid van toegankelijke televisiediensten. Daarom onderzoekt de Vlaamse regering hoe het toegankelijk maken van televisiediensten door ondertiteling, audiodescriptie, gesproken ondertiteling en gebarentaal kan worden gesubsidieerd.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

VRT

- De VRT levert ondertitelinformatie voor gesproken ondertiteling bij alle programma's en programma-onderdelen in een andere taal dan het Nederlands, met uitzondering van een aantal programma's van de nieuwsdienst.
- Tegen eind 2012 zullen ook alle programma's van de VRT nieuwsdienst voorzien zijn van ondertitelinformatie.
- Het signaal van de VRT is bruikbaar voor alle in Vlaanderen beschikbare toestellen waarbij

tekst wordt omgezet in spraak.

- Bij alle programma's en programma-onderdelen van de VRT in een andere taal dan het Nederlands, is er dan gesproken ondertiteling voor wie een toestel heeft waarbij tekst wordt omgezet in spraak.
- De VRT zendt 1 (kwaliteits)fictiereeks per jaar uit met audiobeschrijving.
- De VRT realiseert haar sites maximaal conform het Anysurfer-label;
- Het journaal van 19u en het Ketnet-journaal worden binnen het jaar na de inwerkingtreding van de beheersovereenkomst 2012-2016 via het open internet aangeboden met gebarentaal.
- Dit signaal wordt ook digitaal aangeboden aan de distributeurs die de service ook via interactieve digitale televisie kunnen verspreiden.
- Het weekoverzicht van het Ketnet-journaal wordt via TV met gebarentaal aangeboden binnen het jaar na de inwerkingtreding van de beheersovereenkomst 2012-2016.

VMMA

- Vanaf september 2010 werkte VMMA aan de uitbreiding van de ondertiteling van "het Nieuws" van 19u naar een webbox waarmee iemand gesproken leesmateriaal kan beluisteren. Met deze technologie wordt Het Nieuws van 19u van gesproken ondertiteling voorzien.
- Om de toegang van de gesproken ondertiteling te garanderen aan iedere gebruiker, werd de VMMA nadrukkelijk gevraagd om de aangeboden gesproken ondertiteling zo snel mogelijk beschikbaar te stellen voor alle relevante platformen.

FASERING

VRT

- Vanaf 2012 zendt de VRT 1 (kwaliteits)fictiereeks per jaar uit met audiobeschrijving
- Tegen eind 2012 zullen ook alle programma's van de VRT nieuwsdienst voorzien zijn van ondertitelinformatie.
- Binnen het jaar na de inwerkingtreding van de beheersovereenkomst 2012-2016:
  - worden het journaal van 19u en het Ketnet-journaal via het open internet aangeboden met gebarentaal.
  - wordt het weekoverzicht van het Ketnet-journaal via TV met gebarentaal aangeboden.

VMMA

- Eind 2012 stelt VMMA de aangeboden gesproken ondertiteling beschikbaar voor alle relevante platformen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal programma's met gesproken ondertiteling	VRT levert ondertitelinformatie voor gesproken ondertiteling bij alle programma's en programma-onderdelen in een andere taal dan het Nederlands, met uitzondering van een aantal programma's van de nieuwsdienst. VMMa voorziet Het Nieuws van 19u van gesproken ondertiteling	Vanaf 2012
	Aantal programma's met audiodescriptie	VRT zendt 1 (kwaliteits)fictiereeks per jaar uit met audiobeschrijving	
Fase 2	Aantal programma's met gesproken ondertiteling	Alle programma's van de VRT nieuwsdienst zijn voorzien van ondertitelinformatie voor gesproken ondertiteling	Eind 2012
	Aantal programma's met audiodescriptie	VRT zendt 1 (kwaliteits)fictiereeks per jaar uit met audiobeschrijving	
	Aantal programma's met gebarentaal	Het VRT journaal van 19u en het Ketnet-journaal worden via het open internet aangeboden met gebarentaal.	
		Het weekoverzicht van het Ketnet-journaal wordt via TV met gebarentaal aangeboden	

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

- Aanwezigheid van voldoende financiële middelen en knowhow voor het verzorgen van gesproken ondertiteling, audiodescriptie en gebarentaal.
- De medewerking van de distributeurs is cruciaal om een echt toegankelijkheidsbeleid te voeren.
- De beschikbaarheid van voldoende professionele tolken VGT.

Participatie van relevante belangenorganisaties aan de uitvoering van de VRT-beheersovereenkomst

16

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, sport, jeugd en media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VRT-Afdeling Beleid en Beheer (Cluster Mediabeleid)

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Lena De Meerleer & Christine Debaene

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Media

BEOOGD THEMA

Handicap – Nieuwe Vlamingen – Gender – Senioren – Seksuele geaardheid

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Opzetten van een gericht en systematisch participatiebeleid voor personen met een handicap binnen de Vlaamse omroep.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De VRT is de openbare omroep van en voor alle Vlamingen. Om zijn aanbod en beleid beter te kunnen afstemmen op wat de kijker/luisteraar verwacht, in het bijzonder bepaalde doelgroepen, wenst de VRT voeling te hebben met de verwachtingen van die groepen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In de beheersovereenkomst met de VRT (2012-2016) werden de volgende passages opgenomen:

OD 2.3 De VRT werkt samen met hogescholen, universiteiten en belangenorganisaties die expertise hebben m.b.t de thema's leeftijd, seksuele geaardheid, gender, herkomst, handicap en kansarmoede. Dit overleg draagt bij tot evaluatie van de monitoring en de opmaak van het jaarlijks actieplan.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

67

En tevens onder SD31

- De VRT werkt samen met de relevante belangenorganisaties. De VRT evalueert jaarlijks haar beleid terzake.

Concreet

De VRT organiseert structurele overlegmomenten met belangenverenigingen:

- Kernbelangenoverleg: 2x /jaar. Op dit overleg worden belangrijke onderzoeksresultaten, actieplannen en evaluaties besproken met de belangenverenigingen die een groot aantal verenigingen vertegenwoordigen of die een specifieke mediawerking hebben. Grip neemt hieraan deel als als belangenvereniging voor personen met een handicap.
- Toegankelijkheidsoverleg : 1x/jaar. Op dit overleg worden de verenigingen uitgenodigd die een specifiek belang hebben bij de toegankelijkheid van onze programma's en diensten (ondertiteling, gebarentaal, toegankelijkheid websites...). De actieplannen worden voorgesteld, de bereikte resultaten besproken en geëvalueerd.
- Diversiteitsforum: 1x/jaar worden alle belangenverenigingen diversiteit, ook kleinere verenigingen, uitgenodigd voor overleg
- Ad hoc overleg

FASERING

- Kernbelangenoverleg : gestart in september 2011, nieuw overleg in april 2012
- Toegankelijkheidsoverleg: gestart in november 2011, nieuw overleg in november 2012
- Diversiteitsforum: eerste forum op 9/12/2011, jaarlijks in december
- Ad hoc overleg: over aanpassing Charterdiversiteit op 12 januari 2012
- Bovenvermelde overlegmomenten worden na 2012 verdergezet en zeker tot het einde van de huidige beheersovereenkomst (2016)

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Uitwisseling ideeën en suggesties die verwerkt worden in de jaarlijkse actieplannen		

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aanwezigheid personen met een handicap in het personeelsbestand	1%	2012
Fase 2	Aanwezigheid personen met een handicap in het personeelsbestand	1,5%	2014

Kenniscentrum Mediawijsheid

17

BELEIDSDOMEIN

Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Beleid en beheer, Cluster Mediabeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Christine Debaene

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Media

BEOOGD THEMA

Handicap – Gender – Seksuele identiteit – Armoede – Senioren

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Oprichten van een organisatie/netwerk die/dat kennis verzamelt rond mediawijsheid en hier rond tevens diverse initiatieven en (sensibiliserings)campagnes ontwikkelt, ook voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De kennis rond mediawijsheid is verspreid en niet voldoende ontsloten. Personen met een handicap kunnen nog meer als een afzonderlijke doelgroep worden bekeken in het mediawijsheidsbeleid.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Er zal een kenniscentrum Mediawijsheid worden opgericht. (onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse Regering.) Dit kenniscentrum zal een ruime opdracht krijgen en uiteenlopende taken hebben. Het zal in de eerste plaats voortwerken op de al bestaande maar verspreide initiatieven en expertise, deze meer op elkaar afstemmen en stimulerende acties ondernemen wanneer de bestaande initiatieven niet voldoen of leemtes vertonen. Daarbij kan het centrum onderzoek (laten) uitvoeren.

Daarnaast zal het centrum een sensibiliserende functie hebben. De opgebouwde kennis moet hierbij ook volop doorstromen naar alle relevante actoren in de media-, cultuur-, en onderwijs-wereld.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

69

Het kenniscentrum zal bij dit alles bijzondere aandacht hebben voor de specifieke noden van doelgroepen als jonge kinderen, adolescenten en senioren, maar ook kwetsbare groepen zoals mensen met een handicap of zij die leven in armoede.

FASERING

Tal van initiatieven zijn mogelijk, met diverse output en effecten. Fases kunnen pas in detail worden uitgewerkt bij installatie kenniscentrum.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Budgettaire beperkingen.

Gedragenheid door het mediawijsheidsveld.

Beheersovereenkomst met de VRT-scherm- zichtbaarheid en andere

18

BELEIDSDOMEIN

Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Beleid en beheer, Cluster Mediabeleid VRT

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Christine Debaene & Lena De Meerleer

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Media

BEOOGD THEMA

Handicap – Gender – Seksuele identiteit

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1, 7

1. Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.
7. Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

1. Stimuleren, in het bijzonder bij de openbare omroep, van een grotere schermzichtbaarheid van personen met een handicap, en dit op een inclusieve manier.
7. Integreren in de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT van nieuwe stimulerende en beschermende bepalingen voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Personen met een handicap komen te weinig in beeld op de VRT (en de andere omroepen).
Personen met een handicap worden moeilijk bereikt.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In de beheersovereenkomst met de VRT 2012-2016 werden de volgende passages opgenomen:

II. Engagements van de VRT

5. Beleidskader (...)

§3. De VRT heeft als openbare omroep een specifieke rol binnen het Vlaamse omroepbestel die ze dient te concretiseren via 6 krachtlijnen

1. Aandacht voor alle Vlamingen De VRT bereikt alle Vlamingen. De VRT levert extra inspanningen om een zo groot mogelijk en gevarieerd publiek te bereiken, waaronder senioren, jongeren, nieuwe Vlamingen, lager opgeleiden, mensen met een handicap en mensen in armoede. Zij zorgt ook voor een genuanceerde beeldvorming van specifieke doelgroepen. De VRT doet dit met een inclusief generalistisch aanbod. (...)

Diversiteit en doelgroepenbeleid

SD2: De VRT zet diversiteit centraal in de organisatie en hanteert een integrale aanpak op vlak van aanbod en beeldvorming. Het charter diversiteit zal daarbij de leidraad zijn. (...)

OD2.2.: Binnen de inclusieve generalistische programmering – zowel in de amusements- als in de informatieve programma's – is er aandacht voor een evenwichtige vertegenwoordiging van alle bevolkingsgroepen en voor een genuanceerde en genderneutrale beeldvorming. Er gaat speciale aandacht naar onder meer vrouwen, nieuwe Vlamingen, personen met een handicap, medioren en senioren.

- De VRT organiseert een jaarlijkse monitoring via een externe, onafhankelijke partij m.b.t. de evenwichtige vertegenwoordiging en genuanceerde beeldvorming van de doelgroepen vrouwen, nieuwe Vlamingen, personen met een handicap en senioren in sleutelprogramma's op ieder tv-net, meer bepaald Vlaamse prime-time programma's

OD2.3.: De VRT zal in haar programma's actuele maatschappelijke kwesties aan de orde stellen zoals onder meer (kans)armoede en seksuele geaardheid en waakt hierbij over een genuanceerde beeldvorming. (...)

- De VRT werkt samen met hogescholen, universiteiten en belangenorganisaties die expertise hebben m.b.t. de thema's leeftijd, seksuele geaardheid, gender, herkomst, handicap en kansarmoede. Dit overleg draagt bij tot evaluatie van de monitoring en de opmaak van het jaarlijks actieplan

SD31: De VRT zorgt dat de samenstelling van haar personeelsbestand in lijn ligt met de Vlaamse maatschappelijke diversiteit.

OD31.1.: De VRT trekt nieuw talent aan uit diverse doelgroepen: vrouwen, nieuwe Vlamingen en personen met een handicap om te groeien naar evenredige arbeidsdeelname.

- de VRT hanteert volgende streefcijfers:
  - personen met een handicap: 1% tegen eind 2012; 1,5% tegen eind 2014
  - nieuwe Vlamingen: 2,5% tegen eind 2012; 4% tegen eind 2014
  - vrouwen binnen het totaal personeelsbestand: 40% tegen eind 2014 waarvan vrouwen in het management: minimaal 33%
- De VRT organiseert 10 bezoldigde opleidingsstages per jaar zolang evenredige arbeidsdeelname niet is bereikt.
- De VRT werkt samen met de relevante belangenorganisaties. De VRT evalueert jaarlijks haar beleid terzake.

De VRT heeft zo een toonbeeldrol t.a.v andere media.

T.a.v andere media is het Wetenschappelijk steunpunt Media belast met diversiteitsmonitoring.

FASERING

Uitvoering in 2012-2016.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Jaarrapportage door VRT		

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Streefcijfer VRT	1%	2012
Fase 2	Streefcijfer VRT	1,5%	2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Budgettaire beperkingen.

Expertendatabank beter bekendmaken

19

BELEIDSDOMEIN

Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Beleid en beheer, Cluster Mediabeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Christine Debaene

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Ingrid Lieten, Media

BEOOGD THEMA

Handicap – Gender – Seksuele identiteit – Etnische diversiteit – Armoede

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Beter bekend maken van de expertendatabank via bestaande infokanalen bij gebruikers in de mediasector.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Deze databank [www.expertendatabank.be] bevat gegevens van experts die vrouw, transgender, allochtoon en/of persoon met een functioneringsbeperking zijn. Vrouwelijke, transgender, allochtone en gehandicapte specialisten zijn in onze maatschappij aanwezig, maar komen in de media te weinig aan bod. De expertendatabank wil hun zichtbaarheid in de media bevorderen en de stereotiepe beeldvorming doorbreken.

Om een optimaal gebruik te bewerkstelligen, dient de expertendatabank via zoveel mogelijk kanalen onder de aandacht van haar doelpubliek te worden gebracht.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De databank wordt bekendgemaakt bij de beoogde gebruikers (journalisten, programmamakers en studenten journalistiek). Hierbij wordt samengewerkt met het team Gelijke Kansen in Vlaanderen van het departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (oprichter en eigenaar van de databank), de Vlaamse Vereniging van Journalisten, de Vlaamse Regulator voor de Media en de dienst communicatie van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

74

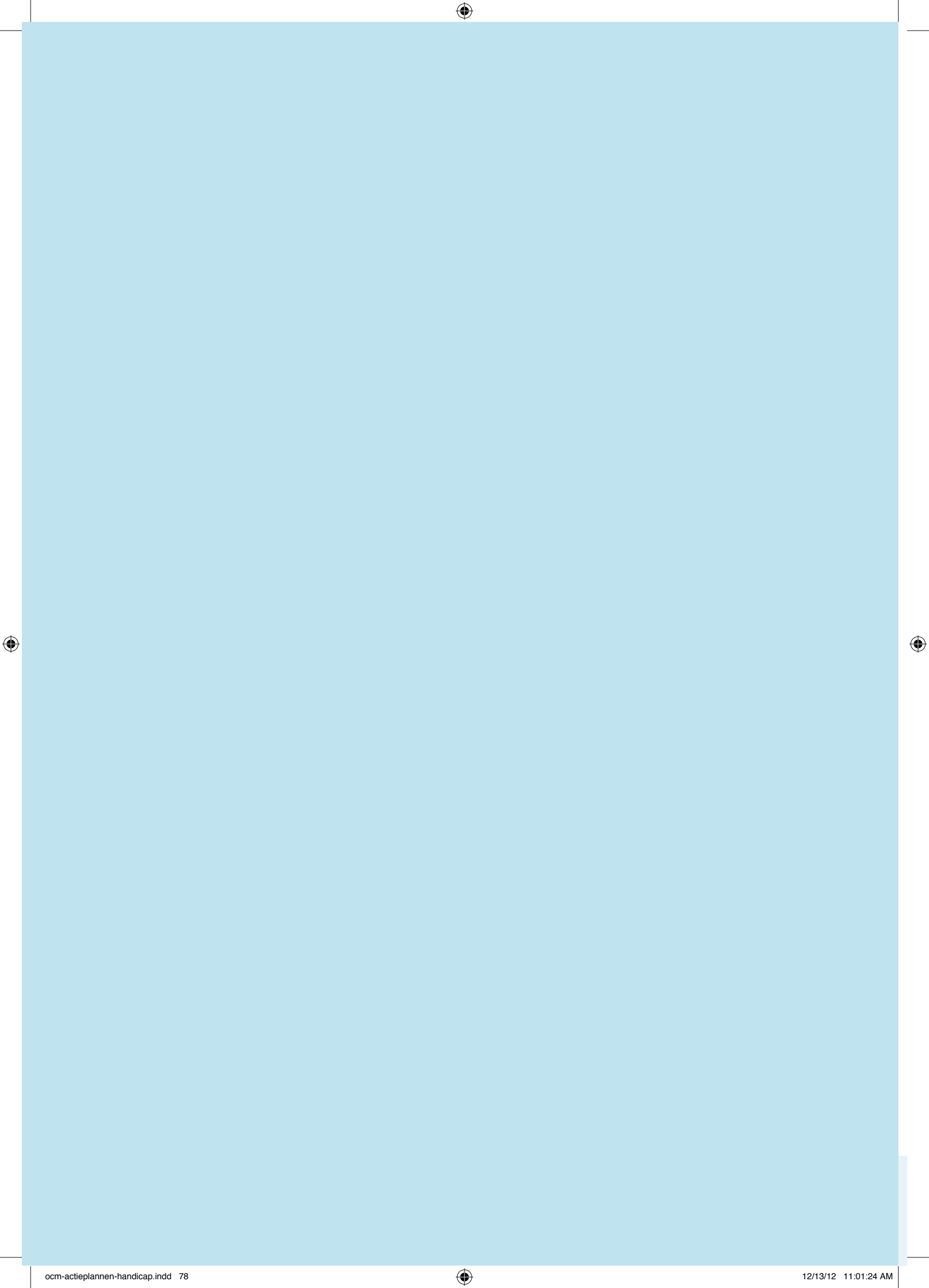
FASERING

Tegen september 2012 staan het nieuwe bekendmakingslogo en de link naar de databank op de website van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media en worden de partners gevraagd om hetzelfde te doen via hun communicatiekanalen.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER GEERT BOURGEOIS

BEVOEGDHEID
BESTUURSZAKEN

Naar een nieuw streefcijfer voor personen met een handicap en chronische ziekten en naar een verbetering van de definitie voor deze groep

20

BELEIDSDOMEIN

Bestuurszaken

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Dienst Emancipatiezaken

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

An Neven & Joke De Vet

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Minister Bourgeois, Ambtenarenzaken

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Initiatieven nemen om de doelstelling en de meetmethode voor het aandeel van personeelsleden met een arbeidshandicap meer accuraat en praktisch toepasbaar te maken, rekening houdend met het wetgevend kader, o.a. privacy.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Aanpassing van het streefcijfer

Het streefcijfers van 4,5% voor medewerkers met een handicap of chronische ziekte bij de Vlaamse overheid tegen 2015 wordt aangepast. Er is nood aan een meer realistisch tussentijds streefcijfer. Ondanks grote inspanningen werd er weinig vooruitgang geboekt: de groep van collega's met een handicap of chronische ziekte evolueerde in de periode 2005-2010 van 0,7 % naar 1,2 %.

De argumenten waarom dit streefcijfer aangepast wordt, zijn de volgende:

- De huidige realiteit op de Vlaamse arbeidsmarkt leert dat de meeste werkzoekenden met een arbeidshandicap kortgeschoold zijn en dus bij de Vlaamse overheid alleen in aanmerking komen voor functies op de niveaus D en C. Daar staat tegenover dat de Vlaamse over-

- heid vooral aanwerft op de niveaus B en A.
- Het cijfer van 3 % staat ook gelijk aan het gemiddelde van alle entiteitspecifieke streefcijfers bij de Vlaamse overheid. Dat zijn de specifieke streefcijfers voor diversiteit die de entiteiten zichzelf opleggen in de beheers- en managementovereenkomsten.
  - De bijsturing van het streefcijfer voor handicap of chronische ziekte houdt rekening met de vaststelling dat de Vlaamse overheid geen sociale werkplaatsen in haar organisatie telt.
  - De helft van de tewerkstelling bij de Vlaamse overheid gebeurt in Brussel. Dat betekent een grote drempel voor een aanzienlijke groep van werkzoekenden met een handicap die moeilijk kunnen pendelen. Hun mobiliteitsprobleem is niet altijd oplosbaar, zelfs niet met redelijke aanpassingen. Zo loopt de Vlaamse overheid heel wat mogelijke kandidaten uit die kansengroep mis.

De Vlaamse overheid blijft wel bij haar voornemen om op de lange termijn een evenredige vertegenwoordiging te realiseren, zoals decretaal bepaald, en wil op dat vlak een voorbeeldrol vervullen.

Aanpassing van de telmethode (meetmethode)

Niet alleen het streefcijfer, maar ook de operationalisering van de Vesoc-definitie is aan herziening toe. De huidige criteria voor operationalisering van de Vesoc-definitie voor personen met een handicap of chronische ziekte zijn strenger dan de criteria die de VDAB gebruikt bij de meting van de Vesoc-definitie. Daarom onderzoeken we of we de criteria in de Vlaamse overheid in de operationalisering kunnen uitbreiden om ons meer te aligneren op de definitie van VDAB.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Departement WSE/VDAB/IDEWE.

FASERING

1. Voorbereidend werk voor de berekening nieuw streefcijfer (arbeidsmarktanalyse e.d.) + voorbereidend werk voor de vergelijking tussen de definitie van de Vlaamse overheid en de VDAB.
2. Voorstel nieuw streefcijfer formuleren en op de daartoe bestemde beslissingsfora agenderen (o.a. Vlaamse regering).

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Werkgroep komt samen (vertegenwoordigers kabinet, bestuurszaken, departement WSE en dienst Emancipatiezaken) (bespreking aanpassing streefcijfer + meetmethode).	Analyse definitie + meetmethode.	Begin – midden 2011
Fase 2	Nota geagendeerd op de Vlaamse regering (in het gelijke kansen- en diversiteitsplan van EZ (versie 2012) en goedkeuring.	Nieuw streefcijfer met valabele argumenten voor de berekening ervan. GK- en diversiteitsplan 2012 is goedgekeurd.	Eind 2011

Fase 3	Communicatie naar stakeholders wat aanpassing nieuw streefcijfer betreft.	Nieuw streefcijfer is opgenomen in het gelijke kansen- en diversiteitsplan van EZ (versie 2012). Het netwerk van de emancipatie-ambtenaren werd geïnformeerd. Zo ook de relevante overlegorganen P&O van de Vlaamse overheid (administratie en kabinet).	Februari 2012
Fase 4	Voorstel uitvoeringsbesluit schrijven (aanpassing van besluit 2004), in samenspraak met afdeling regelgeving van het departement Bestuurszaken.	Voorstel uitvoeringsbesluit is geschreven.	Begin 2013
Fase 5	Voorstel indienen bij de nodige formele instanties (ev. Raad van State).	Voorstel is ingediend.	2013
Fase 6	Uitrol van de aanpassing van de definitie (omzendbrief, aanpassing Vlimpers, entiteiten begeleiden, ...).	Omzendbrief is geschreven en verspreid.	2014

Beeldvorming over mensen met een handicap of chronische ziekte

21

BELEIDSDOMEIN

Departement Bestuurszaken

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Dienst Emancipatiezaken

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

An Neven & Joke De Vet

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Minister Bourgeois, Ambtenarenzaken

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Bevorderen van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming binnen de Vlaamse overheidsadministratie.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Emancipatiezaken wil werken aan een cultuurverandering op de werkvloer. Aan de hand van sensibiliserende interne communicatie (onder andere via affiches, filmpjes op de website van Emancipatiezaken, sociale media, blogs, enz.) zal de dienst de medewerkers uit de kansengroepen een stem en een gezicht geven en het diverse karakter van de Vlaamse overheid in de verf zetten. En dit vanuit de overtuiging dat persoonlijke getuigenissen pakkender en wervender zijn dan rapporten en cijfermateriaal.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Affichecampagne, waaronder affiche over handicap, wordt geëvalueerd. Flyercampagne om mensen aan te moedigen deel te nemen aan de enquête en het thema ter sprake te brengen	Digitale enquête over de affichecampagne bij medewerkers van de Vlaamse overheid. Flyercampagne. Rapport over affichecampagne met informatie hoe personeelsleden van de Vlaamse overheid denken over campagnes tegen vooroordelen en clichés.	Juli 2012
Fase 2	Evenement waarbij we een bepaald aspect van het thema handicap in de kijker zetten met de bedoeling te sensibiliseren en inspiratie te bieden voor concrete oplossingen op de werkvloer in teams waar er iemand met een handicap werkt of komt werken.	Middagsessie is georganiseerd, minstens 40 deelnemers.	Juni 2012
Fase 3	Sensibiliserende blogs van de Vlaamse emancipatie-ambtenaar over het thema handicap of chronische ziekte.	Minstens 8 wervende/sensibiliserende blogs m.b.t. thema handicap of chronische ziekte (jaarlijks)	2012-2013-2014 (doorlopend)
Fase 4	Er wordt een dialoogdag georganiseerd voor medewerkers van de Vlaamse overheid met een handicap en chronische ziekten en hun collega's-Leidinggevenden.	Dialoogdag is doorgegaan	2013

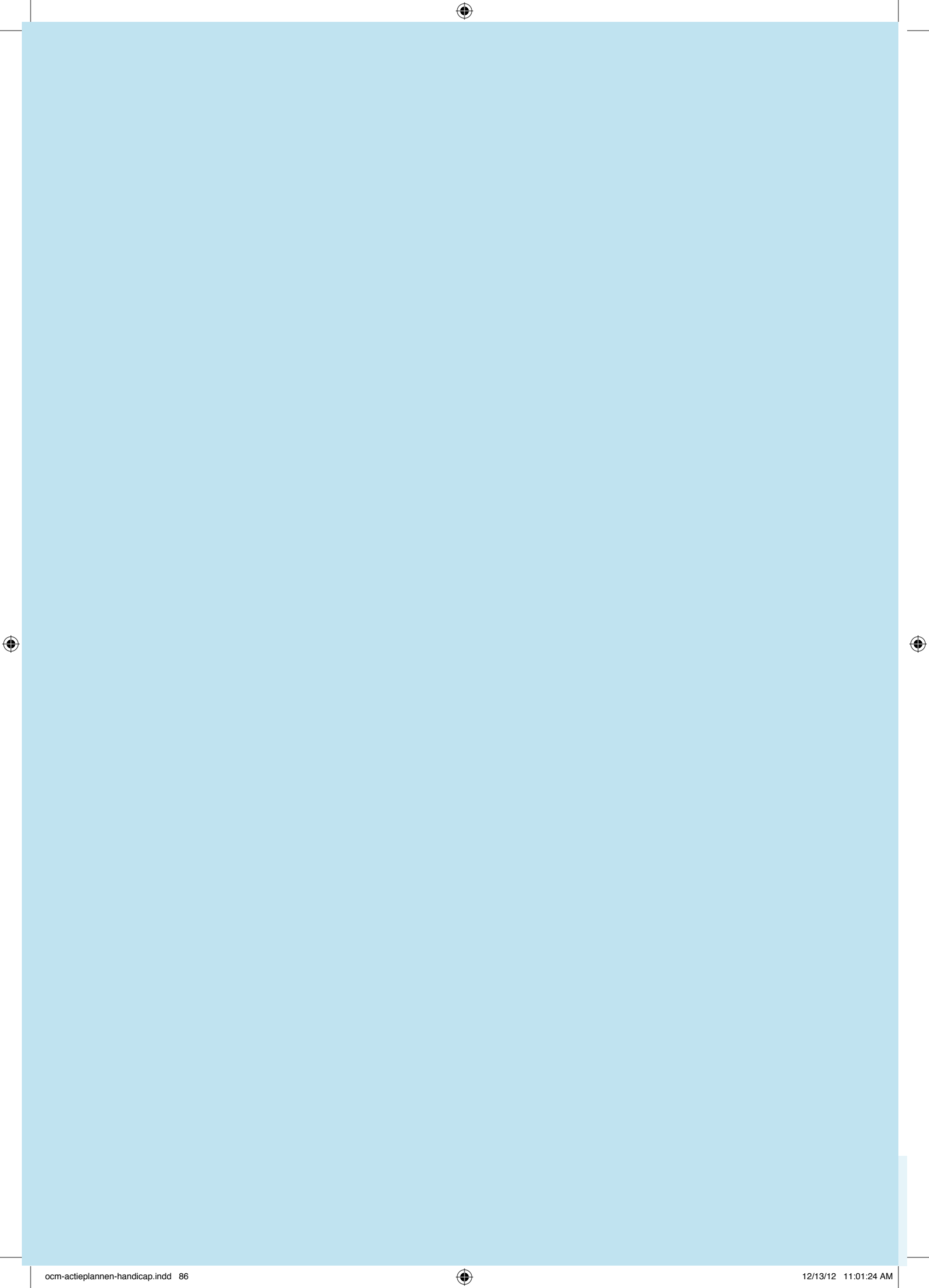
VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Vrijwillige registratie	De VO heeft 3% mensen met een handicap of chronische ziekte in dienst en dus haar streefcijfer behaald.	2015

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER GEERT BOURGEOIS

BEVOEGDHEID
INBURGERING EN INTEGRATIE

Er wordt over gewaakt dat het inburgeringsaanbod toegankelijk is voor inburgeraars met een handicap of functiebeperking

22

BELEIDSDOMEIN

Bestuurszaken

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap voor Binnenlands Bestuur

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Joke Vispoel

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In het kader van het kwaliteitsbeleid van de onthaalbureaus nagaan hoe inburgeraars met een functiebeperking of handicap gemakkelijk in een inburgeringstraject kunnen instappen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het aanbieden van inburgeringstrajecten op maat is één van de uitgangspunten van het inburgeringsbeleid. Het is aan de onthaalbureaus om maatwerk aan te bieden. De rol van de overheid beperkt zich tot het faciliteren van het maatwerkprincipe. Maatwerk in het kader van inburgering voor mensen met een functiebeperking of handicap houdt vooral in dat het vormingsaanbod, de trajectbegeleiding en de informatie toegankelijk moet zijn voor deze specifieke doelgroep.

Sinds 2009 wordt er samengewerkt met de Onderwijsinspectie voor een kwaliteitsvolle inhoudelijke en pedagogische inspectie van de onthaalbureaus. Bij hun doorlichtingen hebben ze telkens aandacht voor de toegankelijkheid van het inburgeringsaanbod voor inburgeraars met een handicap of functiebeperking.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

1. Het onthaalbureau staat in voor de cursus maatschappelijke oriëntatie. In dit verband kan verwezen naar de nieuwe leermethode MO waarin maatwerk, vertrekkend van de noden en

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

87

behoefden van de cursisten, een basisprincipe is. Als onthaalbureaus te maken hebben met inburgeraars met een functiebeperking of handicap doen zij inspanningen om de betrokkene een cursus maatschappelijke oriëntatie (MO) op maat aan te bieden. Voorbeelden hiervan zijn het aanbieden van een individuele cursus MO, het inschakelen van dovertolken in de les of het voorzien in individuele begeleiding

2. Jaarlijkse doorlichting van de cursus MO en de trajectbegeleiding door de Onderwijsinspectie en opvolging van de geformuleerde aandachtspunten inzake toegankelijkheid van het aanbod voor inburgeraars met een functiebeperking of handicap door het onthaalbureau. Waar nodig formuleren ze aandachtspunten hieromtrent naar de onthaalbureaus.
3. Aanvraag voor het anysurfer label waardoor de website inburgering <http://www.inburgering.be> ook toegankelijk zal zijn voor mensen met een functiebeperking.

FASERING

1. continu
2. jaarlijks
3. aanvraag loopt – wordt in 2012 gerealiseerd

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Initiatief 1	Werkingsverslagen onthaalbureaus	Alle inburgeraars met een functiebeperking of handicap kunnen een aanbod MO volgen	Jaarlijks 30 april
Initiatief 2	Doorlichtingsverslag inspectie	Aanbeveling mbt verbeteren van toegankelijkheid aanbod	Jaarlijks juni
Initiatief 3	Anysurferlabel is toegekend	Idem	2012

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Een inburgeringsprogramma bestaat uit verschillende onderdelen, waarvan enkele door externe partners worden aangeboden, met name Nederlands als tweede taal (aanbodverstrekkers NT2) en loopbaanoriëntatie professioneel (VDAB). Dit aanbod moet ook toegankelijk zijn voor personen met een functiebeperking of handicap.

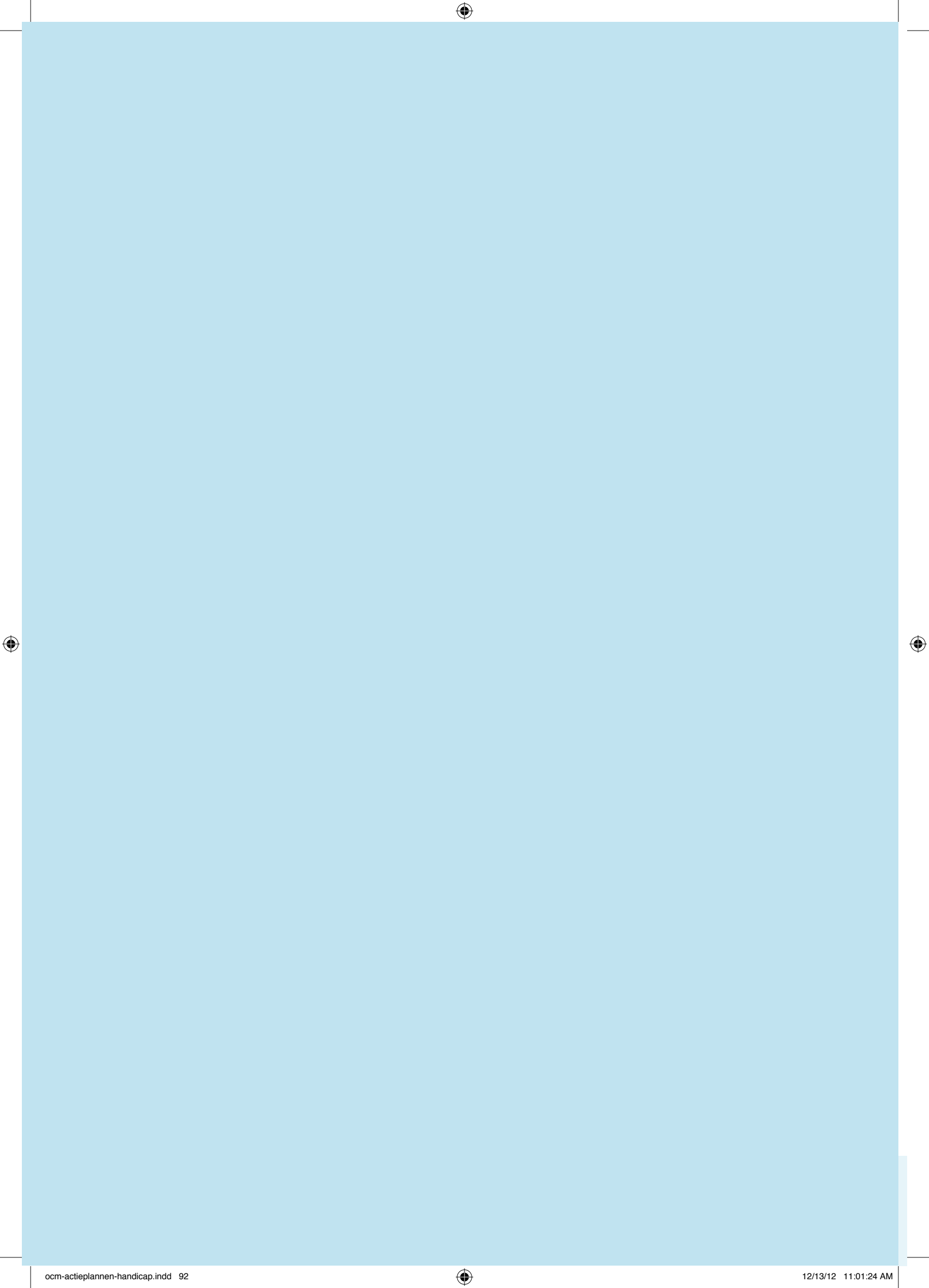

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER GEERT BOURGEOIS

BEVOEGDHEID
TOERISME

Actieplan toegankelijkheid: Vakantieparticipatie voor iedere Vlaming mogelijk maken

23

BELEIDSDOMEIN

Toerisme

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Dienst toegankelijkheid en zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Katrien Mampaey

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Geert Bourgeois, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1, 2, 7

- Het opstellen van het reguliereaanbod in de verschillende beleidsdomeinen.
- Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.
- Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- Het reguliere vakantiecircuit opstellen voor personen met een handicap.
- Een gedifferentieerd toegankelijk vakantieaanbod in Vlaanderen realiseren. We bieden hierover betrouwbare informatie en promoten het aanbod actief in het binnenland en op geselecteerde buitenlandse markten.
- Promoten van personen met een handicap bij de toeristische sector als interessante klantengroep, ook in het kader van seizoensverbreding.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Onderzoeken in 1999, 2000 en 2007 brachten volgende problemen aan het licht:

- de ontoegankelijkheid van het toeristisch verblijfsaanbod in Vlaanderen
- het gebrek aan betrouwbare info over de toegankelijkheid van het toeristisch aanbod
- het gebrek aan kennis bij de toeristische sector over de doelgroep van reizigers met een handicap, hun noden, toegankelijkheidscriteria...
- het bestaande aanbod aan zorgvakanties in Vlaanderen voldoet niet aan de behoeften

Als antwoord hierop werd sinds 2001 gewerkt aan de uitvoering van een actieplan om de toegankelijkheid van het toeristisch aanbod te verhogen. Het actieplan legde de nadruk op:

- het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid van het toeristisch aanbod via financiële en technische ondersteuning
- sensibilisatie en vorming van de toeristische sector
- betrouwbare informatie over het toegankelijk aanbod voor reizigers met een handicap

Heel wat projecten en initiatieven kregen vorm, zoals de integratie van toegankelijkheidscriteria in subsidieprogramma's, de ontwikkeling van technische infofiches, de subsidiëring van extern toegankelijkheidsadvies, vorming rond toegankelijkheidscriteria, design for all, klantvriendelijke onthaal, gidsen en reisleiders, het Infopunt Toegankelijk Reizen ('info op maat'), toegankelijkheidsscreening via Toegankelijk Vlaanderen, uitreiking van het toegankelijkheidslabel voor toegankelijk toerisme, enz.

Er werden reeds heel wat positieve resultaten geboekt, maar het is belangrijk dat de volgende jaren de inspanningen worden voortgezet.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Een gedifferentieerd toegankelijk vakantieaanbod realiseren.

Het huidige subsidie- en investeringsbeleid van Toerisme Vlaanderen stimuleert de realisatie van een gevarieerd toegankelijk vakantieaanbod in vakantiecentra, jeugdverblijven, hotels en campings. Op die manier kunnen we inspelen op de verschillende behoeften van groepen en individuele reizigers, jongeren/ouderen, rekening houdend financiële mogelijkheden en comfortvereisten. In 2011 en 2012 worden deze inspanningen verder gezet. We moeten daarbij oog hebben voor de volledige vakantieketen (info, onthaal en service, verblijf, vervoer, recreatie,...) en voor een goede afstemming hiervan.

- We blijven de toegankelijkheid stimuleren van jeugdverblijven, vakantiecentra, hotels, campings, toeristisch recreatieve projecten en infokantoren via de huidige subsidieregelingen en via directe investeringen. We integreren hierin nieuwe inzichten m.b.t. zorgvakanties met het oog op de uitbreiding van het aantal zorgvakantiecentra, alsook met betrekking tot specifieke doelgroepen zoals astma en allergieën. Nieuwe ondersteunende financieringsmogelijkheden voor het logies worden onderzocht.
- Niet alleen financiële stimulansen zijn belangrijk, ook het aanbieden van technische ondersteuning is essentieel voor een correcte toepassing van toegankelijkheidscriteria en het realiseren van goed bruikbaar aanbod. Vlaanderen heeft immers geen traditie op het vlak van toegankelijk bouwen. We bieden een brede waaier aan ondersteuning: technische infofiches, typebestekken, advisering via toegankelijkheidsbureaus en inspecteurs Toerisme Vlaanderen, infosessies over 'toegankelijke infrastructuur'. Het Infopunt Toegankelijk Reizen zorgt voor een bundeling van alle relevante informatie. Normen, infomateriaal en werkmethode werden afgestemd op de Vlaamse Stedenbouwkundige Verordening Toegankelijkheid, die sinds 1 maart 2010 in voege is. We vertrekken vanuit de principes 'design for all', met het oog op infrastructuur die voor een zo groot mogelijke groep van mensen bruikbaar én vooral ook aantrekkelijk is. Vakantiesfeer moet primeren.
- Het toegankelijk verblijfsaanbod moeten we in relatie plaatsen tot toegankelijke belevingsmogelijkheden in de omgeving (attracties, reca, musea, fiets- en wandelpaden...) en aanwezige vervoersmogelijkheden. Hiervoor is betrouwbare informatie nodig over de toegankelijkheid van het aanbod en regionale analyse hiervan. Vervolgens moet werk gemaakt worden van de ontbrekende schakels in de vakantieketen.

- Gepaste service en onthaal, goede informatie over toegankelijke verblijfsmogelijkheden en het belevingsaanbod zijn eveneens zeer belangrijk voor een goed toegankelijk vakantieproduct. Via infosessies, cursusmateriaal in print en digitaal... worden de kennis en vaardigheden van gidsen en reisleiders, van baliepersoneel in infokantoren, verblijfsaccommodaties en recreatiepunten vergroot.

We bieden betrouwbare informatie over het toegankelijk vakantieaanbod en promoten het aanbod in Vlaanderen actief in het binnenland en op geselecteerde buitenlandse markten

Betrouwbare informatie over de toegankelijkheid van het vakantieaanbod is een belangrijk element voor personen met een beperking om de stap naar vakantie te kunnen/durven zetten.

- Het Infopunt Toegankelijk Reizen blijft zijn rol vervullen in het bieden van informatie op maat aan de gebruiker die gescreend is op betrouwbaarheid. De website www.toegankelijk-reizen bundelt toegankelijkheidsinformatie van het toeristisch aanbod.
- Om de toegankelijkheid van het aanbod in Vlaanderen verder in kaart te brengen worden de Toegankelijk Vlaanderen doorlichtingen verder gezet. Niet alleen verblijfsaccommodatie, maar ook infokantoren, toeristisch recreatieve projecten en andere vanuit toeristisch oogpunt relevante infrastructuur worden doorgelicht en gelabeld.
- Om alle inspanningen van overheid en privésector te optimaliseren en te laten renderen is gerichte promotie van het aanbod bij de doelgroep noodzakelijk. Het toegankelijkheidslabel, alsook de ondersteunende werking van het Infopunt Toegankelijk Reizen, zijn belangrijke instrumenten hiervoor. Het thema 'All-in' wordt verder uitgewerkt in promotieacties.

Kennisverwerving en verspreiding over toegankelijk toerisme

Voor het welslagen van het actieplan toegankelijkheid is het belangrijk dat zowel de toeristische sector als de mogelijke partners uit de welzijnssector en andere betrokken privé-organisaties gesensibiliseerd worden rond dit thema. Hiervoor is gedegen informatie nodig (bijvoorbeeld over de doelgroep) en zijn behoeften, rendement, goede praktijkvoorbeelden... voor de uitbouw van een goed aanbod. Toerisme Vlaanderen heeft een belangrijke rol te vervullen bij het verwerven van informatie en kennis en de doorstroming hiervan naar de stakeholders.

FASERING

Continu proces

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 2	Aantal toegankelijkheids-doorlichtingen met labeling (I, A, A+)	200 per jaar	2011 – 2012
Fase 1	Toegankelijke vakantie-infrastructuur (logies – infokantoren – toeristische recreatie) met A of A+ label	Jaarlijkse stijging	2011 – 2012

Fase 3	Sensibilisatieacties en vorming voor de toeristische sector	Aantal nog te bepalen	2011-2012
	Up to date website 'www.toegankelijkreizen.be'	Continue actualisering/aanvulling Jaarlijks vernieuwde editie	2011-2012
	Brochure 'All in: toegankelijke vakantieverblijven in Vlaanderen en Brussel'	Jaarlijks vernieuwde editie	2011-2012

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

- De overschakeling naar de nieuwe Toevla-databank zorgde voor technische en organisatorische moeilijkheden zorgen, waardoor het doorlichtingsritme in het gedrang kan komen.
- Op 1 januari 2010 werd het nieuwe logiesdecreet van kracht. Ondertussen wordt de wenselijkheid, inhoud en mogelijkheden van financiële ondersteuningsmogelijkheden in het kader van dit logiesdecreet onderzocht, maar lijkt men geen aparte subsidie voor toegankelijkheid te zullen voorzien

Strategisch Project 100 jaar Groote Oorlog: toegankelijk voor iedereen

24

BELEIDSDOMEIN

Toerisme

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Dienst toegankelijkheid en zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Katrien Mampaey

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Geert Bourgeois, Toerisme

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het reguliere vakantiecircuit openstellen voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Er werden in het verleden heel wat losse initiatieven genomen omtrent het toegankelijk maken van logies, TRP-projecten etc. maar de toegankelijkheid van de volledige vakantieketen (info, onthaal, logies, transport, financiële toegankelijkheid etc.) werd nog nooit in zijn totaliteit bekeken. Omdat Vlaanderen bij de herdenking van 100 jaar Groote Oorlog verschillende jaren internationaal in beeld komt, is het belangrijk een toegankelijke vakantieketen te realiseren aangezien dit evenement internationale toeristen zal aantrekken waarvoor deze toegankelijkheid in eigen land een evidentie is (Canada, Australië, VS). Vlaanderen moet deze kans grijpen om zich te profileren als een toegankelijke vakantiebestemming.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het project '100 jaar Groote Oorlog – toegankelijk voor iedereen' streeft naar de integrale toegankelijkheid van de herdenkingsactiviteiten van WO I voor een zo ruim mogelijk publiek. Het is erop gericht om de toegankelijkheid van de volledige vakantieketen (d.i. info en onthaal, logies, reca, beleving/bezienswaardigheden, vervoer, assistentie/zorg) te verhogen en dit door:

- de toegankelijkheid van de verschillende onderdelen in kaart te brengen en te analyseren, met het oog op het opsporen van leemtes in aanbod en knelpunten en het verschaffen van betrouwbare informatie aan bezoekers met een beperking;

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

97

- de toegankelijkheid te verbeteren,
  - Via overleg, advisering en samenwerking van alle betrokken partijen (gemeentebesturen, toeristische sector, openbare vervoersmaatschappijen...)
  - Via diverse (bestaande) subsidiemogelijkheden, die kunnen bijdragen tot een verbetering van de fysieke toegankelijkheid.
  - Via vormingsinitiatieven om de dienstverlening door baliepersoneel van logies, infokantoren, attracties... voor personen met een beperking te optimaliseren. Thema's: klantvriendelijk onthaal, info over toegankelijkheid, toegankelijkheidsketen
- informatie over de toegankelijkheid te bundelen en te verspreiden. We integreren de ingezamelde toegankelijkheidsinformatie in de reguliere toeristische info- en promotiekanaalen, en zorgen voor gerichte verspreiding naar de doelgroep.

Dit project wordt ondersteund vanuit de provincie West-Vlaanderen, die 83.000 euro inbrengt en Toerisme Vlaanderen (+/- 100.000 euro).

De opdracht wordt uitgevoerd door vzw Westkans en vzw Intro.

Toerisme Vlaanderen neemt een aantal onderdelen van dit project kunnen op in de samenwerkingsovereenkomst voor de Toegankelijk Vlaanderen doorlichtingen, nl. de doorlichting van logies, toeristische infokantoren en recreatieve projecten.

FASERING

Continu proces

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Toevla doorlichtingen reca, infokantoren en attracties, fiets- en wandelmogelijkheden in Westhoek	30 recazaken, overige aantallen nog te bepalen	2012
Fase 2	Integratie van toegankelijkheidsbeoordeling in subsidieprogramma's	Afhankelijk van aantal aanvragen	Vanaf 2013
Fase 3	opmaak analyserapporten per gemeente in Westhoek	Analyserapport per gemeente	31/09/2012
Fase 4	vormingen klantvriendelijk onthaal voor infokantoren, attracties, logies etc in Westhoek	Samenwerking opzetten met bestaande vormingscentra	2012-2013
Fase 5	Beschikbare informatie en promotie over Westhoek en 100 jaar Grote Oorlog waarin toegankelijkheidsinfo geïntegreerd is	Toegankelijkheidsinfo geïntegreerd in alle promotie	Eind 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal toegankelijke reca- zaken	toename aantal toegankelijke recazaken	Eind 2013

Strategisch Project Vakantie met Zorg: Ontwikkeling en implementatie van het zorgondersteunend kader voor ‘vakanties met zorg’

25

BELEIDSDOMEIN

Toerisme

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Dienst toegankelijkheid en zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Katrien Mampaey

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Geert Bourgeois, Toerisme

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Wegwerken van tekortkomingen van de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien van voldoende ondersteuning om zorgvakanties voor personen met een handicap mogelijk te maken.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Toerisme Vlaanderen werkt sinds 2001 aan de uitvoering van een actieplan toegankelijkheid. Via verschillende acties en projecten (premies toegankelijkheid, technische ondersteuning, vormingen, doorlichting en -labeling, Infopunt Toegankelijk Reizen...) worden knelpunten aangepakt. Het actieplan Toegankelijkheid gaat echter in belangrijke mate uit van de zelfredzaamheid van de betrokkene. Heel wat ouderen en mensen met een specifieke handicaps hebben echter – naast een toegankelijke infrastructuur – ook nood aan zorgomkadering (assistentie, medische zorg, hulpmiddelen). De studie ‘Zorgvakanties in Vlaanderen’ uit 2007 toont aan dat geschikte vakantieaccommodatie met zorgomkadering onvoldoende aanwezig is en dat ook de meerkost waarmee zorgvakanties gepaard gaan in belangrijke mate de vakantieparticipatie van mensen met zorgnood en hun omgeving beperkt.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

→ Inzamelen en ter beschikking stellen aan de vakantieganger/reisorganisatie/logiesaanbieder van de bestaande mogelijkheden tot zorgondersteuning (medische zorg, assistentie en hulpmiddelen) op de vakantiebestemming en de financiering hiervan: via desk research, via overleg met mutualiteiten, overkoepelende organisaties voor thuiszorgdiensten en thuis-

- winkels, RIZIV, vrijwilligersorganisaties...
- regionale analyses van de toegankelijkheid van de vakantieketen en het opzetten van pilotprojecten met het oog op een goede afstemming van info en onthaal, horeca, beleving, mobiliteit en zorg.
  - Aanbod optimaliseren en afstemmen op de noden van de vakantieganger. Dit vereist overleg en samenwerking met aanbieders van zorg en hulpmiddelen.
  - Criteria 'vakantie met zorg' ontwikkelen en integreren in ondersteuningsprogramma's (TVA, Impulsfondsen, sociale tewerkstelling) en directe investeringen.
  - Zorgondersteuning op vakantiebestemming (in Vlaanderen) eenvoudig verkrijgbaar maken, via samenwerking met aanbieders van zorg en hulpmiddelen en overleg over betere afstemming op vakantieganger met zorgnood, het bundelen van informatie over zorgaanbod via een coördinatiepunt 'vakantie met zorg', ...
  - Betrekken van stakeholders via denktank 'vakantie met zorg'
  - Onderzoek naar mogelijke financieringsmechanismen voor de meerkost verbonden aan zorgondersteuning, overleg met mutualiteiten en andere mogelijke partners. We streven er naar om de meerkost verbonden aan een zorgvakantie te beperken voor de vakantieganger.
  - Promotie van het aanbod 'vakantie met zorg'

FASERING

Continu proces

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Stijging aantal subsidiedossiers zorgvakantie met A+ label	Jaarlijkse stijging	2012-2013
Fase 2	vorming voor de toeristische sector over zorgomkadering	Nog te bepalen	2012-2013
Fase 3	Realisatie (regionaal) coördinatiepunt zorgvakantie		2013
Fase 4	Uitvoeren communicatieplan en promotieplan	Specifieke promotie omtrent zorgvakanties	2013-2014
Fase 5	Vlaanderen specifiek in buitenland promoten als bestemming voor zorgvakantie	Nog te bepalen via welke kanalen en campagnes	Vanaf 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal zorgverblijven	14	2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Een aantal knelpunten voor het realiseren van een optimaal toegankelijke vakantieketen en een aangepaste zorgomkadering tijdens een vakantie, bevinden zich buiten het beleidsdomein toerisme;

- de thuiszorgdiensten en andere zorgverleners zijn organisatorisch niet afgestemd op vakantiegangers. In vakantieperiodes zijn ze vaak overbelast;
- vervoersaanbod: de toegankelijkheid, afstemming tussen vervoersaanbod, flexibiliteit, klantvriendelijkheid en informatie kunnen beter;

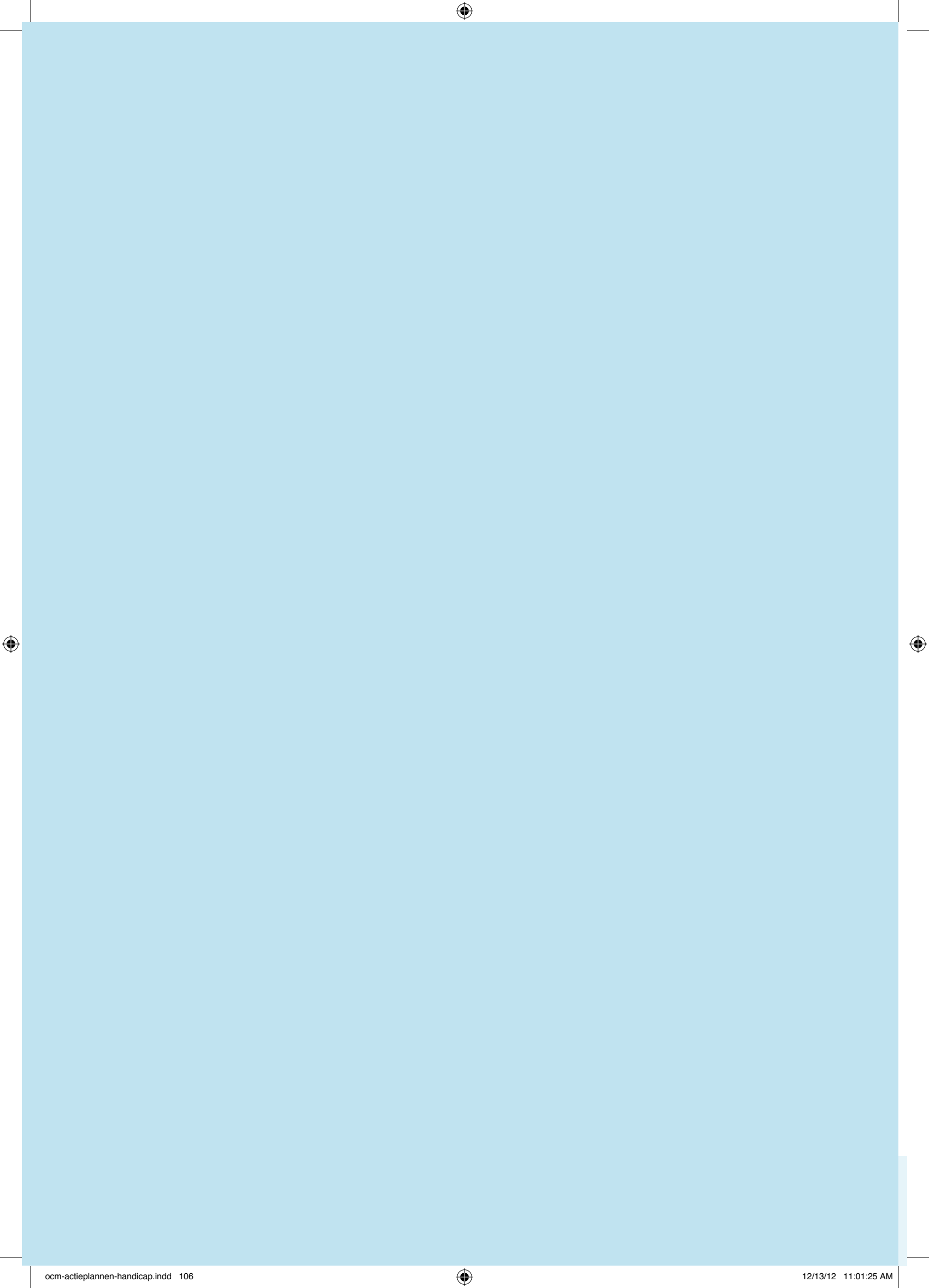

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER GEERT BOURGEOIS

BEVOEGDHEID
ONROEREND ERFGOED

Onroerend Erfgoed en Toegankelijkheid: vervolgtraject

26

BELEIDSDOMEIN

RWO

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Onroerend Erfgoed

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Joke Buijs (afdeling Beleidsgericht Onderzoek)

Katrijn De Puydt (afdeling Inventariseren en Beschermen)

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Geert Bourgeois, Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

BEOOGD THEMA

Handicap – Fysieke toegankelijkheid

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Meer monumenten ontsluiten voor personen met een handicap.

Koppeling met doelstelling actieplannen fysieke toegankelijkheid:

- Het realiseren van een betere toegankelijkheid van de infrastructuur uitgaande van de erfgoedwaarden van onroerend erfgoed:
- De toegankelijkheid binnen de erfgoedsector wordt geoptimaliseerd
- Er wordt voor gezorgd dat de nodige expertise aanwezig is bij de erfgoedconsultanten om art. 35 van de toegankelijkheidsverordening uit te voeren.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In een vorige fase werd een handleiding over 'onroerend erfgoed en toegankelijkheid' opge maakt en gepubliceerd. Ten gevolge van de uitzonderingsbepaling voor onroerend erfgoed in de stedenbouwkundige verordening over toegankelijkheid moeten de erfgoedconsultanten sinds 1 maart 2010 bij de beoordeling van projecten een goede afstemming tussen de beide doelstellingen trachten te realiseren. Hiertoe is een goede kennis van de mogelijkheden en noden inzake toegankelijkheid onontbeerlijk. De handleiding tracht een gedegen start hiervoor te geven. Een spontane reflex ten voordele van de toegankelijkheid is het uiteindelijke doel. In een vervolgtraject zal aan de hand van een aantal initiatieven onderzocht worden in hoeverre en op welke manier toegankelijkheid en onroerend erfgoed in toekomstige projecten beter op elkaar afgestemd worden. Kennisverspreiding over de behaalde resultaten zal de verbeterde

afstemming tussen beide doelstellingen ten goede komen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

- Analyse van de projecten waarbij de erfgoedconsulenten van het agentschap Onroerend Erfgoed in het kader van art. 35 een afweging moesten maken tussen toegankelijkheid en erfgoedwaarden. Zowel de uitvoering als de advisering worden op een synthetische manier ontsloten (via website, ...) in de vorm van best practices.
- Opvolging inrichting woonlabo Universal Design in Hasselt in een beschermd pand (i.s.m. Enter vzw en de Provinciale Hogeschool Limburg (PHL)).
- Organisatie van een studiedag waarop de adviezen en de uitvoering van de projecten worden geanalyseerd om tot de juiste conclusies naar verbetering van de afstemming tussen toegankelijkheid en onroerend erfgoed te komen (i.s.m. Enter vzw, PHL).
- Bundeling van de conclusies van voorgaande drie fasen.

FASERING

- 2011-2014: Opvolging van de projecten en advisering en systematisch ontsluiten hiervan.
- 2011-2014: Opvolging inrichting woonlabo Universal Design in Hasselt.
- Tweede helft 2014: Organisatie studiedag.
- Bundeling conclusies van voorgaande drie fasen (najaar 2014 – voorjaar 2015).

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Opvolging en ontsluiting projecten	publicatie van best practices	Continu tussen 2011 en 2014
Fase 2	Opvolging inrichting woonlabo en daarmee gepaard gaande overlegmomenten	Aanbevelingen	Continu vanaf 2011 tot voltooiing project
Fase 3	Organisatie van een studiedag	studiedag	Najaar 2014
Fase 4	Bundeling conclusies fase 1 tem 3	Publicatie	Voorjaar 2015

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Meer toegankelijkheidsoplossingen in en op erfgoed sites met respect voor de erfgoedwaarden	Verhoogde kennis bij erfgoedconsulenten en -beheerders mbt toegankelijkheid van onroerend erfgoed	2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Voldoende samenwerking tussen alle partners, zowel de erfgoedconsulenten, beheerders en onderzoekers uit de onroerend erfgoedsector als de partners in de toegankelijkheidssector.

Communiceren van het vormingsaanbod aan de erfgoedsector

27

BELEIDSDOMEIN

RWO

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Onroerend Erfgoed – Afdeling Communicatie en Documentatie

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Evelien Oomen

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Geert Bourgeois, Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEIN SPECIEKE DOELSTELLING

Het dienstverlenend personeel bij publieke monumenten via opleiding en vorming versterken in gepaste omgang met en dienstverlening aan personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De toegankelijkheid van publieke of opengestelde monumenten omvat meer dan fysieke en materiële aspecten. De gepaste omgang met personen met een handicap maakt vanzelfsprekend ook deel uit van de beoogde brede ontsluiting van het onroerend erfgoed. Het is niet ondenkbaar dat het personeel bij publieke monumenten onvoldoende kennis heeft van de noden die personen met een handicap ervaren of dat het in bepaalde situaties vanuit onwetendheid minder gepast reageert. Daarom is het nuttig om de eigenaars, beheerders en zo ook het personeel van (publieke) monumenten attent te maken op het belang van de gepaste omgang met personen met een handicap en hen wegwijs te maken in het vormingsaanbod.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Onroerend Erfgoed communiceert gericht over het vormingsaanbod. Het project is volledig gelijklopend aan het initiatief van het beleidsveld Cultuur, dat uitvoering geeft aan de operationele doelstelling: “Het dienstverlenend personeel bij culturele instellingen via opleiding en vorming versterken in gepaste omgang met en dienstverlening aan personen met een handicap”. Het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk is bijgevolg de meest aangewezen partner.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

109

FASERING

Fase 1: In kaart brengen van het bestaand vormingsaanbod.

Fase 2: Het bestaand vormingsaanbod bekend maken in de (onroerend)erfgoedsector.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Lijst opmaken met toepasselijke vormen	Eén overzichtslijst	Mei 2013
Fase 2	Bekend maken van het vormingsaanbod	Doelgroepgerichte communicatie (eigenaars van monumenten) van het vormingsaanbod	September 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	/	/	/
Fase 2	De erfgoedsector heeft kennis genomen van de opleidingsmogelijkheden voor personeelsleden betreft de dienstverlening aan personen met een handicap	Een significant aantal eigenaars/beheerders maken gebruik van het vormingsaanbod voor personeelsleden betreft de dienstverlening aan personen met een handicap,	december 2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Volgende samenwerking tussen alle partners en het agentschap Sociaal-Cultureel Werk in het bijzonder.

Er is een vormingsaanbod.

Er is een communicatiebudget.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER JO VANDEURZEN

BEVOEGDHEID
WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Uitbouw van diensten ondersteuningsplan (DOP)

28

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien van de ondersteuningsmogelijkheden vanuit reguliere dienstverlening om PMH en hun gezin in staat te stellen om zolang als mogelijk zelfstandig te leven en volledig deel te nemen aan alle facetten van het leven.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Om personen de kans te geven meer regie op hun leven uit te oefenen, en te komen tot zo inclusief mogelijke oplossingen wordt voorafgaand aan het instappen in de zorg een proces van vraagverduidelijking aangeboden via Diensten Ondersteuningsplan. Deze diensten hebben als opdracht het natuurlijk netwerk te verstevigen en een realistisch ondersteuningsplan uit te bouwen, uitgaande van wat mantelzorg nog kan of wil opnemen, wat door reguliere diensten kan gebeuren, en wat tenslotte nodig is aan specifieke VAPH-ondersteuning.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In Vlaanderen zijn zes diensten ondersteuningsplan gestart (één per provincie, in de provincie Antwerpen twee). Deze diensten zullen begeleiding aanbieden aan personen die nog geen ondersteuning krijgen door diensten en voorzieningen van het VAPH. Deze personen dienen nog niet ingeschreven te zijn bij het VAPH; ze kunnen eventueel geregistreerd zijn op de Centrale Registratie van Zorgvragen. Als ze nog niet ingeschreven zijn, dienen ze een attest van (vermoeden van) handicap voor te leggen.

Gedurende maximaal één jaar, met gemiddeld 12 begeleidingen, zullen de diensten ondersteuningsplan deze personen helpen in het vorm geven van hun eigen ondersteuningsplan. Hierbij

zal gebruik gemaakt worden van person-centered methodieken. De diensten zullen ook het natuurlijk netwerk betrekken en versterken. In het ondersteuningsplan zal er naar zo inclusief mogelijke oplossingen gestreefd worden. Om dit te bereiken zal gestreefd worden naar de actieve participatie van het netwerk in de ondersteuning, en het gebruik van reguliere diensten, dwz niet handicap-specifieke welzijnsdiensten, zoals algemeen welzijnswerk, gezinszorg, ...

De ondersteuning moet resulteren in een realistisch ondersteuningsplan.

Om de nieuwe diensten inhoudelijk te coachen en te ondersteunen in de aanwending van de person-centered methodieken, zullen ze bijgestaan worden door een mentororganisatie. Deze organisatie heeft een ruime ervaring in het gebruik van deze methodieken.

FASERING

1/1/2012: mentororganisatie aangewezen

31/3/2012: alle diensten actief

30/06/2013: evaluatie van de nieuwe regelgeving

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Mentororganisatie aangewezen	Erkenning mentororganisatie	1/1/2012
Fase 2	Zijn alle diensten erkend?	6 diensten DOP erkend	31/3/2012
Fase 3	Evaluatieverslag	Evaluatieverslag	30/6/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet vast te stellen op dit moment.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Medewerking van het natuurlijk netwerk en van het reguliere aanbod.

Opzetten van een meldpunt inzake grensoverschrijdend gedrag (GOG)

29

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien in algemeen preventieve maatregelen ter voorkoming van geweld, met bijzondere aandacht voor geweld op PMH, in het bijzonder van kinderen en vrouwen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Op het niveau van het beleidsdomein is sinds maart 2012 een meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag voorzien worden voor alle burgers: 1712. Daarnaast zal specifiek binnen het VAPH een meldpunt voorzien worden voor de voorzieningen, waar ze gevallen van GOG die zich in hun voorzieningen voorgedaan hebben, zullen moeten melden. Op die manier is er een zekere openheid naar de erkennende overheid, en kunnen cijfers verzameld omtrent de omvang van de problematiek.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Opzetten van een meldpunt binnen de dienst Erkenningen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Melding zal gebeuren door de erkende voorzieningen.

FASERING

1/1/2012 : uittekenen concept

31/5/2012: overleg met sector en verspreiding richtlijnen aan voorzieningen

Vanaf 31/5/2012: continue registraties en opvolging van de meldingen. Bij de meldingen zal nagegaan worden of de betrokken voorziening de passende maatregelen heeft genomen. Op basis van de meldingen kunnen eventueel ook conclusies getrokken worden voor meer algemene beleidsmaatregelen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Richtlijnen verspreid	Richtlijnen verspreid	31/5/2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet vast te stellen op dit moment.

Opvolgen afwijkingen bepalingen GrensOver-schrijdend Gedrag (GOG) vastgesteld door Zorginspectie (ZI)

30

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien in algemeen preventieve maatregelen ter voorkoming van geweld, met bijzondere aandacht voor geweld op PMH, in het bijzonder van kinderen en vrouwen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Binnen het BVR van 4/2/2011 met betrekking tot de algemene erkenningsvoorwaarden voor voorzieningen voor personen met een handicap, zijn een aantal bepalingen opgenomen inzake grensoverschrijdend gedrag. Zorginspectie houdt toezicht op deze bepalingen. Bij eventuele afwijkingen dient het VAPH zijn rol op te nemen als erkennende entiteit.

FASERING

Continu; loopt sinds 2011.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

Rapportering.

Intersectorale inbedding van classificerende diagnostische protocollen (CDP's) en zorgzwaarteinstrument (ZZI) voor minderjarigen

31

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Ondersteuning Doelgroepenbeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Annelies Weytjens

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In kaart brengen welke persoonlijke financiële tussenkomsten vandaag gevraagd worden voor classificerende diagnoses die verplicht door externe gespecialiseerde diensten gesteld moeten worden met het oog op een inschrijvingsprocedure VAPH toegangspoort/intersectorale toegangspoort Jeugdhulp. Een oplossing uitwerken voor die tussenkomsten die door hun hoogte een drempel kunnen betekenen voor de persoon of zijn ouders.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wil investeren in de verdere ontwikkeling van en de kwaliteit van diagnostiek. Adequate, kwalitatieve diagnostiek is een belangrijke voorwaarde om een aantal prominente beleidsdoelstellingen te realiseren. Onder andere de beleidsambitie om "mensen te versterken in hun fysiek, psychisch en sociaal welbevinden door welzijns- en gezondheidsproblemen zoveel mogelijk te voorkomen, zo vlug mogelijk te detecteren en tijdig en adequaat aan te pakken" (zie beleidsnota). Intersectoraal investeren en innoveren in diagnostiek dringt zich op. Met de start van de intersectorale toegangspoort jeugdhulp in het vooruitzicht, wordt de focus van deze beweging in de eerste plaats best gelegd op het ontwikkelen van een aangepast intersectoraal instrumentarium in de jeugdhulpverlening. Er zijn instrumenten nodig om de kwaliteit van de diagnostische processen, die de basis zijn voor een kwaliteitsvolle aanvraag naar niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, te maximaliseren en te bewaken. Deze instrumenten moeten erkende multidisciplinaire teams dan toelaten om

de minimaal vereiste kwaliteitsvolle manier van diagnostisch werken te realiseren. Binnen het kader van Integrale Jeugdhulpverlening werd geopteerd om deze instrumenten intersectoraal in te bedden.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In het kader van de implementatie van de Intersectorale Toegangspoort IJH dient het instrumentarium dat zal gebruikt worden ter validering van de diagnose en voor het opstellen van de indicatiestelling, geconsolideerd te worden tussen de betrokken sectoren. Recent (februari 2012) werd een intersectorale stuurgroep diagnose en indicatiestelling opgestart. Het VAPH neemt een faciliterende rol op t.a.v. deze nieuwe stuurgroep die als hoofddoel heeft de consolidatie van het instrumentarium mbt diagnose en indicatiestelling binnen de Intersectorale Toegangspoort.

De stuurgroep krijgt van het Managementcomité IJH en van de beide Ministers (Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en Onderwijs) het mandaat om voorstellen uit te werken inzake het ijken en consolideren van het instrumentarium voor diagnose en indicatiestelling waarmee binnen de intersectorale toegangspoort zal gewerkt worden. Concreet heeft de intersectorale stuurgroep tot taak:

- de protocollen inzake diagnose intersectoraal te inventariseren, te consolideren en juridisch intersectoraal te verankeren. Belangrijk hierbij is dat tussen de betrokken sectoren een gemeenschappelijk begrippenkader wordt gecreëerd en afgesproken;
- nagaan of de bestaande instrumenten inzake inschatting van zorgzwaarte, binnen de doelstellingen en werkingsprincipes van de intersectorale toegangspoort, bruikbaar en inzetbaar zijn. In functie van deze oefening wordt nagegaan welke aanpassingen of bijkomende acties er nodig zijn om deze instrumenten optimaal te laten renderen in functie van de doelstellingen van de toegangspoort. Aanvullend kan de stuurgroep nagaan of er in functie van het bepalen van zorgzwaarte bij minderjarigen nog bijkomende acties of initiatieven nodig zijn;
- uitwerken van een gericht actieplan. Op basis van de resultaten van bovenstaande opdrachten werkt de stuurgroep een actieplan uit. Dit actieplan omvat een reeks acties die op korte, middellange en lange termijn noodzakelijk zijn om de kwaliteit van de diagnostiek die de basis vormt voor het aanvragen van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp bij de intersectorale toegangspoort, te versterken. De keuze van de acties zal bepaald worden op basis van: 1) de evaluatie van de geïnventariseerd protocollen, en de leemten en behoeften die zich daarin voordoen; 2) de inschatting van de leemtes en behoeften op vlak van zorgzwaarte instrumentarium.

De stuurgroep zal hiertoe alle beschikbare bronnen ter zake, ook het werkveld, raadplegen. Er werd geopteerd voor een evenwichtige samenstelling van de stuurgroep met zowel een vertegenwoordiging vanuit de verschillende administraties en departementen als vanuit de koepels, cliëntvertegenwoordigers en academici/wetenschappers. Zowel van de sector personen met een handicap als de sector van de bijzondere jeugdbijstand is er vertegenwoordiging in de stuurgroep. Zodoende wordt het cliëntperspectief verzekerd. De stuurgroep wordt voorgezeten door de leidend ambtenaar van het VAPH. De stuurgroep is steeds in de mogelijkheid om experts ter zake uit te nodigen.

FASERING

Dit initiatief omvat maar 1 fase, namelijk de werking van de intersectorale stuurgroep die een actieplan uitwerkt.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Actieplan	De intersectorale stuurgroep D&I levert een advies over instrumenten bruikbaar binnen IJH, zowel (handelingsgerichte) protocol(len) als zorgzwaarte-instrument	12/2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Advies beschikbaar	Advies beschikbaar	12/2012

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Gezien het thema is het van belang dat er gedragenheid wordt gecreëerd. Het risico bestaat dat er geen consensus wordt gevonden omtrent de scope en/of het begrippenkader dat wordt gehanteerd. Als gevolg hiervan bestaat het risico dat de leden de werking zouden staken en er geen actieplan wordt opgemaakt hetgeen op zijn beurt een gevaar inhoudt voor het efficiënt en correct stellen van een diagnose naar de betrokken minderjarigen toe.

Uitbouw van multifunctionele centra (MFC)

32

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In partnerschap met de actoren in de sector PMH en met het VAPH doorvoeren van de zorgvernieuwing, uitgaande van de autonomie en de zelfbeschikking van de PMH en een onafhankelijke vraagverduidelijking.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Om de persoon met een handicap meer zorg op maat te bieden, moeten voorzieningen soepel op hun zorgvraag kunnen inspelen. De huidige regelgeving, waarbij het aanbod is opgedeeld in erkenningscategorieën, met soms gedetailleerde bepalingen omtrent de in te zetten personeelskaders, belemmert dit. Binnen een MFC kan soepel geschakeld worden tussen zorgmodules, en krijgt de voorziening veel meer vrijheid in het personeelsbeleid. Deze maatregelen moeten er toe bijdragen dat er niet meer dan nodig gebruik wordt gemaakt van residentiele opvang, en dat er nog sterker wordt gefocust op de begeleiding van de context.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

10 voorzieningen voor minderjarigen zijn vanaf 1/1/2012 gestart als MFC binnen een regelluw kader. De eerste jaren worden benut om de administratieve contouren op punt te stellen en de inhoudelijke effecten in kaart te brengen. Bij positieve evaluatie kan dit verbreed worden naar alle minderjarigenvoorzieningen en vertaald naar een grondige wijziging van de VAPH-voorzieningen voor minderjarigen.

FASERING

2012-2013: experimentele fase

2014: omzetting naar nieuwe regelgeving minderjarigenvoorzieningen

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

123

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal voorzieningen binnen MFC-kader	Minstens 10	1/1/2012
Fase 2	Omzetting in nieuwe regelgeving	Besluit van de Vlaamse regering (BVR) veralgemening MFC's	1/1/2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet vast te stellen op dit moment.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Bij de ontwikkeling van het MFC dient voortdurend afgestemd te worden met de ontwikkelingen binnen de Integrale Jeugdhulpverlening. Dit zou eventueel een invloed op de timing kunnen hebben.

Uitwerken van gedragen concept van persoonsvolgende financiering (PVF)

33

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In partnerschap met de actoren in de sector PMH en met het VAPH doorvoeren van de zorgvernieuwing, uitgaande van de autonomie en de zelfbeschikking van de PMH en een onafhankelijke vraagverduidelijking.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De huidige financiering binnen de gehandicaptenzorg is overwegend organisatiegebonden. Om de persoon met een handicap meer autonomie en regie te geven, wordt er overgeschakeld naar een systeem van persoonsvolgende financiering.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Er wordt stapsgewijze overgestapt van een systeem van financiering op basis van erkenningen en capaciteiten naar een systeem van budgetten die de persoon volgen, hetzij via een systeem van vouchers, hetzij via cash-budgetten. Hierbij is het van belang te beschikken over een zorgzwaarte-instrument dat een objectieve inschatting kan maken van de zorgnood, maar bijkomend dient rekening gehouden te worden met de context. Het is nog niet uitgemaakt op welke wijze het systeem van persoonsvolgende financiering verder concreet zal uitgewerkt.

FASERING

2012-2014 : toekennen van uitbreidingsmiddelen voor zorg in de vorm van persoonlijke assistentiebudgetten (PAB) en persoonsvolgende convenants (PVC)

2012: consolidatie zorgzwaarte-instrument (ZZI)

31/12/2013: decretale verankering

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 2	Consolidatie ZZI	ZZI geconsolideerd	31/12/2012
Fase 3	Decreet PVF	Goedgekeurd decreet	31/12/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Realisatie uitbreidingsbeleid in PAB en PVC	Aantal toegekende PAB's en PVC's	

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Consolidatie ZZI: onderzoek naar validiteit is lopende; consolidatie mee afhankelijk van het resultaat.

Meldpunt Geweld, Misbruik en Kindermishandeling

34

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Afdeling Beleidsontwikkeling en Afdeling Welzijn en Samenleving + Kind en Gezin.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Van Deurzen, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien in algemeen preventieve maatregelen ter voorkoming van geweld, met bijzondere aandacht voor geweld op personen met een handicap, in het bijzonder van kinderen en vrouwen met een handicap.”

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De Vlaamse Regering formuleerde midden 2011 een actieplan met betrekking tot de aanpak van geweld op kinderen, en in het bijzonder kindermisbruik. Eén van de daarin opgenomen acties houdt de oprichting in van één meldpunt voor alle vormen van misbruik, geweld en kindermishandeling. De ministers van Welzijn, Sport, Jeugd en Onderwijs werk(t)en in dit kader samen op basis van gedeelde doelstellingen en middelen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Op 12 maart 2012 ging het meldpunt “geweld, misbruik en kindermishandeling” van start. Het integreert de bestaande meldpunten, aanspreekpunten, onthaalwerkingen van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de centra algemeen welzijnswerk (slachtofferhulp, oudermishandeling, partnergeweld, intrafamiliaal geweld). Het meldpunt is er voor alle burgers. Het is vlot bereikbaar op het nummer 1712. Achter dit telefoonnummer zit een doorschakeling die de burger doorverbindt met het meldpunt van de provincie van waaruit hij belt. Het meldpunt is te contacteren op werkdagen van 9 tot 17u. Er is voorzien in een permanentieregeling en personen die buiten de openingsuren bellen, krijgen de boodschap dat ze contact kunnen

opnemen met teleonthaal op het gratis nummer 106. Een oproep naar het meldpunt is gratis en wordt niet op de gesprekslijst van de factuur vermeld. Zo kunnen bijv. kinderen ook ten aanzien van hun ouders vrijblijvend contact opnemen met het meldpunt, zonder dat ze het risico lopen hierop door een ouder te worden aangesproken. Dit is een belangrijk veiligheidsaspect in situaties van kindermishandeling, intrafamiliaal geweld, ouderenmis(be)handeling en partnergeweld. In de toekomst zal het meldpunt ook bereikbaar zijn via de modaliteit van chat. De bekendmaking van het meldpunt wordt begeleid door een informatie- en sensibiliserende campagne.

FASERING

Opstart van het meldpunt op 12/3/2012.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Informatie- en sensibiliseringscampagne	Bekendmaking van het 1712-nummer en sensibilisering	Maart/april/mei 2012
Fase 2	Analyse van de registratiegegevens van het meldpunt	Zicht krijgen op aantal en profiel doelgroep, aantal doorverwijzingen, enz.	Jaarlijks
Fase 3	Vzw Intact levert een bijdrage aan het handboek familiaal geweld van het SAW	deskundigheidsbevordering	2012
Fase 4	Het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk zal in samenwerking met de CAW en de VK een basistraining uitwerken voor de hulpverleners die ingeschakeld worden in de meldpunten 'Misbruik Geweld en Kindermishandeling'.	Deskundige hulpverleners	2012
Fase 5	Evaluatie van het concept en de werking op wetenschappelijke wijze	Eventuele bijsturing van het concept obv de resultaten van de evaluatie	2013-2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet vast te stellen op dit ogenblik.

Uitvoering van het Nationaal Actieplan ter bestrijding van intrafamiliaal geweld

35

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Welzijn & Samenleving (W&S)

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Marijke Enghien & Sofie Herroelen

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap & Alle doelgroepen

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien in algemeen preventieve maatregelen ter voorkoming van geweld, met bijzondere aandacht voor geweld op PMH, in het bijzonder van kinderen en vrouwen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het plan is niet specifiek gericht op personen met een handicap, maar deze horen vanzelfsprekend tot de doelgroep.

De globale doelstellingen voor partnergeweld zijn:

- ontwikkelen van kennis en het verbeteren van inzicht in de problematiek
- informeren en sensibiliseren rond partnergeweld
- voorkomen en opsporen van partnergeweld
- verzekeren van hulp aan slachtoffers en een aangepaste opvolging van daders van partnergeweld
- voorzien in een aangepaste politionele en gerechtelijke aanpak

De andere vormen van intrafamiliaal geweld gaan over gedwongen huwelijken, eerdergerelateerd geweld en genitale verminkingen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In mei 2001 werd het eerste Nationaal actieplan tegen geweld op vrouwen opgesteld in België. Alle acties in het kader van de strijd tegen het geweld op vrouwen werden voor de eerste keer gecoördineerd en in overleg opgesteld.

Op basis van de informatie uit de evaluatie van dit eerste plan 2001-2003, werd een nieuw actieplan opgesteld voor de periode 2004-2007. In tegenstelling tot het eerste plan dat betrekking had op partnergeweld, maar ook op seksueel geweld, geweld op het werk en de strijd tegen de mensenhandel, is het plan 2004-2007 enkel gericht op partnergeweld.

Het tweede NAP 2004-2007 werd onderworpen aan een stand van zaken onder de coördinatie van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen. Daarnaast wees de evaluatie van de toepassing van de omzendbrief COL 4/2006 op de behoeften op het terrein aan verbeteringen aan de bestaande (politie en gerechtelijke) systemen ter bestrijding van partnergeweld en intrafamiliaal geweld. Men bedoelt, met evaluatie van de omzendbrief, de eerste gegevens betreffende de lopende evaluatie.

Begin 2010 werd een ontwerp voor een vierde NAP 2010-2014 uitgewerkt na overleg tussen de verschillende bij de problematiek betrokken ministers. Op 23 november 2010 werd dit nieuw nationaal actieplan ter bestrijding van partnergeweld en andere vormen van intrafamiliaal geweld 2010-2014 op initiatief van de Vice-Eerste Minister en minister van Gelijke Kansen, Joëlle Milquet, goedgekeurd tijdens een interministeriële conferentie.

De bestrijding van partnergeweld blijft prioritair. Het actiedomein van dit vierde NAP 2010-2014 is evenwel uitgebreid naar andere vormen van geweld: gedwongen huwelijken, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminkingen. (bron: website IGVM)

FASERING

Het Nationaal Actieplan ter bestrijding van partnergeweld en andere vormen van intrafamiliaal geweld loopt over een periode van 2010-2014.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Update en herdruk brochure 'kinderen, slachtoffer van een schokkende gebeurtenis'	Brochure	2012
Fase 2	Opbouw van een samenhangend methodisch kader voor hulpverlening bij alle vormen van misbruik en geweld	Methodisch kader	2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet te preciseren op dit moment.

Visie en afgestemd beleid inzake personen met een handicap

36

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Kind en Gezin

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Tine Rommens

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap & Specifieke zorgbehoefte

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEIN SPECIEKE DOELSTELLING

Voorzien in algemeen preventieve maatregelen met aandacht voor handicapgerelateerde thematiek in het kader van het door Kind & Gezin gevoerde beleid ter ondersteuning van gezinnen met zeer jonge kinderen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

K&G wil voor elk kind alle kansen garanderen en om dit te kunnen realiseren zijn er soms specifieke maatregelen nodig om deze kansen te realiseren. Personen met een handicap of specifieke zorgbehoefte ondervinden soms drempels, die deze kansen hypothekeren. Daarnaast hebben ook ouders die geconfronteerd worden met een kind met een handicap of specifieke zorgbehoefte nood aan specifieke ondersteuning.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Kind en Gezin ontwikkelt een visie over dienstverlening aan - en ondersteuning van - personen met een handicap of specifieke zorgbehoefte, vanuit een inclusieve benadering. Eventuele drempels in het aanbod van de door K&G erkende diensten worden benoemd en aangepakt.

Eens de visie uitgewerkt is, kan een afgestemd beleid uitgewerkt worden, zowel voor de kinderopvang als de preventieve gezinsondersteuning.

Het VAPH wordt bij beide initiatieven betrokken in nauw overleg.

FASERING

Fase 1: uitwerking visie

Fase 2: afstemmen beleid op de visie

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	visietekst	nvt	2013
Fase 2	Afstemmen beleid op visie	Afgestemd beleid in	2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet relevant op dit ogenblik.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Het opgeven van meetindicatoren naar effecten is op vandaag niet mogelijk aangezien de visie nog moet opgemaakt worden.

Afsluiten van time-outovereenkomsten tussen VAPH-voorzieningen en gemeenschapsinstellingen

37

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Jongerenwelzijn (AJW)/afdeling Gemeenschapsinstellingen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Stefaan Van Mulders

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeurzen, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap & Ernstige gedragsproblemen

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor PMH, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Via erkenning en subsidiëring van specifieke gehandicaptdiensten en -voorzieningen zorgen voor een voldoende en op elkaar afgestemd specifiek ondersteuningsaanbod voor PMH.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin stelt dat de gemeenschapsinstellingen omwille van hun maatschappijbeveiligende en tegelijk hulpverlenende opdracht in de toekomst een actieve rol zullen blijven opnemen in de opvang van jongeren met complexe behoeften. Gegeven deze realiteit opent het aanbieden van time-outmogelijkheden ongetwijfeld perspectieven op de vereiste instellingsoverschrijdende en intersectorale aanpak in de behandeling van deze moeilijk te begeleiden jongeren die niet zelden kampen met significante mentale beperkingen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het time-outaanbod van de gemeenschapsinstellingen wil een vastgelopen begeleidings- of behandelingstraject deblokken door een korte afkoelings- en bezinningsperiode te bieden in een beveiligde setting. Einddoel is herstel van de hulpverleningsrelatie en heroriëntering van de jongere naar de voorziening van herkomst. Uiteraard zijn samenwerkingsafspraken tussen gemeenschapsinstellingen en private zorgvoorzieningen voor personen met een handicap onmisbaar voor het welslagen van een dergelijke, integrale benadering van jongeren met

meervoudige problemen en veronderstelt dit ook concrete inspanningen en engagementen van deze partners.

FASERING

- Voorstelling van de generieke modellen van de time-outovereenkomsten aan de betrokken VAPH-voorzieningen (november 2011)
- Overleg met directeurs van VAPH-voorzieningen met GES (Gedrags- en Emotionele Stoornissen)+ capaciteit (december 2011)
- Specifieke invulling van het time-outprotocol, de eventuele precisering van onderlinge werkafspraken en de ondertekening door de directeur van de betrokken VAPH-voorziening en de leidend ambtenaar van Jongerenwelzijn (januari-februari 2012)
- Hanteren door Jongerenwelzijn van de ondertekende time-outovereenkomsten als formele voorwaarde om een beroep te kunnen doen op de mogelijkheid tot een time-outplaatsing van een jongere in een gemeenschapsinstelling (vanaf 1 maart 2012)
- Jaarlijkse evaluatie van de time-outovereenkomst in samenspraak met de verwijzende instanties (maart 2013)

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	ondertekende time-outovereenkomsten	100%	1 maart 2012
Fase 2	time-outplaatsingen met time-outovereenkomst	100%	vanaf 1 maart 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	daling van de instroom in de gemeenschaps-instellingen van jongeren met een beperking	?	juni 2014
Fase 2	stijging van de uitstroom uit de gemeenschaps-instellingen van jongeren met een beperking	?	juni 2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Oneigenlijk gebruik van de gemeenschapsinstellingen als toegangspoort tot GES+ capaciteit ('draaideur'-effect).

Ad nominatum subsidiëring van twee projecten

38

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling W&S

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Marijke Enghien & Sofie Herroelen

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor PMH, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Via erkenning en subsidiëring van specifieke gehandicaptdiensten en -voorzieningen zorgen voor een voldoende en op elkaar afgestemd specifiek ondersteuningsaanbod voor PMH.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Barrières wegwerken die participatie verhinderen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het betreft twee afzonderlijke concrete initiatieven:

1. De afdeling W&S subsidieert Home Fabiola. Vanaf 1 januari 2012 wordt de vzw Nationaal Werk voor het Gehandicapte Kind ad nominatim gesubsidieerd voor een bedrag van 440.000 euro. Deze nominatimsubsidie dient als financiële ondersteuning van de normale werking van Vakantiehuis Fabiola. Het vakantiehuis richt zich specifiek naar de doelgroep van Vlaamse kinderen en jongeren (tot 25 jaar) met een handicap en voorziet hiervoor in een aangepaste verblijfs- en zorginfrastructuur en aangepaste recreatieve voorzieningen.
2. In 2011 werd een niet-gereguleerde subsidie toegekend van 28.400 euro aan de vzw Regionaal Landschap Kempen en Maasland voor het Zandloperproject. Dit project draagt bij tot de uitbouw van een rolstoeltoegankelijk belevings- en bewegingspad in het Nationaal Park Hoge Kempen. De subsidie wordt verleend als financiële tegemoetkoming voor de conceptontwikkeling (d.w.z. technische uitwerking plannen/bestek en regiekost) van het 'Zandloper-project', voor de periode van 15 december 2011 tot en met 15 april 2012.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

1

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Home Fabiola: ontwikkeling en verstrekking van vakantie- en vormingsmogelijkheden voor kinderen en jongeren met een handicap en/of ernstige of langdurige ziekte.	Min. 20.000 verblijfsdagen	jaarlijks
Fase 2	Inhoudelijk en financieel verslag te bezorgen aan de administratie		31 maart 2013

2

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Zandloperproject: conceptontwikkeling mbt de uitbouw van een rolstoel-toegankelijk belevings- en bewegingspad		15/12/2011 tem 15/4/2012
Fase 2	Inhoudelijk en financieel verslag te bezorgen aan de administratie		30 juni 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet nader te preciseren op dit moment.

Opstarten van een kenniscentrum leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid

39

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, afdeling Ondersteuning Doelgroepenbeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Anne-Marie Deleyn

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap & Ouderenzorg

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

De mogelijkheid geven aan 65-plussers om hulpmiddelen aan te schaffen met ondersteuning vanuit de Vlaamse overheid.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid dat garant staat voor sectoroverschrijdend werken en de artificieel gescheiden leefsituaties in wonen, onderwijs, werk en vrijetijdsbesteding zoveel mogelijk tracht op te heffen, biedt meerdere voordelen. Een van de belangrijkste troeven van een leeftijdsonafhankelijk beleid is een brede toegankelijkheid van het steeds groeiende aanbod van moderne, autonomieversterkende technologie, ook 'assistieve technologie' genoemd. Een ander voordeel is de afstemming van de ondersteuningsmaatregelen die door de verschillende overheden worden aangeboden zoals bijvoorbeeld de aanpassingspremies voor bejaarden van 'Wonen Vlaanderen' en de subsidies voor woningaanpassingen van het VAPH.

In het kader van Flanders' Care én het Perspectiefplan 2020 geldt het ontwikkelen van een leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid als een innovatieve actie. We wensen daarbij een extra stimulans te geven aan kennisdeling en deskundigheidsbevordering op het terrein van de assistieve technologie. Dit alles moet leiden tot een snellere benutting van de nieuwe technologische mogelijkheden. Cruciaal daarin is de ontschotting van de aanpak. Het hulpmiddelenaanbod moet worden ontsloten voor én personen met een handicap én ouderen. In een eerste stap zullen we in dat verband werk maken van een Vlaams centrum voor hulpmiddelen en assistieve technologie, dat de bestaande expertise bundelt en uitdraagt.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Er wordt een Vlaams centrum voor hulpmiddelen en assistieve technologie opgericht, dat o.m. als overkoepelend steunpunt de diverse expertisenetwerken samenbrengt, het volledige landschap van netwerken voor iedereen helder in kaart brengt en kennisdeling verder stimuleert door middel van internationale contacten, studiedagen maar ook wetenschappelijk onderzoek (eigen onderzoek of in samenwerking met universiteiten). Met het Vlaams centrum wordt een beheersovereenkomst afgesloten en jaarlijks werkplan overeengekomen met daarin een de concrete vertaling van de opdrachten en het globale onderzoeksplan.

Overzicht projectdoelstellingen/scope:

1. oprichting van Vlaams centrum voor hulpmiddelen en assistieve technologie,
2. actieve samenwerking met Flanders' Care: inzet op innovatie,
3. de weg naar het geschikte hulpmiddel optimaliseren,
4. een inclusiebeleid met meer slagkracht,
5. verhoging van kostenefficiëntie, actieve marktwerking en marktmonitoring,
6. noodzakelijke uitbreiding binnen domein wonen,
7. Hergebruik, afstemming RIZIV.

Belangrijke potentiële partners binnen de overheid zijn o.m.:

1. VAPH – Kennis- en Ondersteuningscentrum hulpmiddelen (KOC): hulpmiddelen en aanpassingen voor personen met een handicap.
2. Onderwijs - Cel Speciale Onderwijsleermiddelen (SOL): met 'speciale onderwijsleermiddelen' worden hulpmiddelen bedoeld die het kind met een handicap nodig heeft om het onderwijsleerproces in de gewone school te kunnen volgen. Het kan gaan om technische apparatuur (zoals een braillescope, een leesloep), om omzettingen van leerboeken en studiemateriaal en herstellingen van de gefinancierde technische hulpmiddelen. De doelgroep wordt gevormd door de leerlingen of studenten met een handicap die het gewoon kleuteronderwijs, lager, secundair, hoger of academisch onderwijs volgen.
3. VDAB: hulpmiddelen en aanpassingen voor personen met een arbeidshandicap.
4. Wonen-Vlaanderen: aanpassingspremie aan de woning voor bejaarden (65+).
5. Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW): aanbod van aangepaste sociale woningen voor personen met een handicap en ouderen.
6. Vlaamse zorgverzekering: verleent een zorgvergoeding als tegemoetkoming in niet-medische kosten zoals gezinszorg en poetshulp, maar ook aankoop in bepaalde hulpmiddelen.
7. Flanders' Care

In samenwerking met betrokken sectoren zal in de periode 2012-2014 een plan van aanpak opgesteld worden om tegen 2015 te starten met een kenniscentrum leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid.

FASERING

Voor de periode 2012-2014 is er slechts 1 fase: het opstellen van een concreet plan van aanpak voor het opstarten van een kenniscentrum leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Plan van aanpak	Beschikbaar	31/12/2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Vermits in deze fase een plan van aanpak wordt opgesteld, is er nog geen effect op de doelgroep. Effect van fase 1 is de aanvang van de oprichting van het sector overschrijdend centrum voor hulpmiddelen en assistieve technologie.		

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Gegeven de overdracht van bevoegdheden van federaal naar Vlaams niveau inzake een aantal RIZIV aangelegenheden, en gegeven het mogelijks langdurig tijdspad hiervan, is een niet-concrete afstemming met het federale niveau een risico.

Uitbreidingsbeleid, gericht op prioritaire doelgroepen

40

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voeren van een uitbreidingsbeleid om met het beschikbare uitbreidingsbudget naar verhouding “de juiste ondersteuning” te bieden aan zoveel mogelijk geregistreerde personen van de vier strategische doelgroepen, vooral met het oog op het zo lang mogelijk zelfstandig leven.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Binnen de sector personen met een handicap wordt het beleid al een aantal jaren geconfronteerd met groeiende wachtlijsten. Binnen de zorgregie wordt getracht voorrang te geven aan de meest urgente zorgvragen. Daarnaast is er een blijvende behoefte aan de uitbreiding in aantal plaatsen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In de periode 2012-2014 zal de beschikbare opvangcapaciteit verder uitgebreid worden. De middelen zullen niet meer aan voorzieningen gehecht worden, maar wel in de vorm van persoonsvolgende convenants (PVC) of persoonlijke assistentie-budgetten (PAB) worden toegekend. Via Regionale Prioriteitencommissies (één per provincie) zal nagegaan worden welke vragen het meest dringend zijn, en zal aan deze personen een budget worden toegekend.

Daarnaast zullen nog uitbreidingen toegekend worden aan voorzieningen die via het Vlaams Infrastructuurfonds Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) een investeringsproject lopen hebben. Deze projecten zijn doorgaans gericht op zwaar zorgbehoevende personen.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

140

FASERING

- Jaarlijks: bepalen van het budget van VIPA-investeringsprojecten die in exploitatie zullen komen.
- 2012 : bepalen van budget voor PAB en PVC, en toekennen van een budget door de regionale prioriteitencommissie aan de meest dringende vragen voor respectievelijk zorg (PVC) of PAB.
- 2013-2014: bepalen van het budget voor persoonsvolgende budgetten (PVC of PAB), het toekennen van budgetten door de prioriteitencommissie aan de meest dringende ondersteuningsvragen, waarna de persoon met een handicap bepaalt of hij dit wil inzetten onder de vorm van PAB of PVC.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal gerealiseerde plaatsen onder VIPA	Afhankelijk van gerealiseerde projecten	Jaarlijks te bekijken
Fase 2	Aantal toegekende PAB's en PVC's	Afhankelijk van beschikbaar budget na VIPA en hoogte van toegekende budgetten	Jaarlijks te evalueren

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal personen die ondersteuning kunnen krijgen	Afhankelijk van de zorgvragen en de grootte van de toegekende budgetten.	Jaarlijks te evalueren

Vernieuwde beleidsaanpak inclusieve kinderopvang

41

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Kind en Gezin

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Peter De Greef

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Realiseren van een voldoende aanbod inclusieve kinderopvang voor kinderen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Met het decreet kinderopvang van baby's en peuters zal de sector grondig geherstructureerd worden. Ook het huidige regelgevende kader van de inclusieve kinderopvang dient aangepast te worden. Uit evaluatie van de in het verleden gevoerde beleid in kader van de inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte blijkt onder meer dat:

- de visietekst ontwikkeld in samenwerking tussen VBJK en Kind en Gezin een inhoudelijk kader geeft;
- de inclusief opgevangen groep kinderen met een specifieke zorgbehoefte een grote diversiteit vertoont;
- er grote verschillen zijn tussen individuele en structurele inclusieve opvangplaatsen wat betreft het bereikte aantal kinderen ten opzichte van het toegekende budget en de aanwezigheid van deze kinderen;
- de structurele inclusieve plaatsen niet gelijkmatig gespreid zijn over de zorgregio's;
- zowel de voor- als de buitenschoolse kinderopvang betrokken is.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Vanuit deze vaststellingen wordt gewerkt naar een vernieuwde beleidsaanpak om de inclusieve kinderopvang verder vorm te geven in nauwe samenwerking met zowel de sector kinderop-

vang als het VAPH. Inzake het uitbouwen van de methodiek van outreaching lopen de werkbeprekingen met K&G inzake het decreet kinderopvang en is het VAPH zowel vertegenwoordigd binnen de betreffende referentiegroep als binnen de eigenlijke werkgroep tot verdere uitwerking van de inclusieprincipes.

FASERING

Fase 1. Ontwikkeling van regelgeving ikv vernieuwde beleidsaanpak

Fase 2. Uitbreiding van het aanbod en opstart van begeleiding tot implementatie van de vernieuwde beleidsaanpak

Fase 3. Opvolging en evaluatie van de vernieuwde beleidsaanpak

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Regelgeving		Einde 2012
Fase 2	Intervisietrajecten, begeleidingsstructuur		Juni 2013
Fase 3	Opvolging van de implementatie		Juni 2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Nog niet vast te stellen op dit ogenblik gelet op het gefaseerd implementatieplan.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Het opgeven van meetindicatoren naar effecten is op vandaag niet mogelijk aangezien de visie nog in volle ontwikkeling is.

Afstemming inzet van doventolken bij Onderwijs, Werk en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

42

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, afdeling Ondersteuning Doelgroepenbeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jan Peeters

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Afstemmen van het beleid m.b.t. tolken Vlaamse gebarentaal tussen de beleidsdomeinen Welzijn, Werk en Onderwijs.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Er wordt naar gestreefd de inzet van doventolken in de drie beleidsdomeinen WVG (VAPH), WSE (VDAB) en Onderwijs zo uniform mogelijk te laten verlopen; dat wil zeggen dat de criteria om op een tolk een beroep te kunnen doen, de vergoeding van de tolken, de regeling van de tolkenwerking enzovoort zoveel mogelijk dezelfde zijn.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In Vlaanderen gebeurt de inzet van tolken voor doven en slechthorenden via het Vlaams Communicatie Assistentiebureau voor Doven (CAB). Het CAB bemiddelt vandaag voor drie sectoren: Welzijn, Werk en Onderwijs. Het Besluit van de Vlaamse Regering inzake doventolken werd gewijzigd. Dat impliceert onder meer een stijging van het aantal tolkuren voor het CAB, samen met een dalende bemiddelingskost per uur. Binnen de besluitwijziging werd ook het maximum aantal uren voor doofblinden verhoogd. Het komende jaar (2012) zullen we onderzoeken hoe de tolkenvergoeding tussen de sectoren Onderwijs, Werk en Welzijn in gelijke mate kan verhoogd worden.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

144

FASERING

Afstemming VAPH/VDAB/Onderwijs i.f.v. een verhoogde vergoeding per getolkt uur, en inzake een eventuele aanpassing van het toelatingscriterium van 90 dB gehoorverlies naar 70 dB gehoorverlies of maximum 30% spraakverstaan.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aangepaste regelgeving die conformiteit WVG/Werk/Onderwijs garandeert	Wijziging doventolkenbesluit: – criterium naar 70dB gehoorverlies – verhoging prijs tolkuur naar 35 euro (?)	september 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Gelijkheid van criteria in domeinen Welzijn, Werk, Onderwijs Tevredenheid van tolken VGT		Eind 2012

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Onderwijs heeft de verplichting het aantal tolkuren in de onderwijssituatie gevoelig op te trekken.

Dit verhoogt de kosten; bovendien is het wenselijk dat Onderwijs hogere bemiddelingskosten zou betalen (liggen nu relatief laag in vergelijking met Werk en Welzijn).

Dit moet nog verder worden afgesproken tussen de drie domeinen.

Opleiden en coachen van vraagverduidelijkers via een mentororganisatie

43

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het ontwikkelen en versterken van de competenties van het dienstverlenend personeel van reguliere welzijns- en gezondheidsdiensten in het werken met PMH, met bijzondere aandacht voor kinderen en vrouwen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Sinds eind 2011-begin 2012 zijn er in Vlaanderen 6 Diensten OndersteuningsPlan (DOP) actief. Zij zullen instaan voor vraagverduidelijking voor personen die nog geen gebruik maken van de zorg. Om ervoor te zorgen dat het betrokken personeel goed op de hoogte is van de doelstelling en de beschikbare methodieken en tools voor vraagverduidelijking, worden zij gecoacht door een inhoudelijk deskundige mentororganisatie, die in opleiding en opvolging zal voorzien.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De vzw PLAN die aangeduid werd als mentororganisatie, voorziet in een basisvorming voor de medewerkers van de nieuwe diensten ondersteuningsplan. Daarnaast nemen zij een helpdesk-functie waar ten aanzien van deze medewerkers. Vervolgens staan zij in voor verdere coaching en kwaliteitsstimulering.

FASERING

3/2012: kick-off moment: startdag met vzw PLAN, VAPH en medewerkers en bestuursleden van de diensten ondersteuningsplan

2012: basisopleiding en uitbouw helpdeskfunctie

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

146

2013-2014: continueren helpdeskfunctie en voorzien in voortgezette opleiding

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal bereikte medewerkers DOP voor basisopleiding	Alle medewerkers van de DOP's	31/12/2012
Fase 2	Aantal bereikte medewerkers DOP voor vervolgopleiding	Alle medewerkers van de DOP's	31/12/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet vast te stellen op dit moment.

Uitvoeren van een simulatie van de nieuwe inschrijvingsprocedure VAPH

44

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, afdeling Ondersteuning Doelgroepenbeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Greet Callens

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Reorganiseren van de inschrijvingsprocedure, vertrekkend van een onafhankelijke vraagverduidelijking en gebaseerd op een gestandaardiseerde diagnostiek en indicatiestelling, uitgevoerd door erkende multidisciplinaire teams.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Vandaag zijn zo goed als alle vormen van bijstandsverlening, erkend en gesubsidieerd door het VAPH, niet-rechtstreeks toegankelijk en bevinden ze zich achter een toegangspoort. Perspectief 2020 stelt dat het nodig is om de toegangspoort van het VAPH aan een grondige revisie te onderwerpen en structurele maatregelen te treffen om de werking aan de behoeften van vandaag en morgen aan te passen. Dit is ook conform aan het Vlaams Regeerakkoord: "De inschrijvingsprocedure bij het VAPH ondergaat een kwalitatieve verbetering en een praktische vereenvoudiging van de diagnostiek en indicatiestelling." Daarnaast dient ook de Zorgregie grondig heringericht te worden in functie van vraaggestuurde ondersteuning en persoonsvolgende financiering (zie strategisch project 4 van Perspectiefplan 2020).

Gezien de ambitie van de Minister om op termijn met één toegangspoort te werken voor zowel volwassenen als minderjarigen, dient het VAPH bij het uitwerken van deze nieuwe toegangspoort te streven naar een zo groot mogelijke overeenstemming met de intersectorale toegangspoort Jeugdhulp.

De fundamentele componenten van de vernieuwde toegangspoort van het VAPH zijn :

1. het gebruik van (classificerende) diagnostische protocollen (CDP's);
2. het gebruik van indicatiestellingsprotocollen voor individueel materiële bijstand (IMB);
3. een nieuwe manier van indiceren voor zorg;
4. een nieuw organisatiemodel voor inschrijving in het VAPH;

Het VAPH werkte component 1, 2 en 4 reeds conceptueel uit en startte in november 2011 een simulatie hierover op. De resultaten van deze simulatie zijn tevens van belang in het kader van de implementatie van de toegangspoort IJH.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het voorstel van organisatiemodel voor de nieuwe aanvraagprocedure omvat verbeterinitiatieven t.a.v. de huidige procedure. De verbeteringen zijn gericht op een hogere kwaliteit, (een grotere) rechtszekerheid voor personen met een handicap, meer efficiëntie en een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging. Deze verbeteringen zijn congruent aan de ontwikkeling en de uitbouw van de intersectorale toegangspoort jeugdhulp.

De verbeterinitiatieven omvatten o.a. :

- de invoering van werken met Diagnose- en Indiciestellingsteams (D&I-teams) die onder andere instaan voor de kwaliteitscontrole van de inschrijvingsdossiers met betrekking tot ondersteuningsaanvragen in de provinciale afdelingen (PA's) van het VAPH;
- de invoering van kwaliteitseisen en een nieuwe financieringsmethode voor de erkende multidisciplinaire teams (MDT's) na een nieuwe erkenningsronde;
- de invoering van het werken met protocollen bij de diagnose- en de indicatiestelling zoals de hulpmiddelenfiches, classificerende diagnostische protocollen (CDP's) en het zorgzwaarte-instrument (ZZI) voor een meer gestandaardiseerde en kwaliteitsvolle indicatiestelling.

Om een aantal concrete elementen uit het nieuwe organisatiemodel te onderzoeken, wordt er gedurende een jaar een simulatie uitgevoerd in de PA West-Vlaanderen. Tijdens deze simulatie wordt er reeds in de mate van het mogelijke gewerkt volgens het nieuwe organisatiemodel met het D&I-team. Daarnaast is het evalueren van de bruikbaarheid van de instrumentarium dat ter beschikking wordt gesteld aan de adviesverlenende MDT's, namelijk de CDP's en hulpmiddelenfiches een belangrijk element in de simulatie.

Deze simulatie heeft tot algemeen doel om de haalbaarheid van het nieuwe organisatiemodel en het gebruik van CDP's en hulpmiddelenfiches te evalueren en op basis van de evaluatiere-sultaten de reorganisatie van de inschrijvingsprocedure voor volwassenen indien nodig bij te stellen alvorens over te gaan tot algemene implementatie.

FASERING

Fase 1: november 2011 tem december 2012: uitvoering van de simulatie

Fase 2: januari 2013 tem maart 2013: evaluatie simulatie

Fase 3: april 2013 tem juni 2013 beslissing Minister

Fase 4: indien goedkeuring voor 30 juni 2013: start transitie naar nieuwe toegangspoort (beno-digde tijd: 6 maanden)

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Ingediende simulatiedossiers	500	30/10/2012
Fase 2 & 3	Evaluatierapport	Voorgelegd aan Minister WVG	1 april 2013
Fase 4	Nieuwe toegangspoort	Operationeel indien Minister goedkeuring geeft voor 1 juli 2013	1/1/2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Dit is een simulatieoefening en er wordt nu geen effect op personen met een handicap verwacht.		
Fase 2 & 3	Dit is een simulatieoefening en er wordt nu geen effect op personen met een handicap verwacht.		
Fase 4	Dit is een simulatieoefening en er wordt nu geen effect op personen met een handicap verwacht.		

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Weerstand vanuit de sector kan de uiteindelijke implementatie van het nieuwe organisatiemodel aanzienlijk vertragen.

Scheppen van een regelluw kader

45

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeurzen, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Stimuleren van de erkende en/of vergunde voorzieningen om kwaliteitsvolle zorg aan te bieden in een aangepaste infrastructuur, door voortdurend te innoveren, een inclusieve aanpak te bevorderen en duurzaam tewerk te gaan.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Om vraaggestuurd te kunnen werken hebben voorzieningen nood aan regelluwe kaders. Het VAPH moet het sociaal ondernemerschap van voorzieningen stimuleren. Daarom werd een reglementair kader gecreëerd voor de realisatie van dergelijke regelluwe projecten. Een aantal voorzieningen zullen aangestuurd worden met behulp van beheersovereenkomsten. In de toekomst dient het systeem van beheersovereenkomsten verder veralgemeend.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het VAPH geeft een aantal voorzieningen de mogelijkheid om in een regelluw kader te stappen. Er mag tijdelijke afgeweken worden van een aantal reglementaire bepalingen; met de betrokken voorzieningen wordt een beheersovereenkomst afgesloten waarin de outputvereisten worden verduidelijkt.

FASERING

In aanvang zullen een beperkt aantal voorzieningen starten met een beheersovereenkomst annex regelluw kader, om dit naar de toekomst verder uit te breiden. In 2012 wordt gestart met een beperkt aantal voorzieningen; indien positief geëvalueerd kan dit de volgende jaren verbreed, om vanaf 2015 over te gaan naar een veralgemening van het systeem van beheersovereenkomsten.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal afgesloten beheersovereenkomsten	Minimum 13	31/12/2012
Fase 2	BVR ter vervanging van huidig erkenningsstelsel in systeem van beheersovereenkomsten	Goedgekeurd BVR	1/1/2015

Opvolgen afwijkingen bepalingen zelfevaluatie door het Agentschap Zorginspectie (ZI)

46

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Centraal stellen van de kwaliteit van leven van de PMH in de evaluatie van diensten en voorzieningen die deze personen ondersteunen middels verplichte zelfevaluatie van het kwaliteitsbeleid door de voorzieningen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Binnen het BVR van 4/2/2011 met betrekking tot de algemene erkenningsvoorwaarden voor voorzieningen voor personen met een handicap, zijn een aantal bepalingen opgenomen inzake zelfevaluatie. Zorginspectie houdt toezicht op deze bepalingen. Bij eventuele afwijkingen dient het VAPH zijn rol op te nemen als erkennende entiteit.

FASERING

De betrokken bepalingen in het BVR worden van toepassing vanaf 1/1/2014. Het toezicht door Zorginspectie kan ook dan pas aanvangen

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Nog niet vast te stellen op dit ogenblik gelet op de datum van inwerkingtreding.

Uitbreiding van het CAW-aanbod naar de doelgroep doven en slechthorenden

47

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling W&S van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Marijke Enghien & Sofie Herroelen

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Stimuleren van de erkende en/of vergunde voorzieningen om kwaliteitsvolle zorg aan te bieden in een aangepaste infrastructuur, door voortdurend te innoveren, een inclusieve aanpak te bevorderen en duurzaam tewerk te gaan.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het reguliere personeel van CAW's is niet opgeleid om vakkundig en gepast om te gaan met doof en slechthorend cliënteel.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk Visserij te Gent wordt met ingang van 1 september 2011 extra erkend voor 4 voltijdse equivalenten voor het realiseren van de integratie van de werking van vzw Fevlado-Passage in de basisopdrachten van het CAW :

- Onthaal : geïntegreerd onthaal binnen het CAW naar doven, slechthorenden en hun omgeving en geïnteresseerden
- Psychosociale begeleiding : uitbouw van een geïntegreerde dienst- en hulpverlening, waarvan het aanbod is afgestemd op de mogelijkheden / beperkingen van doven, slechthorenden en hun omgeving
- Preventie en beleidssignalering : inventariseren en signaleren van noden / behoeften / 'obstakels' ten aanzien van mensen met een handicap, met bijzondere aandacht voor de mensen met een auditieve handicap.

Vanuit de betrachting hun aanbod te verruimen naar de doelgroep 'personen met een auditieve handicap' zal het centrum meewerken aan een werkgroep die, op basis van concrete werkervaringen, verslag uitbrengt van de integratie-ervaringen en hoe deze kunnen dienen om te werken aan de toegankelijkheid van de andere CAW's.

FASERING

Ingaand vanaf 1.9.2011.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aangepaste erkennings- en subsidiëeringsbesluiten		Augustus – december 2011
Fase 2	Oprichting van een begeleidende werkgroep	Toegankelijkheid binnen andere CAW's verhogen mbt de problematiek van doven en slechthorenden	2012-2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet nader te preciseren op dit moment.

Vormingstraject ‘kinderen met special needs’

48

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Kind en Gezin

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Ann Desmet & Dorine Chamon

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap – ‘Special needs kinderen’ omvatten ook kinderen met medische problemen, met een traumatische achtergrond, oudere adoptiekinderen en siblings

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In de bestaande vormingsmodules en de nazorgprogramma's voor (kandidaat) adoptieouders aandacht hebben voor handicap gerelateerde thema's in het kader van het door Kind & Gezin gevoerde adoptiebeleid.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Er worden meer en meer kinderen met speciale noden uit het buitenland geadopteerd in België, waardoor de nood ontstaan is om een goede opvang te kunnen garanderen door in de voorbereiding, screening en nazorg van het adoptieproces hier aandacht voor te hebben. Ook beleidsmatig is deze nood al opgepikt en wordt er momenteel bij de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten bij het nieuwe decreet interlandelijke adoptie specifiek rekening gehouden met kinderen met special needs.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Er wordt een vormingsaanbod uitgewerkt voor de adoptiediensten werkzaam in de voorbereiding, bemiddeling, screening en nazorg bij adoptie.

FASERING

Fase 1: leertraject uittekenen voor de opleidingen het leertraject inhoudelijk laten uitwerken door externe organisatie. Tegen eind 2012 - 2013 is er een vormingsaanbod uitgewerkt en gerealiseerd.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

156

Fase 2: aanpassing van de werkinstrumenten (vb. manier waarop kinddossier wordt aangepast, speciale module nazorg, enz) (2013)
Fase 3: implementatie van de inzichten (2014)

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Uitgewerkt vormingsaanbod		2012-2013
Fase 2	Aangepaste werkinstrumenten		2013
Fase 3	Implementatie nieuwe inzichten		2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

Niet vast te stellen op dit ogenblik.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

De effecten kunnen momenteel totaal niet ingeschat worden.

Nulmeting en evaluatie Diensten Inclusieve Ondersteuning (DIO)

49

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, Afdeling Zorg

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jos Theunis

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van PMH in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Inzicht verhogen in de noden van PMH op het vlak van wonen, zowel het aspect doelgroepspecifieke woningaanpassing als locatie van de woonplaats (m.b.t. participatie in het maatschappelijk leven).

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Meer en meer stuurt het beleid aan op inclusieve vormen van ondersteuning. Personen met een handicap worden bij voorkeur opgevangen in geïntegreerde huisvestingsvormen. Dit betekent dat er ook in voldoende betaalbare en eventueel aangepaste huisvesting moet voorzien worden. Deze ontwikkelingen maken mee het voorwerp uit van overleg tussen de kabinetten Welzijn en Wonen. Ten einde een beter zicht te krijgen op deze problematiek, onder meer ter stoffering van dit overleg, dienen een aantal cijfergegevens verzameld te worden. Zo dient nagegaan in hoeverre binnen ambulante woonondersteuningsvormen reeds gebruik wordt gemaakt van sociale huisvesting.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De nieuwe regelgeving Diensten Inclusieve Ondersteuning is momenteel het onderwerp van een evaluatiestudie door de Studiecel van het VAPH. Binnen de bevraging van de betrokken diensten werden eveneens een aantal aspecten met betrekking tot het woonaanbod van de dienst en de woonsituatie van de gebruikers opgenomen. Die zullen een inzicht geven in de huisvestingssituatie van de gebruikers van deze diensten, en het aantal personen dat gebruik maakt van sociale huisvesting.

Naast deze studie zal het VAPH een bevraging opzetten bij de diensten begeleid wonen, beschermd wonen en geïntegreerd wonen, om ook daar na te gaan hoeveel personen in begeleiding gebruik maken van sociale huisvesting. Deze meting, die een eerste keer op dergelijke schaal gebeurt, noemen we de nulmeting inzake de inschakeling van sociale huisvesting binnen het begeleidingsaanbod van het VAPH.

FASERING

Evaluatie DIO

2/2012: verzamelen en verwerken onderzoeksresultaten

3/2012: bezorgen van gegevens aan Kabinet Welzijn

Nulmeting:

3/2012: opstellen en versturen van de bevraging

4/2012: inwachten van de gegevens

5/2012: verwerking van gegevens en bezorgen van gegevens aan Kabinet Welzijn.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

DIO

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Gegevens voorhanden	Onderzoeksrapport DIO, onderdeel huisvesting	2/2012
Fase 2	Kabinet is op de hoogte	Onderzoeksrapport bezorgd aan Kabinet Welzijn	3/2012

NULMETING

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Vragenlijst	Vragenlijst beschikbaar	3/2012
Fase 2	Aantal ingewachte gegevens	Gegevens van alle diensten begeleid, beschermd en geïntegreerd wonen verzameld	4/2012
Fase 3	Gegevens verwerkt en gecommuniceerd	Gegevensanalyse overhandigd aan Kabinet Welzijn	5/2012
Fase 4	Regelkader DIO bijgestuurd	Aanpassing BVR goedgekeurd door Vlaamse regering	12/2012

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Voor nulmeting: verwerking mee afhankelijk van (vlotte) respons van de betrokken diensten.

Integratie van het Persoonlijk AssistentieBudget (PAB) in de zorgregie (CRZ)

50

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, afdeling Ondersteuning Doelgroepenbeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Marc Sevenhant

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voeren van onderzoek naar mechanismen die discriminatie met zich meebrengen binnen de zorgondersteuning.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De realisatie van zorg (het realiseren van ondersteuning t.a.v. vragen naar zorg in natura) verloopt via de processen van de zorgregie. De doelstellingen van de zorgregie zijn:

- Een rechtvaardig en transparant toewijzingsbeleid voor open plaatsen in diensten en voorzieningen en voor persoonsvolgende budgetten
- Een betere afstemming van het aanbod op de zorgvragen
- Een gefundeerde zorgplanning.

Het toekennen van Persoonlijke Assistentiebudgetten (PAB) verliep tot 31/12/2011 via een afzonderlijk proces dat geen deel uitmaakte van de zorgregie. De kerndoelstellingen van perspectief 2020 zijn te komen tot vraaggestuurde ondersteuning aan goed geïnformeerde personen met een handicap en het bieden van zorggarantie. Om deze doelstellingen te kunnen realiseren dient het huidige onderscheid dat er bestaat in toeleiding tot het Persoonlijk Assistentiebudget (PAB) en tot Zorg in Natura opgeheven te worden. De integratie van de toeleiding tot het PAB in de zorgregie is een belangrijke tussenstap om te komen tot één toeleidingsproces, waarbij de persoon met een handicap persoonsvolgende middelen toegekend krijgt.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Op korte termijn (2012-2014) streven we ernaar de prioritering van nieuwe toekenning PAB te laten verlopen volgens een zelfde procedure en dezelfde criteria als de toekenning van de ondersteuning mbt zorg in natura. In 2011 werden de PAB aanvragen geïntegreerd in de databank van de Centrale Registratie van Zorgvragen (CRZ, de databank van de zorgregie) en werden aan een eerste groep aanvragers PAB, net als bij de aanvraag voor ondersteuning mbt zorg in natura (ZiN) en conform de zorgregieprocessen, een contactpersoon toegewezen. Tevens werden er per provincie een Regionale PrioriteitenCommissie (RPC) opgericht die als taak heeft de aanvragen voor zorg in natura en voor PAB te prioriteren. Volgende mijlpalen zijn voor de periode 2012-2014 te realiseren:

1. Integratie PAB/CRZ op niveau van rapportering (tegen 03-2012)
2. Toewijzing van contactpersonen voor de tweede groep PAB-aanvragers (tegen 12/2012).
3. PAB aanvragen worden door de regionale prioriteitencommissies, conform de zorgregieprocessen, geprioriteerd op basis van dringendheid en dwingendheid (in de loop van 2012)
4. Uitwerken van een uniform mechanisme voor prioritering aanvragen PAB én ZiN (tegen 12/2012)
5. Voorstellen van prioritaire kandidaten voor PAB en ZiN worden door de door regionale prioriteitencommissies behandeld (vanaf 2013)

FASERING

Fase 1: PAB aanvragen worden conform de processen van de zorgregie behandeld door de regionale prioriteitencommissies

Fase 2: PAB aanvragen worden samen met aanvragen voor ondersteuning zorg in natura behandeld door de regionale prioriteitencommissies

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	PAB aanvragen door RPC behandeld	Alle aanvragen met uitzondering van spoedprocedures	Vanaf 1/1/2012
Fase 2	PAB aanvragen worden samen met vragen naar zorg in natura behandeld door de RPC	Alle aanvragen met uitzondering van spoedprocedures	Vanaf 1/1/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Voorziene middelen in kader van UB 2012 worden ingezet voor PAB en persoonsvolgende convenants.	Middelen UB 2012 worden vanaf 2013 volledig ingezet en reeds geactiveerd in 2012/	Vanaf 1/3/2012
Fase 2	Voorziene middelen in kader van UB 2012 worden ingezet voor PAB en persoonsvolgende convenants. Hierbij wordt niet meer op voorhand vastgelegd wat de verhouding tussen beide moet zijn.	Middelen UB 2013 worden vanaf 2014 volledig ingezet en reeds geactiveerd in 2013	Vanaf 1/3/2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

RPC's hanteren gelijkaardige criteria voor de beoordeling van de dringendheid van de situatie van de zorgvragers, zowel bij PAB-vragen als bij vragen naar zorg in natura.

Op termijn kan de cliënt bij de toekenning van persoonsvolgende middelen kiezen hoe deze ingezet worden.

Hiertoe moet het projectplan PP2020 verder uitgevoerd worden.

Opvolging consulentenwerking door het Steunpunt ExpertiseNetwerken (SEN)

51

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH, afdeling Ondersteuning Doelgroepenbeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Dirk Vanderstighelen

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap – Geestelijke gezondheidszorg

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Opbouwen en verzamelen van kennis, expertise en knowhow over handicap en samenleving, en deze ter beschikking stellen van andere instanties met het oog op een maximaal efficiënt en effectief beleid. Bijzondere aandacht zal hierbij uitgaan naar de thematiek van kinderen en vrouwen met een handicap in de samenleving.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het Steunpunt Expertisenetwerken (SEN) stelde een nieuw beleidsplan (2011-2014) op dat rekening houdt met Perspectief 2020 en dat geënt is op de tijdslijn van de legislatuur (en de beheersovereenkomst van het VAPH). Het beleidsplan legt accenten bij aspecten zoals: een meer inclusieve aanpak van de ondersteuning van personen met een handicap, het overbrengen van handicapspecifieke kennis naar de andere terreinen en sectoren is fundamenteel, preventie, trajectbegeleiding, persoonlijke toekomstplanning en gedrags- en emotionele stoornissen. De strikte oriëntatie van activiteiten naar de oorspronkelijke doelgroepen (visuele beperkingen, autisme, niet aangeboren hersenletsel en verstandelijke beperking) wordt verlaten. Het SEN zal haar activiteiten, naar de toekomst toe, meer toespitsen op doelgroepen mbt bepaalde problematieken die de oorspronkelijke doelgroepen overschrijden. De afgrenzing tav de oorspronkelijke doelgroepen werkt dikwijls beperkend. Hierdoor blijven problemen buiten beeld.

Het VAPH faciliteerde in 2010 verder de verknoping van de werking van het SEN en deze van de consulentenwerkingen (voor de doelgroep personen met een verstandelijke beperking met bovendien psychische en/of gedragsproblemen) in de provincies. Een consulentenwerking is bedoeld om een oplossing te vinden voor problematische (vastgelopen) situaties inzake het organiseren van een geschikte zorgondersteuning, m.a.w. situaties waarbij de reguliere hulpverlening is vastgelopen. Op basis van een uitgebreid beeldvormend onderzoek en bespreking wordt de aanvrager (de hulpverlener) een handelingsplan voorgesteld en is de ondersteuning bij de uitvoering ervan mogelijk. De consulentenwerkingen, samengesteld uit deskundigen uit de geestelijke gezondheidszorg, psychiatrie en de gehandicaptenzorg, zijn bedoeld om problematische situaties waarbij de reguliere hulpverlening is vastgelopen, te deblokkeren. Deze samenwerking tussen sectoren, die er voor zorgt dat mensen niet tussen de mazen van het potentieel "ondersteuningsnet" verdwijnen, is actueler dan ooit.

De opdrachten van het SEN en deze van de consulentenwerkingen vertonen heel wat raakvlakken en complementariteit. De consulentenwerkingen hebben als doel de juiste zorg te voorzien/verwezenlijken. Vanuit de evaluatie van die zorg (hier concreet tav vastgelopen situaties, hetgeen een kerntaak is van de consulentenwerking) kan gezocht worden naar oplossingen voor terugkerende knelpunten. Het SEN inventariseert en bundelt bestaande expertise, expertorganisaties en experts. Het SEN verspreidt ontwikkelende expertise. De consulentenwerking kan daar zowel gebruik van maken als materiaal voor leveren. In die zin kan de consulentenwerking een entingsplaats zijn voor de SEN-werking. De taken van het SEN liggen in het verlengde van de consulentenwerking: de consulentenwerking start van een vastgelopen casus en streeft naar probleemoplossing. Het SEN tracht casusoverstijgend intentioneel leren te bevorderen.

In 2010 werd besloten om vanaf 2011 te werken met overeenkomsten tussen het SEN en initiatiefnemers vanuit de consulentenwerkingen om een nauwere en complementaire samenwerking te concretiseren. Het SEN heeft vanaf 2011 een jaarlijkse extra financiering van 150.000 euro ontvangen om de samenwerking met de consulentenwerkingen te operationaliseren.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In de periode 2012-2014 zal het SEN jaarlijks rapporteren over de voortgang van de samenwerking SEN-consulentenwerking. De opdrachthouder van de consulentenwerking brengt, via het SEN, daarvoor (onder meer via de website) informatie aan met betrekking tot:

1. de nood aan en de mogelijkheden naar het opzetten van intervisienetwerken van professionals rond de problematiek van de doelgroep
2. vormings-, trainings- en onderzoeksbehoeften
3. voorstellen voor de organisatie van studie- of vormingsdagen op provinciaal of vlaams niveau,... alle mogelijke relevante vragen en suggesties uit het werkveld
4. relevante informatie, deskundigheid en ervaring (van organisaties en professionals) die gebundeld worden op de website van het Steunpunt, teneinde een bredere verspreiding te kunnen organiseren

FASERING

Er is slechts 1 fase, namelijk de fase van rapportering over de in 3.2 opgesomde items.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Gebruiksvriendelijke webapplicatie die toelaat verbanden tussen variabelen te onderzoeken	1 webapplicatie	Einde 2012
Fase 2	Rapport over voorgestelde items	2	Einde 2012 en 2013
Fase 3	Opstart intervisiegroepen rond gedragsproblemen en belang van emotionele ontwikkeling	3	Najaar 2012 – einde 2013
Fase 4	Uitwisselingsmoment om opgedane inzichten te bundelen en terug te koppelen naar het werkveld	2 uitwisselingsmomenten + nieuwe inhoud op de website	Einde 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal aanmeldingen met informatie over alle variabelen	130 per jaar	Jaarlijks
Fase 2	% gedeblokkeerde dossiers	70 %	Jaarlijks
Fase 3	Kwalitatieve evaluatie van de deelnemers	Evaluatieverslag	Tussentijds + einde 2013
Fase 4	Aantal deelnemers	5 coördinatoren consulentenwerking 5 consulenten 5 provinciale coördinatoren SEN	Einde 2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

De middelen worden nu ingezet in samenwerking met 3 centra GGZ, 1 voorziening VAPH en 1 psychiatrisch centrum. Het gaat telkens om een deeltijdse medewerker met een bijzonder specifieke taak. Tijdelijke afwezigheden kunnen niet opgevangen worden door collega's wat snel de resultaten kan beïnvloeden.

Uit te besteden studie naar conformiteit VAPH-regelgeving met VN Verdrag

52

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sam Van Bastelaere & Katrien Moons

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van PMH verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voeren van onderzoek naar mechanismen die discriminatie met zich meebrengen binnen de zorgondersteuning.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De VN-Conventie inzake de rechten van personen met een handicap vertrekt vanuit het principe dat personen met een handicap volwaardige mensen met gelijke rechten zijn. De basis voor dit streven is terug te vinden in het 'burgerschapsmodel'. Daarin staat de 'kwaliteit van het leven' centraal.

Door de ondertekening van het verdrag heeft België zich geëngageerd om zijn beleid en regelgeving aan te passen en elke vorm van discriminatie uit te sluiten.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Voor het toetsen van de VAPH-reglementering op de conformiteit met het VN-verdrag, zal een externe studie worden uitgeschreven.

De reactie op de rapportering in het kader van het VN-verdrag zal eveneens grondig bestudeerd worden.

FASERING

Nog nader te bepalen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

Output = eindrapport.

Periodieke uitgave van 'ST*RK': sterke verhalen van gewone mensen (met een handicap)

53

BELEIDSDOMEIN

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VAPH

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Luc Dewilde

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Jo Vandeuren, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over PMH.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Via de Communicatiediensten van de onderscheiden administraties en entiteiten actief bijdragen tot een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over PMH.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Door het benoemen van de specifieke drempels waarmee mensen met een handicap geconfronteerd worden, wordt het glashelder gemaakt dat inclusie voor deze mensen een zaak van diverse overheden is. Het is de gehele maatschappij die zich moet aanpassen aan de noden van mensen met een handicap, opdat zij een zo volwaardig mogelijk leven kunnen leiden en eigen keuzes kunnen maken.

Het gloednieuwe VAPH magazine St*erk speelt hierin een emancipatorische rol en vertelt levensechte verhalen van mensen met een handicap uit hun dagdagelijks leven.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het nieuwe driemaandelijkse tijdschrift van het VAPH heet St*erk, met sterke verhalen van mensen met een handicap.

De doelstelling van het blad is emancipatorisch : door het vertellen van de dagdagelijkse praktijk van mensen met een handicap trachten we de handicap specifieke zorg vanwege de diverse Vlaamse beleidsdomeinen in de verf te zetten. Zo trachten we ook te illustreren dat niet enkel het beleidsdomein Welzijn, maar evengoed mobiliteit, cultuur, huisvesting, ... samen (moeten) werken voor de specifieke behoeftes van mensen met een handicap.

Op die manier hopen we dat mensen met een handicap nog meer gelijke kansen krijgen als iedereen in de samenleving.

FASERING

Het magazine verschijnt 4 x per jaar in maart, juli, september en december.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Niet enkel inhoudelijk dienen er belangrijke randvoorwaarden vervuld te zijn (bijvoorbeeld naar toegankelijkheid), maar ook op het vlak van distributie van het tijdschrift. Een brede verspreiding van dit magazine naar de doelgroep is noodzakelijk.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER

VLAAMS MINISTER HILDE CREVITS

BEVOEGDHEID

MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Verhoging van de toegankelijkheid van het rollend materiaal en de informatieverschaffing van VVM De Lijn en de toegankelijkheid van de halte-infrastructuur in samenwerking met de wegbeheerders

54

BELEIDSDOMEIN

Mobiliteit en Openbare Werken

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

De Lijn

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

/

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Hilde Crevits, Mobiliteit en Openbare Werken

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het regulier dienstenaanbod van de VVM De Lijn openstellen voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Personen die omwille van een permanente of tijdelijke situatie afwijken van 'het gemiddelde' (mensen met een handicap, ouderen, ouders met kindwagens,...) kennen vaak moeilijkheden om deel te nemen aan het openbaar vervoer.

De Lijn streeft ernaar openbaar vervoer maximaal toegankelijk te maken voor iedereen. In de beheersovereenkomst met het Vlaams Gewest engageert VVM De Lijn zich, bovenop de reeds geleverde inspanningen, om bijkomend werk te maken van de toegankelijkheid van het rollend materiaal, de toegankelijkheid van de informatieverschaffing en in samenwerking met de wegbeheerders de toegankelijkheid van de halte-infrastructuur.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De toegankelijkheidsthema's die in de operationele doelstellingen van de beheersovereenkomst Vlaams Gewest – VVM De Lijn zijn opgenomen komen ook terug in de beleidsbrief 2011- 2012 van Minister Crevits.

Voor de (her)aanleg van toegankelijke halte-infrastructuur zijn de betrokken wegbeheerders het Vlaams Gewest en de gemeenten essentiële partners. In 2012 wordt, conform de beleidsbrief 2011–2012 van Minister Crevits, de inventarisatie van de toegankelijke haltes verder gesynchroniseerd en wordt onderzocht welke bijkomende sturende maatregelen nodig zijn omdat de huidige tussenkomsten via het convenantbeleid onvoldoende impact blijken te hebben.

FASERING

Conform de beheersovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en VVM De Lijn worden voor volgende concrete initiatieven met betrekking tot toegankelijkheid tegen 2015 volgende engagementen vooropgesteld:

- met betrekking tot de toegankelijkheid van het rollend materiaal:
- 5% meer toegankelijke trams per jaar;
- 3,5 % meer toegankelijke bussen per jaar;
- met betrekking tot de toegankelijkheid van de informatievervalschafting:
- per jaar 2,5 % meer trams met auditieve & visuele halteaan kondiging;
- per jaar 7 % meer bussen uitgerust met auditieve & visuele halteaan kondiging.
- met betrekking tot de toegankelijkheid van de halte-infrastructuur:
- meer toegankelijke haltes – groeipad af te spreken met de wegbeheerder

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Voor de operationele doelstellingen met betrekking tot de toegankelijkheid van het rollend materiaal en de informatievervalschafting kan de VVM De Lijn de realisatie ervan, binnen haar mogelijkheden, in belangrijke mate zelf aansturen. Voor de toegankelijkheid van de halte-infrastructuur is dit niet het geval omdat hier de betrokken wegbeheerders sterk bepalende partners zijn. Dit brengt dan ook, met betrekking tot de realisatie van deze vooropgestelde doelstellingen belangrijke randvoorwaarden en risico's met zich mee, die hieronder worden besproken:

Realisatie inhaalbeweging toegankelijke halten

Het toegankelijk aanleggen van de halte-infrastructuur dient te worden gerealiseerd in samenwerking met de wegbeheerders, het Vlaams Gewest en de gemeentebesturen. Dit bemoeilijkt een eenduidige aanpak en fasering.

Anderzijds is er nood aan een inhaalbeweging om het toegankelijk maken van halten te bewerkstelligen. Voor de gewestwegen wordt in een aantal provincies een budget voorzien voor de (her)aanleg van toegankelijke halte-infrastructuur in de begroting van de doorstromingsmaatregelen omdat de haltes tegelijk de doorstroming van het openbaar vervoer bevorderen. Een verdere uitbouw van deze aanpak en het voorzien in een bijbehorende financiering zou voor de gewestwegen een oplossing kunnen bieden om tot meer toegankelijke halten te kunnen komen.

Voor de halten op de gemeentewegen zijn de huidige mogelijkheden via het convenantenbeleid beperkt. Voor de halten beheerd door de gemeentebesturen is door het Vlaams Gewest wel een subsidiëring voor de halte-uitrusting voorzien. De gemeente kan 75% subsidie ontvangen indien ze gebruik maakt van de door De Lijn aangeboden voorzieningen en ze hierover een overeenkomst afsluit met De Lijn. Toegankelijkheidsmaatregelen, zoals een verhoogde aanrijdbare boordsteen of een rubberen opstapvlak en geleidelijn, maken geen deel uit van dit

aanbod. Conform de beleidsbrief 2011- 2012 van Minister Crevits, zal worden onderzocht welke bijkomende sturende maatregelen nodig zijn.

Bereikbaarheid toegankelijke haltes

Om de bereikbaarheid van de halte te kunnen garanderen moet ook de voetgangersverbinding van en naar de halte toegankelijk zijn. Vanuit De Lijn wordt bij openbaar vervoer gebonden projecten de noodzaak van een toegankelijke halteomgeving in de aandacht gebracht. Het 'DOD-principe' dat op basis van het 'Vademecum toegankelijk publiek domein' werd ontwikkeld is hierbij een belangrijk hulpmiddel. De uiteindelijke inrichting van een toegankelijk publiek domein is evenwel de verantwoordelijkheid van de betrokken wegbeheerder.

Grondinname indien beschikbare ruimte voor aanleg toegankelijke halte ontbreekt

Bij de inrichting van een toegankelijke halte is de beschikbaarheid van ruimte vaak een probleem. In principe moet de gemeente de grond ter beschikking stellen. Vaak lukt dit door middel van een minnelijke schikking met de grondeigenaar. Indien dit niet het geval is, dan moet er een onteigeningsprocedure worden opgestart door de gemeente. Dit kan, indien de gemeente de onteigening niet wenst te doen, een probleem vormen voor heraanleg van de halte. De Lijn heeft wel onteigeningskracht, maar dit geldt enkel voor de aanleg van bus- en trambanen. Er is cf. het fietspadenbeleid nood aan een procedure voor grondinname indien beschikbare ruimte voor aanleg toegankelijke halte ontbreekt.

Aangepast deur tot deur vervoer complementair aan toegankelijk openbaar vervoer

55

BELEIDSDOMEIN

Mobiliteit en Openbare Werken

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid / De Lijn

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Eric Sempels (BMV) & Eddy Gielis (De Lijn)

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Hilde Crevits, Mobiliteit en Openbare Werken

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het toegankelijk regulier dienstenaanbod van de VVM De Lijn alsmede het specifieke diensten-aanbod voor PMH die aangewezen zijn op aangepast vervoer uitbreiden, om de vervoersmogelijkheden voor personen met een handicap te garanderen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Toegankelijk openbaar vervoer. Als openbaar vervoermaatschappij wenst De Lijn zich te beperken tot haar core business nl. het aanbieden van openbaar vervoer. Toegankelijk openbaar vervoer is geen aangepast vervoer (met name geregeld vervoer) kan niet worden gelijkgesteld met het aangepast vervoer (met name ongeregeld vervoer).

Als openbaar vervoeraanbieder moet De Lijn inspelen op collectieve behoeften, waardoor er heel wat beperkingen zijn:

- in tijd (dienstregeling);
- in beschikbaarheid (slechts één rolstoelplaats);
- in ruimte (steeds vervoer van halte tot halte).

Aangepast vervoer. Vandaag is er in Vlaanderen een divers, maar ook versnipperd aanbod aan aangepast vervoer aanwezig. Een belangrijk voordeel is dat dit divers aanbod kan ingaan op specifieke individuele behoeften. Zo staan de Diensten Aangepast Vervoer (DAV), samen met de taxi's en het verhuur van voertuig met bestuurder (VVB) in voor aangepast vervoer voor rolstoelgebruikers. De Minder Mobielen Centrales (MMC's) en Anders Mobiel Limburg (AML) organiseren het vervoer door vrijwilligers met eigen wagen. Het niet-dringend zittend ziekenvervoer wordt in belangrijke mate opgenomen door de ziekenfondsen en het aangepast groepsvervoer door de instellingen, ocmw's, scholen,...

Dit vervoer is complementair aan het vervoer dat De Lijn organiseert.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Met het halte tot halte aanbod van De Lijn kan bijgevolg niet worden voldaan aan alle vervoervragen voor het aangepast vervoer. Daarom is het belangrijk dat kan worden doorverwezen naar het complementaire aanbod van het deur tot deur vervoer.

Vlaams Minister voor Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits besteedt bijzondere aandacht aan de reorganisatie van het aangepaste vervoer. De Lijn staat achter de ambitie van de Vlaamse Regering om te komen tot een Vlaams complementair, gebiedsdekkend en geïntegreerd vervoersysteem voor personen met beperkte mobiliteit. Deelname aan het maatschappelijk leven is een basisrecht voor iedereen. Een toegankelijk vervoeraanbod vormt daarbij een belangrijke randvoorwaarde. Van een goed georganiseerd gebiedsdekkend systeem dat alle verschillende vormen van vervoer voor personen met een beperkte mobiliteit omvat, is op dit moment nog geen sprake.

In de beleidsambitie inzake toegankelijkheid van het vervoersaanbod worden volgende aspecten naar voren geschoven:

Complementair:

- vanuit de inclusiegedachte zoveel mogelijk via regulier aanbod;
- indien nodig van deur tot deur of van gang tot gang.

Gebiedsdekkend:

- zowel stedelijk als landelijk.

Geïntegreerd:

- vanuit het bestaande diverse aanbod groeien naar een geïntegreerd aanbod;
- sleutelrol voor een vervoerscentrale die het aanbod efficiënt afstemt op de vraag.

Kwaliteitsvol:

- vanuit het oogpunt van de gebruiker: dienstverlening en financiële tussenkomst aangepast aan de noden (fysieke handicap, verstandelijke handicap, financiële problemen, ...).

FASERING

In de recente beleidsbrieven van Vlaams Minister voor Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits wordt bijzondere aandacht besteed aan deze reorganisatie van het aangepast vervoer. Hierin wordt verwezen naar de studie 'Onderzoek naar hefboomen voor het uittekenen van een geïntegreerd, complementair en gebiedsbedekkend toegankelijk vervoersysteem voor Vlaanderen' waarin in samenspraak met de betrokken actoren een eerste aanzet van deze globale visie op de organisatie van het alternatief aangepast deur tot deur vervoeraanbod werd ontwikkeld.

De visie wordt momenteel in de studieopdracht 'Businessplan voor een gebiedsbedekkend, complementair en geïntegreerd toegankelijk vervoersysteem in Vlaanderen' verder geïmplementeerd onder andere door middel van actieonderzoek in drie pilootprojectgebieden.

Er wordt ook werk gemaakt van een sturende databank waarin het aanbod van de vervoeraanbieders voor de verschillende vervoersvormen aangepast vervoer is opgenomen.

In het 'voorontwerp van decreet tot compensatie van de openbaredienst-verplichting tot het vervoer van personen met een handicap of ernstig beperkte mobiliteit' wordt een decretaal kader gecreëerd voor het financieel ondersteunen van de organisaties die dergelijk vervoer uitvoeren.

Naast de inspanningen rond de verhoging van de toegankelijkheid van het halte-halte-vervoer wordt voor de verbeterde organisatie van het deur-deur-vervoer volgende visie naar voren geschoven:

- vervoerorganisatie van het aangepast vervoer waarbij de bestaande vervoersoorten elk hun plaats krijgen toegewezen. Nieuw ten opzichte van de huidige situatie is dat dit op een meer geplande wijze zal gebeuren waardoor een zo efficiënt mogelijke afstemming van vervoervraag en vervoeraanbod zal worden bekomen;
- implementatie van mobiliteitscentrales aangepast vervoer (MAV's) die een belangrijke rol krijgen toebedeeld in de dispatching en organisatie van het aangepast vervoer waardoor het deur tot deur vervoer en het vervoer van halte tot halte op een complementaire wijze kunnen worden ontwikkeld.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

In het nieuwe geïntroduceerde model wordt het aangepast deur-deur vervoer complementair ontwikkeld aan het toegankelijk halte-halte vervoeraanbod van De Lijn. De organisatie van het deur tot deur vervoer door het Departement MOW, afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid maakt dat het aanbod aan toegankelijk openbaar vervoer van De Lijn sterker wordt afgebakend. Dit betekent evenwel niet dat De Lijn haar inspanningen op vlak van toegankelijkheid kan of mag terugschroeven. De Lijn moet conform het door Vlaanderen gevoerde inclusiebeleid, haar openbaar vervoeraanbod zo optimaal als mogelijk toegankelijk uitbouwen. Dit geldt zowel voor de stads- en streeklijnen als voor de belbusgebieden.

In de beheersovereenkomst van De Lijn met het Vlaams Gewest zijn hiertoe indicatoren met betrekking tot toegankelijkheid opgenomen.

Participatie in de voorbereiding van een decreet leerlingenvervoer en het bekomen van een kwaliteitsvolle en efficiënte beleidsvoorbereiding en -uitvoering m.b.t. het zonaal leerlingenvervoer

56

BELEIDSDOMEIN

Mobiliteit en Openbare Werken

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

De Lijn

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Luc Mergaerts

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Hilde Crevits, Mobiliteit en Openbare Werken

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het voorzien in een meer efficiënte en klantvriendelijke organisatie van het collectief leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De regelgeving m.b.t. het leerlingenvervoer is verouderd en er is nood aan het optimaliseren van de samenwerking op dit vlak tussen het departement Onderwijs en Vorming (bevoegd voor de regelgeving en toekennen van recht op leerlingenvervoer) en De Lijn (bevoegd voor de organisatie en de uitvoering van het collectief leerlingenvervoer voor kinderen met recht).

De Lijn en DOV willen deze problematiek samen aanpakken.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Om de samenwerking tussen DOV en De Lijn te optimaliseren werd eind 2011 een politiek-ambtelijke samenwerkingsovereenkomst gesloten in het kader van een kwaliteitsvolle en efficiënte beleidsvoorbereiding en -uitvoering m.b.t. het zonaal leerlingenvervoer.

Het doel hiervan is het via overleg bewerkstelligen van op elkaar afgestemde werkzaamheden en beleidsvoering.

De Lijn participeert in het volledige proces voor het uittekenen van de krachtlijnen voor een nieuw kader m.b.t. het leerlingenvervoer.

FASERING

- Deelname in de focusgroepen ter inventarisatie van enerzijds de knelpunten van de verouderde regelgeving en anderzijds het in kaart brengen van de noden en verwachtingen t.o.v. een hedendaags georganiseerd leerlingenvervoer.
- Input leveren voor een conceptnota m.b.t. een nieuwe regelgeving.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Deelname aan focusgroepen die moeten leiden tot aanpassing van de regelgeving aan de huidige noden	Voldoende input voor inventarisatie van knelpunten en verbeterpunten	2013
Fase 2	conceptnota met krachtlijnen voor nieuwe regelgeving die rekening houdt met huidige noden	Een door alle partijen gedragen conceptnota	2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Duidelijk beeld van noden en verwachtingen m.b.t. leerlingenvervoer	Duidelijke en volledige inventaris van noden en verwachtingen m.b.t. leerlingenvervoer	2013
Fase 2	Eenduidig en transparant concept m.b.t. een nieuwe regelgeving	Regelgeving die meer is aangepast aan de huidige noden	2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Financiering voor het leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs: de toepassing en aanpassing van de regelgeving kan in het gedrang komen door gebrek aan beschikbare middelen.

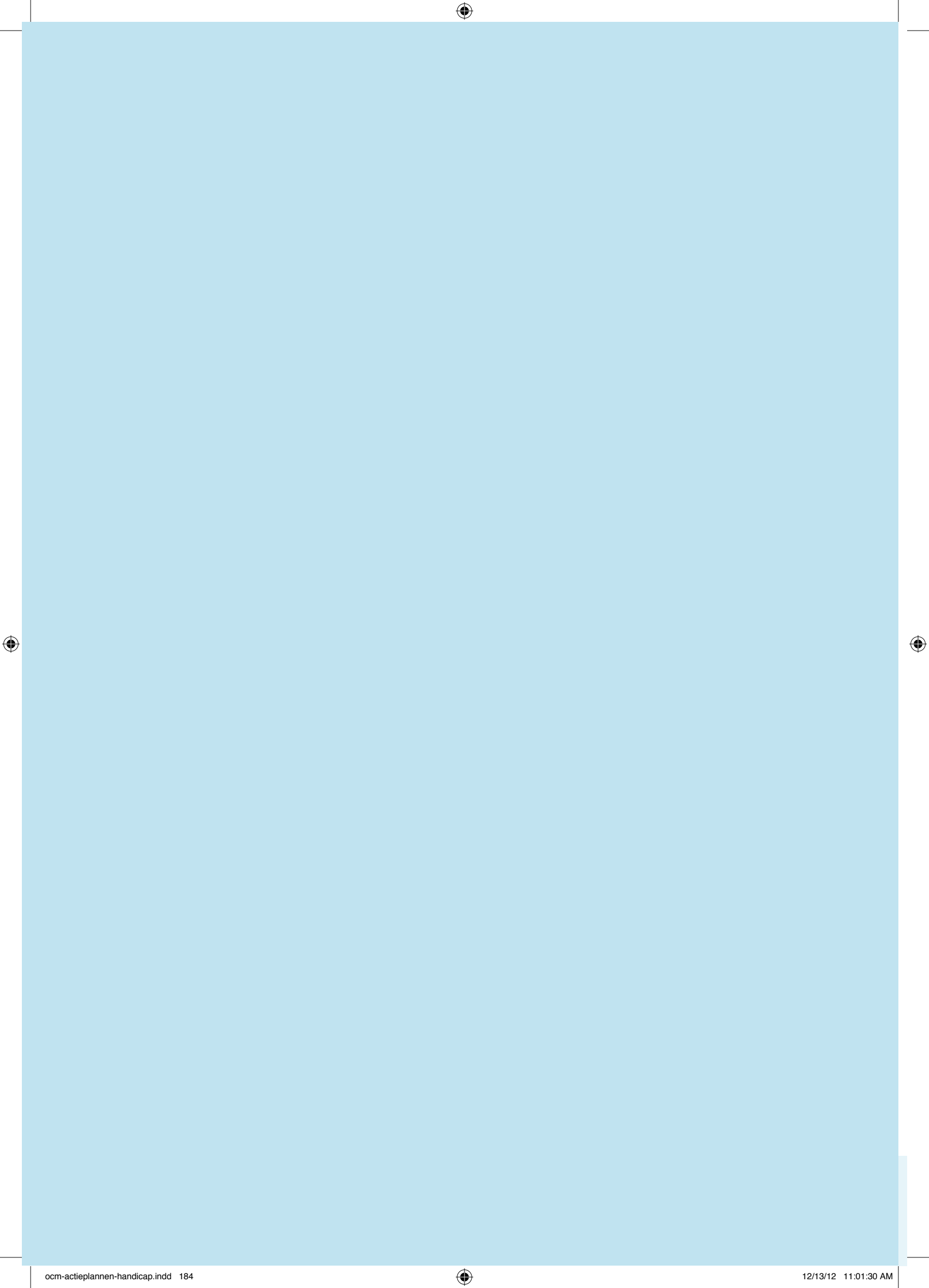

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER

VLAAMS MINISTER FREYA VAN DEN BOSSCHE

BEVOEGDHEID

WONEN

Toekennen van een huursubsidie aan een persoon met een handicap die verhuist van een woning die niet is aangepast aan zijn fysieke mogelijkheden naar een aangepaste woning

57

BELEIDSDOMEIN

RWO

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Wonen-Vlaanderen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Johan Walgraef

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Wonen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Toekennen van een huursubsidie aan een persoon met een handicap die verhuist van een woning die niet is aangepast aan zijn fysieke mogelijkheden naar een aangepaste woning.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Personen met een handicap krijgen niet altijd toegang tot het huursubsidiestelsel. Als de huursubsidiewoning niet voldoet aan een aantal strikt afgelijnde criteria die alle betrekking hebben op uitrusting en toegankelijkheid van de woning (en woonomgeving), wordt de huursubsidie geweigerd. De huidige regelgeving laat niet toe om daarbij rekening te houden met de aard van de handicap.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De regelgeving dient te worden bijgestuurd. Zie i.c. de vroegere werkwijze zoals die gold onder omzendbrief 4/11/1992 betreffende de toepassing van het vorige huursubsidiestelsel, waar wel werd voorgeschreven dat de onderzoeker rekening kon houden met de aard van de handicap, regeling die niet is overgenomen in het stelsel van 2007. Deze regeling dient bijgevolg opnieuw te worden ingevoerd.

Let wel: budgettair zal dit een meerkost inhouden aangezien meer personen met een handi-

cap hierdoor toegang zullen krijgen tot een (potentieel levenslange) huursubsidie. Wenst men het budgettair neutraal te houden, dan zal men moeten overwegen om de toegangsgrond op basis van de onaangepaste verlaten woning te laten vallen. Dit houdt geen discriminatie in aangezien de overige toegangsgronden (te klein, ongeschikt, onbewoonbaar) voor de verlaten woning wel kunnen ingeroepen worden.

Naast een persmededeling eenmaal de bijsturing in voege kan gaan, kan men overwegen om de bijsturing gericht te communiceren naar gemeenten en ocmw's.

FASERING

Wijziging regelgeving: medio 2012.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	informatieronde gemeenten en ocmw's	100% graad van bekendheid wijzigende maatregel bij gemeenten en ocmw's	1/1/2013
Fase 2	brochure en informatie op website voor de huurder	50% graad van bekendheid wijzigende maatregel bij huurders	1/6/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	aantal goedkeuringen	15% personen met handicap als deel van doelgroep huursubsidie	1/1/2014 (meting overheen heel 2013)

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Dit betreft geen losstaande aanpassing, maar maakt deel uit van een groter geheel aan weg te werken knelpunten in het huursubsidiestelsel van 2007 en van een streven naar harmonisatie met de nieuwe Vlaamse huurpremie.

Binnen de sociale huisvesting, in partnerschap met de minister van Welzijn, zoeken naar passende woonoplossingen voor onder andere personen met een handicap

58

BELEIDSDOMEIN

RWO

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Wonen-Vlaanderen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Nina Van Acker

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Wonen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Binnen de sociale huisvesting, in partnerschap met de minister van Welzijn, zoeken naar passende woonoplossingen voor onder andere personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Uit het regeerakkoord en beleidsbrief: 'Elke Vlaming moet kunnen wonen op zijn of haar eigen maat. En dat in een ruim betekenis: een woning op maat én begeleiding op maat. Om dit doel te bereiken is zowel een divers woningaanbod als een goede afstemming tussen het woon-, zorg- en welzijnsbeleid nodig.' 'de Vlaamse overheid ondersteunt de inplanting en de ontwikkeling van aantrekkelijke woonwijken met voldoende ontmoetingsplaatsen en dicht bij stads- of dorpscentra, met speciale aandacht voor ouderen of mensen met een handicap, waar verschillende woonvormen harmonieus in elkaar overvloeien.'

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

- Huidige regeling laat dit toe: cfr. ADL-besluit 1998 'aanmoediging van projecten inzake het zelfstandig wonen van personen met een fysieke handicap in sociale woonwijken' en uitvoering VWC art. 72 en 73
- Prestatie-indicatoren erkenningsbesluit SHM's: het aantal aanpasbare en rolstoeltoegankelijke woningen is hierin opgenomen.

Er zijn dus instrumenten voor handen, maar het initiatief ligt natuurlijk wel bij de woonactoren en gemeenten.

FASERING

De regelgeving boven beschreven is van kracht en lopende. Er zijn geen toekomstige acties gepland.

Afstemmen van het woonbeleid op het welzijns- en zorgbeleid voor personen met een handicap

59

BELEIDSDOMEIN

RWO

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Wonen-Vlaanderen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Nina Van Acker

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Wonen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- Afstemmen van het woonbeleid op het welzijns- en zorgbeleid voor personen met een handicap.
- Mechanismen ontwikkelen zodat het beleid van de minister van Welzijn ten aanzien van personen met een handicap en het beleid van de minister van Wonen maximaal op elkaar worden afgestemd, conform het afsprakenkader wonen-welzijn:
- Gezamenlijke projecten mogelijk maken waarbij de minister van Wonen zorgt voor de betoelaging van de woningen en de minister van Welzijn zorgt voor de betoelaging van de bijkomende investeringen die de toegankelijkheid voor personen met een handicap bevorderen.
- In de mate woningen zijn aangepast, maximaal toewijzen aan personen met een handicap.

Concrete actie

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Sinds 2010 is er een afsprakenkader tussen de minister van Wonen en Welzijn. Het uitgangspunt van de samenwerking is een afbakening op kerntaken. Dit betekent concreet dat vanuit de sociale huisvesting een bijdrage wordt geleverd aan de huisvesting van de mensen met een zorgnood, in de mate dat deze mensen ook voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden. De noden van de specifieke doelgroepen worden opgenomen in de programmering van de sociale huisvesting. Voor de toewijzing van deze specifieke doelgroepen kunnen lokale toewij-

zingsreglementen kunnen worden opgemaakt. Vanuit woonbeleid wordt gestreefd naar een maximale toegankelijkheid voor de doelgroepen van welzijn. Vanuit welzijn wordt waar nodig begeleiding gegeven aan bewoners. De kosten voor de aanpassing van zorginfrastructuur en domotica worden betoelaagd. Het afsprakenkader beschrijft een aantal concrete acties die sinds 2010 van start zijn gegaan.

In 2011 lanceerden de minister van Welzijn en de minister van Wonen een projectoproep om experimentele projecten met woon- en welzijnsactoren mogelijk te maken. Voor 11 projecten geldt een regelluwe omgeving. De meerderheid van de projecten werkt met doelgroepen die anders moeilijk toegang vinden tot de sociale huisvesting, zoals onder meer personen met een handicap. Na afloop worden de projecten geëvalueerd en zal worden bekeken of een aanpassing van de bestaande regelgeving opportuun is.

Wat toewijzing betreft voorziet het kaderbesluit Sociale Huur een absolute voorrang voor personen met een fysieke handicap voor aangepaste woningen. Het is dus de bedoeling dat deze woningen maximaal worden toegewezen aan de doelgroep. Op dit moment is er echter nog de beperking dat ook 55-plussers een dergelijke woning met voorrang kunnen krijgen. In deze gevallen is een fysieke beperking geen noodzaak. Uit de evaluatie van het kaderbesluit zal moeten blijken of deze voorrang op dezelfde manier blijft bestaan.

FASERING

- Evaluatie kaderbesluit: 2012 - ...
- Experimenten Wonen-Welzijn: 2011 – max. 2013, eerste intervisiemoment in mei 2012.

Bij het uittekenen van een woonbeleid voor personen met een handicap nauw overleg plegen met partners uit het maatschappelijke middenveld, waaronder de (organisaties van) personen met een handicap

60

BELEIDSDOMEIN

RWO

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Wonen-Vlaanderen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Nina Van Acker

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Wonen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Bij het uittekenen van een woonbeleid voor personen met een handicap nauw overleg plegen met partners uit het maatschappelijke middenveld, waaronder de (organisaties van) personen met een handicap.

Concrete actie

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De regelgeving laat nu reeds toe deze doelstelling te bereiken. Het lokaal woonoverleg en andere relevante woon- en welzijnsactoren zijn (of kunnen) nauw betrokken (worden) bij de opmaak van het lokaal woon- en toewijzingsbeleid. Het is aan de lokale regie om dit te sturen.

De interdepartementale cel Wonen-Welzijn bevat vertegenwoordigers uit de woon-, welzijns- en zorgsector.

FASERING

Er zijn geen nieuwe acties gepland.

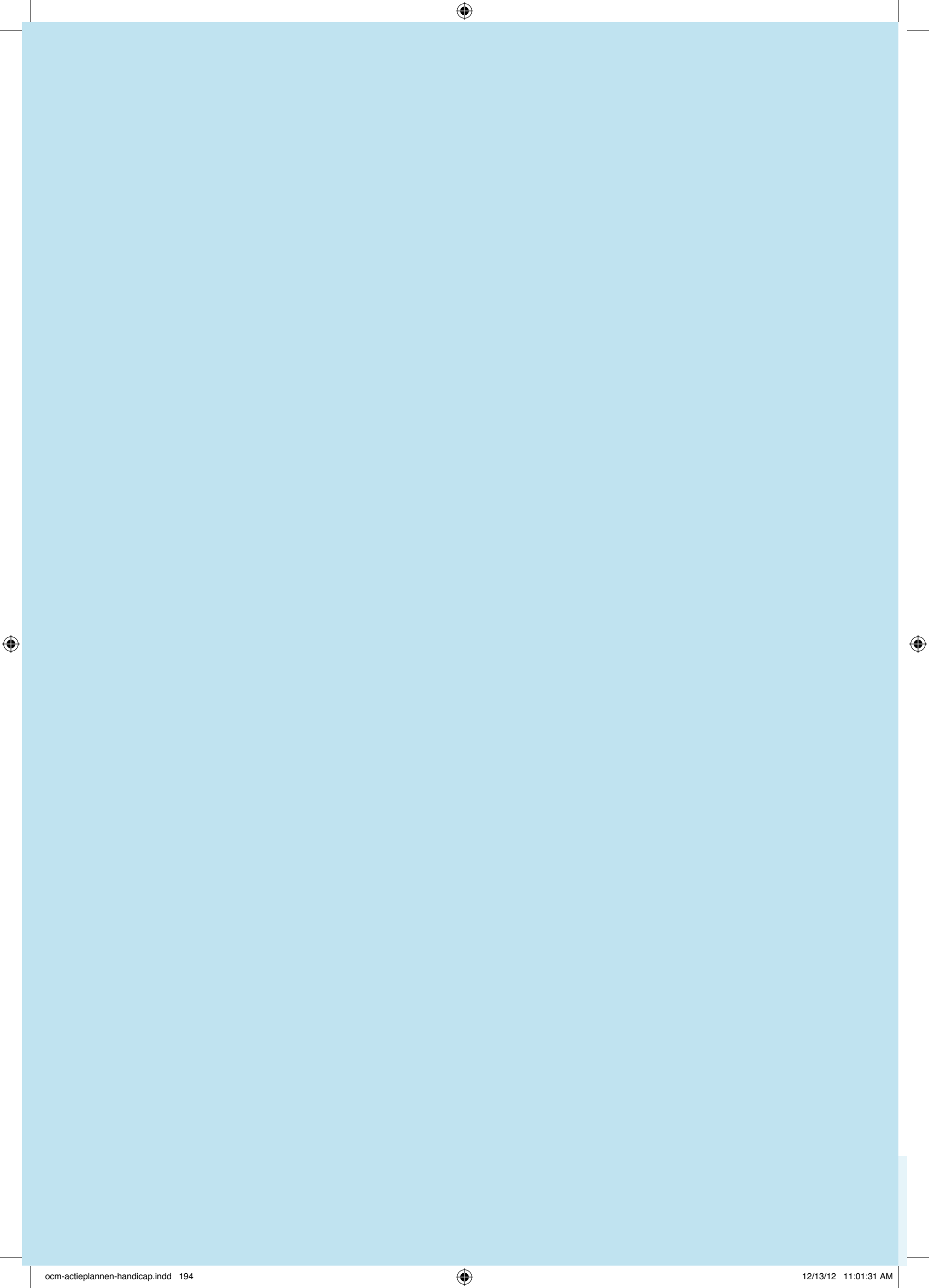

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER

VLAAMS MINISTER FREYA VAN DEN BOSSCHE

BEVOEGDHEID

SOCIALE ECONOMIE

Monitoring van de deelname van mensen met een arbeidshandicap aan sociale economie programma's

61

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Erik Samoy

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van de Bossche, Sociale Economie

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIEKE DOELSTELLING

Werken aan een inclusieve arbeidsmarkt en een inclusief beleid voor personen met een arbeidshandicap, waarbij volwaardige en evenredige participatie in de arbeidsmarkt nagestreefd wordt.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In de sociale economie is er een regeling die van oudsher speciaal voor personen met een handicap werd getroffen, namelijk de beschutte tewerkstelling. Dit kader heeft zich ontwikkeld in de vorm van bedrijven, die zich in belangrijke mate toespitsen op onderaanneming van industriële activiteiten en aanverwanten. Voor veel mensen met een handicap biedt dit geschikte arbeid, maar er zijn ook mensen met een handicap die hierin niet het soort job of de werkomstandigheden vinden die hen liggen. Er zijn andere sectoren binnen de sociale (inschaklings-) economie die vaak andere types activiteiten aanbieden (sociale werkplaatsen – lokale diensten economie) die misschien beter gepast zijn. Het is van groot belang dat mensen met een arbeidshandicap hierin ook een plaats kunnen vinden.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Monitoren welke de deelname is van mensen met een arbeidshandicap in sociale werkplaatsen en Lokale Diensten Economie (stock en instroom) en maatregelen nemen wanneer die significant zou afnemen. Voor cijfers over de actuele participatie zie www.werk.be (monitor sociale economie).

FASERING

- Jaarlijkse meting in augustus –september
- Acties wanneer nodig

Ontwikkeling van het maatwerk (collectief)

62

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Kathleen Vandebroek

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Sociale Economie

BEOOGD THEMA

Handicap – Mensen met psycho-sociale problematiek – Uiterst kwetsbaren op de arbeidsmarkt

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIEKE DOELSTELLING

In overleg met de minister van Werk, waar nodig en aangewezen inspelen op specifieke ondersteuningsbehoeften van mensen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt met maatgerichte ondersteuning en instrumenten binnen het domein van de sociale economie als binnen de ruimere arbeidsmarkt.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Initiatieven zoals beschutte en sociale werkplaatsen bieden werk op maat aan duizenden mensen met een arbeidshandicap. Er is echter ook vraag naar gelijkaardige intensieve ondersteuning op de reguliere arbeidsmarkt en daar is nu nog niet structureel in voorzien.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Met het maatwerkdecreet worden beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen en de invoegmaatregel in één beleidskader gevat en omgevormd tot maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen. Dit decreet en aanvullende uitvoeringsbesluiten zullen een steviger basis bieden aan het collectieve maatwerk in de bedrijven maar door de maatwerkafdelingen wordt het ook mogelijk om ondersteuning te bieden in nieuwe werkomgevingen binnen de reguliere setting.

FASERING

2012 : Goedkeuring van het maatwerkdecreet door het Parlement in 2012

2013 : Overgangsjaar (voorbereiding van de uitvoering)

2014 : uitvoeringsbesluiten en in werking stelling

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	decreet	Goedkeuring door het parlement	Eind 2012
Fase 2	uitvoeringsbesluiten	Goedgekeurd door de Vlaamse regering	Eind 2013
Fase 3	in werkingtreding	Nieuwe wijze van erkennen, financieren en aansturen.	2014

Tewerkstelling van personen met een arbeids- handicap door meer werk op maat

63

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

/

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Sociale Economie

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Laten afnemen van het aantal werkloze mensen met een arbeidshandicap, waar nodig via tewerkstelling in de sociale economie, waar mogelijk in de reguliere arbeidsmarkt.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Er zijn nog altijd duizenden werkzoekende mensen met een arbeidshandicap (cfr. de maandelijkse statistieken van de VDAB op Arvastat) voor wie het bestaande ondersteuningskader kan worden ingezet. Daarnaast is het zo dat de doorstroom vanuit beschutte werkplaatsen naar de reguliere arbeidsmarkt op een uiterst laag niveau ligt (slechts 63 werknemers in 2010).

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Meer werkgelegenheid voor mensen met een arbeidshandicap door een nieuw kader voor meer werk op maat zowel in het kader van sociale economie, als in het kader van werk. Doorstroom van de sociale economie naar de reguliere arbeidsmarkt bevorderen door hefboomen in te bouwen in de regelgeving.

FASERING

Realisatie in 2011-2012 van het groeipad van 135 VTE in de beschutte tewerkstelling.
Een voorstel van nieuwe regelgeving maatwerk bij collectieve inschakeling in 2012
ESF-oproep Doorstroom in de Sociale Economie

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	gesubsidieerde tewerkstelling in BW	+ 135 VTE	Begin 2012
Fase 2	Decreet voor maatwerk bij collectieve inschakeling	Decreet	Eind 2012
	ESF-oproep doorstroom	Gunning van projecten	Voorjaar 2012

Ontwikkeling van het W² beleidskader

64

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Kathleen Vandebroek

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Sociale Economie

BEOOGD THEMA

Handicap – Diverse kansengroepen

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Ontwikkelen van een eenduidig, geïntegreerd beleidskader inzake zorgbeleid en arbeidszorg.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Arbeidszorg is een patchwork van doorheen de jaren organisch gegroeide initiatieven in verschillende beleidsdomeinen. Een beleidsdomeinoverschrijdende aanpak moet daar een steviger basis aan geven.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Meewerken aan een decreet Werk-Welzijnstrajecten – W² (gemeenschappelijk voor de beleidsdomeinen Werk – Sociale Economie - Welzijn & Gezondheid.)

FASERING

Een decreet W² in 2013.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Regelgeving W ²	Decreet W ²	2013

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

201

Participatie van personen met een arbeidshandicap in de beleidsvorming

65

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Kathleen Vandebroek

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Sociale Economie

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien van structurele beleidsparticipatie van personen met een arbeidshandicap, geregeld via verschillende afspraken en beleidsfora (Commissie diversiteit SERV, stakeholderforum VDAB, Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid, POWA VDAB, enz...).

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De gebruikers betrekken bij de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering is een vorm van goede praktijk, die de effectiviteit en de efficiënte ten goede kan komen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Personen met een arbeidshandicap worden in het beleidsdomein werk structureel vertegenwoordigd door de organisatie GRIP (die allerlei verenigingen van personen met een handicap groepeerd). Bij de uitwerking van initiatieven op het domein van sociale economie (bv. maatwerkdecreet – decreet arbeidszorg) worden personen met een arbeidshandicap via GRIP geraadpleegd – ofwel in apart per initiatief opgezette commissies of stuurgroepen (maatwerk – arbeidszorg) en/of via de commissie diversiteit in het kader van de SERV.

We wensen deze praktijk te continueren.

FASERING

Raadpleging via de geëigende kanalen, naargelang wetteksten worden ontworpen en initiatieven worden genomen (zie o.a. timing van de twee decreten).

Bestrijding van werkloosheids- en inactiviteitsvallen voor personen met een arbeidshandicap

66

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Erik Samoy

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Freya Van den Bossche, Sociale Economie

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Onderzoeken in hoeverre de inzet van Vlaamse arbeidsmarktinstrumenten kan bijdragen tot het bestrijden van werkloosheids- en inactiviteitsvallen bij personen met een arbeidshandicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het zoeken naar werk en de stap zetten om in te gaan op een jobaanbod worden voor personen met een arbeidshandicap vaak afgeremd omdat de overstap van leven met een uitkering naar een inkomen uit arbeid soms geen of geen noemenswaardig financieel voordeel oplevert (ook rekening houdende met bijkomende kosten voor bv. verplaatsing en/of kinderopvang, of verandering van statuut in de ziekteverzekering). De overgang naar werk kan ook de overgang naar werk in de sociale economie zijn. Om deze problemen op te lossen is in de meeste gevallen een aanpassing van de (federale) uitkeringsregelingen nodig, maar juiste voorlichting over de consequenties van stappen naar werk kan voorlopig ook al helpen om hinderpalen weg te ruimen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In het kader van het platform zorgbegeleiding (initiatief van de VDAB) is een werkgroep actief rond de problematiek van werkloosheids- en inactiviteitsvallen. In de loop van 2012 wordt een rekenmodel uitgetest (door het CSB-Antwerpen in het kader van het Flemosi- project) dat zal

toelaten om de financiële gevolgen te berekenen van de overgang van een uitkeringssituatie naar een werksituatie, voor diverse type uitkeringen en gezinstypes.
Dit is een gezamenlijk initiatief met de minister bevoegd voor Werk.

FASERING

2012 : Uittesten van het rekenmodel

2013 : Ter beschikking stellen van het model voor raadpleging

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER PHILIPPE MUYTERS
BEVOEGDHEID
WERK

Optimalisering werking Personen met een ArbeidsHandicap met inbegrip van bestrijding van werkloosheid- en inactiviteitsvallen

67

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VDAB

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Ann Otte

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- Werken aan een inclusieve arbeidsmarkt en een inclusief beleid voor personen met een arbeidshandicap, waarbij volwaardige en evenredige participatie in de arbeidsmarkt nagestreefd wordt, ook met betrekking tot zelfstandig ondernemen.
- Initiatieven nemen om de werkloosheids- en inactiviteitsvallen bij mensen met een arbeidshandicap te bestrijden via de inzet van Vlaamse arbeidsmarktinstrumenten en via overleg en afspraken met instanties die de verbetering van de arbeidsmarktpositie van mensen met een arbeidshandicap in die zin kunnen beïnvloeden (bijvoorbeeld Riziv, FOD Sociale Zekerheid).

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De arbeidsdeelname van groep loopt achter op wat mogelijk is. Door werkzoekenden met een arbeidshandicap door middel van interventies van de VDAB (en partners) naar die arbeidsmarkt toe te leiden kan de deelname worden verhoogd, en het wegwerken van werkloosheids- en inactiviteitsvallen kan daarbij helpen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

A. Uit het Jaarlijks Ondernemingsplan 2012 van de VDAB: ‘Optimalisering werking PmAH’

“De VDAB werkt in functie van de begeleiding naar werk samen met de gespecialiseerde partners GTB (Gespecialiseerde Trajectbepaling en –begeleiding), de GOB (Gespecialiseerde Opleiding, Begeleiding- en bemiddeling) en de GA (Gespecialiseerd Arbeidsonderzoek). De VDAB wil samen met de partners en stakeholders de eigen dienstverlening én deze in samenwerking met de partners voor deze specifieke doelgroep blijven versterken.

- Bovendien zal de VDAB haar medewerking verlenen aan een aantal specifieke projecten die doelstellingen realiseren die passen in deze actie, zoals bijvoorbeeld Transpop (samenwerking rond BUSO-schoolverlaters) en DUET (sensibilisering werkgevers).
- Met de GA worden in 2012 de afspraken vernieuwd en worden gezamenlijke infosessies en opleidingsmomenten georganiseerd.
- Acties naar werkgevers om de toegang van PMAH tot de reguliere arbeidsmarkt te verbeteren, met bijzondere aandacht voor de markt van de KMO's.
- De VDAB wil de toeleiding van anderstalige mensen met een arbeidshandicap naar de arbeidsbemiddeling verhogen in functie van activering. Een eerste aanzet om deze problematiek aan te pakken was een project in Vilvoorde (samenwerking GTB, Mikst en VDAB) dat als basis kan dienen om de problematiek verder te analyseren en de verschillende aspecten van de meervoudige problemen (taal, cultuurverschillen, handicap en werkloosheid) duidelijk in kaart te brengen. Verder is hier belangrijk om aan te pakken: detectie en screening van de doelgroep, versterken van de partnerschappen en geïntegreerde trajecten.” (JOB 2012 pag 21-22)

Specifiek voor de KMO's :

“Bekendmaking van de werking voor KMO's via de pers e.a. communicatiekanalen. Specifieke aandacht gaat daarbij naar promotie van de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP – zie Hoofdstuk VIII, Actie 1) en de regelgeving voor tewerkstelling en aanwerving van personen met een handicap beter bekend te maken bij KMO's.” (JOP 2012, pag 44)

- ### B.
- In het kader van het door de VDAB aangestuurde “Platform zorgbegeleiding” is er een werkgroep die zich buigt over de problematiek van werkloosheids- en inactiviteitsvallen voor personen met een handicap. In de loop van 2012 wordt een rekenmodel uitgetest (door het CSB-Antwerpen in het kader van het Flemosi- project) dat zal toelaten om de financiële gevolgen te berekenen van de overgang van een uitkeringsituatie naar een werksituatie, voor diverse type uitkeringen en gezinstypes.

FASERING

A en B : Uitvoering gedurende heel 2012.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Bij A	Sluitendheid van het bereik van PmaH binnen het jeugdwerkplan, en bij de groepen 25-50 jarigen en 50+	100 %	Eind 2012
	Acties met partners :	De doelstellingen voor 2012 worden als volgt vastgelegd: - 5.217 uit te voeren trajectbepalingen; - 5.461 te starten trajectbegeleidingen en een gewogen uitstroom naar werk van 35%; - 1.900 tolkuren; - 1.100 coördinatie-acties i.k.v. activering; - 1.533 op te starten modulair opgebouwde opleidingspakketten (MOO) en een gewogen uitstroom naar werk van 50%; - 2.495 activerings- en/of basisscreeningen; - 2.919 gespecialiseerde arbeidsonderzoeken (Nota aan de RvB VDAB 12.01.21)	
Bij B	Het rekenmodel	In gebruikname van het rekenmodel	Eind 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Bij A	Uitstroom naar werk voor werkzoekenden met een arbeidshandicap	13% = Gemiddelde uitstroom in 2012 op basis van maandelijkse meting	Eind 2012
Bij B	Inzicht bij gebruikers van het rekenmodel in de consequenties van het opnemen van werk	Beter inzicht	Na 2012

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

De toestand op de arbeidsmarkt is zeer bepalend voor het al dan niet slagen van de toelatingsacties.

Acties in verband met Maatwerk

68

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VDAB

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

/

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, bevoegdheid Werk

BEOOGD THEMA

Handicap – Werkzoekenden met psycho-sociale problematiek

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In overleg met de minister van Sociale Economie, waar nodig en aangewezen inspelen op specifieke ondersteuningsbehoeften van mensen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt met maatgerichte ondersteuning en instrumenten binnen de ruimere arbeidsmarkt.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het collectieve luik van maatwerk wordt uitgewerkt in het kader van Sociale Economie, maar de toeleiding daarheen is een opdracht voor de VDAB.

Het individuele luik van maatwerk is uit te werken binnen het kader van Werk. In ruime zin gaat maatwerk natuurlijk over alle acties van de VDAB en partners ten aanzien van mensen met een arbeidshandicap, maar in engere zin gaat het om een versterking van de begeleiding op de reguliere werkvloer (in combinatie met andere BTOM's) voor personen met een handicap die daar nood aan hebben. Hiervoor moet een organisatiemodel en ook een indicatieprocedure worden uitgewerkt.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Uitwerking, in het kader van een werkgroep met een brede samenstelling, van een model voor Indicering van de doelgroep voor maatwerk.

Uitwerking, in het kader van een werkgroep met een brede samenstelling, van een model voor diverse vormen van "Begeleiding op de reguliere werkvloer".

FASERING

- Werkzaamheden van de werkgroepen in de loop van 2012
- In een later stadium (2013 e.v.) zal dit vertaald worden in regelgeving

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Indicering doelgroep maatwerk	Activiteiten van de werkgroep	Instrumenten voor indicering	Eind 2012
Model Begeleiding op de werkvloer	Activiteiten van de werkgroep	Model voor diverse vormen van begeleiding	Eind 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Indicering	Gebruik van de instrumenten	Adequate toeleiding	Na 2012
Begeleiding	Uitgewerkt model	Verhoogde arbeidsdeelname voor de groep die begeleiding behoeft	Na 2012

Loopbaandenken stimuleren bij Personen met een ArbeidsHandicap

69

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VDAB

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

/

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Onderzoeken van de mogelijkheid om tekorten in bestaande ondersteuningsvormen voor mensen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt ook effectief weg te werken.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Om effectief te blijven moeten de ondersteuningsvormen voor personen met een arbeidshandicap worden afgestemd op maatschappelijke veranderingen.

“Economische, technische en culturele ontwikkelingen zorgen ervoor dat het loopbaanlandschap zeer snel verandert en de onvoorspelbaarheid van de toekomst verder toeneemt. Dit zorgt er automatisch voor dat naast competenties als kennis en vaardigheden, ook flexibiliteit, leervermogen en het beschikken over de juiste attitudes steeds belangrijker worden. De individualisering binnen de maatschappij maakt bovendien een toenemende mate van zelfsturing noodzakelijk. Niet voor alle personen met een arbeidshandicap is het evident om te voldoen aan deze verwachtingen. Via doelgerichte acties willen we investeren in het stimuleren van dit loopbaandenken om ervoor te zorgen dat ook zij in de context van de huidige arbeidsmarkt, mét eventuele noodzakelijke ondersteunende maatregelen, opportuniteiten blijven krijgen.”

(VDAB-JOP2012, pag 22)

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Actie: Loopbaandenken stimuleren bij PmAH

In het kader van deze doelstelling willen we ondermeer werken aan:

- Het ontwikkelen van werkgerichte competenties, tijdens niet-werkgerelateerde activiteiten. In de loop van 2012 zullen er enkele experimentele projecten in verband met het “werken rond werk” tijdens revalidatie- (en andere niet-werkgerelateerde) activiteiten bij een aantal specifieke doelgroepen (bv. hartpatiënten en personen met een Niet-Aangeboren Hersenletsel) worden opgezet.
- Blijven stimuleren van opleidingen op de werkvloer, waarbij de stap naar de werkvloer zo snel mogelijk wordt gezet. Daarbij besteden we bijzondere aandacht aan het stimuleren van alternerende beroepsopleidingen voor BUSO-jongeren via innoverende projecten in samenwerking met GTB en BUSO-scholen (bv. TRANSPOP). In de samenwerkingsovereenkomst die afgesloten wordt met de GOB's wordt bovendien afgesproken dat het gebruik van de GIBO en de ondersteuning op de reguliere opleidingsvloer (GOP) verder gestimuleerd wordt.
- Het voorzien van doelgerichte jobcoaching in de loop van een tewerkstelling, via een nauwere samenwerking tussen alle betrokken partners. Dit wordt als concrete doelstelling opgenomen in de werkgroep operationalisering.
- Het werken met opvolginstrumenten bij het inzetten en evalueren van sommige BTOM's (zoals bijvoorbeeld VOP). De concrete uitwerking hiervan kadert in de acties die zullen lopen in functie van de uitwerking van “maatwerk”.

Uit het JOP 2012 van de VDAB (pag 22-23)

FASERING

Uitvoering in 2012.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Het loopbaanperspectief in de werking	Gezamenlijke visietekst van de Werkgroep Operationalisering en het Partneroverleg Werkzoekenden met een Arbeidshandicap	Eind 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Het loopbaanperspectief in de werking	De acties ten aanzien van mensen met een arbeidshandicap kaderen beter in een loopbaanperspectief	Vanaf en na 2012

Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en de beleidsafstemming

70

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VDAB

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Ann Otte

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Beleidsdomeinspecifieke operationele doelstelling:

- Behouden, en waar mogelijk verhogen van de kwaliteit van de algemene en specifieke ondersteuning van de (positie van) personen met een arbeidshandicap.
- Afstemmen van het beleid met betrekking tot tolken Vlaamse gebarentaal tussen de beleidsdomeinen Welzijn, Werk en Onderwijs

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening is een algemeen aandachtspunt.

Tussen de domeinen welzijn, werk en onderwijs zijn er verschillen:

- inzake de criteria die bepalen wie beroep kan doen op een tolk.
- het inzetten van tolken (verloning van schrijftolken, annulatieregels, verplaatsingsvergoeding, afronden van aantal tolkuren,...).
- de vergoeding van het CAB (Communicatie assistentie bureau) dat erkend is als bemiddelaar.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Afstemming met partners (GOB, GA, GTB) over hoe werknemer en werkgever die gebruik maken van de VOP maximaal kunnen ondersteund kunnen worden bij het begin van een tewerkstelling, met de "MEA als rode draad".

Overleg tussen de verschillende domeinen, het CAB en de beroepsvereniging van tolken brengt de verschillen in kaart. Wij willen komen tot een BVR waarin de zaken die gelden voor de drie domeinen in opgenomen worden. Het VAPH zal hiervoor initiatief nemen.

FASERING

Kwaliteitsverbetering : doorlopend

Tolken gebarentaal :

Fase 1: In 2012 worden voorstellen uitgewerkt.

Fase 2: In 2013 BVR klaar hebben.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Gezamenlijke vergaderingen	Gezamenlijk rapport	oktober 2012
Fase 2		BVR is gepubliceerd	Oktober 2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Budgetten moeten beschikbaar zijn.

Beleidsparticipatie

71

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VDAB

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

/

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien van structurele beleidsparticipatie van personen met een arbeidshandicap, geregeld via verschillende afspraken en beleidsfora (Commissie diversiteit SERV, stakeholderforum VDAB, Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid, POWA VDAB, enz...).

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De gebruikers betrekken bij de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering is een vorm van goede praktijk, die de effectiviteit en de efficiënte ten goede kan komen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Personen met een arbeidshandicap worden in het beleidsdomein Werk structureel vertegenwoordigd door de organisatie GRIP (die allerlei verenigingen van personen met een handicap groepeerde). GRIP is vertegenwoordigd in de Commissie diversiteit van de SERV en ook in twee overlegorganen binnen de VDAB (stakeholderforum en POWA).

Het stakeholdersforum wordt verder gezet. Er zal een nieuw elan gegeven worden aan de subwerkgroep PMAH, via een meer gestructureerde samenwerking met de gebruikers.

De werking van de POWA wordt in het voorjaar van 2012 geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

FASERING

Doorlopend in 2012 en 2013.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

218

Monitoring en uitwisseling van expertise

72

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE en VDAB

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Erik Samoy en VDAB

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap – Kwetsbare doelgroepen / andere kansengroepen

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- Uitvoeren van een systematisch periodiek weerkerende meting van de tewerkstellingssituatie van personen met een handicap op het vlak van werkzaamheid en doorstromingskansen naar het reguliere tewerkstellingscircuit, met inbegrip van de groep personen met verstandelijke beperking of psychische problemen.
- Via het “Open Kennisnetwerk Werk en kwetsbare groepen”, opgericht binnen de VDAB, kennis en expertise uitwisselen over de arbeidsmarktintegratie onder andere van personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

1. Monitoring van de arbeidsdeelname van personen met een arbeidshandicap
2. Voorzien in een structuur ter optimalisering van uitwisseling van kennis en expertise

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

1. De arbeidsmarktsituatie van personen met een handicap wordt door het Departement Werk opgevolgd op basis van de EAK in het kader van de doelstellingen van het Pact 2020. De monitoring van de werkzoekenden en hun doorstroom naar werk gebeurt op basis van VDAB-gegevens, die voor zover mogelijk ook naar aard van de handicap worden opgesplitst.
2. *Open Kennisnetwerk “Werk en kwetsbare doelgroepen”*. De VDAB wil een toekomstgericht beleid voeren ten aanzien van de begeleiding naar werk en de loopbaanontwikkeling voor alle werkzoekenden en werknemers. Sommige personen bevinden zich echter in een meer kwetsbare positie op de arbeidsmarkt, een kwetsbare positie die een aanpak op maat

vraagt. De VDAB beseft dat zij dit beleid niet alleen kan maken en wil een beroep doen op de expertise die ontwikkeld werd en wordt in het ruime netwerk van partnerorganisaties en stakeholders. De VDAB wil dit onder meer bereiken via het verder ontwikkelen van het open kennisnetwerk 'werk en kwetsbare groepen'. De belangrijkste doelstelling van dit open kennisnetwerk is kennisdeling.

FASERING

Doorlopend in 2012 en daarna.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Monitoring Kennisnetwerk	Arbeidsdeelname en doorstroom naar werk	Metingen van deelname en doorstroom	Periodiek in 2012 en daarna
	Activiteiten in het kader van het netwerk	→ Vijf door het open kennisnetwerk als 'goed voorbeeld' erkende producten. → Website met publicaties van het open kennisnetwerk, goede voorbeelden, kennisdelers. → Nieuw prioritair thema met acties rond dit thema (projecten, werkgroepen, wetenschappelijk onderzoek). → Netwerk-event	

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Monitoring Open Kennisnetwerk	Arbeidsdeelname / doorstroming naar werk	Op basis van EAK toename met 1% werkzaamheid per jaar tot 2020	
	Kennisdeling	→ Doorstroom naar werk vanuit VDAB-trajecten : 13% (2012) → Betere benutting van aanwezige expertise	

Actielijn Jobkanaal

73

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Michiel Van de Voorde

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap – Diversiteit op de werkvloer

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2, 4, 7

2. Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving
4. Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod
7. Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- In overleg met de minister van Sociale Economie, waar nodig en aangewezen inspelen op specifieke ondersteuningsbehoeften van mensen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt met maatgerichte ondersteuning en instrumenten binnen de ruimere arbeidsmarkt.
- Behouden, en waar mogelijk verhogen van de kwaliteit van de algemene en specifieke ondersteuning van de (positie van) personen met een arbeidshandicap.
- Doorbreken van stereotypering in de beeldvorming en propageren van het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt in de communicatie, en dit ten aanzien van alle stakeholders op de arbeidsmarkt

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In het kader van het Pact 2020 werd een doelstelling van de werkzaamheidsgraad van personen met een arbeidshandicap geformuleerd, namelijk 43%. Om dit streefdoel te bereiken worden verschillende acties ondernomen binnen het impulsbeleid Evenredige arbeidsdeelname en Diversiteit.

Het impulsbeleid Evenredige arbeidsdeelname en Diversiteit (EAD) omvat stimuleringsmaatregelen voor het voeren van een diversiteitsbeleid in bedrijven, organisaties en lokale besturen. Op die manier wil het beleid bijdragen tot een meer evenredige participatie van kansengroe-

pen op de arbeidsmarkt. Het departement Werk en Sociale Economie staat in voor de ontwikkeling, de coördinatie en de uitvoering van dit impulsbeleid.

Het impulsbeleid EAD wordt gedragen door de Vlaamse regering, de sociale partners en organisaties die de kansengroepen vertegenwoordigen. Die partners zijn niet alleen betrokken in de ontwikkeling van het EAD-beleid, maar ook in de uitvoering. Het EAD-beleid focust op de drie prioritaire kansengroepen omwille van hun lagere werkzaamheidsgraad en hogere werkloosheidsgraad: personen met een arbeidshandicap, allochtonen en ouder wordende werknemers.

De sociale partners en de eigen organisaties van kansengroepen ontwikkelen structurele projecten en dragen zo bij tot sensibilisering, draagvlakverbreding en operationele uitvoering van het EAD-beleid, Jobkanaal is één van deze projecten. Jobkanaal is een wervingskanaal voor bedrijven en organisaties met het oog op de plaatsing van geschikte kandidaten uit de kansengroepen. Dit ondernemersnetwerk heeft twee taken: Onderzoek en ontwikkeling vanuit werkgeversperspectief en algemene communicatie en informatie.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Extra aandacht voor verbeterde matching van de groep pmah met vacatures die via Jobkanaal worden aangeboden. Versterkte samenwerking met de gespecialiseerde en reguliere arbeidsbemiddelaars in de backoffice van Jobkanaal met oog voor extra kansen voor PMAH.

Partners: het project wordt uitgevoerd door UNIZO, VOKA, VERSO, VKW.

FASERING

Doorlopend.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Vacatures bekend gemaakt aan de doelgroep en geboden ondersteuning aan bedrijven	Doorverwijzing naar en invulling van vacatures voor pmah	Jaarlijks
	Georganiseerde bedrijfsbezoeken: advisering rond HR-beleid en tewerkstelling bevorderende maatregelen	Sensibilisering bedrijven en organisaties omtrent diversiteit en evenredige arbeidsparticipatie	Jaarlijks

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Monitoringscijfers Jobkanaal	Er zijn doorverwijzingen naar en invullingen van vacatures voor pmah	Jaarlijks
	Monitoringscijfers Jobkanaal	Er is sensibilisering van bedrijven en organisaties omtrent diversiteit en evenredige arbeidsparticipatie	Jaarlijks

Actielijn Diversiteitsconsultanten bij de vakbonden

74

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Michiel Van de Voorde

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap – Diversiteit op de werkvloer

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2, 4, 7

2. Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving
4. Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod
7. Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- In overleg met de minister van Sociale Economie, waar nodig en aangewezen inspelen op specifieke ondersteuningsbehoeften van mensen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt met maatgerichte ondersteuning en instrumenten binnen de ruimere arbeidsmarkt.
- Behouden, en waar mogelijk verhogen van de kwaliteit van de algemene en specifieke ondersteuning van de (positie van) personen met een arbeidshandicap.
- Doorbreken van stereotypering in de beeldvorming en propageren van het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt in de communicatie, en dit ten aanzien van alle stakeholders op de arbeidsmarkt.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In het kader van het Pact 2020 werd een doelstelling van de werkzaamheidsgraad van personen met een arbeidshandicap geformuleerd, namelijk 43%. Om dit streefdoel te bereiken worden verschillende acties ondernomen binnen het impulsbeleid Evenredige arbeidsdeelname en Diversiteit.

Het impulsbeleid Evenredige arbeidsdeelname en Diversiteit (EAD) omvat stimuleringsmaatregelen voor het voeren van een diversiteitsbeleid in bedrijven, organisaties en lokale besturen.

Op die manier wil het beleid bijdragen tot een meer evenredige participatie van kansengroepen op de arbeidsmarkt. Het departement Werk en Sociale Economie staat in voor de ontwikkeling, de coördinatie en de uitvoering van dit impulsbeleid.

Het impulsbeleid EAD wordt gedragen door de Vlaamse regering, de sociale partners en organisaties die de kansengroepen vertegenwoordigen. Die partners zijn niet alleen betrokken in de ontwikkeling van het EAD-beleid, maar ook in de uitvoering. Het EAD-beleid focust op de drie prioritaire kansengroepen omwille van hun lagere werkzaamheidsgraad en hogere werkloosheidsgraad: personen met een arbeidshandicap, allochtonen en ouder wordende werknemers. De sociale partners en de eigen organisaties van kansengroepen ontwikkelen structurele projecten en dragen zo bij tot sensibilisering, draagvlakverbreding en operationele uitvoering van het EAD-beleid.

Met het project 'Diversiteitsconsulenten van de vakbonden' worden consulenten ingezet van de 3 grote vakbonden in Vlaanderen: ABVV, ACV en ACLVB. Zij ondersteunen in de eerste plaats de werknemers en hun afgevaardigden op de werkvloer in verband met het thema diversiteit op de werkvloer. Daarnaast ondersteunen deze consulenten ook beroepssecretarissen en intern personeel van de vakbonden teneinde het streven naar diversiteit te veralgemenen in de eigen organisatie om zo het draagvlak voor evenredige arbeidsdeelname en diversiteit op de werkvloer te creëren en te vergroten.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het bereiken, via de inzet van diversiteitsconsulenten van interne mainstreaming van het streven naar evenredige participatie en diversiteit in de reguliere werking van de vakbond.

Diversiteitsconsulenten van de vakbonden streven ernaar om mensen met een andere etnisch culturele achtergrond en mensen met een handicap beter te betrekken bij het vertegenwoordigingswerk van de vakbond door bv. in grotere bedrijven specifiek of extra te focussen op het betrekken van die groepen.

Partners: project wordt uitgevoerd door de drie vakbonden: ABVV, ACV en ACLVB.

FASERING

Doorlopend.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	→ Vorming, training en begeleiding van vakbondskernen en -kaders → Aankaarten van de opportuniteiten van het voeren van een diversiteitsbeleid in zoveel mogelijk organisaties met een OR of CPWB door de vertegenwoordigers van de vakbond	→ Aandacht voor pmah binnen organisaties en de vakbond → Minstens evenveel organisaties per jaar bereiken als voorheen	Jaarlijks

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Opvolging acties in ondernemingen adhv Analysetool vakbond	→ Een betere betrokkenheid van pmah bij het vertegenwoordigingswerk van de vakbond → Aankaarten van de opportuniteiten van het voeren van een diversiteitsbeleid in zoveel mogelijk organisaties met een OR of CPWB door de vertegenwoordigers van de vakbond	Jaarlijks

Diversiteitsplannen met aandacht voor personen met een arbeidshandicap

75

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Michiel Van de Voorde

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap – Diversiteit op de werkvloer

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2, 4, 7

2. Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving
4. Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod
7. Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- In overleg met de minister van Sociale Economie, waar nodig en aangewezen inspelen op specifieke ondersteuningsbehoeften van mensen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt met maatgerichte ondersteuning en instrumenten binnen de ruimere arbeidsmarkt.
- Behouden, en waar mogelijk verhogen van de kwaliteit van de algemene en specifieke ondersteuning van de (positie van) personen met een arbeidshandicap.
- Doorbreken van stereotypering in de beeldvorming en propageren van het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt in de communicatie, en dit ten aanzien van alle stakeholders op de arbeidsmarkt

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In het kader van het Pact 2020 werd een doelstelling van de werkzaamheidsgraad van personen met een arbeidshandicap geformuleerd, namelijk 43%. Om dit streefdoel te bereiken worden verschillende acties ondernomen binnen het impulsbeleid Evenredige arbeidsdeelname en Diversiteit.

Het impulsbeleid Evenredige arbeidsdeelname en Diversiteit (EAD) omvat stimuleringsmaatregelen voor het voeren van een diversiteitsbeleid in bedrijven, organisaties en lokale besturen.

Op die manier wil het beleid bijdragen tot een meer evenredige participatie van kansengroepen op de arbeidsmarkt. Het departement Werk en Sociale Economie staat in voor de ontwikkeling, de coördinatie en de uitvoering van dit impulsbeleid.

Het impulsbeleid EAD wordt gedragen door de Vlaamse regering, de sociale partners en organisaties die de kansengroepen vertegenwoordigen. Die partners zijn niet alleen betrokken in de ontwikkeling van het EAD-beleid, maar ook in de uitvoering.

Het EAD-beleid focust op de drie prioritaire kansengroepen omwille van hun lagere werkzaamheidsgraad en hogere werkloosheidsgraad: personen met een arbeidshandicap, allochtonen en ouder wordende werknemers. Met een diversiteitsplan ontwikkelen ondernemingen, organisaties en lokale besturen een HR-beleid met bijzondere aandacht voor diversiteit. Daarbij hebben werving en onthaal van nieuwe werknemers baat. Met eveneens mogelijkheden ter bevordering van doorstroom, retentie en opleiding voor werknemers die al langer in dienst zijn. Daarvoor kunnen ondernemingen, organisaties en lokale besturen een subsidie aanvragen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Diversiteitsplannen (DP): structurele aandacht voor instroom, doorstroom, opleiding en retentie van mensen met een functiebeperking in het kader van diversiteitsplannen.

FASERING

Doolopend.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Diversiteitsplan	Minstens evenveel diversiteitsplannen met aandacht voor verbetering positie van pmah op de werkvloer	Eind 2012 (evaluatie op jaarlijkse basis)
	Streefcijfers rond instroom, doorstroom, opleiding en retentie in DP	Continuering of stijging van het huidige jaarlijkse niveau van instroom, doorstroom, opleiding en retentie van pmah ikv DP	Eind 2012 (evaluatie op jaarlijkse basis)

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Diversiteitsplan (DPOL)	→ Minstens een even grote instroom van pmah in organisaties → Een verbetering van de kwaliteit van de arbeid van pmah	Eind 2012 (evaluatie op jaarlijkse basis)
	Streefcijfers rond instroom, doorstroom, opleiding en retentie in DP (DPOL)	→ Minstens een even grote instroom van pmah in bedrijven. → Een verbetering van de kwaliteit van de arbeid van pmah	Eind 2012 (evaluatie op jaarlijkse basis)

Ondersteuning van gebruikers(organisaties) op vlak van het sociaal-economisch beleid

76

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement WSE

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Michiel Van de Voorde

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap – Diversiteit op de werkvloer

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2, 4, 7

2. Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving
4. Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod
7. Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- In overleg met de minister van Sociale Economie, waar nodig en aangewezen inspelen op specifieke ondersteuningsbehoeften van mensen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt met maatgerichte ondersteuning en instrumenten binnen de ruimere arbeidsmarkt.
- Behouden, en waar mogelijk verhogen van de kwaliteit van de algemene en specifieke ondersteuning van de (positie van) personen met een arbeidshandicap.
- Doorbreken van stereotypering in de beeldvorming en propageren van het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt in de communicatie, en dit ten aanzien van alle stakeholders op de arbeidsmarkt.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In het kader van het Pact 2020 werd een doelstelling van de werkzaamheidsgraad van personen met een arbeidshandicap geformuleerd, namelijk 43%. Om dit streefdoel te bereiken worden verschillende acties ondernomen binnen het impulsbeleid Evenredige arbeidsdeelname en Diversiteit.

Het impulsbeleid Evenredige arbeidsdeelname en Diversiteit (EAD) omvat stimuleringsmaatregelen voor het voeren van een diversiteitsbeleid in bedrijven, organisaties en lokale besturen.

Op die manier wil het beleid bijdragen tot een meer evenredige participatie van kansengroepen op de arbeidsmarkt. Het departement Werk en Sociale Economie staat in voor de ontwikkeling, de coördinatie en de uitvoering van dit impulsbeleid.

Het impulsbeleid EAD wordt gedragen door de Vlaamse regering, de sociale partners en organisaties die de kansengroepen vertegenwoordigen. Die partners zijn niet alleen betrokken in de ontwikkeling van het EAD-beleid, maar ook in de uitvoering. Het EAD-beleid focust op de drie prioritaire kansengroepen omwille van hun lagere werkzaamheidsgraad en hogere werkloosheidsgraad: personen met een arbeidshandicap, allochtonen en ouder wordende werknemers. Drie sociale partners en de eigen organisaties van kansengroepen ontwikkelen structurele projecten en dragen zo bij tot sensibilisering, draagvlakverbreding en operationele uitvoering van het EAD-beleid. In het kader van deze structurele projecten onderneemt de organisatie Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap (GRIP) vzw een aantal initiatieven ter bevordering van de evenredige participatie van personen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Versterkte samenwerking en integratie van kennis en aanpak met het kennisnetwerk kwetsbare groepen (via VDAB) met als doel gerichte ondersteuning van integratie en retentie-inspanningen in het kader van organisatieprocessen op de werkvloer.

FASERING

Doorlopend.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
		Een uitwisseling tussen en met bedrijven die ervaring hebben in succesvolle integratie van pmah en goede re-integratie- en retentiepraktijken, gekoppeld aan casebeschrijvingen die uitgebracht kunnen worden ter ondersteuning van organisaties	

Vergroten van de participatie van personen met een (arbeids)handicap in arbeidsmarkt-gerichte opleidingen van het Syntra-netwerk om de kansen op tewerkstelling in het normaal economisch circuit te verhogen

77

BELEIDSDOMEIN

Werk en Sociale Economie

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Clémence Suykens, pedagogisch adviseur doelgroepen/regie

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1,2,3,4, 6

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

1. Het (meer) openstellen van het specifieke aanbod.
2. Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.
3. Het wegwerken van de tekorten in de bestaande ondersteuning.
4. Het verhogen van de bestaande ondersteuning en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.
6. Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het aantal jongeren en volwassenen met een arbeidshandicap die opleiding volgen binnen het Syntra-netwerk en als dusdanig ook herkend en geregistreerd zijn ligt laag. Dit is enerzijds doordat de instroom eerder laag zal liggen maar anderzijds omdat de drempel te hoog is om zich kenbaar te maken.

Indien echter duidelijk wordt dat personen die daaraan behoefte hebben, kunnen rekenen op een specifiek ondersteuning / begeleiding ontstaat er naar de klant een uitnodiging met een toegevoegde waarde.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De basis van het initiatief was de participatie aan het GOP project (geïntegreerd opleiden) waarbij de gespecialiseerde diensten voor opleiding, begeleiding en bemiddeling (GOB's) werden samengebracht met VDAB en SYNTRA Vlaanderen met als doel te onderzoeken hoe de GON methodiek (Geïntegreerd Onderwijs) kon worden toegepast in beroepsgerichte opleidingen.

De aanbevelingen voor het geïntegreerd opleiden van personen met een arbeidshandicap worden nu stelselmatig geïntegreerd in de 'ondernemersvorming' (ondernemerschapstrajecten).

FASERING

- Samenbrengen van partners
- Ervaringsuitwisseling en kennisoverdracht
- Formuleren van aanbevelingen
- Goedkeuren van aanbevelingen door de directieraad van SYNTRA Vlaanderen
- Voorstellen formuleren ten aanzien van het Management van het Syntra-netwerk
- Informeren van de betrokkenen, communicatie
- Opzetten van een realistische werking
- Implementatie en opvolging
- Evaluatie en bijsturing
- Monitoring

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Project	De gespecialiseerde diensten werken samen en ontwikkelen een kader voor beroepsgerichte opleidingen	Voorjaar 2011
Fase 2	Aanbevelingen	Er werden vanuit het GOP project aanbevelingen geformuleerd ten aanzien van de directie van het Agentschap en ten aanzien van het Management Syntra-netwerk. Deze aanbevelingen worden in een nota gebundeld en goedgekeurd	Najaar 2011

Fase 3	Informeren en communiceren over de ondersteuningsinitiatieven	In elk Syntra is de werking bij de coördinatoren/ medewerkers bekend	Najaar 2011/ 2012
	Wijze van aanpak (systematiek) wordt geïmplementeerd	Syntra introduceert en past een bepaalde, afgesproken werkwijze toe	Najaar 2011 / 2012.
	Begeleiding / ondersteuning van cursisten	Er worden in de aanvangsfase 5 en nadien een telkens stijgend aantal personen begeleid Het proces wordt geëvalueerd en bijgestuurd.	Vanaf het najaar 2011 / 2012 en volgende.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 3	Deelnemers aan een ondersteuningstraject	Minimale deelname van 5 personen in het eerste jaar	2011
		Minimale deelname van 10 personen in het tweede jaar	2012
		Blijvende groei	Volgende jaren

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Het gebrek aan middelen om deze ondersteuning (materieel – hulpmiddelen) en personeel mogelijk te maken.

Eenvoudig, duidelijk en correct taalgebruik

78

BELEIDSDOMEIN

WSE

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

VDAB

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

/

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Werk

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Doorbreken van stereotypering in de beeldvorming en propageren van het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt in de communicatie, en dit ten aanzien van alle stakeholders op de arbeidsmarkt.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Een verkeerde (lees slechte) beeldvorming heeft een negatieve invloed op de kansen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

- voortdurend wijzen op correct taalgebruik
- herwerking website VDAB met het oog op duidelijke informatiedeling.
- herwerking documenten gebruikt ikv PMAH in samenwerking met gebruikersverenigingen en Wablief
- organiseren opleidingen in het gebruik van correct taalgebruik door arbeidshandicapdeskundigen en specialisten

FASERING

Doorlopend.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER

VLAAMS MINISTER PHILIPPE MUYTERS

BEVOEGDHEID

SPORT

Het stimuleren van sportwerking voor personen met een handicap binnen de reguliere sportclubs, volledig inclusief of in een aparte G(ehandicaptensport)-afdeling van die club

79

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

IVA Bloso

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sonia Vanden Broeck

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Sport

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het openstellen van het reguliere sportaanbod.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Meer sportclubs en sportinitiatieven zouden hun werking moeten openstellen voor personen met een handicap, hetzij via G-werkingen, hetzij via inclusief sporten. Waar mogelijk en gewenst moet er ook aandacht zijn voor inclusieve sportpromotionele activiteiten. (Conceptnota 2011-2020 G-sport Vlaanderen)

Het decreet houdende de subsidiering van gemeente- en provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) voor het voeren van een Sport voor Allen-beleid van maart 2007 bepaalt mee het sportbeleid op lokaal en bovenlokaal vlak. G-sport is een van de hoofdpodochten van de vijf Vlaamse provincies en de VGC (expliciete beleidsmaatregelen voor de ondersteuning en stimulering van bijzondere doelgroepen, namelijk personen met een handicap). De sportdiensten van de Vlaamse provincies en hun regio's en de sportdienst van de VGC nemen initiatief tot het uitbouwen van het G-sportaanbod met bijzondere aandacht voor de randvoorwaarden. Het aanbod en de ondersteuning variëren van provincie tot provincie en van regio tot regio, maar in elke provincie werd minstens een consultant aangesteld die het G-sportbeleid tot uitvoering brengt. G-sport is in het decreet van maart 2007 ook een optionele opdracht van de

gemeentelijke sportdiensten (expliciete beleidsmaatregelen voor de ondersteuning en stimulering van de toegankelijkheid tot sport en de diversiteit in sport).

De subsidiëring van besturen voor het realiseren van een lokaal Sport voor Allen-beleid zal vanaf 2014 gebeuren op basis van een nieuwe regelgeving. In het decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid is 'het stimuleren van personen met een handicap tot sportbeoefening via een laagdrempelig beweeg- en sportaanbod' een Vlaamse beleidsprioriteit. Ook voor de gemeenten blijft via de beleidsprioriteit 'het voeren van een beweeg-en sportbeleid met aandacht voor transversale samenwerking zodat kansengroepen gelijke kansen krijgen om actief te participeren in sport' gehandicaptensport optioneel een opdracht. Bij de VGC is bij deze beleidsprioriteit expliciet 'met bijzondere aandacht voor het stimuleren van personen met een handicap tot sportbeoefening' opgenomen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Binnen het decreet van maart 2007 en binnen het nieuwe decreet Lokaal Sportbeleid is G-sport één van de hoofdtaken van de provincies. Het stimuleren van sportwerking voor personen met een handicap binnen de reguliere sportclubs, volledig inclusief of in een aparte G(ehandicaptensport)-afdeling van die club behoort tot deze beleidsprioriteit.

FASERING

Fase 1. Tot en met 2013 is het nemen van 'expliciete beleidsmaatregelen voor de ondersteuning en stimulering van personen met een handicap' een van de opdrachten van de Vlaamse provincies. Elke provincie heeft voor de uitvoering van deze opdracht een consulent in dienst.

Fase 2. Vanaf 2014 treedt het nieuwe decreet Lokaal Sportbeleid in werking. Binnen dit decreet hebben de Vlaamse provincies een beleidsprioriteit met betrekking tot het stimuleren van personen met een handicap tot sportbeoefening en worden in het bestuursakkoord de modaliteiten van deze taak afgesproken. Hierin zal de nodige aandacht gaan naar het creëren van de noodzakelijke randvoorwaarden voor het uitbouwen van een divers G-sportaanbod.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De provincies worden door het Bloso opgevolgd i.k.v. het Sport voor Allen-decreet en de invulling en uitvoering van hun beleidsprioriteit G-sport Budget: max. 0,04 euro/inwoner/jaar	Alle provincies geven invulling en uitvoering aan de beleidsprioriteit G-sport binnen hun Sport voor Allen-beleid	Jaarlijks tot en met 2013
Fase 2	het opvolgen van beleidsprioriteit G-sport en het opstellen en opvolgen van de bestuursakkoorden met de verschillende Vlaamse provincies m.b.t. tot het stimuleren van personen met een handicap tot sportbeoefening Budget: 0,06 euro/inwoner/jaar	Alle provincies voeren het bestuursakkoord m.b.t. het stimuleren van personen met een handicap tot sportbeoefening uit	Jaarlijks vanaf 2014

Ondersteunen van de G(ehandicaptensport)-federaties waarbij elk een complementaire werking nastreeft

80

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

IVA Bloso

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sonia Vanden Broeck

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Sport

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Voorzien in aangepaste regelgeving voor gehandicaptensportfederaties.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Nederlands onderzoek bevestigt dat personen met een handicap nog steeds (veel) minder sporten dan personen zonder handicap. Ze zijn minder vaak lid van een sportclub. Wanneer ze sporten gebeurt dit meestal in regulier verband (sportclub). Ook in Vlaanderen is er geen evenwicht tussen G-sportvraag en G-sportaanbod en is er een tekort aan een duurzaam G-sportaanbod. Het is dan ook belangrijk dat via het decreet houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de sportieve vrijetijdsbesteding G-sportfederaties ondersteund worden. De G-sportfederaties hebben immers de decretale opdracht de sportclubs bij te staan via het organiseren en coördineren van een sportaanbod voor personen met een handicap, het organiseren van kaderopleiding en bijscholingen voor de sporttechnische verantwoordelijken, het begeleiden en ondersteunen van sportclubs in hun lokale werking, het informeren van sportclubs en leden en het promoten van G-sport. Elke actor in het G-landschap, ook de verschillende G-sportfederaties, heeft zijn eigen expertise, bvb m.b.t. een bepaalde doelgroep, m.b.t. bepaalde sporttakken en het niveau van de sportbeoefening, ...

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het Bloso subsidieert de gehandicaptensportfederaties via het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding. Voor de gehandicaptensportfederaties zijn voor de subsidiëring aangepaste criteria voorzien m.b.t. het vereiste aantal leden en het minimale sportaanbod dat via de sportclubs moet worden aangeboden. De gehandicaptensportfederaties ontvangen personeels- en werkingstoelagen.

FASERING

Er is geen fasering in dit initiatief (constant beleid). Voor zover de gesubsidiëerde gehandicaptensportfederaties voldoen aan alle erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden gaat het hier om een jaarlijkse subsidiëring.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal gehandicapten-sportfederaties die worden gesubsidieerd	3 gehandicaptensportfederaties met een complementaire werking	Jaarlijks
	Bedrag subsidies aan de gehandicaptensportfederaties		
	Aantal sportclubs aangesloten bij de gehandicapten-sportfederaties		
	Aantal sportclubs met een G-sportwerking		

Aanbieden en kenbaar maken van aanvullende sportkaderopleidingen of – waar mogelijk – aanbieden van sporttakgerichte sportkaderopleidingen met geïntegreerde module G-sport

81

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

IVA Bloso

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Paul Eliaerts

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Sport

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het verhogen van de kwaliteit van het sportaanbod.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In Vlaanderen worden maximale sportkansen voor personen met een handicap gestimuleerd. Bij het ontwikkelen van deze sportkansen wordt gepleit voor een kwaliteitsvolle begeleiding van deze sportactiviteiten. Veel sportactiviteiten voor deze groep vereisen aanpassingen en de omgang met de G-sporters kent specifieke aandachtspunten.

De Vlaamse Trainersschool, het samenwerkingsverband tussen het Bloso, de universiteiten en hogescholen met een opleiding LO en de erkende Vlaamse sportfederaties, organiseren in Vlaanderen sportkaderopleidingen. De denkcél G-sport van de Vlaamse Trainersschool geeft richting en invulling aan deze G-sportopleidingen in functie van de behoeften en evoluties in de gehandicaptensport.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De Vlaamse Trainersschool (VTS) leidt sportbegeleiders en trainers op. In functie van G-sport organiseert de VTS sporttakgerichte opleidingen, aanvullende sporttakoverschrijdende opleidingen en aanvullende sporttakgerichte opleidingen.

FASERING

Er is geen fasering in dit initiatief. De verschillende opleidingen worden jaarlijks aangeboden in functie van de noden die door de actoren worden opgegeven.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	→ Aantal aangeboden specifieke G-sport opleidingen (sporttakgerichte opleidingen, aanvullende sporttakoverschrijdende opleidingen en aanvullende sporttakgerichte opleidingen) → Aantal deelnemers aan deze opleidingen	In functie van de noden opgegeven door de actoren	Jaarlijks

Oprichting steunpunt G-sport

82

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Bert Menten

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Philippe Muyters, Sport

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3, 6, 7

3. Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.
6. Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.
7. Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

3. Uitwerken van een coherent en breed gedragen Vlaams sportbeleid voor personen met een handicap.
6. a) Laten doorstromen van relevante kennis en expertise van de G-sportfederaties naar de reguliere sportfederaties en omgekeerd. b) Duidelijk in kaart brengen van de sportparticipatie van personen met een handicap.
7. Doorbreken van stereotypering van personen met een handicap bij de sportbeoefening, in het bijzonder bij personen met psychische beperking en personen met zwaardere handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De conceptnota G-sport Vlaanderen 2011-2020 werd opgesteld door alle grote G-sportactoren in opdracht van de minister van Sport. Op die manier werd een draagvlak gecreëerd om de participatie van mensen met een handicap, aan sportactiviteiten, te verhogen. Deze nota heeft als uiteindelijk doel zoveel mogelijk inwoners in Vlaanderen, met een handicap, op een duurzame manier te laten sporten of op een gezonde manier in beweging te brengen. De belangrijkste noden/problemen die aan de basis van deze nota lagen worden hieronder opgesomd:

- Onvoldoende structureel overleg tussen de verschillende G-sportactoren.
- Onvoldoende erkenning voor de meerwaarde van het duurzaam sporten.

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

243

- Moeilijkheden bij het bereiken en informeren van de personen met een handicap door de sportclubs met een aanbod.
- Versnippering van het G-sportaanbod.
- Opstartende werkingen vinden de weg naar de informatie over de dienstverlening van de verschillende actoren niet. -> nood aan infoloket/aanspreekpunt
- Onvoldoende aandacht voor G-sport bij lokale overheden in functie van informatieverstrekking.
- Gebrek aan kennis, informatie, middelen om het regulier aanbod aan te passen aan de persoon met een handicap.
- Onvoldoende gekwalificeerde begeleiders en lesgevers.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Oprichting van een steunpunt G-sport dat onder andere verantwoordelijk is voor volgende zaken:

- Infoloket/aanspreekpunt.
- Belangenbehartiging.
- Inventarisatie materiaal, aanbod, sportkampen,...
- Coördinatie structureel overleg tussen de G-sportactoren rond diverse thema's.
- Oprichting kenniscentrum.

De oprichting van het steunpunt wordt uitgewerkt door een werkgroep met vertegenwoordigers van de federaties, de provincies en de Vlaamse overheid.

FASERING

Fase 1: uitwerking oprichting steunpunt G-sport door werkgroep en advies aan minister van Sport

Fase 2: oprichting steunpunt G-sport

Fase 3: ondersteuning steunpunt G-sport

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal overlegmomenten		Voorjaar 2012
Fase 2	Opmaken van een overeenkomst	Overeenkomst met specifieke resultaatsverbintenissen.	Zomer 2012
Fase 3	Ondersteuning		2012-...

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER

VLAAMS MINISTER JOKE SCHAUVLIEGE

BEVOEGDHEID

CULTUUR

Evaluatie Participatiedecreet

83

BELEIDSDOMEIN

CJSM

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen – afdeling VOLC

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Wim Bogaert

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap – Armoede – Etnisch-culturele diversiteit – Gedetineerden

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Evalueren van het Participatiedecreet in functie van het versterken van het participatiebeleid.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het Participatiedecreet wil op vele manieren een hefboom zijn voor meer gemeenschapsvorming en voor meer kansen voor het brede publiek in de samenleving om van cultuur, jeugdwerk en sport te kunnen proeven. Daarnaast wil het decreet een stevige partner zijn voor kansengroepen. Voor de kansengroepen zijn er een aantal specifieke acties (projectenregeling participatieprojecten kansengroepen, lokale netwerken armoede, een participatie-instelling die het participatiebeleid voor kansengroepen mee aanwakkert, extra kansen voor bepaalde kansengroepen om elkaar via praktijkgerichte, laagdrempelige educatie te ontmoeten en van vorming te proeven, ...). Een aantal van deze maatregelen richt zich op verschillende kansengroepen, waaronder personen met een handicap. Het decreet is in 2011 geëvalueerd.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In 2011 werd het Participatiedecreet geëvalueerd door de minister van Cultuur. Ook de ministers van Jeugd en Sport (beleidsdomeinen die eveneens aan bod komen in het decreet) zetten een evaluatie op. Concrete aanpassingen aan het decreet zijn afhankelijk van de beleidsconclusies die uit deze evaluaties worden getrokken. De ondersteuning van projecten met of voor personen met een handicap kan hierdoor gewijzigd worden.

FASERING

2011: evaluatierapporten Participatiedecreet
2012: beleidsconclusies

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Beleidsconclusies		2013

Organiseren van een studiedag ‘Toegankelijke Cultuur’

84

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement CJSB, Team participatiebeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sofie Taghon

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap – Toegankelijkheid van infrastructuur

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Openstellen van het reguliere gesubsidieerde cultuuraanbod ifv een evenredige deelname van kansengroepen zoals personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De voorbije jaren gebeuren her en der inspanningen binnen de culturele sector om het aanbod open te stellen voor mensen met een beperking. De tijd is rijp om praktijken en instrumenten te delen, om bruggen te slaan tussen de culturele en de welzijnssector.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Op 7 mei 2012 gaat een studiedag ‘Toegankelijke Cultuur’ door in het NTGent.
Partners: Demos, CultuurNet Vlaanderen, Intro vzw, Enter vzw, NTGent.

FASERING

- Voorbereiding: januari – maart 2012
- Studiedag: 7 mei 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Vorbereiding	7 organisaties zijn actief betrokken bij de inhoudelijke voorbereiding (NTGent, Enter vzw, Intro vzw, Demos, CultuurNet Vlaanderen, Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen en het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media).	Januari – Maart 2012
Fase 2	Studiedag	150 deelnemers	7 mei 2012

Toegankelijk UiT

85

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement CJSM, Team participatiebeleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sofie Taghon

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap – Toegankelijkheid infrastructuur

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Openstellen van het reguliere gesubsidieerde cultuuraanbod ifv een evenredige deelname van kansengroepen zoals personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Mensen met een handicap zijn onvoldoende correct op de hoogte van de mate van toegankelijkheid van culturele infrastructuur of evenementen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In het kader van Hart voor Handicap van de Standaard wordt de databank Toegankelijk Vlaanderen en de databank UiT in Vlaanderen aan elkaar gekoppeld. Onder de noemer 'Toegankelijk UiT' kan je zien welke evenementen toegankelijk zijn. Door de koppeling met Toevla is correcte, gecontroleerde informatie verzekerd. Mensen met een handicap kunnen ook het cultureel aanbod selecteren op basis van toegankelijkheidscriteria.

Partners: De Standaard, Enter vzw, Demos, Intro vzw, CultuurNet Vlaanderen.

FASERING

In een eerste fase werd een pilootproject op touw gezet waarbij informatie over toegankelijkheid werd ontsloten via de UiT-Databank. In een tweede fase wordt de effectieve koppeling doorgevoerd. In het kader van de 'studiedag toegankelijke cultuur' zal een persmededeling over Toegankelijk UiT gedaan worden.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Pilootproject	Aantal evenementen met toegankelijkheidsinformatie	2011
Fase 2	Doorstart	Databanken zijn gekoppeld	Vanaf 2012
Fase 3	Persmededeling	Permededeling ikv 'studiedag toegankelijke cultuur'	7 mei 2012

Kunstendag voor Kinderen

86

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Kunsten en Erfgoed

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Veerle Keuppens

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Leefmilieu, Natuur en Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap – Mensen in (kans)armoede

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Openstellen van het reguliere gesubsidieerde cultuuraanbod ifv een evenredige deelname van kansengroepen zoals personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Vanuit de bezorgdheid dat er een breed en divers publiek deelneemt aan de Kunstendag voor Kinderen is het belangrijk om breed én gericht te communiceren. Daarenboven is het bijzonder belangrijk om al van in de kindertijd het belang van gelijke kansen voor personen met een handicap en andere kansengroepen onder de aandacht te brengen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Regulier gesubsidieerde organisaties aanmoedigen om hun activiteiten op de Kunstendag voor Kinderen open te stellen i.f.v. een evenredige deelname van kinderen met een handicap en andere kansengroepen.

FASERING

Fase 1: Op de eigen website van de Kunstendag voor Kinderen de regulier gesubsidieerde organisaties vragen om bij hun inschrijving via de UiTatabank ook de bijzondere kenmerken i.v.m. toegankelijkheid voor personen met een handicap in te vullen.

Fase 2: Op de eigen website van de Kunstendag voor Kinderen een link plaatsen naar de brochure “Toegankelijke evenementen en inclusieve projecten” van de vzw Intro.

Fase 3: Een specifieke communicatie ontwerpen voor kansengroepen i.s.m. ervaringsdeskundigen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Bericht staat op de website	/	maart 2012
Fase 2	Link staat op de website	/	maart 2012
Fase 3	Communicatie naar kansengroepen	/	18 november 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Percentage organisaties die toegankelijkheidskenmerken hebben ingevuld.	20%	26 april 2012
Fase 2	/	/	/
Fase 3	Aantal bereikte organisaties van kansarmen.	Organisaties geven info door aan hun leden.	november 2012

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

- De volledige organisaties van de Kunstendag voor Kinderen moet op zeer korte termijn en minimale mankracht gebeuren. Daarom werden de streefcijfers realistisch maar beperkt gehouden.
- Aangezien de Kunstendag voor Kinderen een overkoepelende organisatie is zonder eigen activiteiten maar volledig bestaande uit activiteiten van gesubsidieerde kunstenorganisaties, kunnen de bovengeschetste activiteiten enkele stimulerend zijn.
- Voor het overige gelden dezelfde risico's als voor elke kunstenactiviteit.

Ondersteunen van organisaties met een werking van en voor personen met een handicap

87

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

IVA SCW Jeugd en Volwassenen en Kunsten en Erfgoed

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Wim Bogaert en Annick Hus

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen om personen met een handicap in al hun diversiteit optimaal deel te kunnen laten hebben aan het culturele aanbod in Vlaanderen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De Vlaamse overheid subsidieert binnen de verschillende subsectoren culturele organisaties met een werking van, voor en door personen met een handicap.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Binnen het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk worden binnen de verschillende werksorten organisaties ondersteund die aandacht hebben voor personen met een handicap (bewegingen: Zicht op Cultuur, Onafhankelijk Leven; verenigingen: KVG, VFG, Ziekenzorg CM, Similes; vormingsinstellingen personen met een handicap: KR8, Z11, Op-stap en Vijftact). Ook binnen het Participatiedecreet worden verschillende organisaties gesubsidieerd: culturele manifestaties voor bijzondere doelgroepen, grootschalige cultuurevenementen, participatieprojecten voor kansengroepen, verenigingen met een specifieke opdracht (Intro) en verenigingen laagdrempelige educatie (Sociaal Cultureel Werk voor Blinden en Slechtzienden, VeBeS, To Walk Again). Binnen het decreet lokaal cultuurbeleid is er aandacht voor blinden en slechtzienden door de subsidiëring van Luisterpuntbibliotheek, Zorgbib, Progebraille Helen Keller en Blindenzorg Licht en Liefde. Binnen het decreet Vlaamse Gebarentaal kunnen projecten worden ingediend die bijdragen tot de maatschappelijke verankering van de Vlaamse Gebarentaal.

FASERING

Jaarlijkse subsidiëring van organisaties met aandacht voor personen met een handicap (binnen de huidige wetgeving).

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	subsidiebedrag	Minstens niveau 2011 behouden	doorlopend

Anysurfer op websites

88

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement CJS

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Gert Van Tittelboom

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap – Toegankelijkheid van informatie

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Waar nodig voorzien in specifieke ondersteuningsmaatregelen om personen met een handicap in al hun diversiteit optimaal deel te kunnen laten hebben aan het culturele aanbod in Vlaanderen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De Vlaamse Regering besliste op 11 juni 2004 dat alle websites van de Vlaamse overheid moeten beantwoorden aan de normen van AnySurfer, het Belgisch kwaliteitslabel voor toegankelijke websites. Daarbij is de regel dat de volledige website toegankelijk moet zijn. Websites die daarvan afwijken, moeten hun uitzonderingen expliciet vermelden in een toegankelijkheidsverklaring.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het Vlaams Ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media onderschrijft de beslissing van de Vlaamse Regering dat elke website het AnySurferlabel moet dragen en besteedt daarom extra aandacht aan de toegankelijkheid van haar websites. De meeste websites hebben dan ook het Anysurfer-label verworven.

Het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media bereidt een migratie van haar websites voor naar een gezamenlijk CMS-platform waarbij van in het begin met de principes van toegankelijke websites wordt rekening gehouden. Als alle websites op het platform zijn geënt, zouden deze alle moeten voldoen aan de principes van AnySurfer om het label te kunnen behalen.

FASERING

Het CMS-platform wordt in verschillende fases opgezet. Bij publicatie van de website wordt de screening voor het AnySurferlabel aangevraagd:

Fase 1: overzetting portaalsite beleidsdomein: www.cjsm.vlaanderen.be + aanvragen AnySurferlabel

Fase 2: website Cultuur: www.vlaanderen.be/cultuur + aanvragen AnySurferlabel

Fase 3: integratie van bestaande aparte websites, zoals www.vlaanderen.be/ccp, www.vlaanderen.be/ecp, www.interculturaliseren.be...

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Publicatie portaalsite + aanvragen AnySurferlabel	Website heeft AnySurferlabel	juni 2012
Fase 2	Publicatie website Cultuur + aanvragen AnySurferlabel	Website heeft AnySurferlabel	najaar 2012
	Integratie websites	Websites zijn geïntegreerd en hebben AnySurferlabel	2013-2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Beschikbare beleidskredieten.

In uitnodigingen voor studiedagen of evenementen voorziet de cultuuroverheid systematisch de mogelijkheid voor ondersteunende maatregelen voor personen met een handicap

89

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement, Kunsten en Erfgoed, IVA Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Gert Van Tittelboom, Rik Fabré, Karolien Waegeman

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Waar nodig voorzien in specifieke ondersteuningsmaatregelen om personen met een handicap in al hun diversiteit optimaal deel te kunnen laten hebben aan het culturele aanbod in Vlaanderen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Mensen met een beperking hebben vaak nood aan specifieke ondersteuningsmaatregelen om volwaardig aan een evenement of studiedag te kunnen deelnemen. De cultuuroverheid biedt soms deze maatregelen aan en verwijst er naar in de uitnodigingen, maar dat gebeurt niet systematisch.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De betrokken communicatieambtenaren van de verschillende entiteiten zien er op toe dat bij de eigen organisatie van studiemomenten, presentaties of evenementen, systematisch de mogelijkheid wordt aangeboden voor ondersteunende maatregelen voor mensen met een handicap.

FASERING

- Het systematisch opnemen van informatie ivm toegankelijkheid van de gebouwen waar evenement worden georganiseerd.
- Het aanpassen van het formulier zal in de loop van het voorjaar gestart worden in functie van de evenementen en studiedagen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Vermelding van informatie over toegankelijkheid gebouwen	Informatie wordt in alle communicatie opgenomen	Voorjaar 2012
Fase 2	Aangepaste inschrijvingsformulieren	Er is een aangepast inschrijvingsformulier	Voorjaar 2012

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Mensen met beperkingen krijgen aangepaste ondersteuning	Alle ingeschreven deelnemers of sprekers met een beperking krijgen de gevraagde ondersteuning	7 mei (studiedag toegankelijke cultuur) 1 juni (cultuurforum 2020) 29 januari 2013 (dag van de cultuureducatie)

Toegankelijkheidscreenings culturele infrastructuur in beheer van de Vlaamse overheid

90

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement CJS, team participatiebeleid en Stafdienst Infrastructuur

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sofie Taghon en Philip Bogaert

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap – Toegankelijkheid van infrastructuur

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Waar nodig voorzien in specifieke ondersteuningsmaatregelen om personen met een handicap in al hun diversiteit optimaal deel te kunnen laten hebben aan het culturele aanbod in Vlaanderen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het niet op de hoogte zijn van de mate van toegankelijkheid van infrastructuur is één van de belangrijke drempels die mensen met een beperking ondervinden om deel te kunnen nemen aan het culturele aanbod. Met deze actie wil minister Schauvliege via screenings zowel de gebruikers informeren als zelf een zicht krijgen op mogelijke verbeteringen ifv toegankelijkheid van de eigen culturele infrastructuur van de Vlaamse overheid.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Enter vzw krijgt de opdracht de verschillende locaties te screenen en de resultaten daarvan op te nemen in de Toevla databank. Daarnaast krijgt de overheid per locatie tips om haar infrastructuur beter toegankelijk te maken.

FASERING

- Maart-juni 2012: screening van 9 gebouwen
- Juni –September 2012: terugkoppeling naar de gebouwbeheerders met rapport en aanbevelingen voor aanpassingen.

→ Oktober 2012: onderzoeksrapport wordt opgeleverd aan het Departement CJSM met aanbevelingen op geaggregeerd niveau. De resultaten worden opgenomen in de databank toegankelijk Vlaanderen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Screenings	9 gebouwen gescreend	Maart- juni 2012
Fase 2	Terugkoppeling	9 gebouwbeheerders kregen een rapport met aanbevelingen	Juni-september 2012
Fase 3	Onderzoeksrapport + resultaten vd screenings op Toevla	→ Rapport is opgeleverd → Informatie is beschikbaar op Toevla	Oktober 2012

Toegankelijkheidscreenings Vlaamse musea, archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken

91

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement CJSB, team participatiebeleid en Stafdienst infrastructuur

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sofie Taghon

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap – Toegankelijkheid van infrastructuur

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Waar nodig voorzien in specifieke ondersteuningsmaatregelen om personen met een handicap in al hun diversiteit optimaal deel te kunnen laten hebben aan het culturele aanbod in Vlaanderen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het niet op de hoogte zijn van de mate van toegankelijkheid van infrastructuur is één van de belangrijke drempels die mensen met een beperking ondervinden om deel te kunnen nemen aan het culturele aanbod. Met deze actie wil minister Schauvliege via screenings zowel de gebruikers informeren als de organisaties en zichzelf een zicht doen krijgen op mogelijke verbeteringen ifv toegankelijkheid van de Vlaamse musea, erfgoedbibliotheken en culturele archiefinstellingen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Enter vzw krijgt de opdracht de verschillende locaties te screenen en de resultaten daarvan op te nemen in de Toevla databank. Daarnaast krijgt elke gescreende organisatie een individueel en mondeling toegelicht rapport met tips voor verbeteringen op het vlak van toegankelijkheid. De overheid krijgt eveneens een rapport op een geaggregeerd niveau.

FASERING

→ Maart-juni 2012: Screening 15 musea.

- Juni – september 2012: terugkoppeling aan de musea met een toegankelijkheidsrapport met aanbevelingen.
- Oktober 2012: globaal rapport wordt opgeleverd aan het Departement CJSM met aanbevelingen op geaggregeerd niveau. De resultaten worden opgenomen in de databank toegankelijk Vlaanderen

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Screenings	15 musea zijn gescreend	Maart- juni 2012
Fase 2	Terugkoppeling	15 musea kregen een toegankelijkheidsrapport met aanbevelingen	Juni – september 2012
Fase 3	Beleidsrapportage op geaggregeerd niveau +	Rapport is opgeleverd + de toegankelijkheidsinformatie is opgenomen in Toevla	Oktober 2012

Inventaris van bepalingen en onderzoek naar hefbomen om culturele evenementen toegankelijk te maken

92

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement CJSM

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sofie Taghon

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Ondersteunen van organisatoren van culturele evenementen met het oog op een optimale toegankelijkheid voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het wegvallen van de federale subsidiëring van 'festivals voor iedereen' vanaf 2012 kan leiden tot een verminderde aandacht bij de festivalorganisatoren om de evenementen integraal toegankelijk te maken.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Deze actie zal een inventaris maken van de voorhanden zijnde bepalingen die de toegankelijkheid van evenementen kunnen afdwingen en onderzoeken welke (andere) hefbomen ingezet kunnen worden. Er wordt samengewerkt met Gelijke Kansen in Vlaanderen.

FASERING

Tweede helft 2012: onderzoeken of, hoe en in welke mate bepalingen daaromtrent voorzien zijn in het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, het Vlaamse Gelijkekansendecreet, de federale anti-discriminatiwetgeving, ...

2013: onderzoeken welke hefbomen er voorhanden zijn of moeten gestimuleerd worden om evenementen integraal toegankelijk te maken.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1		Rapport met relevante bepalingen.	December 2012
Fase 2		Onderzoek naar hefbomen i.f.v. toegankelijke evenementen.	juni 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Toegankelijkheid van evenementen vergroot.	Aantal toegankelijke festivals.	

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Het VN-verdrag, het Gelijkekansendecreet en de Antidiscriminatiewet bevatten bepalingen omtrent de verplichting tot 'redelijke aanpassingen' m.b.t. toegankelijkheid voor personen met een beperking. De afdwingbaarheid van deze bepalingen is niet evident en het is ook aan de individuele gebruiker om eventueel actie te ondernemen en naar de rechtbank te stappen. We willen, samen met Gelijke Kansen Vlaanderen, onderzoeken op welke manier de regelgeving beter geïmplementeerd kan worden en afdwingbaar gemaakt. Tegelijkertijd willen we ook bekijken hoe de organisatoren, de festival- en evenementensector kunnen gesensibiliseerd worden over het thema.

- a) Inventaris maken van bestaande opleidingspakketten of de mogelijkheid onderzoeken voor de ontwikkeling van een specifiek vormingspakket voor de culturele sector, en
- b) communiceren van deze pakketten

93

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen – afdeling VOLC

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Barbara Beusaert

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEIN SPECIEKE DOELSTELLING

Het dienstverlenend personeel bij culturele instellingen via opleiding en vorming versterken in gepaste omgang met en dienstverlening aan personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Vaak zijn culturele organisaties ontoegankelijk voor personen met een handicap, omdat het personeel onvoldoende kennis heeft van de noden die personen met een handicap ervaren. Bovendien maken personeelsleden wel eens fouten in de manier waarop ze omgaan met personen met een handicap uit onwetendheid of vanuit goede bedoelingen. In die zin moeten personeelsleden van culturele organisaties gevormd worden over de manier waarop ze moeten omgaan met personen met een handicap.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De federaties van vormingsinstellingen en -diensten voor personen met een handicap, KR8, Z11, Op-Stap en Vijftact, ondersteunen de administratie cultuur bij het in kaart brengen van

het bestaande vormingsaanbod om personeelsleden uit de culturele sector te versterken in het omgaan met personen met een handicap.

FASERING

In kaart brengen van het bestaand vormingsaanbod.

Het bestaand vormingsaanbod bekend maken in de culturele sector via de steunpunten.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Lijst opmaken met toepasselijke vormingen, georganiseerd door sociaal-culturele vormingsinstellingen- en diensten voor personen met een handicap.	Één overzichtslijst	Mei 2013
Fase 2	Bekend maken van het vormingsaanbod georganiseerd door sociaal-culturele vormingsinstellingen en -diensten voor personen met een handicap via de steunpunten.	Publicatie van overzichtslijst	September 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De culturele sector heeft kennis genomen van de opleidingsmogelijkheden voor personeelsleden betreft de dienstverlening aan personen met een handicap, aangeboden door de federaties van vormingsinstellingen en -diensten voor personen met een handicap.	Een tiental culturele organisaties maken gebruik van het vormingsaanbod voor personeelsleden betreft de dienstverlening aan personen met een handicap, aangeboden door de federaties van vormingsinstellingen en -diensten voor personen met een handicap.	december 2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Er is een aanbod of er zijn middelen om een aanbod te ontwikkelen.

Het aanbod van empowerment- en weerbaarheidstrainingen voor personen met een handicap (met een specifieke aandacht voor vrouwen met een handicap) binnen het sociaal-cultureel vormingswerk inventariseren en indien nodig stimuleren

94

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen – Afdeling VOLC

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Barbara Beusaert

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Erkende en gesubsidieerde organisaties stimuleren om binnen het aanbod van het sociaal-cultureel vormingswerk te voorzien in empowerment- en weerbaarheidstrainingen voor personen met een handicap, dit met specifieke aandacht voor vrouwen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Personen met een handicap zijn voor de kwaliteit van het leven vaak afhankelijk van anderen: enerzijds door de grenzen van hun beperking en anderzijds door de grenzen van de samenleving. Die afhankelijkheid zorgt ervoor dat personen met een handicap maar al te vaak betuteld worden en de grip op het eigen leven verliezen. Emancipatorische vormingen en weerbaarheidstrainingen kunnen mensen stimuleren om de regie van hun eigen leven weer in handen te nemen.

Vooraf voor vrouwen met een handicap worden weerbaarheidstrainingen als noodzakelijk geacht, vanuit het idee dat deze doelgroep een dubbele emancipatiestrijd moet leveren.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De federaties van vormingsinstellingen en -diensten voor personen met een handicap, KR8, Z11, Op-Stap en Vijftact, en de vzw's Sociaal-Cultureel Werk voor Blinden en Slechthorenden en VeBes (organisaties gesubsidieerd via het participatiedecreet) ondersteunen de administratie cultuur bij het in kaart brengen van het bestaande vormingsaanbod van empowerment- en weerbaarheidstrainingen voor personen met een handicap (met een specifieke aandacht voor vrouwen met een handicap). Indien dit aanbod niet voldoet, wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om dit uit te breiden.

FASERING

In kaart brengen van het bestaand vormingsaanbod.

Indien nodig onderzoeken op welke manier het vormingsaanbod kan uitgebreid worden.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Lijst opmaken met toepasselijke vormingen, georganiseerd door sociaal-culturele vormingsinstellingen- en diensten voor personen met een handicap en organisaties die gesubsidieerd worden via het participatiedecreet.	Één overzichtslijst	Mei 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal deelnemers aan vormingen		

Redelijke aanpassingen doen voor mensen met een beperking bij de hersamenstelling van de strategische adviesraad en de beoordelingscommissies Kunsten en Erfgoed

95

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Kunsten en Erfgoed, SARC

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Jasmine Choua, Iris Van Riet

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Betrekken van personen met een handicap bij bestuurs- en adviesorganen binnen de cultuursector.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Bij de samenstelling van de raad en commissies kunnen er mogelijke kandidaten zijn met een fysieke beperking, dit mag hen er niet van weerhouden om te zetelen wanneer zij beschikken over de juiste inhoudelijke expertise die nodig is volgens de uitgeschreven vacature.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Wanneer er een kandidaat met een fysieke beperking geselecteerd is om te zetelen zal de SARC en/of het agentschap Kunsten en Erfgoed redelijke aanpassingen treffen om ervoor te zorgen dat het lid op een gelijkwaardige manier kan participeren aan de raad en/of commissie. Voor bepaalde aanpassingen is het misschien noodzakelijk contact op te nemen met het agentschap facilitair management.

FASERING

Wat betreft de commissies Kunsten zal er dit jaar een nieuwe oproep gelanceerd worden. De volgende timing wordt hier voorop gesteld:

- Ca. 16/4 – 16/6 : periode van oproep voor nieuwe kandidaten
- 16/6: afsluiten oproep voor voorliggende vervanging, databank blijft wel open voor mogelijke kandidaat vervangers
- 16/6-31/7 : selectie van de kandidaten door agentschap en opmaak van voorstel voor kabinet
- 31/7 -12/9 : goedkeuring kabinet, IKW, mogelijke aanpassingen
- 12/9: de nieuwe beoordelingscommissies moeten zijn aangesteld
- Mogelijke aanpassingen dienen dan gerealiseerd te zijn tegen oktober 2012.

Wat betreft de commissies Erfgoed is een nieuw Cultureel-erfgoeddecreet in de maak dat in de loop van 2012 definitief wordt. Mogelijk worden de advies- en beoordelingscommissies naar aanleiding hiervan opnieuw samengesteld. De huidige commissies hebben een mandaat tot 2015.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal kandidaten met een fysieke beperking om te zetelen in de raad of commissie	Indien er kandidaten zijn maximaal redelijke aanpassingen aanbrengen	De commissies Kunsten worden benoemd voor vier jaar. Om de vier jaar wordt minstens de helft van de leden vervangen. Een lid kan maximaal twee mandaten vervullen. De commissies Erfgoed worden benoemd voor vijf jaar. Om de vijf jaar wordt minstens de helft van de leden vervangen. Een lid kan maximaal twee mandaten vervullen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Zorgen voor redelijke aanpassingen voor leden in de raad en/of commissie		

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Er dienen zich kandidaten aan te melden om uitvoering te kunnen geven aan deze actie.
Er dienen voldoende budgettaire middelen zijn om aanpassingen te kunnen doen aan de omgeving en/of instrumenten.

Ter uitvoering van het decreet van 5 mei 2006 houdende erkenning van de Vlaamse Gebarentaal de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal samenstellen, samenbrengen en ondersteunen

96

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen – Afdeling VOLC

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Noemi De Clercq

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Leefmilieu, Natuur en Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het ondersteunen van de werking van de adviescommissie Vlaamse Gebarentaal bij de uitvoering van haar opdrachten zoals omschreven in het decreet houdende de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De Vlaamse Gebarentaal is de natuurlijke taal die gebruikt wordt door dove en horende VGT-taligen in de Vlaamse Gemeenschap en in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Dove mensen behoren tot de linguïstisch-culturele minderheidsgroep waarvoor de Vlaamse Gebarentaal een identificerende rol speelt. Het decreet van 5 mei 2006 erkent de Vlaamse Gebarentaal en geeft opdracht aan een adviescommissie voor de Vlaamse Gebarentaal om adviezen uit te brengen en voorstellen te formuleren met alle aangelegenheden die betrekking hebben op of weerslag kunnen hebben op het gebruik van de Vlaamse Gebarentaal.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Waarnemen van het secretariaat van de commissie.

Zorgen voor de administratieve, logistieke en inhoudelijke ondersteuning van de commissie.

Ondersteuning bij opmaak van het jaarverslag van de adviescommissie.

In 2012 een openbare oproep lanceren tot kandidaatsstelling voor de samenstelling van de commissie vanaf 2013.

FASERING

Maandelijks bijeenkomsten van de commissie of subcommissies.

Najaar: selectie en aanstelling van de nieuwe leden van de adviescommissie.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal uitgebrachte adviezen		
Fase 2	Aantal bijeenkomsten van de adviescommissie		

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Het gebruik van VGT stijgt en is meer zichtbaar.		

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Aangezien de opdracht van de commissie beleidsdomeinoverschrijdend is en de adviezen zich richten tot meerdere leden van de Vlaamse Regering, is men voor de resultaten afhankelijk van het engagement en de beslissingen van verschillende ministers.

De cultuuroverheid zorgt in haar campagnes en brochures voor een correcte en niet-stereotype beeldvorming

97

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement, Kunsten en Erfgoed, IVA Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Gert Van Tittelboom, Rik Fabré, Katleen Van de Cruys

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap – Gender – Mensen in armoede –
Mensen met een etnisch-cultureel diverse achtergrond

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Doorbreken van stereotypering van personen met een handicap in de beeldcultuur. Dit levert een bijdrage aan de openheid en betrokkenheid van de bevolking ten aanzien van deze doelgroep.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Doorbreken van stereotype beeldvorming.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het Vlaams Ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media onderschrijft het belang van het doorbreken van stereotypering van personen met een handicap in de beeldcultuur. Het zal in 2012 extra aandacht besteden aan de beeldvorming in haar communicatie. Daarbij zal het de publicatie 'Voorbij het cliché – over genuanceerder beeldvorming' als leidraad gebruiken. De publicatie kan ter inspiratie dienen voor alle communicatoren van het ministerie. De publicatie zal dan ook gedeeld worden via het communicatieoverleg van het Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media dat de communicatieambtenaren van de entiteiten van het beleidsdomein verzamelt.

FASERING

Tijdens het communicatieoverleg van het Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media van maart 2012 zal de publicatie 'Voorbij het cliché – over genuanceerder beeldvorming' besproken worden en daarna ter inspiratie verspreid worden aan de communicatieambtenaren. Later kan per entiteit bekeken worden hoe de principes en ideeën uit de publicatie concreet kunnen worden toegepast in de communicatie van de entiteiten met hun doelgroepen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Bespreking publicatie 'Voorbij het cliché – over genuanceerder beeldvorming'		Maart 2012
Fase 2	Verspreiding publicatie 'Voorbij het cliché – over genuanceerder beeldvorming'		Voorjaar 2012
Fase 3	Toepassing principes en ideeën 'Voorbij het cliché – over genuanceerder beeldvorming' in de entiteiten		Najaar 2012

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Haalbaarheid en beschikbare tijd.

De cultuuroverheid zorgt ervoor dat personen met een handicap op een gelijkwaardige manier aangetrokken worden in het programma-aanbod of als spreker op studiedagen

98

BELEIDSDOMEIN

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement CJSM, Kunsten en Erfgoed, IVA Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Sofie Taghon, Jasmine Choua, Wim Bogaert

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Joke Schauvliege, Cultuur

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotype beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Doorbreken van stereotypering van personen met een handicap in de beeldcultuur. Dit levert een bijdrage aan de openheid en betrokkenheid van de bevolking ten aanzien van de doelgroep.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De inhoudelijke expertise bij mensen met een beperking komt nog te weinig aan bod op studiemomenten.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De cultuuroverheid gaat bij het organiseren van eigen studiedagen of evenementen actief op zoek naar inhoudelijke expertise van mensen met een beperking. Op deze manier draagt ze bij tot een genuanceerde beeldvorming waarbij mensen met een beperking niet enkel als hulpbehoevend worden voorgesteld maar evengoed een maatschappelijke bijdrage kunnen leveren.

FASERING

- Bij de inhoudelijke voorbereiding wordt gezocht naar sprekers met een beperking.
- Studiedagen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Inhoudelijke voorbereiding	Aantal gecontacteerde personen met een beperking	Vanaf 2012
Fase 2	Studiedagen	Aantal sprekers met een beperking op studiedagen	Vanaf 2012

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER PASCAL SMET

BEVOEGDHEID
ONDERWIJS

Impact VN-Verdrag en aftoetsing en afstemming relevante regelgeving

99

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING

Niet van toepassing.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Niet van toepassing.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In het besluitvormingsproces met betrekking tot het ontwerpdecreet betreffende leerzorg werd de impact van het VN-Verdrag onderzocht op de weigering van inschrijving bij aantonen van onvoldoende draagkracht door een gewone school, zoals opgenomen in het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I. Een aantal nieuwe regelingen opgenomen in het ontwerpdecreet betreffende leerzorg werden ook bekeken. Het Steunpunt Recht en Onderwijs (2009) formuleerde daarover een advies. Tijdens verdere besprekingen werden door de sociale partners (standpuntennota naar aanleiding van de resonantiegroepen leerzorg) nog een aantal vragen gesteld over de impact van het VN-Verdrag op het vlak van het inschrijvingsrecht, participatie(decreet), de privacy vereiste en autonomie en de gevolgen daarvan voor het decreet CLB, op bestaande en nieuw op te richten beroepsinstanties en de impact op andere sectoren die nauw verband houden met onderwijs (IJH, gehandicaptenzorg). Vanuit het algemene Vlaamse gelijkekansenbeleid (Gelijke Kansen in Vlaanderen) is eveneens een juridische analyse opgezet.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De geformuleerde aandachtspunten in verband met de impact van het VN-Verdrag verder verkennen.

De conclusies uit de juridische analyse van GKV onderzoeken op hun impact op het beleidsdomein onderwijs.

Verder blijven het advies van het Steunpunt Recht en Onderwijs en de jurisprudentie die in onderwijs maar ook in de andere beleidsdomeinen zal ontstaan, belangrijke uitgangspunten in functie van het uitwerken van beleidsmaatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Nieuwe regelgeving aftoetsen op haar consistentie met de principes van het VN-Verdrag.

FASERING

Fase 1:

- bijkomend advies vragen aan de dienst handicap van het CGKR over het voorontwerp van decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en de geformuleerde bedenkingen over de impact van het VN-Verdrag tijdens de resonantiegroepen leerzorg
- onderzoeken van de conclusies van de juridische analyse uitgevoerd op vraag van GKV op hun impact voor onderwijs
- opvolgen van jurisprudentie
- advies steunpunt Recht en Onderwijs als uitgangspunt blijven nemen voor de verdere uitwerking van maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en nieuwe regelgeving toetsen op overeenstemming met het VN-Verdrag

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Er is een advies van de dienst handicap van het CGKR	Advies	Najaar 2012
	Er is zicht op de impact van de conclusies uit de juridische analyse in opdracht van GKV	Nota met analyse	Najaar 2012
	Bij uitwerken van maatregelen wordt rekening gehouden met het advies Steunpunt en jurisprudentie	Analyse	Permanent
	Nieuwe regelgeving is afgetoetst	Analyse en advies	Permanent

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Meer duidelijkheid in verband met impact	Minder vragen en bedenkingen over impact	permanent

Basisartikel inschrijvingsrecht voor leerlingen met een handicap in het gewoon onderwijs

100

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken van een beleidskader dat de basis legt om de keuzemogelijkheid voor regulier onderwijs mogelijk te maken voor alle leerlingen met een handicap, waarbij handicap gezien wordt als een participatieprobleem.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Momenteel bestaat er een regeling over het recht op inschrijving in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een inschrijvingsverslag voor het buitengewoon onderwijs (type 8 uitgezonderd). Deze leerlingen hebben een recht op inschrijving maar schoolbesturen kunnen deze leerlingen inschrijven onder de ontbindende voorwaarde van het aantonen van onvoldoende draagkracht. Het schoolbestuur moet een aantal criteria in acht nemen voor het motiveren van die onvoldoende draagkracht. In het advies van het Steunpunt Recht en Onderwijs (2009) over de impact van artikel 24 van het VN-Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap werd gesteld dat deze bepaling op gespannen voet staat met het VN-Verdrag en wordt aanbevolen deze decretale bepaling in overeenstemming te brengen met de terminologie van het VN-Verdrag (redelijke aanpassingen versus (dis)proportionaliteit).

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het uitwerken van een nieuw basisartikel ter vervanging van het huidige draagkrachtartikel inzake de inschrijving van leerlingen met een verslag voor het buitengewoon onderwijs in een school voor gewoon onderwijs. We stemmen daarbij af op de terminologie van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Het nieuwe basisartikel zal onderdeel uitmaken van een ontwerp van decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften dat besproken zal worden met de sociale partners binnen het onderwijs (formele onderhandelingen) en later bediscussieerd in (de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen van) het Vlaams Parlement.

FASERING

Fase 1:

- het voorontwerp van decreet werd op 2 maart 2012 een eerste keer principieel goedgekeurd voor de VlaReg
- de VLOR gaf op 29 maart 2012 een advies
- najaar 2012 zal over de tekst formeel onderhandeld worden
- advies Raad van State
- bespreking in de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen en plenaire goedkeuring worden ten vroegste voorzien in eind 2012

Fase 2:

- communicatie en implementatie in 2013.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Nieuw inschrijvingsartikel is goedgekeurd.	Decretale bepaling	voorjaar 2013
Fase 2	De omzendbrief over het inschrijvingsrecht is aangepast	Omzendbrief	1/9/2013
	Er is gerichte communicatie naar scholen en ouders	Artikels in Klasse voor leraren, Klasse voor Ouders, Schooldirect en Lerarendirect	

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Een politiek/maatschappelijk debat is gevoerd over het inschrijvingsrecht onder het VN-Verdrag	Discussie en besluitvorming in de Commissie Onderwijs en Gelijke kansen van het Vlaams parlement	eind 2012
Fase 2	Scholen zijn geïnformeerd over het inschrijvingsrecht onder het VN-Verdrag	Alle scholen zijn bereikt via de omzendbrief	1/9/2013
	Scholen, leraren en ouders(ouderverenigingen) zijn geïnformeerd over het inschrijvingsrecht onder het VN-Verdrag	De abonnees van Klasse zijn bereikt. De 3 officiële koepels van ouderverenigingen en de belangenorganisaties van het informeel overleg in het kader van leerzorg zijn bereikt	

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.
Juridische toets door Raad van State.

Buitenschoolse hulp in kaart brengen

101

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken van een beleidskader dat de basis legt om de keuzemogelijkheid voor regulier onderwijs mogelijk te maken voor alle leerlingen met een handicap, waarbij handicap gezien wordt als een participatieprobleem.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

We stellen vast dat het gebruik van buitenschoolse hulpverlening exponentieel toeneemt. In 12 jaar tijd steeg het aantal terugbetalingen voor logopedie met 43 procent (in 1998 deed het Riziv 2.697.904 terugbetalingen, in 2010 kwamen daar meer dan 1 miljoen terugbetalingen bij). Het totaal budget voor terugbetalingen bedraagt 70 miljoen euro. Ruim 85 procent van de terugbetalingen is voor behandelingen bij kinderen jonger dan 14 jaar. Deze evolutie wordt in vraag gesteld.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Verkennen van de exponentiële stijging van de buitenschoolse hulpverlening is overleg met de Vlaamse minister bevoegd voor welzijn, de sector van de ambulante revalidatie en zelfstandige therapeuten (logopedisten) en de Centra voor leerlingenbegeleiding.

FASERING

Fase 1:

- Overleg met VVL en CLBsector
- Overleg met de CAR
- Overleg met Vlaamse en federale overheid

Fase 2:

→ dieper onderzoek naar de achterliggende beweegredenen voor gebruik van buitenschoolse hulpverlening bij diverse actoren

Fase 3: uitwerken van maatregelen om in te grijpen op het fenomeen

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Het overleg heeft plaatsgevonden	→ Nota met eerste analyse van de problematiek → Eerste gegevensuitwisseling → Gezamenlijke communicatie naar CLB's, scholen en therapeuten → Permanente monitoring afwezigheden revalidatie	Begin 2013 Doorlopend
Fase 2	Het OBPWO is opgestart	Onderzoeksovereenkomst werd afgesloten	Voorjaar 2013
Fase 3	Bijkomende beleidsmaatregelen zijn uitgewerkt	Regelgeving	Schooljaar 2013-2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Sectoroverschrijdende afspraken over inzetten buitenschoolse hulp	Alle scholen, CLB's en therapeuten aangesloten bij VVL zijn geïnformeerd	Begin 2013
Fase 2	Problematiek wordt wetenschappelijk onderzocht	Onderzoeksrapport	Tegen eind 2013
Fase 3	Er werden bijkomende beleidsmaatregelen genomen	Regelgeving	Schooljaar 2013-2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de diverse actoren.

Goedkeuring OBPWO onderzoek.

Financiële tussenkomsten classificerende diagnose

102

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken van een beleidskader dat de basis legt om de keuzemogelijkheid voor regulier onderwijs mogelijk te maken voor alle leerlingen met een handicap, waarbij handicap gezien wordt als een participatieprobleem.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Een van de dringende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften is komen tot meer kwaliteitsvolle diagnostiek voor het toekennen van een type van buitengewoon onderwijs. Voor een aantal problemen kan het CLB zelf de classificerende diagnose stellen. Voor andere (o.a. autismespectrumstoornis, gedrags- en emotionele stoornissen...) kan het CLB alleen een ernstig vermoeden van een stoornis vaststellen maar moet de classificerende diagnose door een gespecialiseerde dienst gesteld worden. Deze procedure kan leiden tot bijkomende kosten voor de ouders.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn en de federale overheid (RIZIV) worden de persoonlijke financiële tussenkomsten in kaart gebracht die vandaag gevraagd worden voor classificerende diagnoses die niet door het CLB, maar door externe gespecialiseerde diensten gesteld moeten worden. Na de probleemverkenning wordt een oplossing uitgewerkt voor die tussenkomsten die door hun hoogte een drempel kunnen betekenen voor ouders op voorwaarde dat het CLB betrokken is bij het handelingsgericht diagnostisch proces om te komen tot een ernstig vermoeden van een stoornis.

FASERING

Fase 1. Overleg met de sector om financiële tussenkomsten bij externe classificerende diagnoses in beeld te brengen

Fase 2. Overleg op Vlaams en federaal niveau met het oog op het formuleren van oplossingen zodat er geen financiële drempels zijn voor ouders om een classificerende diagnose te bekomen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Het overleg heeft plaatsgevonden	Nota met analyse van de problematiek	Voor eind 2012
Fase 2	Het overleg heeft plaatsgevonden en er zijn oplossingen uitgewerkt	Regeling om financiële tussenkomsten voldoende te compenseren	2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Budgettaire middelen.

Handelingsgericht diagnostisch voortraject via CLB.

Gepaste maatregelen en handelingsgericht werken

103

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken van een beleidskader dat de basis legt om de keuzemogelijkheid voor regulier onderwijs mogelijk te maken voor alle leerlingen met een handicap, waarbij handicap gezien wordt als een participatieprobleem.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De toelatingsvoorwaarden voor het buitengewoon basisonderwijs worden aangevuld met een aantal elementen die de onderwijsomgeving moeten kenmerken om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen die men voor ogen heeft, of deze leerlingen al of niet het gemeenschappelijk curriculum kunnen volgen, dan wel nood hebben aan een individueel curriculum en wat de rol daarin is van gepaste maatregelen. Onder gepaste maatregelen verstaan we het inzetten van stimulerende, remediërende, differentierende, compenserende en dispenserende maatregelen.

De oriëntering moet gebeuren op basis van een proces van handelingsgericht samenwerken tussen school en Centrum voor Leerlingenbegeleiding. Hiermee wordt bedoeld dat het pedagogisch-didactisch handelen in de school vorm gegeven wordt op een systematische, planmatige en transparante wijze die vertrekt van een duidelijke visie die gekozen en gedragen wordt door het schoolteam. Ze is gericht op het formuleren van haalbare en bruikbare adviezen voor de onderwijspraktijk. De leerling, de ouders, het onderwijspersoneel, schoolinterne en school-externe ondersteuners werken daarvoor nauw en constructief samen. De specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen en de ondersteuningsbehoeften van het onderwijspersoneel en ouders staan centraal. De aandacht is daarbij gericht op mogelijkheden en positieve factoren.

De leerling wordt in zijn context bekeken met aandacht voor de wisselwerking en wederzijdse beïnvloeding van het individu en de omgeving.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De principes van HGW en het nemen van gepaste maatregelen worden ingeschreven in de opdracht van scholen, CLB en decreet kwaliteit.

FASERING

Fase 1:

- het voorontwerp van decreet werd op 2 maart 2012 een eerste keer principieel goedgekeurd voor de VlaReg
- de VLOR gaf op 29 maart 2012 een advies
- najaar 2012 zal over de tekst formeel onderhandeld worden
- advies Raad van State
- bespreking in de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen en plenaire goedkeuring worden ten vroegste voorzien eind 2012

Fase 2:

- communicatie en implementatie in 2013.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Principes van HGW en nemen van gepaste maatregelen zijn ingeschreven in decreet basisonderwijs, codex secundair, decreet CLB en decreet kwaliteit.	Decretale bepaling	Voorjaar 2013
Fase 2	De omzendbrieven zijn aangepast.	Omzendbrief	1/9/2013
	Er is gerichte communicatie naar scholen, CLB's en ouders	Artikels in Klasse voor leraren, Klasse voor Ouders, Schooldirect en Lerarendirect	

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Er is consensus over de nieuwe bepalingen	Akkoord van de sociale partners en goedkeuring in Vlaams Parlement	Eind 2012
Fase 2	Scholen, CLB en ouders zijn geïnformeerd over de nieuwe bepalingen	→ Alle scholen zijn bereikt via de omzendbrief → De abonnees van Klasse zijn bereikt. → De 3 officiële koepels van ouderverenigingen en de belangenorganisaties van het informeel overleg in het kader van leerzorg zijn bereikt	1/9/2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.

Toelatingsvoorwaarden buitengewoon onderwijs aanvullen

104

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken van een beleidskader dat de basis legt om de keuzemogelijkheid voor regulier onderwijs mogelijk te maken voor alle leerlingen met een handicap, waarbij handicap gezien wordt als een participatieprobleem.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De nieuwe visie op handicap ziet handicap niet louter als een persoonlijk probleem maar als een afstemmingsprobleem tussen de omgeving (in geval van onderwijs is dat de klas- en schoolcontext of de onderwijsomgeving) en de specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de jongere. De beperkingen in de participatiemogelijkheden aan het onderwijs staan centraal. Een beoordeling van specifieke onderwijsbehoeften in het kader van een oriëntering naar het buitengewoon onderwijs moet daarom gebaseerd zijn op een inschatting van dat afstemmingsprobleem. Momenteel worden bij een oriëntering naar het buitengewoon onderwijs de problemen voornamelijk op basis van de stoornisgebonden typologie beoordeeld. Dit legt de focus te eenzijdig op de stoornissen en problemen bij de leerlingen en gaat voorbij aan de aanpassingen aan de onderwijsomgeving die nodig zijn om aan die noden tegemoet te komen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De toelatingsvoorwaarden voor het buitengewoon basisonderwijs worden aangevuld met een aantal elementen die de onderwijsomgeving moeten kenmerken om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen die men voor ogen heeft, of deze leerlingen al of niet het gemeenschappelijk curriculum kunnen volgen, dan wel nood hebben aan een individueel curriculum

en wat de rol daarin is van gepaste maatregelen. Onder gepaste maatregelen verstaan we het inzetten van stimulerende, remediërende, differentiërende, compenserende en dispenserende maatregelen.

FASERING

Fase 1:

- het voorontwerp van decreet werd op 2 maart 2012 een eerste keer principieel goedgekeurd voor de VlaReg
- de VLOR gaf op 29 maart 2012 een advies
- najaar 2012 zal over de tekst formeel onderhandeld worden
- advies Raad van State
- bespreking in de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen en plenaire goedkeuring worden ten vroegste voorzien eind 2012

Fase 2:

- communicatie en implementatie in 2013.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Nieuw artikel over de toelatingsvoorwaarden buitengewoon onderwijs is goedgekeurd.	Decretale bepaling	Voorjaar 2013
Fase 2	De omzendbrief is aangepast	Omzendbrief	1/9/2013
	Er is gerichte communicatie naar scholen en ouders	Artikels in Klasse voor leraren, Klasse voor Ouders, Schooldirect en Lerarendirect	

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Er is consensus over de nieuwe toelatingsvoorwaarden	Akkoord van de sociale partners en goedkeuring in Vlaams Parlement	Eind 2012
Fase 2	Scholen zijn geïnformeerd over de nieuwe toelatingsvoorwaarden	Alle scholen zijn bereikt via de omzendbrief	1/9/2013
	Scholen, leraren en ouders(ouderverenigingen) zijn geïnformeerd over de nieuwe toelatingsvoorwaarden	De abonnees van Klasse zijn bereikt. De 3 officiële koepels van ouderverenigingen en de belangenorganisaties van het informeel overleg in het kader van leerzorg zijn bereikt	

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.

Tweedelijns inclusienetwerk

105

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken van een beleidskader dat de basis legt om de keuzemogelijkheid voor regulier onderwijs mogelijk te maken voor alle leerlingen met een handicap, waarbij handicap gezien wordt als een participatieprobleem.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De regeling over het recht op inschrijving in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een inschrijvingsverslag voor het buitengewoon onderwijs (type 8 uitgezonderd) zal in overeenstemming gebracht worden met de filosofie en terminologie van het VN-Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap (redelijke aanpassingen versus (dis)proportionaliteit). Bij de concrete vertaling daarvan in particuliere situaties kunnen en zullen nog heel wat vragen rijzen bij de direct betrokkenen (ouders, school, CLB). Het voorzien in een tweedelijns inclusienetwerk kan aan die nood tegemoet komen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Voorzien in een tijdelijk, tweedelijns inclusienetwerk, waar scholen, ouders en CLB bij inschrijving in een school en tijdens de schoolloopbaan terecht kunnen met vragen over het afwegingsproces redelijke aanpassingen versus (dis)proportionaliteit. We voorzien daartoe, in de schoot van het Samenwerkingsverband van netgebonden pedagogische begeleidingsdiensten (SNPB vzw), in een team bestaande uit 1 FTE medewerker per provincie en 1 FTE coördinator op Vlaams niveau. De medewerkers en de coördinator worden geselecteerd op hun kennis van en inzicht in het VN-Verdrag en hun praktijkervaring rond inclusie vanuit opleiding, onderzoek...

FASERING

Fase 1. Schooljaar 2012-2013 (regelgevend proces)

Fase 2. Schooljaar 2013-2014 (netwerk is operationeel)

Fase 3. Informatie en communicatie

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Er is een juridisch kader voor de opstart van het inclusienetwerk	Besluit Vlaamse Regering	Tegen zomer 2013
Fase 2	Het netwerk is operationeel	Team is ingebed in de werking van SNPBvzw	Schooljaar 2013-2014
Fase 3	Er is gerichte communicatie naar scholen, ouders en CLB	Artikels in Klasse voor leraren, Klasse voor Ouders, Schooldirect en Lerarendirect	Vanaf start inclusienetwerk

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Een politiek/maatschappelijk debat is gevoerd over de wenselijkheid van een inclusienetwerk	Discussie en besluitvorming op niveau Vlaamse Regering	Voor zomerreces 2013
Fase 2	Ouders, scholen en CLBmedewerkers doen beroep op het netwerk	Monitoring van het aantal 'consultaties' van het netwerk	Vanaf start inclusienetwerk
Fase 3	Scholen, ouders(ouderverenigingen) en CLB's zijn geïnformeerd over het inclusienetwerk	Alle scholen zijn bereikt via omzendbrief en communicatieinstrumenten zoals SD/LD De abonnees van Klasse zijn bereikt. De 3 officiële koepels van ouderverenigingen en de belangenorganisaties van het informeel overleg in het kader van leerzorg zijn bereikt	Vanaf start inclusienetwerk

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Budgettaire ruimte voor: loonkost 6FTE + werkingsmiddelen.

Versterken van de rechtsbeschermings-procedure

106

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken van een beleidskader dat de basis legt om de keuzemogelijkheid voor regulier onderwijs mogelijk te maken voor alle leerlingen met een handicap, waarbij handicap gezien wordt als een participatieprobleem.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De Commissie inzake Leerlingenrechten is bevoegd om uitspraken te doen in situaties waar na bemiddeling in het lokaal overlegplatform geen consensus kon worden bereikt over weigeringen op basis van draagkracht. In het advies van het Steunpunt Recht en Onderwijs (2009) over de impact van artikel 24 van het VN-Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap werd gesteld dat: "Rekening houdende met deze zogenaamde 'standstill' clause in artikel 4.4 en 4.5 van het VN-Verdrag kan Vlaanderen het reeds bestaande systeem van rechtsbescherming (zoals het beroep op de LOP en de Commissie Leerlingenrechten bij inschrijving in een school)... niet zonder meer terugschroeven of afschaffen tenzij door het te vervangen door een systeem dat een betere rechtsbescherming zou bieden dan de reeds bestaande systemen en maatregelen." Op niveau van de Vlaamse Regering werd afgesproken om de rechtsbeschermingsprocedure te versterken door de bevoegdheden, samenstelling en de gevolgen van beslissingen van de Commissie inzake Leerlingenrechten bij te sturen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het uitwerken van een nieuwe decretale regeling inzake rechtsbescherming door:

- personen met een handicap (of organisatie die hen vertegenwoordigt) structureel deel te laten uitmaken van de bemiddelingscel van de lokale overlegplatforms,
- de samenstelling van de Commissie inzake Leerlingenrechten uit te breiden met vertegenwoordigers van onderwijsverstrekkers, personeelsorganisaties en personen met een handicap (of organisatie die hen vertegenwoordigt)
- de Commissie inzake leerlingenrechten te belasten met een beoordeling van dossiers ten gronde ipv marginale toetsing
- de Commissie inzake leerlingenrechten bevoegdheid te geven met betrekking tot dossiers van (dis)proportionaliteitsafweging tijdens de schoolloopbaan en niet alleen bij inschrijving
- de Commissie inzake leerlingenrechten bevoegdheid te geven om dossiers te signaleren aan het onafhankelijk orgaan in toepassing van artikel 40 van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid en in toepassing van artikel 33.2 van het Verdrag van de Verenigde Naties van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap.

De nieuwe regeling zal onderdeel uitmaken van een ontwerp van decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften dat besproken zal worden met de sociale partners binnen het onderwijs (formele onderhandelingen) en later bediscussieerd in (de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen van) het Vlaams Parlement.

FASERING

Fase 1:

- het voorontwerp van decreet werd op 2 maart 2012 een eerste keer principieel goedgekeurd voor de VlaReg
- de VLOR gaf op 29 maart 2012 een advies
- najaar 2012 zal over de tekst formeel onderhandeld worden
- advies Raad van State
- bespreking in de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen en plenaire goedkeuring worden ten vroegste voorzien eind 2012

Fase 2:

- verdere uitvoering via BVR (samenstelling LOP en Commissie inzake Leerlingenrechten)

Fase 3:

Communicatie naar scholen, ouders, lokale overlegplatforms en Commissie inzake Leerlingenrechten

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Nieuwe decretale regeling is goedgekeurd.	Decretale bepaling	Voorjaar 2013
Fase 2	De uitvoeringsbesluiten zijn goedgekeurd	Besluit van de Vlaamse Regering en aanpassing omzendbrief(ven).	1/9/2013

Fase 3	Er is gerichte communicatie naar scholen, ouders, lokale overlegplatforms en Commissie inzake leerlingenrechten	Artikels in Klasse voor leraren, Klasse voor Ouders, Schooldirect en Lerarendirect	1/9/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Een politiek/maatschappelijk debat is gevoerd over de versterkte rechtsbeschermingsprocedure	Discussie en besluitvorming in de Commissie Onderwijs en Gelijke kansen van het Vlaams parlement	Eind 2012
Fase 2	De participatie van PMH of organisatie die hen vertegenwoordigt in LOP's en CLR is gerealiseerd	In alle LOP's en de CLR scholen zijn PMH of organisatie die hun vertegenwoordigt betrokken	1/9/2013
Fase 3	Scholen, leraren, ouders (ouderverenigingen) en LOP's zijn geïnformeerd over de nieuwe rechtsbeschermingsprocedure	→ De abonnees van Klasse zijn bereikt. → De 3 officiële koepels van ouderverenigingen en de belangenorganisaties van het informeel overleg in het kader van leerzorg zijn bereikt → Alle LOP's zijn geïnformeerd → Er werd overlegd met de CLR	1/9/2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.

Juridische toets door Raad van State.

Beschikbaarheid van PMH of organisaties die hen vertegenwoordigen om de taken op te nemen.

Het samen met de betrokkenen en hun organisaties, in kaart brengen en aansluitend weg-nemen van de drempels die de toegang tot levenslang leren bemoeilijken voor personen met een handicap

107

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Patrick Willems

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Ontwikkelen van een referentiekader voor de uitbouw van inclusief hoger onderwijs.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Deze actie hangt samen met de regelgevende acties die genomen worden naar aanleiding van de implementatie van het VN-verdrag van 13 december 2006. In samenspraak met het Steunpunt voor Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO), de hogeronderwijsinstellingen, wetenschappelijke experts en studenten met functiebeperkingen, zal bekeken worden in hoeverre de bestaande dienstverlening strookt met de bepalingen van het VN-verdrag van 13 december 2006 en met het regelgevend kader dat naar aanleiding hiervan door de Vlaamse regering uitgewerkt is. De bedoeling is dat knelpunten opgelijst worden en dat gezocht wordt naar oplossingen. Er komt overleg over onder meer de rol van GON in het hoger onderwijs, de problematiek van leerstoornissen in het hoger onderwijs en doventolkondersteuning.

FASERING

Momenteel wordt onderzocht of een OBPWO-onderzoek aan deze problematiek kan gewijd worden. Nadat hierover een beslissing is genomen, zal een verdere fasering uitgewerkt worden.

Uitwerken van een set van decretale bepalingen, afgestemd op de benadering voor het leerplichtonderwijs, voor de afstemming van de regelgeving hoger onderwijs op de principes van het VN-verdrag

108

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Patrick Willems

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Ontwikkelen van een referentiekader voor de uitbouw van inclusief hoger onderwijs.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De eerste paragraaf van artikel 24 van het VN-verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap voorziet in een recht op een inclusief onderwijssysteem op alle niveaus. De tweede paragraaf van hetzelfde artikel verduidelijkt dat dit in de praktijk betekent dat studneten met functiebeperkingen recht hebben op redelijke aanpassingen, naargelang de behoefte van de persoon in kwestie.

Het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsdecreet bestempelt het weigeren van redelijke aanpassingen in een onderwijscontext reeds als discriminatie.

Binnen de huidige regelgeving voor het hoger onderwijs stelt artikel II.6 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling dat besturen maatregelen nemen om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs te waarborgen ten aanzien van studenten met een

handicap of chronische ziekte en ten aanzien van studenten uit objectief af te bakenen bevolkingsgroepen waarvan de deelname aan het hoger onderwijs beduidend lager is dan deze van andere bevolkingsgroepen. Doel van deze maatregelen is de gelijke behandeling van studenten. Maatregelen impliceert ook de mogelijkheid tot maatregelen van corrigerende ongelijkheid.

Het artikel II.6 zoals het nu geschreven is, heeft in het licht van de bepalingen van het VN-verdrag drie tekortkomingen:

1. De in artikel II.6. gehanteerde definitie van 'handicap' komt noch overeen met de bepalingen van het VN-verdrag, noch met de definitie uit het Vlaamse gelijkekansen en gelijkebehandelingsdecreet, noch beantwoordt ze aan de door de Vlor gebruikte definitie in haar advies van 13 juni 2006 over inclusief hoger onderwijs en haar advies over de invulling van het VN-verdrag voor gelijke rechten voor personen met een handicap voor het Vlaamse hoger onderwijs. Men spreekt in het hoger onderwijs ook stevast over 'functiebeperkingen' en niet over 'handicap'.
2. Het VN-verdrag stelt het recht op redelijke aanpassingen voor personen met een handicap centraal. Het huidige artikel II.6 gaat niet zo ver. 'Besturen nemen maatregelen' is affirmatief, maar daar staat meteen tegenover dat 'maatregelen van corrigerende ongelijkheid' slechts mogelijk zijn. Echter, wat zijn faciliteiten ten aanzien van studenten met functiebeperkingen anders dan maatregelen van corrigerende ongelijkheid? Of een student met functiebeperkingen redelijke aanpassingen krijgt en welke, hangt dus nog af van de goodwill vanuit de instelling. Maatregelen van corrigerende ongelijkheid zijn ten aanzien van studenten met functiebeperkingen een gunst in plaats van een recht. En dit is strijdig met de bepalingen van het VN-verdrag. Dat we in de praktijk met een gunstregime zitten blijkt alleen al uit het feit dat aan de meeste (alle?) universiteiten en hogescholen individuele docenten de redelijke aanpassingen door het instellingsbestuur aan de student toegekend op basis van attestering van een functiebeperking, toch kunnen weigeren toe te passen;
3. Bovendien worden de in artikel II.6 vermelde 'maatregelen om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs –in materiële en immateriële zin- te waarborgen', niet verder omschreven. Het VN-verdrag geeft nochtans de duidelijke invulling dat maatregelen ten aanzien van studenten met functiebeperkingen 'redelijke aanpassingen' moeten zijn die de 'daadwerkelijke participatie' in het hoger onderwijs mogelijk maken. Het verdrag geeft ook een omschrijving van 'redelijke aanpassingen'.

Het gebrek aan kadering van het begrip 'maatregelen' en de afwezigheid van een omschrijving van het begrip 'redelijke aanpassingen' in de hogeronderwijsregelgeving leidt in de praktijk tot betwistingen en onzekerheid.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het gaat concreet over :

1. een decretale verankering van het recht op redelijke aanpassingen voor studenten met functiebeperkingen in de hogeronderwijsregelgeving door artikel II.6 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositie aan te passen;
2. het opnemen in het onderwijs- en examenreglement van de procedures die de instellingen ontwikkelen om dit recht op redelijke aanpassingen te garanderen, bijvoorbeeld door wijziging van artikel 77 en 78 van het decreet van 7 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
3. het inschrijven van het recht van de instelling om aanpassingen te weigeren indien ze deze als niet-redelijk beschouwd en het bepalen van de beroepsmogelijkheden van de student tegen deze weigering, door wijziging van onder meer artikel 52 van het decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende onderwijsmaatregelen.

Deze aanpassingen die het recht van de student op redelijke aanpassingen inschrijft, zullen gerealiseerd worden hetzij via Onderwijsdecreet XXIII, hetzij via het decreet over leerzorg.

FASERING

Beide decreten zijn momenteel in behandeling. De onderhandelingen voor beide decreten zijn voorlopig gepland voor einde mei 2012. Als hier overeenstemming bereikt wordt, volgt een stemming in het Vlaams Parlement in het najaar.

De maatregelen gaan ten vroegste in op 1 september 2013.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Of 1 september 2013 zal gehaald worden, hangt af van de overeenstemming bereikt tijdens de onderhandelingen en een tijdige definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement van hetzij het Onderwijsdecreet XXII, hetzij het Decreet Leerzorg.

Actieplan afstandsleren

109

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Horizontaal Beleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Nathalie Verstraete

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap – Alle leerlingen/cursisten/studenten, met bijzondere aandacht voor specifieke kansengroepen zoals werklozen, gedetineerden, zieken, ...

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het reguliere aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

- Kwaliteitsvol afstandsleren voor volwassenen verder uitbouwen en de externe kwaliteitszorg verder uitbouwen.
- De participatie aan het hoger onderwijs verhogen, in het bijzonder van jongeren uit kansengroepen.
- Het tweedekansonderwijs (TKO) en de werking van de examencommissie bijsturen.
- Participatie aan levenslang leren verhogen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Afstandsleren is een leerproces waarbij het leren op afstand gebeurt. Meestal vormt het een onderdeel van gecombineerd leren waarbij het leerproces voor een deel onder direct toezicht van een leraar, opleider of begeleider gebeurt.

Om de interne en externe kwaliteit van afstandsleren in Vlaanderen verder uit te bouwen, willen we de samenwerking tussen de actoren binnen de volwasseneneducatie stimuleren.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De bedoeling is te komen tot gemeenschappelijke acties ter bevordering van afstandsleren binnen de kwalificerende opleidingen van volwassenenonderwijs en -educatie, hoger onderwijs, VDAB, Syntra Vlaanderen en het sociaal-cultureel volwassenenwerk en hoe dit financieel ondersteund kan worden. Mogelijke acties zijn het delen van technologie en leermaterialen en de ontwikkeling en gebruik van instrumenten voor cursistenbegeleiding en e-assessmentinstrumenten.

FASERING

1. opstart projectteam en werkgroepen met als partners AKOV, Inspectie, Departement Onderwijs en Vorming, Departement Werk en Sociale Economie, VDAB, Syntra Vlaanderen
2. opstellen samenwerkingscharter en actieplan
3. uitrol concrete acties

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	-	Werking	2011
Fase 2	-	Prioritering Samenwerkingscharter Actieplan	2012
Fase 3	-	Acties	2012-2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Akkoord tussen verschillende betrokkenen.
Inzet in uitrol van verschillende betrokkenen.

Toekenning dyslexiesoftware

110

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Bijzondere aandacht besteden aan de taalvaardigheidsontwikkeling bij kinderen, jongeren en volwassenen die problemen hebben (dyslexie, doofheid...) met de verwerving van gesproken en geschreven Nederlands.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Sinds 2009 is het beleidsdomein Onderwijs en Vorming bevoegd voor de toekenning van gratis dyslexiesoftware aan scholen. Het werkt hiervoor samen met SNPBVzw, het Samenwerkingsverband van Netgebonden Pedagogische begeleidingsdiensten.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Continueren van de jaarlijkse subsidie aan SNPBVzw voor de toekenning van gratis dyslexiesoftware. Onderdeel van het project is het opvolgen van de implementatie en de professionaliseringsbehoeften.

Continueren van de detachering aan die's-lekti-kus vzw voor ondersteuning van het onderwijsveld in het omgaan met leerstoornissen, dyslexie in het bijzonder.

FASERING

Fase 1. Continueren van de jaarlijkse subsidie aan SNPBVzw.

Fase 2. Continueren van de detachering voor inhoudelijke ondersteuning.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De subsidie is toegekend.	Subsidiebesluit	Jaarlijks
Fase 2	De detachering is toegekend	Beslissing	Schooljaar 2012-2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De subsidie werd aangewend voor een maximaal aantal pakketten	Ongeveer 70 scholen worden jaarlijks bereikt	Jaarlijks
Fase 2	Er is een verslag met de verantwoording van de ondernomen acties	Een voldoende aantal professionaliseringsinitiatieven in verhouding tot de 1 FTE detachering	2012-2013

Specifieke begeleiding zieke kinderen

111

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het uitwerken van een beleidskader om het bestaande aanbod van het buitengewoon onderwijs structureel te verbeteren, en te herpositioneren in de geest van het VN-Verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In het onderwijs bestaan er verschillende ondersteuningsmaatregelen voor zieke kinderen en jongeren: type 5 onderwijs, K-diensten, tijdelijk en permanent onderwijs aan huis. Toch blijven er nog specifieke situaties waarbij de leerlingen met de bestaande maatregelen niet of moeilijk bereikt kunnen worden. Initiatieven van afstandsonderwijs spelen daar op in (bv. bednet).

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

We willen de mogelijkheden van specifieke begeleiding van zieke kinderen en jongeren stimuleren en de mogelijkheden onderzoeken om deze specifieke begeleiding als recht in te schrijven in de regelgeving.

FASERING

Fase 1. Analyse van de mogelijkheden van specifieke begeleiding en hoe deze een plaats in de regelgeving kunnen krijgen.

Fase 2. Afhankelijk van de analyse verdere consolidering via regelgeving.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De analyse werd uitgevoerd	Rapport met aanbevelingen	Voorjaar 2013
Fase 2	Er zijn voorstellen voor consolidering via regelgeving	Nota	Vanaf schooljaar 2013-2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.
Beschikbare budgettaire ruimte.

Uitbreiding type 5

112

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het uitwerken van een beleidskader om het bestaande aanbod van het buitengewoon onderwijs structureel te verbeteren, en te herpositioneren in de geest van het VN-Verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Momenteel kan buitengewoon onderwijs type 5 uitsluitend georganiseerd worden in ziekenhuisscholen en preventoria. Toch zijn er nog andere residentiële settings waar kinderen en jongeren langere tijd verblijven waardoor ze niet voltijds naar een school kunnen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De doelgroep van type 5 onder bepaalde voorwaarden uitbreiden naar andere residentiële settings.

FASERING

Fase 1. Voorzien in een decretale bepaling waardoor het type 5 onder bepaalde voorwaarden georganiseerd kan worden in residentiële settings.

Fase 2. Afronden van verkenning van “recht op leren” met het oog op het vastleggen van criteria voor oprichting van bijkomend type 5 aanbod.

Fase 3. Effectief realiseren van type 5 aanbod in residentiële voorzieningen die aan de gestelde criteria voldoen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De decretale bepaling is goedgekeurd	Decreet	Voorjaar 2013
Fase 2	De verkenning is afgerond	Nota	Juni 2012
	De criteria zijn vastgelegd	BVR	In de loop van 2013
Fase 3	Er is bijkomend aanbod	BVR	Vanaf schooljaar 2013-2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Goedkeuring decreet en BVR
Beschikbare budgettaire ruimte.

Opdracht en omkadering van bestaande ziekenhuisscholen evalueren

113

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het uitwerken van een beleidskader om het bestaande aanbod van het buitengewoon onderwijs structureel te verbeteren, en te herpositioneren in de geest van het VN-Verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De ziekenhuisscholen hebben in het verleden een aantal knelpunten aangehaald in verband met hun opdracht en omkadering (o.a. gebrek aan paramedisch kader, geen autonome secundaire scholen type 5...).

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

We willen op basis van een evaluatie van de opdracht en omkadering van de ziekenhuisscholen komen tot een goede inventaris van de knelpunten en verwachtingen. Rekening houdend met de budgettaire beperkingen zal stapsgewijze een oplossing geboden worden aan de vastgestelde en terechte noden.

FASERING

Fase 1. Op basis van bestaande informatie aanwezig op het departement de verwachtingen geformuleerd door de ziekenhuisscholen in kaart brengen.

Fase 2. Formuleren van een oplossing voor de programmatie van autonome secundaire scholen type 5 + aanpassen regelgeving

Fase 3. Stappenplan om de resterende knelpunten voor ziekenhuisscholen en K-diensten op te lossen

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Er is een inventaris van de knelpunten	Nota met een analyse van de problematiek	Tegen 1/1/2013
Fase 2	Er is een oplossing voor de programmering van autonome secundaire scholen type 5.	Decreet + BVR	Tegen 1/1/2013
	De regelgeving is aangepast		
Fase 3	Er is een stappenplan met concrete maatregelen	Stappenplan	Vanaf 1/9/2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de diverse actoren.
Goedkeuring regelgeving.
Budgettaire ruimte.

Programmatie bijkomend aanbod buitengewoon onderwijs

114

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 3

Het wegwerken van tekorten in de bestaande ondersteuning.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het uitwerken van een beleidskader om het bestaande onderwijsaanbod voor leerlingen met een handicap te stroomlijnen, zodat hiaten in het aanbod in beeld komen (zoals voor leerlingen met autismespectrumstoornissen en met zeer ernstige en meervoudige beperkingen) en een structuur ontstaat om toekomstige ontwikkelingen op te enten.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Uit de praktijktest leerzorg is gebleken dat de typologie van het buitengewoon onderwijs nog maar ten dele de populatie van leerlingen die in de verschillende types zijn ingeschreven, dekt. Voorbeeld bij uitstek is type 7 waar heel wat leerlingen met een autismespectrumstoornis zijn ingeschreven. Er is nood aan duidelijkheid en aan een meer transparante diagnostiek. Het ontwerpdecreet betreffende dringende en andere maatregelen wordt aangegrepen om een type 9 van buitengewoon onderwijs te creëren voor leerlingen met een autismespectrumstoornis die geen matig tot diep verstandelijke beperking hebben. Deze leerlingen zitten nu, bij gebrek aan een eigen type, verspreid over de verschillende andere types. De praktijk vandaag toont aan dat leerlingen met ASS in alle types worden opgenomen en dat een oplossing onder de vorm van een erkenning van de plaats van leerlingen met ASS binnen de typologie aangewezen is.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het beter definiëren van de types van buitengewoon onderwijs en het voorzien in een type 9 voor leerlingen met autismespectrumstoornissen die geen matig tot diep verstandelijke beperking hebben en voor zover ze niet (meer) kunnen participeren in het gewoon onderwijs.

Daartoe voorzien we in een kwaliteitsvolle programmatieprocedure (voor alle types van buitengewoon onderwijs).

FASERING

Fase 1. Decretaal bepalen van type 9 en programmatieprocedure.

Fase 2. Effectief laten programmeren van scholen op basis van een programmatieprocedure.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Er is een decretale basis voor type 9 en een programmatieprocedure	Decretale bepaling	Voorjaar 2013
Fase 2	Effectieve programmatie van aanbod buitengewoon onderwijs	BVR	Vanaf 2013-2014 (ten vroegste)

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Duidelijk juridisch kader	Betere plaats van leerlingen met ASS binnen het buitengewoon onderwijs	Voorjaar 2013
Fase 2	Scholen programmeren een aanbod voor leerlingen met ASS	Leerlingen met ASS in buitengewoon onderwijs vinden voldoende mogelijkheden binnen het nieuwe type	Vanaf 2013-2014 (ten vroegste)

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.

Juridische toets door Raad van State.

Budgettaire mogelijkheden.

Speciale Onderwijsleermiddelen

115

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap voor Onderwijsdiensten – Afdeling Scholen Basisonderwijs en CLB en
Departement Onderwijs en Vorming

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Daphne Rombauts

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Beter op elkaar afstemmen en optimaliseren van de toekenningprocedures en –criteria voor speciale onderwijsleermiddelen (SOL) door onderwijs en voor de toekenning van hulpmiddelen door het VAPH.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Zowel bij AgODi als bij het VAPH komt men meer en meer tot de vaststelling dat er nood is aan overleg met elkaar over een betere afstemming van de bestaande subsidieregelingen op elkaar. Wegens de vele raakvlakken die er zijn, is er grote behoefte aan duidelijke afspraken die door beide partijen zonder wezenlijke interpretatieverschillen kunnen worden toegepast. Hiermee kan worden vermeden dat ouders en leerlingen door de ene instantie naar de andere worden verwezen en daar dan weer te horen krijgen dat de eerste instantie in feite bevoegd is. Dit wekt terecht onbegrip en ongenoegen op bij diegenen die eerst en vooral duidelijkheid vragen over de mogelijkheden die er zijn. Discussies tussen twee beleidsdomeinen worden dan ook best in overleg geregeld en met duidelijke conclusies afgesloten. Het belang van het toegankelijk maken van onderwijs zodat leerlingen met een handicap dezelfde keuzevrijheid kunnen genieten bij het bepalen van een opleiding moet daarbij de hoofdzaak blijven.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Er werd een overleg opgestart tussen de betrokkenen van AgODi en het VAPH, waarbij er eerst een verkennend gesprek plaats vond. Vanaf heden zal op regelmatige tijdstippen dat overleg worden voortgezet, en zal er gewerkt worden naar concrete uitwerking van een aantal afstem-

mings- en verbeteringspunten die worden vooropgesteld.

De bedoeling is daarbij om de procedures voor de burger efficiënter en transparanter te maken, door enerzijds een duidelijke bevoegdheidsverdeling en afspraken daaromtrent te maken en anderzijds gegevensuitwisseling tussen de verschillende beleidsdomeinen mogelijk te maken, zodat dezelfde informatie niet meermaals moet opgevraagd worden bij de personen met een handicap.

FASERING

Fase 1. In kaart brengen van de vragen en noden en van de zaken waar verdere afstemming en afspraken vereist zijn.

Fase 2. Uitvoering van deze aspecten, via eventuele aanpassing regelgeving.

Fase 3. Indien afstemming bereikt werd: eventueel opzetten van een systeem van gegevensuitwisseling.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Oplijsting werkpunten	Gemeenschappelijke nota	Eind 2012
Fase 2	Afstemming tussen beleidsdomeinen	Eventuele aanpassing regelgeving	2013
Fase 3	Gegevensuitwisseling	Gemeenschappelijke databank, toegang tot elkaars databanken of andere methode..	2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Document voor beleidsmakers	Gemeenschappelijke vertrekbasis voor eventuele aanpassingen	Eind 2012
Fase 2	Reacties van 'gebruikers'	Transparante en efficiënte procedure voor de aanvraag van subsidies voor personen met een handicap, zowel inzake Onderwijs als Welzijn	2013
Fase 3	Minder administratie tussen overheid en burger	Minder opvragen van gegevens aan personen met een handicap	2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Randvoorwaarde: het bereiken van een consensus over te ondernemen stappen/aanpassingen (afstemming).

Afhankelijk van het resultaat van die consensus: randvoorwaarde: eventueel budgettaire middelen en aanpassing regelgeving via daartoe voorziene proces.

Competentieontwikkeling

116

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Ontwikkelen en vervolmaken van de competenties van leerkrachten uit het gewoon en buitengewoon onderwijs over de omgang met leerlingen met functiebeperkingen, in de geest van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

In de discussies over het onderwijs aan leerlingen met een beperking wordt de behoefte aan competentieontwikkeling als een belangrijke randvoorwaarde naar voor geschoven.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Uitwerken van een globaal professionaliseringstraject (binnen de contouren van competentieontwikkeling zoals opgevat binnen het loopbaandebat) op het gebied van de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

De implementatie van en professionalisering in het werken met handelingsgerichte diagnostische protocollen (PRODIA) ondersteunen.

De resultaten van het OBPWO GON/ION, het OBPWO zorgbeleid en het project Teacher Education for Inclusion analyseren op het vlak van wenselijke professionalisering en competentieontwikkeling.

FASERING

Fase 1. Het Samenwerkingsverband van netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten vzw (SNPB) krijgt een tijdelijke opdracht (1 FTE) extra toegekend. voor een inventarisatie van de bestaande professionaliseringsmogelijkheden op het gebied van HGW en het inzetten van STICORDI-maatregelen op school- en klasniveau. Daarbij zullen ook de competentiebehoeften in het gewone onderwijs met betrekking tot het opzetten van een goed zorgbeleid, expliciet aan bod komen. Het team zal op basis daarvan aanbevelingen formuleren over wenselijke aanvullende ondersteunende maatregelen.

Fase 2. De resultaten van het OBPWO-project 09.05 “Zorgbeleid in het gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs in Vlaanderen”, van het OBPWO-project 10.01 “GON en ION anno 2010” en de resultaten van het Europese project “Teacher Education for Inclusion (TE4I)” van het European Agency for Development in Special Needs Education analyseren op aanbevelingen inzake competentieontwikkeling.

Fase 3. Op basis van de resultaten en aanbevelingen uit fase 1 en 2 zal een globaal professionaliseringstraject op het gebied van de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften uitgewerkt worden. De inleidende nota en de standpunten geformuleerd over competentieontwikkeling tijdens de resonantiegroepen leerzorg vormen hiervoor ook belangrijke aanknopingspunten.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Toekenning opdracht aan snpb voor in kaart brengen professionaliseringsnoden	Overeenkomst met SNPB	1/9/2012
Fase 2	De resultaten van de verschillende onderzoeken en projecten zijn geanalyseerd	Onderzoeksrapporten en nota met analyse	Schooljaar 2012-2013
Fase 3	Er is een globaal professionaliseringstraject uitgetekend	Globaal professionaliseringsplan	Schooljaar 2013-2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.
Vrijgave resultaten onderzoek.
Budgettaire ruimte.

Concept voor homogeen reglementair kader voor internaten

117

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en Vorming – Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Afdeling Basisonderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

John De Plecker

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet en Jo Van Deurzen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Een omvattend reglementair kader voor de (semi)residentiële internaatsopvang van jongeren in het gewoon en buitengewoon onderwijs.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Een omvattend reglementair kader voor de (semi)residentiële internaatsopvang van jongeren in het gewoon en buitengewoon onderwijs is nodig omdat er:

- belangrijke hiaten zijn (prestatieregeling, het kwaliteitstoezicht, ...)
- gelijke situaties zijn die op een ongelijke manier benaderd worden (financiering en subsidiëring, erkenningsnormen, toegang ..)
- afstemming moet gezocht worden met andere beleidsontwikkelingen (Europees kader, toenemende trend tot inclusie, indicatiestelling ...)

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De regelgeving over de internaten is aan een grondige modernisering toe, daarmee beogen we:

- homogene bevoegdheden telkens in één beleidsdomein: Onderwijs voor de internaten gewoon onderwijs en Welzijn voor de (semi-)residentiële opvang (en meer) van jongeren met een beperking
- gelijke financiering en omkadering voor gelijke situaties
- transparante en volledige regelgeving

→ afstemming met andere beleidsontwikkelingen
 Het beleidsproject heeft als doel om tussen de twee beleidsdomeinen (Onderwijs en welzijn) tot een gezamenlijke visie te komen en tot een voorstel voor een éénvormig reglementair kader.

FASERING

1. 2012/2013: Het (verder) “inventariseren” van de bestaande regelgeving en de ervaren hiaten en knelpunten binnen het beleidsdomein Onderwijs
2. 2013/2014: Het gezamenlijk (beleidsdomein Onderwijs en Welzijn) opstellen van een document ter voorbereiding van het volgende regeerakkoord.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Het “inventariseren” van de bestaande regelgeving en de ervaren hiaten en knelpunten binnen het beleidsdomein Onderwijs		30/06/2013
Fase 2	Het beleidsdomein Onderwijs en Welzijn stelt een document op ter voorbereiding van het volgende regeerakkoord		30/06/2014

Vorbereiden van een decreet leerlingenvervoer

118

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Nele De Clercq

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Werk maken, in samenspraak met de minister van Mobiliteit, van een regelgeving met het oog op een verbetering van het collectief leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De regelgeving m.b.t. het leerlingenvervoer is verouderd.

Bovendien zijn er een aantal factoren die zorgen voor lange ritduurtijden: de groeiende groep van leerlingen in het buitengewoon onderwijs, de schaarse middelen van de Vlaamse overheid, toenemende verkeerscongestie, ongelijkmatige spreiding van scholen voor buitengewoon onderwijs, ...

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In de voorbereiding van een decreet leerlingenvervoer zullen we de krachtlijnen voor een nieuw kader m.b.t. het leerlingenvervoer voor leerlingen met een beperking uittekenen. Tevens zullen we een inschatting maken van de gevolgen van de nieuwe krachtlijnen voor het recht op leerlingenvervoer voor leerlingen in elk type in het buitengewoon onderwijs. Daarbij zal ook aandacht gaan naar de impact van de programmatie van een type 9 in het buitengewoon onderwijs en de ontwikkelingen op dat vlak m.b.t. het leerlingenvervoer. We zullen overleg met de onderwijsnetten en De Lijn over de nieuwe krachtlijnen opstarten. Een conceptnota zal afgerond zijn tegen 2014.

FASERING

Fase 1

- Een inventarisatie van enerzijds de knelpunten van de huidige verouderde regelgeving en anderzijds de noden en de verwachtingen om het leerlingenvervoer op een hedendaagse manier te organiseren gebeurt in de vorm van focusgroepen (met alle betrokken partijen) tegen 31 oktober 2012.

Fase 2

- Een ontwerp van conceptnota is afgerond tegen 31 mei 2013
- Advies VLOR tegen 30 september 2013
- Goedkeuring van de conceptnota door de Vlaamse Regering tegen 30 juni 2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De uitwerking van een ontwerpconcept op basis van de input uit de focusgroepen	Ontwerpconcept	Voorjaar 2013
Fase 2	Goedgekeurde conceptnota door de VlaReg	Een gedragen conceptnota	Voorjaar 2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Duidelijk beeld van noden en verwachtingen m.b.t. leerlingenvervoer	Een gedragen ontwerpconcept	Voorjaar 2013
Fase 2	Eenduidig en transparant concept m.b.t. een nieuwe regelgeving	Goede basis voor de uitwerking van een decreet tijdens de volgende legislatuur	Voorjaar 2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Ontwikkelingen binnen het leezorgkader.

Toelatingsvoorwaarden geïntegreerd onderwijs

119

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Onderzoeken hoe de efficiëntie en effectiviteit van de ondersteuning van leerlingen met een handicap via GON/ION kan geoptimaliseerd worden.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Om de oriëntering naar GON en buitengewoon onderwijs conceptueel zuiver te houden worden de toelatingsvoorwaarden voor GON aangepast. Deze aanpassing houdt concreet in dat het Centrum voor Leerlingenbegeleiding voor deze leerlingen een gemotiveerd verslag moet opmaken waarin zeker de compenserende of dispenserende maatregelen beschreven zijn. Verder blijven de huidige regels in verband met de organisatie van het GON gelden. Zo moet het gemotiveerd verslag informatie bevatten over de stoornis of beperking van de leerling. Ook behouden we voorlopig de voorwaarde dat voor leerlingen met een licht verstandelijke beperking, een gedrags- of emotionele stoornis of een leerstoornis GON pas georganiseerd kan worden na een verblijf van ten minste negen maanden in het buitengewoon onderwijs. Op die manier verlengen we de huidige voorwaarden voor GON in afwachting van de resultaten van de wetenschappelijke onderzoeken over zorgbeleid en GON en ION. Deze onderzoeken lopen af in de lente 2012 (zorgbeleid) en de zomer 2012 (GON en ION). Op basis van die resultaten zal een debat gevoerd worden over de wenselijke organisatievormen en financieringsmechanismen om scholen gewoon onderwijs te ondersteunen in het omgaan met leerlingen die binnen het gemeenschappelijk curriculum kunnen functioneren mits compenserende of dispenserende maatregelen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De toelatingsvoorwaarden voor het geïntegreerd onderwijs worden aangepast.
De resultaten van het lopende wetenschappelijk onderzoek over GON/ION worden afgewacht om een grondiger debat te voeren over de organisatie en financiering van de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs.

FASERING

Fase 1:

Aanpassing van de toelatingsvoorwaarden GON via decreet:

- het voorontwerp van decreet werd op 2 maart 2012 een eerste keer principieel goedgekeurd voor de VlaReg
- de VLOR gaf op 29 maart 2012 een advies
- Najaar 2012 zal over de tekst formeel onderhandeld worden
- advies Raad van State
- bespreking in de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen en plenaire goedkeuring worden ten vroegste voorzien eind 2012

Fase 2:

- afwachten van de resultaten van het onderzoek GON/ION om op die basis het debat te voeren over het uitwerken van beleidsmaatregelen

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Nieuw artikel over de toelatingsvoorwaarden GON is goedgekeurd.	Decretale bepaling	Voorjaar 2013
Fase 2	De resultaten van het OBPWO onderzoek zijn vrijgegeven	Onderzoeksrapport	Najaar 2012
	Er zijn voorstellen uitgewerkt over organisatie en financiering van ondersteuning aan leerlingen met SOB in het gewoon onderwijs	Conceptnota	Midden 2013
	Regelgeving is aangepast	Decreet en BVR	Vanaf 1/9/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Er is consensus over de nieuwe toelatingsvoorwaarden	Akkoord van de sociale partners en goedkeuring in Vlaams Parlement	Eind 2012
Fase 2	Er is eensgezindheid over de te nemen maatregelen	Akkoord over decretale bepalingen en inhoud BVR	Najaar 2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.
Vrijgave resultaten onderzoek.
Budgettaire ruimte.

Betere definiëring van de typologie buitengewoon onderwijs

120

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Verder werk maken van een goede afstemming van protocollering van de diagnostiek in overleg met andere domeinen en sectoren.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Uit de praktijktest leerzorg is gebleken dat de typologie van het buitengewoon onderwijs nog maar ten dele de populatie van leerlingen die in de verschillende types zijn ingeschreven, dekt. Voorbeeld bij uitstek is type 7 waar heel wat leerlingen met een autismespectrumstoornis zijn ingeschreven. Er is nood aan duidelijkheid en aan een meer transparante diagnostiek. In de regelgeving vandaag zijn er weinig tot geen criteria waaraan voldaan moet zijn om in een bepaald type van buitengewoon onderwijs ingeschreven te kunnen worden, opgenomen. De nood aan kwaliteitsvollere diagnoses stelt zich ook in andere beleidsdomeinen. Getuige hiervan zijn de inspanningen om de diagnostiek te protocolleren en labels wetenschappelijk te onderbouwen. Omdat er een beter toezicht nodig is op de diagnosestelling is het van belang deze wetenschappelijke criteria in de regelgeving op te nemen als houvast voor CLB's en andere diagnosestellers in het diagnostisch proces. Deze maatregel moet betere doorverwijzingen naar het buitengewoon onderwijs mogelijk maken en onterechte doorverwijzingen vermijden.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Het beter definiëren van de types van buitengewoon onderwijs met het oog op betere oriëntering naar het buitengewoon onderwijs (waar nodig) en het vermijden van onterechte oriënteringen.

Het voorzien in een kwantitatieve monitoring van de diagnostiek in de CLB's en in een procedure voor kwaliteitsbeoordeling door de onderwijsinspectie in afstemming met de zorginspectie.

Deelname aan de werkzaamheden van de tijdelijke intersectorale stuurgroep diagnostiek en indicatiestelling met het oog op overdracht van de werkzaamheden naar een Vlaams expertisecentrum diagnostiek.

FASERING

Fase 1. Het decretaal verankeren van de criteria voor oriëntering van leerlingen naar een type van buitengewoon onderwijs:

- het voorontwerp van decreet werd op 2 maart 2012 een eerste keer principieel goedgekeurd voor de VlaReg
- de VLOR gaf op 29 maart 2012 een advies
- eind 2012 zal over de tekst formeel onderhandeld worden
- advies Raad van State
- bespreking in de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen en plenaire goedkeuring worden ten vroegste voorzien eind 2012

Fase 2. Het uitwerken van de kwantitatieve monitoring en kwalitatieve opvolging van de diagnostiek door de onderwijsinspectie.

Fase 3. Verdere participatie aan de werkzaamheden van de stuurgroep D&I met oog op overdracht naar een Vlaams expertisecentrum diagnostiek

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De criteria voor de verschillende types van buitengewoon onderwijs zijn decretaal vastgelegd	Decretale bepalingen	Voorjaar 2013
Fase 2	De kwantitatieve monitoring en de kwalitatieve opvolging is gebeurt.	Monitoringsysteem via datawarehouse CREON	1/9/2013
		Uitbreiding team inspectie	1/9/2013
		Referentiekader afgestemd met zorginspectie en start kwaliteitsbeoordeling	1/1/2014
Fase 3	De werkzaamheden van de stuurgroep worden verder gevolgd	Inhoudelijke input vanuit onderwijs	Permanent
	Het Vlaamse expertisecentrum diagnostiek is gestart	Expertisecentrum is operationeel	Te bepalen

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.
Budgettaire ruimte voor bijkomend inspectieteam.

De inspectie krijgt een rol in de controle op de naleving van het verbod op discriminatie

121

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Horizontaal beleid

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Natalie Verstraete

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap – Alle gronden in het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid van 10 juli 2008: geslacht (inclusief transseksualiteit), seksuele voorkeur, 'ras' en huidskleur enzovoort

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken en implementeren van een procedure die de inspectie zal hanteren bij klachtenmeldingen waar mogelijk sprake is van discriminatie.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Momenteel is er binnen onderwijs geen eenvormige klachtenprocedure voor incidenten die eventueel discriminatoir van aard zijn. Zo kunnen ouders nergens terecht binnen de onderwijsstructuren wanneer ze worden geconfronteerd met bijvoorbeeld weigering van redelijke aanpassingen of andere mogelijke inbreuken op het principe van gelijke behandeling en non-discriminatie. Uitzondering daarop is bv de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Zoals aangekondigd in de Beleidsnota wordt met de onderwijsinspectie overlegd over hoe zij de controle op de naleving van het verbod op discriminatie inde onderwijsinstellingen, de Syntra en de CLB zullen uitvoeren. Daartoe maken het departement Onderwijs en Vorming en de onderwijsinspectie afspraken.

De implementatie van de overeengekomen procedure zal gepaard gaan met vorming voor de inspecteurs en bekendmaking naar het ruime onderwijsveld.

FASERING

Fase 1:

→ voorbereiden procedure mbt naleving decreet gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid van 10 juli 2008 en VN-verdrag + formalisering via regelgeving

Fase 2:

→ communicatie en implementatie vanaf 1 september 2013.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Afspraken	Voorstel van procedure	voorjaar 2013
Fase 2	Omzendbrief over klachten-procedure	Omzendbrief	Zomer 2013
	Er is gerichte communicatie naar scholen en ouders	Artikels in Klasse voor leraren, Klasse voor Ouders, Schooldirect en Lerarendirect	

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de inspectie.

Juridische toetsing.

Afstemmen van het beleid met betrekking tot de tolken Vlaamse gebarentaal tussen de beleidsdomeinen Welzijn, Werk en Onderwijs

122

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Els Exter

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 4

Het verhogen van de kwaliteit van de bestaande ondersteuning, en het ontwikkelen van nieuwe ondersteuningsvormen ter verhoging van de kwaliteit van het aanbod.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Afstemmen van het beleid met betrekking tot de tolken Vlaamse gebarentaal tussen de beleidsdomeinen Welzijn, Werk en Onderwijs.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

- Gevolg geven aan het arrest van het Hof van Beroep te Gent in verband met de inzet van doventolkondersteuning in het gewoon onderwijs dwz 70% doventolkondersteuning voorzien als mogelijke aanpassing.
- In afspraak met andere beleidsdomeinen, de engagementen met betrekking tot onderwijs uit de Conclusienota doventolkondersteuning in Vlaanderen' omzetten in concrete beleidsmaatregelen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

- Optrekken van het aantal uren dat in het onderwijs kan worden ingezet voor tolkondersteuning Vlaamse Gebarentaal in functie van een inzet van doventolken tijdens 70% van de lestijd.
- Uittekenen van gemeenschappelijk beleid over de beleidsdomeinen heen over toelatingsvoorwaarden voor doventolkondersteuning, inzet van tolken, werking van het CAB,...

FASERING

Fase 1: optrekken aantal uren voor schooljaar 2012-2013 naar 32.600 uren

Fase 2: optrekken aantal uren voor schooljaar 2013-2014 naar 40.000 uren

Fase 3: afspraken over de beleidsdomeinen heen over gemeenschappelijk beleid

Fase 4: nieuw basisartikel voor doventolkondersteuning in onderwijs

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1 en 2	Aantal uren is toegekend	Overeenkomst met CAB voor bemiddeling 32.600 uren (fase 1) en 40.000 uren (fase 2)	Najaar 2012 (fase 1) en najaar 2013 (fase 2)
Fase 3	Gemeenschappelijke visie-nota over beleid VGT	Nota	Voorjaar 2013
Fase 4	Nieuw artikel is goedgekeurd	Decretale bepaling	1/9/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1 en 2	aantal getolkte uren VTG	Max 32.600 voor fase 1 en max 40.000 voor fase 2	30/6/2013 (fase 1) 30/6/2014 (fase 2)

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Budgettaire ruimte voor uitbreiding uren.

Akkoord over gemeenschappelijke beleidsvisie.

Betrokkenheid personen met een handicap

123

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Basisonderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Theo Mardulier

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Onderzoeken hoe leerlingen met een handicap zelf, alsmede via organisaties van personen met een handicap optimaal betrokken kunnen worden bij het onderwijsbeleid.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap hanteert het principe “niets over ons, zonder ons”. In situaties waarbij ouders een inschrijving vragen in een school voor gewoon onderwijs en die inschrijving geweigerd wordt, zal een lokaal overlegplatform (LOP) tot bemiddeling overgaan en kan het dossier mogelijks voorgelegd worden aan de Commissie inzake Leerlingenrechten (CLR). In beide organen zijn PMH niet vertegenwoordigd hoewel ze een belangrijke inbreng zouden kunnen doen. Hieraan willen we tegemoet komen.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In het ontwerp van decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wordt opgenomen dat PMH of organisaties die hen vertegenwoordigen structureel een plaats krijgen in de bemiddelingscel van het LOP en in de CLR dat besproken zal worden met de sociale partners binnen het onderwijs (formele onderhandelingen) en later bediscussieerd in (de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen van) het Vlaams Parlement.

FASERING

Fase 1. Opnemen van een decretale bepaling in het ontwerp van decreet.

→ het voorontwerp van decreet werd op 2 maart 2012 een eerste keer principieel

- goedgekeurd voor de VlaReg
- de VLOR gaf op 29 maart 2012 een advies
- najaar 2012 zal over de tekst formeel onderhandeld worden
- advies Raad van State
- bespreking in de Commissie Onderwijs en Gelijke Kansen en plenaire goedkeuring worden ten vroegste voorzien eind 2012

Fase 2. effectieve opname van PMH in de bemiddelingscellen van de LOP's en in de CLR.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

(gelieerd aan een stappenplan en met vermelding van streefdata)

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De artikelen mbt betrokkenheid van PMH in de LOP's en CLR zijn gestemd	Decretale bepaling	1/9/2013
Fase 2	PMH zijn opgenomen in bemiddelingscellen LOP en CLR	BVR	Tegen 1/9/2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

(bv. x % kinderen met een handicap die participeren aan het regulier lager onderwijs)

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	De betrokkenheid van PMH wordt geaccepteerd	PMH hebben een structurele plaats in LOP en CLR	2013
Fase 2	In de bemiddelingscel van elk LOP en in de CLR is er een (vertegenwoordiger van) PMH aanwezig	PMH hebben effectief zitting in de bemiddelingscel van de LOP's en CLR	Tegen 1/9/2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Afhankelijk van overleg met de sociale partners en bespreking in Vlaams Parlement.
Juridische toets door Raad van State.

Stimuleren van sporten en bewegen, zowel binnen als buiten de school(m)uren

124

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Rita Van Durme

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Burssel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 5

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

+ Subsidiereglementering wordt waar mogelijk en zinvol 'gelijkekansengevoelig' gemaakt via de opname van een toegankelijkheids-, een diversiteits- en een anti-discriminatieclausule.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het, via de werking van de Stichting Vlaamse Schoolsport, binnen onderwijs promoten van sport in het algemeen en het aanbod van de G-sportfederaties in het bijzonder als middel voor maatschappelijke integratie van personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Sport is een uitermate geschikt middel om talenten van leerlingen tot ontplooiing te laten komen, hen succeservaring te laten beleven, hen tot fair play aan te zetten, hun zelfvertrouwen te vergroten en aan de maatschappelijk samenhang te werken. Niet alleen topsport, maar ook de lichamelijke opvoeding in het algemeen en bewegen op school, belangrijke voor de fysieke fitheid, verdienen aandacht. Scholen en leerlingen worden hierin gestimuleerd door de Stichting Vlaamse Schoolsport, die op 25 juni 2010 met de Vlaamse Regering hiervoor een overeenkomst afsloot. Bij het stimuleren van sport en beweging gaat er ook aandacht uit naar die kinderen en jongeren die omwille van hun handicap met andere manieren van sport- en bewegingsactiviteiten dienen kennis te maken, alsook naar de samenwerking met organisaties die specifieke aandacht hebben voor kinderen en jongeren met beperkte mogelijkheden. Dit vertaalt zich in een aantal concrete acties zoals:

1. Organiseren van recreatieve, sport specifieke initiaties i.s.m. (G)-sportfederaties en/of (G) sportclubs.
2. Organiseren van sportieve happenings ism diverse partners. Samenwerkingsverbanden uitbouwen met provinciale G-sportactoren.
3. Uitdiepen van de kernwerking basisonderwijs i.s.m. de gemeenten en de lokale G-sportclubs.
4. Organiseren van sportieve happenings samen met G-sportfederaties.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De aandacht voor kinderen en jongeren met beperkte mogelijkheden is opgenomen in doelstellingen in het beleidsplan van de Stichting Vlaamse Schoolsport.

Het beleidsplan van de Stichting Vlaamse Schoolsport loopt nog tot eind december 2013. Per jaar wordt er een actieplan opgesteld, dat wordt opgevolgd door een opvolgingsgroep. In de opvolgingsgroep zetelen vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming, van sport en van begroting.

FASERING

Er kan niet echt gesproken worden van een fasering aangezien de vermelde doelstellingen continu te behalen zijn.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Aantal sportieve initiaties voor kinderen met een handicap	Minimum 3 per schooljaar	Continu te bereiken objectief
	Aantal samenwerkingsverbanden met G-sportactoren	Minimum 3 contacten per schooljaar	Continu te bereiken objectief
	Aantal actieve kernen op lokaal niveau tussen gemeenten en G-sportclubs	75% is operationeel	Continu te behalen objectief
	Aantal sportieve happenings, inclusief voor kinderen met een handicap	Minimum 2 sportieve happenings	Continu te behalen objectief

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
	Aantal scholen BUO dat deelneemt aan activiteiten die voor hun leerlingen zijn opgezet.	Aangezien er geen nulmeting werd gedaan, wordt er enkel naar gestreefd dat het aantal kinderen dat deelneemt aan sport- en bewegingsactiviteiten jaarlijks stijgt. SVS heeft echter geen zicht op de achtergrondgegevens van kinderen en rapporteert in functie van het aantal scholen BUO dat met hun leerlingen deelneemt aan geïntegreerde activiteiten.	31/12/2013

Specifieke aandacht in het Vlaams Actieplan Mobiliteit voor studenten met functiebeperkingen

125

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Patrick Willems

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In kaart brengen en aansluitend wegwerken van de belemmeringen voor studenten met functiebeperkingen die willen deelnemen aan internationale mobiliteit.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De participatie van Vlaamse studenten met functiebeperkingen aan internationale mobiliteit is zeer laag. Studenten met functiebeperkingen moeten ook op dit vlak gelijke kansen krijgen dan hun medestudenten. In het Vlaams Actieplan Studentenmobiliteit willen we hun participatie stimuleren via specifieke maatregelen. Daarnaast is het nodig om knelpunten en drempels op te lijsten waarmee studenten met functiebeperkingen die willen deelnemen aan internationale mobiliteit zich geconfronteerd weten. Doel is hier beleidsmaatregelen aan te koppelen teneinde tenminste een aantal van deze drempels weg te werken.

FASERING

Een verdere fasering zal opgesteld worden na goedkeuring door de Vlaamse regering van het Vlaams actieplan mobiliteit en aan de hand van de bevindingen uit het SIHO-onderzoek (zie aparte fiche).

In kaart brengen van de belemmeringen voor studenten met functiebeperkingen die willen deelnemen aan internationale mobiliteit

126

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Patrick Willems

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In kaart brengen en aansluitend wegwerken van de belemmeringen voor studenten met functiebeperkingen die willen deelnemen aan internationale mobiliteit.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De participatie van Vlaamse studenten met functiebeperkingen aan internationale mobiliteit is zeer laag. Studenten met functiebeperkingen moeten ook op dit vlak gelijke kansen krijgen dan hun medestudenten. In het Vlaams Actieplan Studentenmobiliteit willen we hun participatie stimuleren via specifieke maatregelen. Daarnaast is het nodig om knelpunten en drempels op te lijsten waarmee studenten met functiebeperkingen die willen deelnemen aan internationale mobiliteit zich geconfronteerd weten. Doel is hier beleidsmaatregelen aan te koppelen teneinde tenminste een aantal van deze drempels weg te werken.

FASERING

Het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) onderzoekt momenteel het bestaande cijfermateriaal, lijst knelpunten op en zal goede praktijk en mogelijke oplossingen naar voor schuiven, onder meer via kwalitatief onderzoek bij studenten die deelnamen aan internationale mobiliteit. Ze zullen hierover rapporteren in hun jaarverslag (september 2012).

Opvolging van het debat over sociale dimensie binnen het Bolognaproces

127

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Patrick Willems

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Ontwikkelen van meetbare doelstellingen en indicatoren inzake de sociale dimensie binnen het hoger onderwijs (ratio's).

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Op de ministeriële conferentie van 2003 in Berlijn werd de sociale dimensie als actielijn toegevoegd aan het Bolognaproces. Onder de sociale dimensie van het Bolognaproces wordt verstaan: het versterken van de sociale cohesie en het terugdringen van sociale ongelijkheden in zowel de nationale als de Europese context.

In Bergen (2005) kwam de sociale dimensie hoger op de agenda te staan door deze als noodzakelijke voorwaarde te gaan zien voor de aantrekkelijkheid van de Europese hogeronderwijsruimte.

Tevens werd in Bergen gesteld dat het hoger onderwijs in Europa voor iedereen, ongeacht sociaal-economische afkomst, toegankelijk zou moeten zijn. Overheden en hogeronderwijsinstellingen werden gestimuleerd om barrières weg te nemen die de toegankelijkheid van het hoger onderwijs in de weg staan.

In 2007 werd daar op de ministeriële conferentie in Londen nog aan toegevoegd dat de studentenpopulatie een afspiegeling zou moeten zijn van de samenleving. Ook werd de ambitie uitgesproken om meer flexibele leerwegen naar en binnen het hoger onderwijs te creëren, met als doel de participatie verder te verhogen.

Bij de ministeriële conferentie van 2009 in Leuven nam de sociale dimensie een belangrijke plek op de agenda in. De onderwijsministers besloten een data-analyse te zullen maken van de stand van zaken van de sociale dimensie. Daarnaast zullen alle landen die aan het Bologna-proces deelnemen meetbare nationale doelstellingen voor de sociale dimensie opstellen. Deze doelstellingen zouden in 2020 gerealiseerd moeten zijn.

De ministers benadrukten dat het versterken van de sociale dimensie in het hoger onderwijs zou moeten worden aangevuld door acties op andere niveaus in het onderwijssysteem.

FASERING

Als er meer duidelijkheid is over welke concrete engagementen gevraagd worden aan Vlaanderen, zal een plan met fasering uitgewerkt worden.

Het garanderen van het leerrecht voor jongeren die (dreigen) uit de boot (te) vallen

128

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Emilie Le Roi

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap – Gericht op alle initiatieven/huidig aanbod ten aanzien van al dan niet residentieel verblijvende jongeren die dreigen uit de boot te vallen

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

In kaart brengen van de groep leerlingen met ernstige gedragsproblemen binnen onderwijs in functie van een betere aanwending van de middelen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Op 17 september 2010 maakte de Vlaamse Regering afspraken over het garanderen van de rechten van minderjarigen binnen de vrijwillige of gedwongen hulpverlening. Op de minister-raad van 20 april 2012 werd een concrete aanpak voorgesteld voor twee concrete aspecten, nl. de leersituatie van jongeren die in de gemeenschapsinstellingen verblijven op last van de jeugdrechter en de leersituatie van jongeren die (dreigen) uit de boot (te) vallen in het regulier onderwijs.

Bovenstaande punten sluiten aan bij eerder opgestelde documenten, zoals het rapport van de kinderrechtencommissaris over rechten van kinderen en jongeren in detentie. Tevens sluiten deze punten aan bij de eerder aangekondigde intenties in de beleidsnota Onderwijs 2009-2014 'Samen grenzen verleggen voor elk talent' om de groep jongeren die – omwille van ernstige gedragsproblemen of zware demotivatie – telkens opnieuw uit het onderwijs vallen, in kaart te brengen en om hierbij aansluitend de middelen die nu voor deze groep worden ingezet, beter aan te wenden.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In 2011 werd een ruime bevraging georganiseerd in alle residentiële voorzieningen in Vlaanderen waar minderjarigen verblijven om te peilen naar hun leersituatie. We peilden eveneens naar de aard van de schoolvervangende programma's die voorzieningen eventueel organiseerden. Een stuurgroep onder leiding van de Minister van Onderwijs en Jeugd en de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin coördineerde deze bevraging, volgde de resultaten op en stelde een plan van aanpak voor. In dit plan van aanpak werd ook aandacht besteed aan de overige knelpunten en hiaten in het huidige aanbod voor jongeren die ambulantly begeleid worden en/of geen begeleiding hebben, doch wel (dreigen) uit de boot (te) vallen.

Voor de verdere uitwerking van dit plan van aanpak werden verschillende focusgroepen samengesteld (scholen, instanties met dispatchfunctie, projecten).

FASERING

Om het recht op onderwijs voor jongeren te garanderen zullen we de komende maanden een beleid met drie sporen verder uitwerken.

1. In eerste instantie is het belangrijk dat voor zoveel mogelijk jongeren het recht op leren kan gegarandeerd worden binnen het reguliere onderwijs (gewoon en buitengewoon onderwijs). Daarvoor is een doorgedreven samenwerking tussen onderwijs-welzijn-jeugd nodig. We zullen verder uitklaren hoe bruikbare methodieken vanuit welzijn en vanuit het jeugdwerk in onderwijs kunnen geïmplementeerd worden, hoe onderwijs en hulpverlening beter kunnen worden afgestemd in concrete dossiers en hoe hulpverlening onder bepaalde voorwaarden en in combinatie met onderwijs ingezet kan worden. Op die manier willen we schooluitval voorkomen vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid.
2. Komen tot een mini-decreet waarin volgende elementen aan bod moeten komen:
  - de gedeelde en gezamenlijke verantwoordelijkheid van de minister van Onderwijs en de minister van Welzijn om een aanbod op maat van kinderen en jongeren te ontwikkelen die om één of andere reden niet langer school kunnen lopen. Beide ministers willen ook voor deze jongeren het recht op leren garanderen.
  - een bundeling van de relevante beschikbare financiële en personele middelen die nu al ten behoeve van deze jongeren worden ingezet;
  - de intersectorale inzetbaarheid van het volledige beschikbare aanbod;
  - een getrappt systeem waarbij in laatste instantie een aangepast individueel traject op maat kan worden uitgewerkt met als doel dat zo weinig mogelijk jongeren uit de boot vallen;
  - de centrale registratie van jongeren die aangemeld worden voor een schoolvervangend onderwijsprogramma voor monitoringdoeleinden van de problematiek.
3. In derde instantie willen we uitklaren wie in dit verhaal de regiefunctie kan/moet opnemen. Vandaag hebben de CLB's een draaischijffunctie naar het bredere welzijns- en gezondheidsveld. Tegelijk zien we op verschillende plekken 'netwerken' ontstaan die tot doel hebben de schoolvervangende trajecten in een regio in kaart te brengen en die vaak ook de rol van 'dispatcher' opnemen en jongeren toeleiden naar verschillende trajecten. We willen in de toekomst duidelijkheid over wie welke verantwoordelijkheid hierin kan opnemen.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Komen tot een mini-decreet waarin gedeelde verantwoordelijkheid onderwijs-welzijn centraal staan		2014
Fase 2	Uitklaren wie regiefunctie heeft mbt toeleiding naar verschillende trajecten		2014

Onderzoek naar mogelijkheden om schoolloopbanen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in kaart te brengen

129

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Departement Onderwijs en Vorming – Stafdiensten O&V

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Hans Van Holsbeeck en Ann Van Driessche

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap in de weg staan en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Onderzoeken op welke wijze gegevens m.b.t. handicap (schoolloopbaan, slaagkansen, etc.) in het onderwijs systematisch bijgehouden en opgevolgd kunnen worden.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Momenteel zijn nagenoeg geen gegevens beschikbaar over de doorstroming van leerlingen in het buitengewoon onderwijs. Een andere leemte is data over de doorstroming van leerlingen vanuit het buitengewoon onderwijs naar het gewoon onderwijs. Deze informatie zou zeker interessant zijn op een aantal scharniermomenten bv. bij de overgang van het kleuter naar het lager onderwijs en bij de overgang van het lager naar het secundair onderwijs. Momenteel zijn enkel participatiegegevens beschikbaar (aantal leerlingen die deelnemen aan het buitengewoon onderwijs en een aantal gegevens betreffende GON-leerlingen).

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In dit project kan nagegaan worden welke bronnen de mogelijkheid bieden om de schoolloopbanen van het buitengewoon onderwijs naar het gewoon onderwijs en omgekeerd en schoolloopbanen van jongeren die ondersteuning genieten vanuit andere beleidsdomeinen dan onderwijs in kaart te brengen.

Binnen het beleidsdomein O&V wordt momenteel in een DWH-project een aantal elementen i.v.m. schoolloopbanen en doorstromingsgegevens uitgebouwd. In dit project ligt de focus op het hoger onderwijs. In dit initiatief kan nagegaan worden in welke mate de afgesproken principes ook toe te passen zijn op de schoolloopbanen van leerlingen met bijzondere noden (zowel in het gewoon als in het buitengewoon onderwijs). Op basis van deze bevindingen kan een nieuw projectvoorstel geformuleerd worden om de doorstromingsgegevens in kaart te brengen.

Momenteel zijn een aantal leerlingen met specifieke noden niet herkenbaar in de databanken van het beleidsdomein O&V. Door een koppeling met andere databanken of gegevens beschikbaar binnen de Vlaamse administratie kunnen deze leerlingen in kaart gebracht worden en kan mogelijk ook hun schoolloopbaan beter opgevolgd worden. Eveneens zijn er een aanzienlijk aantal leerlingen dat gedurende een beperkte tijd ondersteuning genieten (bv. via GON-middelen) maar dit kenmerk wordt niet geïntegreerd in de databanken. Er dient dan ook onderzocht te worden hoe dit kan genoteerd worden en vervolgens opgevolgd.

Voor dit initiatief is overleg nodig binnen het beleidsdomein O&V maar is ook overleg nodig met partners binnen en buiten het beleidsdomein die informatie op individueel niveau ter beschikking hebben. Een van de partners in dit onderzoek is zeker het Vlaams Agentschap voor Personen met Handicap.

FASERING

Fase 1:

- het initiatief wordt voorgelegd aan de stuurgroep Informatie en de stuurgroep DWH (betrokkenheid binnen het beleidsdomein)
- het opstellen van een overzicht van beschikbare (individuele) data binnen andere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid

Beide elementen zullen gerealiseerd worden tegen midden 2013

Fase 2:

- impactanalyse van het koppelen van datastromen uit andere beleidsdomeinen en het inwinnen van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie indien er mogelijkheden tot koppeling zijn

Realisatie tegen midden 2014.

Op basis van deze beide fasen kunnen projectvoorstellen geformuleerd worden omtrent de uitbouw van een betere registratie in de databanken O&V en omtrent de uitbouw van de monitoring van schoolloopbanen. Deze projectvoorstellen zullen uitgewerkt worden tegen eind 2014.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Het initiatief werd besproken op de stuurgroep Informatie en stuurgroep DWH Een overzicht over databanken met persoonsgegevens binnen de Vlaamse overheid is beschikbaar		Juni 2013
Fase 2	Impactanalyse is beschikbaar		Juni 2014

Fase 3	Formuleren van projectvoorstellen i.v.m. een verbeterde registratie van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en het opvolgen van hun schoolloopbanen	December 2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Beschikbaarheid van de nodige informatie.

Beschikbaarheid van collega's binnen het beleidsdomein O&V en binnen de betrokken entiteiten binnen de Vlaamse overheid.

Beschikbaarheid van nodige budgettaire middelen om dataregistratie te wijzigen of te koppelen.

Uitwerken en aanbieden van een vormingsaanbod inzake ‘disability awareness’ door het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO)

130

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Patrick Willems

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Lerarenopleidingen aanmoedigen en sensibiliseren om in het curriculum aandacht te besteden aan “disability awareness” en de competenties om leerlingen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen te laten participeren.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Artikel 24, paragraaf 4 van het VN-verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

In het Actieplan voor het werkjaar 2011-2012 van het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) staan twee actiepunten die expliciet verwijzen naar dit actiepunt van het Doelstellingskader:

- Het SIHO ontwikkelde al in het academiejaar 2010-2011 een vormingsaanbod over ‘disability awareness’, dit door middel van een workshop. Ze leiden ook nieuwe mensen op die dan op hun beurt de workshop ‘disability awareness’ aan collega’s kunnen geven. Ze gaan daar volgend academiejaar ook mee door;
- Het SIHO ontwikkelde in 2010-2011 een reeks portretten waarbij studenten met functiebeperkingen een beeld van zichzelf schetsen. Deze werden ge-

ACTIEPLANNEN INZAKE HET THEMA HANDICAP 2012-2014

In het kader van de toepassing van de Open Coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

349

bundeld in een tool die de docent/medewerker/student laat nadenken over studeren met functiebeperkingen aan de hand van een aantal concrete vragen. Deze tool wordt volgend academiejaar opgenomen in de workshop 'disability awareness'.

FASERING

Het steunpunt rapporteert hierover concreet in haar jaarverslag waarin ze de werking van 1/9/2011-31/8/2012 toelicht. Dit eindverslag dienen ze in, in de loop van september 2012.

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

De vormingen vinden plaats op vraag van de instellingen.

Sensibiliseren van scholen, leerkrachten en leerlingen over de nieuwe visie op handicap, gebaseerd op het burgerschapsmodel

131

BELEIDSDOMEIN

Onderwijs en vorming

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

AGODI – Afdeling Scholen Secundair Onderwijs en DKO

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Tine Debruyne

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 7

Het stimuleren van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming over personen met een handicap.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Uitwerken van een aantal acties om scholen, leerkrachten en leerlingen te sensibiliseren over de nieuwe visie op handicap, gebaseerd op het burgerschapsmodel.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Uit de besprekingen in het kader van leerzorg is gebleken dat er nog werk kan gemaakt worden van het wegwerken van misverstanden en veralgemeningen over leerlingen met een handicap. Scholen voor gewoon onderwijs geven zelf aan te weinig expertise te hebben om leerlingen met een handicap goed te begeleiden. Er zijn weinig of geen goede praktijkvoorbeelden voor handen. De toepassing van het VN-verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap en de rechten van leerlingen met een handicap zijn te weinig bekend bij scholen en ouders.

Een aantal (communicatie)acties kunnen mogelijk bijdragen tot een meer genuanceerde visie op handicap binnen onderwijs en een betere kennis van de rechten van leerlingen met een handicap.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming start AgODi een overleg op met de verschillende partners (bvb. de LOP's, het informatiepunt ouders en leerlingen, het Agentschap voor Onderwijscommunicatie,...) die kunnen bijdragen tot bewustwording van de gewijzigde visie

op handicap. Deze werkgroep werkt een aantal acties uit. Voorbeelden van mogelijke acties zijn:

- het verzamelen en verspreiden van goede praktijkvoorbeelden via de LOP's, via klasse, website O&V.
- ouders en leerlingen beter informeren over de rechten van leerlingen met een handicap bvb. via het informatiepunt voor ouders en leerlingen
- scholen actief informeren over de implicaties van het VN-verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap bvb. via de opleidingen voor schoolsecretariaten

FASERING

1. Oprichten van een werkgroep binnen Onderwijs en Vorming.
2. Uitwerken van een aantal concrete acties mbt sensibiliseren van scholen, leerkrachten en leerlingen over de nieuwe visie op handicap, gebaseerd op het burgerschapsmodel.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Oprichten van niveau-overschrijdende werkgroep binnen het beleidsdomein O&V	Een werkgroep werd opgericht.	Najaar 2012
Fase 2	De werkgroep werkt een aantal sensibiliseringsacties uit (zie 3.2.).	Een aantal sensibiliseringsacties vonden plaats zoals bvb het verspreiden van goede praktijkvoorbeelden via de LOP's, website O&V, klasse,....	Najaar 2012 – voorjaar 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1			
Fase 2	Ouders, leerlingen, scholen zijn beter op de hoogte van de implicaties van het VN-verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap	Verschillende acties droegen bij tot een betere kennis van de implicaties van het VN-verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap	Najaar 2012 – voorjaar 2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

De deelnemers van de werkgroep beschikken over voldoende tijd en middelen om een aantal acties uit te werken.

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER PASCAL SMET

BEVOEGDHEID
JEUGD

Openstellen van het reguliere jeugdaanbod voor kinderen en jongeren met een handicap

132

BELEIDSDOMEIN

CJSM

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, Afdeling Jeugd

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Trees De Bruycker

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Jeugd

BEOOGD THEMA

Handicap – Zie ook integrale toegankelijkheid

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 1

Het openstellen van het regulier aanbod in de verschillende beleidsdomeinen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Het openstellen van het regulier aanbod van kinderen en jongeren met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Kinderen en jongeren met een handicap kunnen niet altijd terecht in het bestaande jeugdwerk, dit zowel door fysieke drempels als drempels bij de organisatie, begeleiding,...

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

De provincies kregen in het verleden een opdracht van de Vlaamse overheid om een beleid rond jeugdwerk voor kinderen en jongeren met een handicap uit te tekenen. Zij ontvingen middelen op basis van een 6-jarig provinciaal jeugdbeleidsplan. Binnen het verhaal van de planlastvermindering wordt het werken met deze provinciale jeugdbeleidsplannen gestopt. In het nieuwe decreet rond lokaal en provinciaal jeugdbeleid willen we binnen de taakstelling van de provincies het werken rond maatschappelijke kwetsbaarheid (met expliciete aandacht voor kinderen en jongeren met een handicap) mogelijk houden. Daarnaast willen we in gesprek met de provincies bekijken hoe we samen verder kunnen werken aan het steeds toegankelijker maken van het jeugdwerk voor kinderen en jongeren met een handicap.

Tot slot blijven we het belang van toegankelijkheid voor kinderen en jongeren ook aanbrengen op de bestaande fora rond diversiteit in het jeugdwerk.

FASERING

Voor het wegwerken van de fysieke drempels: zie fiches die door jeugd opgemaakt zijn rond integrale toegankelijkheid binnen het OCM kader gelijke kansen.

Fase 1: werken rond kinderen en jongeren met een handicap opnemen in taakstelling provincie.

Fase 2: goedkeuring decreten en uitvoeringsbesluiten

Fase 3: gesprekken met gemeenten en provincies over hun plannen en mogelijke samenwerking rond het versterken van de toegankelijkheid van het jeugdwerk voor kinderen en jongeren met een handicap.

Fase 4: gesprekken met jeugdsector.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Taakstelling provincies	Kinderen en jongeren met handicap opgenomen	Voorjaar 2012
Fase 2	Goedkeuring decreet en uitvoeringsbesluiten		
Fase 3	Gesprekken met gemeenten/provincies/jeugdsector	Aandacht toegankelijkheid jeugdwerk voor kinderen en jongeren met handicap garanderen en versterken.	2012-2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1			
Fase 2			
Fase 3	(onder voorbehoud) Deelname kinderen en jongeren met handicap aan jeugdwerk		

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Politieke beslissingen en plannen provincies (en provinciale jeugddiensten).

Stimuleren van kennistoename over de doelgroep bij de jeugdwerkorganisaties

133

BELEIDSDOMEIN

CJSM

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, Afdeling Jeugd

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Trees De Bruycker

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Jeugd

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Stimuleren van doorstroming van jongeren met een handicap naar leiding in jeugdbeweging. Hoewel deze doelstelling opgenomen is in het doelstellingenkader, zetten we voor de realisatie van deze doelstelling eerst in op het versterken van de deelname van kinderen en jongeren met een handicap aan het jeugdwerk door het versterken van de kennis en skills van begeleiding in het jeugdwerk. Pas als kinderen en jongeren met een handicap voldoende lang deelnemen in een context die daar voor open staat, kunnen ze doorstromen naar begeleiding.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Er zijn organisaties die zich expliciet tot doel stellen en/of zich richten op het bereiken van gehandicapte kinderen en jongeren. Daarbij stellen we vast dat die organisaties stoten op de grenzen van hun draagkracht om deze groep kinderen en jongeren op een adequate manier te begeleiden. We willen de competenties van (toekomstige) jeugdwerkbegeleiders versterken via een verplicht vormingspakket rond bijzondere doelgroepen (waarvan mensen met een handicap deel uitmaken).

FASERING

Fase 1: Huidige situatie in beeld brengen door na te gaan hoeveel jeugdwerkorganisaties binnen hun geattesteerde kadervorming een vormingspakket aanbieden rond bijzondere doelgroepen;

Fase 2: Aanpassing criteria voor de geattesteerde kadervorming waarbij er een verplichting wordt ingevoerd om een vormingspakket te voorzien rond bijzondere doelgroepen.
 Fase 3: Doorvoeren wijziging vormingsprogramma's door de jeugdwerkorganisaties.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal jeugdorganisaties die vorming rond bijzondere doelgroepen expliciet opnemen in hun programma's van de geattesteerde kadervorming.	Aantal jeugdwerkorganisaties= o-meting	2012
Fase 2	Aanpassing regelgeving geattesteerde kadervorming	Nieuw decretaal kader	2014
Fase 3	Aantal jeugdorganisaties die vorming rond bijzondere doelgroepen expliciet opnemen in hun programma's van de geattesteerde kadervorming.	Communicatie Aantal jeugdwerkorganisaties	2014-2017: jaarlijkse meeting

Specifieke aandacht besteden binnen het jeugdwerk aan het voorkomen of bestrijden van ongelijke kansen, onder andere voor kinderen en jongeren met een handicap

134

BELEIDSDOMEIN

CJSM

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, Afdeling Jeugd

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Trees De Bruycker

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Jeugd

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 2

Waar nodig voorzien in specifieke maatregelen voor personen met een handicap, zodat ze volwaardig kunnen participeren in alle domeinen van de samenleving.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Specifieke aandacht besteden binnen het jeugdwerk aan het voorkomen of bestrijden van ongelijke kansen, onder andere voor kinderen en jongeren met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Kinderen en jongeren met een handicap kunnen niet altijd terecht in het bestaande jeugdwerk, dit zowel door fysieke drempels als drempels bij de organisatie, begeleiding,...

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

1. Binnen het landelijk jeugdwerk worden er een aantal organisaties gesubsidieerd die jeugdwerk doorheen het jaar en vakanties aanbieden specifiek voor kinderen en jongeren met een handicap.
2. Binnen de provincies werd dit ook gedaan voor een aantal kleinere regionale organisaties. We zorgen ervoor dat de ondersteuning van deze regionale organisaties, voor zover ze geen subsidies van de Vlaamse Overheid ontvangen, mogelijk blijft binnen de taakstelling van de provincies.

FASERING

1. Doorlopend. Nieuwe beleidsnota's (binnen het nieuwe decreet) worden ingediend voor 1/1/ 2013.
2. Opnemen binnen taakstelling jeugd voor provincies.

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Subsidie aanwezig		xxx
Fase 2	Taakstelling provincies	Opdracht werken rond handicap in het jeugdwerk mogelijk gehouden in nieuw decreet	

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Aantal organisaties die acties m.b.t. kinderen en jongeren met een handicap opnemen in hun subsidie-overeenkomst		2014

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Indienen beleidsnota's door de betrokken organisaties.

Politieke keuzes en strategische planning op niveau van de provincies (voor het verderzetten van hun ondersteuning aan regionaal jeugdwerk voor kinderen en jongeren met een handicap).

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER
VLAAMS MINISTER PASCAL SMET

BEVOEGDHEID
GELIJKE KANSEN

Ontwikkelen en versterken van de beleidsparticipatie van personen met een handicap en voorbereiden en uittekenen van een structuur voor beleidsparticipatie op Vlaams niveau

135

BELEIDSDOMEIN

DAR Gelijke Kansen

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

Dept DAR cel Gelijke kansen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Han de Bruijn

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Gelijke Kansen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING

Personen met een handicap en hun organisaties op een volwaardige wijze laten participeren in het beleid.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Organiseren en ondersteunen van beleidsparticipatie van personen met een handicap en hun organisaties over de beleidsdomeinen heen.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

De naleving van het verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en het streven naar een inclusieve samenleving in Vlaanderen vraagt een sterke en consistente betrokkenheid van mensen met een handicap bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van Vlaams beleid dat een impact heeft op de positie van mensen met een handicap. Het VN verdrag werd geratificeerd door België en ligt voor Vlaanderen aan de basis van het beleidsstreven naar gelijke rechten en kansen en behandeling van personen met een handicap, geregeld via het kaderdecreet voor het gelijke kansen en gelijke behandelingsbeleid.

Het VN verdrag bepaalt in art 4.3: "Bij de ontwikkeling en implementatie van wetgeving en beleid tot uitvoering van dit Verdrag en bij andere besluitvormingsprocessen betreffende aangelegenheden die betrekking hebben op personen met een handicap, plegen de Staten die Partij zijn nauw overleg met personen met een handicap, met inbegrip van kinderen met een handicap, en betrekken hen daar via hun representatieve organisaties actief bij."

Hetzelfde verdrag bepaalt in art. 33.3: "Het maatschappelijk middenveld, in het bijzonder perso-

nen met een handicap en de organisaties die hen vertegenwoordigen, wordt betrokken bij en participeert volledig in het monitoringproces.”

Dit actieplan voorziet in het ontwikkelen en voorbereiden van deze structurele beleidsparticipatie van mensen met een handicap en hun organisaties via een project dat de diverse aspecten en mogelijkheden van beleidsparticipatie analyseert, in kaart brengt en de organisatie van die beleidsparticipatie voorbereidt.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Een project met de naam “niets over ons zonder ons”, dat de mogelijkheden voor beleidsparticipatie door personen met een handicap verkent, in kaart brengt en de mogelijke modellen en aanpak overweegt, werd gestart in september 2011 en loopt tot september 2012. De organisatie KVG fungeert als promotor van het project maar een ruime groep van vertegenwoordigende organisaties van mensen met een beperking ondersteunt de projectdoelstelling en participeert in het project.

Zijn o.a. betrokken: VFG, KVG, Inclusie Vlaanderen, Fevlado, Brailleliga, Grip, Blindenzorg L&L, Fovig, MS-Liga, Ouders voor Inclusie e.a.

Analyse van de mogelijkheden tot gebruikersparticipatie bij totstandkoming van Vlaams beleid inzake handicap. De structuur/constellatie/orgaan en de voorgestelde aanpak dat uit deze analyse naar voren komt, vertaalt zich in aanbevelingen die Vlaanderen zouden moeten laten voldoen aan de vereisten van art 33§3 VN-verdrag.

Aanpak:

I. Voorbereidend project met brede gebruikersparticipatie

1. Opstellen van een profiel voor de facilitator en aanwerven van persoon (projectleider)
2. Samenbrengen van de organisaties die meewerken of betrokken zijn in het proces (projectgroep)
3. Samenstellen en werken met kerngroep die de projectleider ondersteunt
4. Ondersteund door de kerngroep neemt de projectleider volgende taken op:
  - samenkomsten van projectgroep voorbereiden
  - samenkomsten van de projectgroep faciliteren
  - analyses opstellen, conclusies trekken, vastleggen nieuwe doelen,
  - contacten leggen buiten de projectgroep, projectgroep vertegenwoordigen met de bedoeling om een zo breed mogelijk draagvlak te vinden
5. Verwerken van de conclusies, opstellen van eindrapport

II. Beleidsmatige vertaling. De bevindingen en analyse die het project zal opleveren, zal dienen als uitgangspunt voor de verdere ontwikkeling van een aanpak voor representatieve beleidsparticipatie aan de hand van een conceptnota die de politieke besluitvorming over de structuur, vorm, inhoud en aanpak van de beleidsparticipatie die Vlaanderen verkiest verkent, en die uitvoering van het VN verdrag Handicap op dit punt voor Vlaanderen zal vastleggen.

III. Resultaat: Vertaling naar besluit en decreetswijziging en installatie en uitbouw van een beleidsparticipatie-orgaan.

Beoogd effect:

- De analyse van het project mbt gebruikersparticipatie geeft weer op welke manier gebruikersparticipatie van personen met een handicap best gerealiseerd kan worden in Vlaanderen. Consensus bij de gebruikersorganisaties daarover.
- Beleidsmatige vertaling van de inzichten van het project en een vertaling naar haalbaar-

heid, gedragenheid en wenselijkheid van een participatieorgaan vertaalt zich naar een consensus binnen de Vlaamse regering.

- Een Vlaams adviesorgaan geeft gefundeerde, gedragen en beleidsrelevante input aan de Vlaamse overheid en regering over de beleidsontwikkeling en uitvoering met een impact op personen met een handicap. Personen met een handicap formuleren relevant beleidsadvies via het participatieorgaan en nemen op diverse wijze deel aan de beleidsontwikkeling, uitvoering en evaluatie waar dat aangewezen is. De Vlaamse overheid heeft een duidelijk aanspreekpunt op Vlaams niveau als het gaat om de groepen mensen met een handicap.

FASERING

Fase 1: sept 11- sept 12 voorbereidend project: versterking van de gebruikersparticipatie in Vlaanderen.

Fase 2: oktober- december 2012: voorbereiding politiek besluitvorming, conceptnota beleidsparticipatie pmh in Vlaanderen, ontwerp besluit VR

Fase 3: voorjaar 2013: besluit VR, aanpassing decreet GKGB

Fase 4 voorjaar 2013: goedkeuring decreetswijziging GKGB+ installatie structuur beleidsadvies en participatie van PMH in Vlaanderen

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Analyserapport met aanbevelingen project	1 rapport en bespreking	Sept 2012
Fase 2	Conceptnota, ontwerp BVR	1 nota +ontwerp BVR	Dec 2012
Fase 3	Besluit VR inzake participatieorgaan, ontwerpdecreet tot wijziging decreet GKGB	BVR+ ontwerp decreet	Voorjaar 2013
Fase 4	Behandeling decreetswijziging tot wijz decreet GKGB	Decreet	Voorjaar 2013

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. EFFECTEN

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1			
Fase 2			
Fase 3			
Fase 4	Representatieve pmh en organisaties van pmh nemen zitting in het participatieorgaan	Het orgaan wordt met goedkeuring van de VR geïnstalleerd	Voorjaar 2013

RANDVOORWAARDEN EN RISICO'S

Voldoende politiek draagvlak en budgettaire ruimte om deze doelstelling realiseerbaar te maken.

Monitoring van de maatschappelijke positie van mensen met een handicap

136

BELEIDSDOMEIN

DAR – Gelijke Kansen Vlaanderen

VERANTWOORDELIJKE ENTITEIT/DIENST

DDAR – cel Gelijke Kansen Vlaanderen

PROJECTVERANTWOORDELIJKE

Han de Bruijn

FUNCTIONEEL BEVOEGDE MINISTER & BEVOEGDHEID

Pascal Smet, Gelijke Kansen

BEOOGD THEMA

Handicap

Situering binnen doelstellingen afgesproken door de Vlaamse regering

OPERATIONELE DOELSTELLING 6

Het verhogen van het inzicht in de mechanismen die volwaardige participatie van personen met een handicap verhinderen of belemmeren, en het opbouwen en delen van expertise om volwaardige participatie te bewerkstelligen.

BELEIDSDOMEINSPECIFIEKE DOELSTELLING

Monitoren van de maatschappelijke positie van personen met een handicap in de samenleving, in relatie tot de uitvoering van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Concrete actie

ACHTERGROND EN CONTEXT

Het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (van 2006) onderstreept de gelijke rechten van personen met een handicap als volwaardige burgers. België heeft dit verdrag ondertekend en geratificeerd en Vlaanderen heeft zich als deelstatelijk entiteit aan de uitvoering ervan verbonden. Om de vooruitgang op het vlak van de uitvoering van het verdrag op te volgen, zijn de staten die partij zijn krachtens artikel 31 gehouden relevante informatie en statistieken te verzamelen en te actualiseren. Vlaanderen heeft binnen de transversale werking van het gelijkekansenbeleid besloten een indicatorenset voor de monitoring van de belangrijkste terreinen voor maatschappelijke participatie en integratie van mensen met een handicap op te zetten en op te volgen (outcome-niveau). De set wordt opgemaakt en opgevolgd vanuit het Wetenschappelijk steunpunt voor het gelijkekansenbeleid in directe samenspraak met de dienst Gelijke Kansen van de Vlaamse overheid.

BESCHRIJVING INITIATIEF EN EVENTUELE PARTNERS

Opmaak van een beleidsinstrument ter monitoring van het Vlaams gelijkekansenbeleid inzake personen met een handicap binnen een doelstellingenkader inzake handicap en mede in uitvoering van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Betrokken:

- Steunpunt Gelijkekansenbeleid
- dienst Gelijke Kansen Vlaanderen
- stuurgroep met diverse actoren (dept WSE, VAPH, dept. Onderwijs, stad Gent, studiedienst VR, Grip)
- beleidsparticipatieproject personen met een handicap

FASERING

Opmaak en vaststelling indicatorenset: najaar 2012

Nulmeting op indicatorenset: najaar 2012

Éénmeting op indicatorenset: 2014

VERWACHTE RESULTATEN M.B.T. OUTPUT

	Meetindicator	Streefcijfer/resultaat	Streefdata
Fase 1	Er is een indicatorenset ontwikkeld	Vastgestelde indicatorenset	Dec 2012
Fase 2	Er is een nulmeting gebeurd	Nulmeting op indicatorenset	Dec 2012
Fase 3	Er gebeurt opvolging van de indicatorenset	Éénmeting	Najaar 2014

